

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

אוסף שאלות ותשובות אקטואליות
העוסקות בכל תחומי החיים

אמונה

זוגיות

חינוך

בריאות

פרנסה

אקטואליה

שמחה

ועוד

חלק כ"א

הכְּתַבְת לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהֵר"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבֵנְאֵל
עִיר בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל

* * *

בְּאֶרְצוֹת הַבְּרִית
מִתִּיבְתָא הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ - חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

42nd st. 1129

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי

מוֹסָדוֹת 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ' חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב בְּאֶרֶץ וּבְחוּ"ל
שְׁעַל-יְדֵי עֲמַתַּת 'יִשְׁמַח צְדִיק - קֹהֶלֶת בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל'
בְּנִשְׂיאוֹת כ"ק מוֹהֵר"א שׁ שְׁלִיט"א - הַצְּדִיק מִיְבֵנְאֵל
רַח' רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב 1, ת.ד. 421 יְבֵנְאֵל, 15225
טֶלְפוֹן רַב קוֹי: 04-6656666 - פֶּקֶס: 04-6656655
דְּאָר אֶלְקָטְרוֹנִי: info@breslevcity.co.il
אֶתֶר אִינְטֶרְנֶט: www.breslevcity.co.il

* * *

לְהַזְמִינָת סֵפֶר זֶה וְהַפְּרָכִים הַקּוֹדְמִים:
'בְּרֶסֶלֶב סְנַטֶר' - הַמְּרֻכָז לְתַשְׁמִישֵׁי קִדְשָׁה וְיוֹדְאִיקָה
הַגָּדוֹל בְּצֶפוֹן
04-6650050

תֵּכֵן הָעֵינַיִם

- הַקְדָּמָה טו
- ב' תרכא.** האם צריכים לחנך את הילדים שיעזרו בבית? ומה עושים אם הם לא מוכנים לעזר? יז
- ב' תרכב.** זרקתי את הטלפון עם האינטרנט, ומאז היצר הרע לא מניח לי! יח
- ב' תרכג.** שמעתי שקימות דעות מחמירות ביותר לגבי חיי הזוגיות של הבעל והאשה. מה דעתכם בנושא? כג
- ב' תרכד.** כבר חצי שנה אני במצב נפשי רעוע וקשה לי לתפקד. האם יש מזור ורפואה לבעייתי? כה
- ב' תרכה.** אני מבלבלת מאד לגבי המשך עבודתי כמונה, וזקוקה להכונה. כח
- ב' תרכו.** מה הענין והמקור לאכל שירים מהמאכלים של הצדיק? לב
- ב' תרכז.** האם זה נכון שכדי שהתפלות יפעלו בשמים, צריכים להתבודד דוקא שעה שלמה? לג
- ב' תרכח.** איך זוכים למדת הסדר ושמירת הזמן? לו
- ב' תרכט.** כיצד ראוי לנצל את ימי 'בין הזמנים'? לט
- ב' תרל.** חמותי לא מרצה מהשם שנתנו לבנו, והיא רוצה שנתחילף אותו. מה דעתכם בענין? מ
- ב' תרלא.** מאז שהתחתנתי החיים שלי הפכו לגיהנום, ואני מתחרט שבכלל התחתנתי! מב

- ב' תרלב.** בְּקִשׁוֹ מִמֶּנִּי לְמַסֵּר שְׁעוֹר תּוֹרָה לְנָשִׁים מְשֻׁכְּלוֹת, וְאֵנִי חוֹשֶׁשֶׁת שֶׁהֵן לֹא יִתְחַבְּרוּ לָמָּה שָׂאֵנִי מִלְמַדָּת בְּשִׁעוּרִים שְׁלִי.....מד
- ב' תרלג.** אֲנִי רוֹצֵה לְהִיוֹת בְּקִי בִּש"ס. כִּיצַד עָלֵי לְלַמֵּד כְּדֵי לְהַצְלִיחַ?.....מו
- ב' תרלד.** לְאִיזָה אָרְגוֹן עֲדִיף לְתֵת אֶת כֶּסֶפִּי הַצְּדָקָה שְׁבִידִי: לְבֵית הַתְּבַשִּׁיל אוֹ לְקֶרֶן הַהֶדְפָּסָה?.....מח
- ב' תרלה.** לְפָנַי שָׁנָה הַתְּפָרָצָה אֲצִלִּי מַחֲלַת הַסַּפְּחַת, וּמֵאֵז אֲבַד לִי הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי.....נא
- ב' תרלו.** אֲנִי חוֹשֵׁב עַל הָעֵתִיד הַכֹּלְכָלִי שְׁלִי, וּמִתְלַבֵּט מְאֹד מָה כְּדַאי לִי לַעֲשׂוֹת.....נד
- ב' תרלז.** הָאֵם כְּדַאי שֶׁבְּנֵנו הַקָּטָן יִצְטָרֵף לְבַעֲלִי לְנִסְיָה לְאוֹמֵן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה?.....נו
- ב' תרלח.** הַתְּאַרְסָתִי עִם בֵּת זוּגָתִי, אֵךְ בְּגִלְל שֵׁישׁ בְּעִיּוֹת עִם הַמְשֻׁפָּחָה שְׁלָה, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ הָאֵם לְהִתְקַדֵּם לְחַתֵּנָה.....נט
- ב' תרלט.** אֲבִי רוֹצֵה שְׂאֲזַמִּין לְחַתֵּנָתִי אֶת אִשְׁתּוֹ הַשְּׂנִיָּה, אֵךְ אִמִּי מִתְנַגֶּדֶת. מָה עָלֵי לַעֲשׂוֹת?.....סב
- ב' תרמ.** בְּעָלֵי הַתְּגָרֵשׁ מִמֶּנִּי, נִשְׂאָרְתִי בּוֹדְדָה עִם חֲמִשָּׁה יְלָדִים וְהַחַיִּים שְׁלִי נִהְיוּ שְׁחוּרִים. אָנָּה, עֵזֶר לִי!.....סג
- ב' תרמא.** אִיךְ אֲנִי יְכוֹל לְזַכּוֹת לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וְחֻזְקָה וְלִשְׁכַּח אֶת כָּל דְּבוּרֵי הַכְּפִירָה שֶׁשָּׁמַעְתִּי?.....סד
- ב' תרמב.** שָׁמַעְתִּי שְׂאֲמַרְתֶּם שְׁמִי שֶׁנִּמְצָא בְּבְרִית מִילָה - נִמְחָלִים לוֹ כָּל עוֹוֹנוֹתַי. הָאֵם זֶה נִכּוֹן? וְמָה הַמְּקוֹר לְכַךָ?.....עד
- ב' תרמג.** אֲנִי מִתְפַּלֵּל עַל דְּבַר מְסָיִם כְּבָר זְמַן רַב, אֵךְ אֵינִי רוֹאֶה שׁוּם הַתְּקַדְמוֹת. מִדּוּעַ?.....עז

ב' תרמד. גיסי חולה במחלה הארוכה, וְכָל הַמְשֻׁפָּחָה שְׁבוּרָה וּמְרֻסָּקֶת. מָה אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לְרַפּוּאָתָהּ?..... עט

ב' תרמה. שְׁמַעְתִּי רַבָּנִים שְׂאוּמְרִים שֶׁהָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים הֵם מְבִיעוֹת בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם. הֲאֵם גַּם אַתֶּם סוֹכְרִים כֹּךְ?..... פא

ב' תרמו. קִבְּלִיתִי סְכוּם כֶּסֶף בְּמִתְנָה, וְאֲנִי מִתְלַבֵּט: הֲאֵם לְרַכֵּשׁ כְּרִטִּיס טִיסָה לְאוֹמֵן אוֹ לְכַסּוֹת אֶת הַחֹב בְּבִנְיָן?..... פז

ב' תרמז. הַתְּחַתְּנִיתִי עִם חֲסִידַת חַב"ד, וּבְגָלַל שֶׁאֲנִי חֲסִיד בְּרֶסֶלֶב, אֲנִי לֹא מְרַגֵּשׁ בְּנֵת..... צא

ב' תרמח. הֲאֵם זֶה נֶכּוֹן שֶׁהַצּוּי שֶׁל רַבְּנוּ לְבוֹא לְצִיּוּנוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נֶאֱמָר רַק לְמִי שֶׁגָּר בְּאוֹקְרַאִינָה?..... צב

ב' תרמט. כְּשֶׁהֵייתִי קֹטְנָה מִיִּשְׁהוּ מִהַמְשֻׁפָּחָה נִצַּל אוֹתִי, וּמֵאֲזָ אֲנִי מְלֵאָה בְּרַגְשׁוֹת אֲשֶׁמָּה..... צו

ב' תרנ. אֵיךְ אֶפְשָׁר לְהִתְחַמֵּק וּלְהִמָּנַע מִדְּבוּרֵי לְשׁוֹן הָרַע?..... צט

ב' תרנא. הַמַּצָּב הַכִּלְכְּלִי שֶׁלָּנוּ לֹא טוֹב, וְאִין לָנוּ פְּרוּיְטָה לְקִנּוּת לְחֵם. מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת?..... ק

ב' תרנב. הוֹרֵי מִתְנַגְּדִים שֶׁאֶסַּע לְאוֹמֵן. הֲאֵם אֲנִי מְחַיֵּב לְשַׁמַּע בְּקוֹלָם בְּעֵינָיו זֶה?..... קג

ב' תרנג. אֲנִי מְרַגֵּשָׁה שֶׁהַמְשֻׁפָּחָה שֶׁל בְּעָלִי עוֹשָׂה לִי עֵין רָעָה, וְזֶה גּוֹרֵם לְמִרְיבוֹת בֵּינִי לְבֵין בְּעָלִי..... קו

ב' תרנד. בְּשָׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת הַקִּדְשִׁיתִי אֶת כָּל זְמַנִּי לְלִמּוּד תּוֹרָה, וְהִזְנַחְתִּי אֶת מְשֻׁפַּחְתִּי לְגַמְרֵי..... קח

ב' תרנה. מָה נְשִׁים צְרִיכוֹת לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְהִתְנַקּוֹת מִהַעֲבָר הַשְּׁלִילִי שֶׁלָּהֵן?..... קיב

ב' תרנו. אָמִי לוֹחֶצֶת עָלַי לְקַצֵּץ מֵעַט אֶת הַשָּׁפָם בְּמִסְפָּרִים.
הָאֵם יֵשׁ הֵתֵר לְכֹף?..... קיד

ב' תרנו. הַתְּגָלָה לָנוּ שֶׁלְכֹלָה שֶׁל בְּנֵינוּ יֵשׁ חוֹבוֹת עֲצוּמִים,
וְאֵנוּ לֹא יוֹדְעִים מָה לַעֲשׂוֹת..... קטז

ב' תרנו. הָאֵם יֵשׁ מְקוֹר לְמִנְהַג לְפָקֵד אֶת צִיּוּנוֹ שֶׁל הַתְּנָא יוֹנְתָן בֶּן
עוֹזִיאֵל בְּיוֹם ט"ו בְּאָב?..... קיז

ב' תרנט. יִצְאָתִי לְשִׁדּוּךְ עִם בַּחוּרָה טוֹבָה מְאֹד, אֲךָ מִכִּיּוֹן שֶׁהִסְגִּינוּ
שֶׁל אָבִיָּה שׁוֹנֵה מְאֹד מִשְׁלִי, יֵשׁ לִי חֲשָׁשׁוֹת..... קיט

ב' תרט. רַבְּנוּ אָמְרוּ: "כְּשֶׁמְקַרֵּב לְצַדִּיק, אֲךָ עַל פִּי שְׂאִינוֹ מְקַבֵּל
מִמֶּנּוּ כָּלֵל הוּא גַם כֵּן טוֹב מְאֹד". מָה הַכּוֹנֵה?..... קכב

ב' תרסא. לְאַחֲרוֹנָה בְּעָלֵי הַתְּחִיל לְלַכֵּת לְמִסְבוֹת וְלִשְׁתוֹת אֶלְכוּהוּל.
תַּעֲזְרוּ לִי!..... קכו

ב' תרסב. בְּנֵינוּ בֶן הַשֵּׁשׁ מִשְׁתוּלָל בַּתְּלֻמוֹד-תּוֹרָה וּמִקְשָׁה מְאֹד
עַל הָרֵב. מָה נִתֵּן לַעֲשׂוֹת?..... קכט

ב' תרסג. בְּתִי הִיא בַּחוּרָה מְאֹד בְּקָרְתִּית, וְלִכֵּן אֵין לָהּ חֲבֵרִים
וְכָלֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה..... קלא

ב' תרסד. מִדּוּעַ אֲנִי לֹא חֲשָׂה שׁוּם הַתְּעוֹרְרוֹת מִיַּחַדָּת כְּשֶׁאֲנִי בְּקִבְרֵי
צַדִּיקִים?..... קלג

ב' תרסה. רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה וְהַמְשַׁבֵּחַ שֶׁלָּנוּ מְאִימִים שֶׁבַּחוּר שְׂיִטוּס
לְאוּמָן - יִסְלַק מֵהַיְשִׁיבָה. מָה עוֹשִׂים בְּמִצְבַּב כְּזֶה?..... קלה

ב' תרסו. בְּעָלֵי הַתְּדַרְדָּר מְאֹד בְּרוּחָנִיּוֹת, וְאֲנִי חוֹשֶׁדֶת שְׂיֵשׁ לוֹ
קֶשֶׁר עִם מִשְׁהֵי אַחֲרָת..... קלח

ב' תרסז. הָאֵם רַבְּנוּ אֲכֵן שׁוּמַע אֶת כָּל מָה שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו כְּשֶׁבָּאִים
לְצִיּוּנוֹ בְּאוּמָן?..... קמב

ב' תרסת. האם מתר לי לומר להורי שאם הם לא יוציאו אותי הטלויזיה מבייתם, לא אביא את הנכדים לבקר אותם?.....קמה

ב' תרסט. אני זקוק לפרנסה, אך בכל מקומות העבודה שהתקבלתי אליהם יש בעיית צניעות. מה עלי לעשות?.....קמז

ב' תרע. אין לי שום תעסוקה, ואני שורף את הזמן היקר ללא תכלית ומטרה.....קמט

ב' תרעא. בעלי שרוי תמיד בדכאון ויאוש, וקשה לי לחיות אתו ככה. מה אפשר לעשות בעניין?.....קנא

ב' תרעב. מדוע הקדוש-ברוך-הוא מאפשר לגויים לפגוע ולהרג יהודים? קנב

ב' תרעג. כל דבר שאני רוצה לעשות משתבש, ואין לי הצלחה בשום דבר.....קנה

ב' תרעד. יש לי רצון חזק ללמד ולהתעלות בתורה, אך אינני מצליח לממש זאת.....קנז

ב' תרעה. אני משמש בתפקיד בכיר באחת הערים החרדיות, וחושש שאדח מתפקידי בבחירות הקרובות.....קסא

ב' תרעו. הקשר שלי ושל בעלי מאד לחוץ וחונק, ובגלל שהוא מחמיר מאד, נוצרות בינינו המון מריבות.....קסד

ב' תרעז. איך אני יכול לדעת באיזו מדרגה בעבודת השם אני נמצא כרגע?.....קסה

ב' תרעת. בעלי טס לאומן ויש לי דילמה קשה: האם לחגג בבית לבדי, או ללכת להורי החלוניים?.....קסז

ב' תרעט. מה החדיש הגדול ב'תקון הכללי', הרי יש עוד עצות רבות לתקון הברית?.....קסט

ב' תרפ. האם אֶפְשָׁר לִסְמוֹךְ וּלְהַעֲבִיר הַלָּאָה אֶת כָּל מַה שְּׂאוּמְרִים בְּשִׂמְכֶם?..... קעא

ב' תרפא. אֲנִי סוֹבֵל מִתְּרָדוֹת וּפְחָדִים. הָאֵם יֵשׁ לְרַבִּי נַחֲמָן עֲצָה בְּשִׁבִיל הַבְּעִיָּה שְׁלִי?..... קעב

ב' תרפב. הֲבֵן שְׁלִי יוֹצֵא מִכְּלָיו, צוֹרַח וּמִשְׁתוֹלֵל, וְכָל מַה שְּׂאֲנַחֲנוּ עוֹשִׂים כְּדֵי לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ - לֹא עוֹזֵר..... קעד

ב' תרפג. בְּנֵי הַגִּיעַ לְגִיל שְׂדוּכִים לִפְנֵי כַּמָּה שָׁנִים, אַךְ אֲנִי מְרַגֵּשׁ שְׁעָדִין הוּא לֹא בָּשָׁל לְהִתְחַתֵּן..... קעה

ב' תרפד. כּוֹאֵב לִי לְרֵאוֹת אֶת הַהוֹרִים שְׁלִי צוֹפִים בְּטִלְוִיזְיָה, וְלִכֵּן חִבְּלֵתִי בָּהּ. הָאֵם נְהַגְתִּי כְּשׂוֹרָה?..... קעז

ב' תרפה. יֵצְאֵתִי לְשִׁדּוּךְ עִם בַּחֲוָרָה שֶׁהֲרַמָּה הָרוּחָנִית שְׁלָהּ נִמּוּכָה מִשְׁלִי, וְאֲנִי מֵאֵד מְבַלְבֵּל..... קעט

ב' תרפו. הָאֵם כְּדַאי לִי לִנְסֵעַ לְאוּמָן לְשִׁלֵּשׁ שָׁעוֹת בְּלִבְד, כְּדֵי לְהִשְׁתַּטַּח עַל הַצִּיּוֹן וּלְהַגִּיד אֶת הַתְּקוּן הַכִּלְלִי?..... קפא

ב' תרפז. נִסְעֵתִי לְאוּמָן שֶׁשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּרִצִּיפּוֹת, אַךְ מֵאֵז שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי אֲשֵׁתִי לֹא מוֹכֵנָה שְׂאֶסַּע..... קפד

ב' תרפח. אֲנִי וּבְעָלִי עוֹמְדִים לְהִתְגַּרֵּשׁ, וְאֲנִי רוֹצֵה לְקַבֵּל הַכֹּזֵנָה לְהִמְשֵׁךְ הַחַיִּים..... קפו

ב' תרפט. מַה נִּקְרָא 'גְּדִלוֹת הַפּוֹחִין'? וְאִיךְ מַחְזִיקִים בְּמַצַּב זֶה כָּל הַזְּמָן?..... קפח

ב' תרצ. אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְחַזֵּק אֶת כָּלָם, אָבֵל בְּתוֹךְ תּוֹכִי אֲנִי מְלֵא סְפָקוֹת בְּאַמוּנָה..... קצ

ב' תרצא. כָּל הַזְּמָן אֲשֵׁתִי מְבַקֶּרֶת אוֹתִי, וְאַךְ פֶּעַם הִיא לֹא נוֹתֶנֶת לִי מַחְמָאוֹת..... קצב

- ב' תרצב.** האם כְּדאי לי לַעבֵד בַּחֲבָרָא קְדִישָׁא?..... קצד
- ב' תרצג.** אין לי שוּם חֲבֵרָה, אָף אַחַת לֹא מִתְעַנֵּינִת בִּי, וְאֲנִי מִרְגִּישָׁה
כְּמוֹ עֲלֵה נֶדָף בְּרוּחַ..... קצה
- ב' תרצד.** אֲנִי לֹא מִסְתַּפֵּק בְּאַשְׁתִּי וְאֲנִי חוֹשֵׁב עַל נָשִׁים אַחֲרוֹת.
אִיךָ יוֹצְאִים מִהַבְּעִיָה הַקְּשָׁה הַזֹּאת?..... קצז
- ב' תרצה.** אִיךָ אָדָם יִכּוֹל לְהִזְיֵק לְחֲבֵרוֹ עַל-יְדֵי עֵין-הָרַע, הֲרִי הַכֹּל
בַּחֲשׁוֹן צְדָק מִלְּמַעְלָה?..... קצט
- ב' תרצו.** בְּעָלִי מִתְרַחֵק מִמֶּנִּי וְלֹא נוֹתֵן לִי חֵם וְאַהֲבָה. אִיךָ אֶפְשָׁר
לְגַרֵם לוֹ לְהִתְקַרֵב אֵלַי?..... ר
- ב' תרצז.** מָה הַטַּעַם לְמַנְהֵג הַחֲסִידֵי שֶׁהַכֹּלָה מְכַסֶּה אֶת עֵינֶיהָ
בְּהִינוּמָה לְבִנָּה וְאִטּוּמָה בְּזַמַּן הַחֲפָה?..... רב
- ב' תרצח.** כָּבֵר תִּשַׁע שָׁנִים אֲנִי מִחַפֵּשׂ אֶת עֲצָמֵי, וְלֹא יוֹדַע בְּמָה
לַעֲסֹק. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?..... רג
- ב' תרצט.** אֲנִי רוֹצֵה לְהַכְנִיס אוֹרְחִים, אָךְ זֶה פּוֹגַע בְּשָׁלוֹם-בֵּית שְׁלִי.
מָה עוֹשִׂים?..... רה
- ב' תש.** בְּנִינוֹ הַצָּעִיר נִמְצָא בְּקֶשֶׁר עִם אִשָּׁה גְרוּשָׁה שֶׁמְבַגְּרֶת מִמֶּנּוּ.
בַּחֲמֶשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וְלֹא מוֹכֵן לְשִׁמְעַ בְּקוֹלָנוּ..... רו
- ב' תשא.** הַצְּדִיק יַעֲזֵר לִי לְהוֹסִיף לְשִׁמִּי אֶת הַשֵּׁם 'דָּוִד', אָךְ אֲבִי נִקְרָא
כֶּף. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?..... רח
- ב' תשב.** בְּעָלִי הוּא חֲסִיד בְּרֶסֶלֶב, אָךְ הוּא מְכַוֵּן לְשִׁתִּית אֶלְכוֹהוֹל,
וְאֲנִי לֹא יוֹדַעַת מָה לַעֲשׂוֹת..... רט
- ב' תשג.** שְׁמַעְתִּי שְׁשִׁמִּי 'לִיאֵת' הוּא אֵינוֹ שֵׁם טוֹב. הָאֵם יִתְכַן שָׂזוּ
הַסִּבָּה שְׂאֵינִי מִתְעַבְּרֶת כָּבֵר שָׁנִים?..... רי

תֵּכֵן הָעֵינַיִם

1

ב' תשד. אָנְשִׁים אוֹמְרִים לִי שְׂאֵסוּר לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי בְּרֶסֶלֶב.
הֲאֵם אֵלּוּ רַק מִנִּיעוֹת אוֹ שֶׁזֶה נָכוֹן?..... ריא

ב' תשה. בְּמִשְׁפָּה כָּל תְּקוּפַת הַנְּשׂוּאִין בְּעָלֵי רָצָה לְהַתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנִּי,
וְכַעַת הוּא הַחֲלִיט שֶׁהוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בַּיִת.
מִה דַּעְתְּכֶם?..... ריג

ב' תשו. יֵשׁ לִי אֵינְטֵרְנֵט לְצָרְכֵי עֲבוֹדָה, וְאֲשֵׁתִי לוֹחֶצֶת עָלַי
שְׂאֵאֲפֹשֶׁר לָהּ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ. מִה עָלֵי לַעֲשׂוֹת?..... רטו

ב' תשז. כְּשֶׁאֲנִי בִּישִׁיבָה אֵינֶנִּי מְרַגֵּשׁ שׁוֹם חַיּוֹת בַּלְמוּד, וְכִשְׁאֲנִי
לוֹמֵד לְבַד אֲנִי מְרַגֵּשׁ סְפוּק גְּדוֹל. הֲאֵם לַעֲזֹב אֶת הַיְשִׁיבָה?..... ריז

ב' תשח. בְּעָלֵי מִשְׁאִיר אוֹתִי וְאֶת הַיְלָדִים כָּל הַשְּׁבוּעַ לְבַד, וְהוּא חוֹזֵר
הַבֵּיטָה רַק לְקִרְאָת שִׁבְת. ריט

ב' תשט. הָרַב שְׁלִי בִקֵּשׁ מִמֶּנִּי שְׂאֲבָטִיחַ לוֹ שֶׁהַשָּׁנָה לֹא אֶסַּע לְאוֹמֵן,
וְאֲנִי מֵאֵד מְבַלְבֵּל..... רכ

ב' תשי. רְאִיתִי בְּסִפְרֵיכֶם כְּמֵה פְּעָמִים אֶת הַמְּשֹׁג "סְדֵר-דָּרָף-
הַלְמוּד שֶׁל רִבְנֹז"ל". לְמָה בְּדִיּוֹק הַכְּנָנָה?..... רכב

ב' תשיא. מִה הָעֵינַן בְּהַתְּבוֹדְדוֹת, הֲרִי אֲנַחֲנוּ מִתְּפַלְלִים בְּכָל יוֹם
שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בְּבַיִת הַכְּנֶסֶת, וּמִדּוּעַ יֵשׁ צָרָף לְהוֹסִיף?..... רכד

ב' תשיב. מִדּוּעַ כְּבוֹדוֹ לוֹחֵם נֶגֶד רַב בְּיִשְׂרָאֵל, וּמִלְבִּין אֶת פְּנָיו
בְּרַבִּים?..... רכו

ב' תשיג. הֲאֵם כְּשֶׁאֲתַחֲתוּ, כָּל הַנְּסִיווֹת וְהַנְּפִילוֹת בְּעֵינַיִי קִדְשָׁה
יִפְסִיקוּ לְגַמְרִי?..... רל

ב' תשיד. יֵשׁ לִי חֲלוֹם שִׁיחֶיהָ לִי אוֹפְנוֹעַ וְאוֹכֵל לְרַכֵּב עָלָיו בְּשִׁבְלֵי
הַטֶּבַע. מִה דַּעְתְּכֶם בְּעֵינַיִן?..... רלג

ב' תשטו. המחלקת שבין אנשי שלומנו הסידי ברסלב גורמת לי לחלישות הדעת והרבה בלבולים.....רלד

ב' תשטז. אני מוסרת שעורים בתורת רבנו ומחזקת נשים רבות, אך אני בעצמי כמעט ולא מתקדמת בעבודת השם.....רלז

ב' תשיז. חזרתי בתשובה, אך דבר אחד עדין מאד מאד קשה לי - לשמר שבת. כיצד אוכל להתחזק?...רמ

ב' תשיח. יש רבנים הטוענים שעדיף לנסע בראש השנה למערת המכפלה ולא לאומן. מה דעתכם בענין?...רמג

ב' תשיט. בתי כבר בת שנה ועדין יונקת. עד איזה גיל ממלץ להיניק?...רמו

ב' תשכ. אני יודע שרבנו צוה לבוא אליו בראש השנה, אך הרב שלי לא מסכים שאסע. מה עלי לעשות?...רמז

ב' תשכא. האם כשילומדים בספר 'חוק לישראל' מקימים את ענין סדר-דרג-הלמוד?...רנג

ב' תשכב. כיצד עלינו לנהג כשאנחנו מכניסים אורחים: לפי מה שהם רגילים או לפי היכלת הכספית שלנו?...רנה

ב' תשכג. האם כדאי לי להשתדף עם בחור שהחליט ללמוד למוזיקה גבוהים במכללה?...רנז

ב' תשכד. לאחר שנים של קדשה, ודוקא לפני החתונה נכשלתי בפגם הברית. אנא תן לי דרך תשובה אמיתית!.....רנח

ב' תשכה. מהי הדרך הממלצת ללמוד שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י?...רס

ב' תשכו. אשתי עברה שמונה הפלות. מדוע אנחנו עוברים את כל הצער הזה?...רסב

ב' תשכז. נְרַשְׁמֵתִי לְלִמּוּדִים, אֲךָ יֵשׁ לִי בְלִבּוֹל וְאֵינִי יוֹדַעַת אִם זֶה
הַדְּבָר הַנִּכּוֹן עֲבוּרִי!..... רסג

ב' תשכח. אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל עֲצוֹת, סִגְלוֹת וְהַנְּהָגוֹת כְּדִי לְנַצֵּל אֶת
חֲדָשׁ אֵלּוּל בְּצוּרָה הַמְּרִבִּית..... רסה

ב' תשכט. אֲנִי אוֹהֶבֶת מְאֹד מִיִּשְׁהוּ: אֵיךְ אֲנִי יְכוּלָה לְשַׁבּוֹת אֶת לְבוֹ
שֵׁיאהב אותי יותר מכלם?..... רסו

ב' תשל. הַלְחָץ וְהַמְתַּח הוֹרְסִים לִי אֶת הַחַיִּים, וְאֲנִי לֹא מְצַלִּיחַ
לְהִשְׁתַּחֲרַר מִזֶּה..... רסח

ב' תשלא. לְקַבּוּצָה שְׁלֵנוּ יֵשׁ מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת עַל הַנְּסִיעָה לְאוֹמֵן.
הָאֵם אֵלּוּ רַק מְנִיעוֹת אוֹ שִׁכְדָאֵי לְבִטֵּל אֶת הַנְּסִיעָה?..... רסט

ב' תשלב. אֲנִי מְאֻכְזָבֶת מְאֹד מֵהַהֲתַנְּהָגוֹת וּמֵהָאִישִׁיּוֹת שֶׁל בְּעָלִי,
וְקִשָּׁה לִי מְאֹד לְחַיּוֹת אֶתוֹ..... רעב

ב' תשלג. יֵשׁ לִי קִשְׁיִים רַבִּים בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. מָה אֲנִי עוֹשֶׂה לֹא
בְּסֻדָּר?..... רעה

ב' תשלד. יֵשׁ לִי תַאֲוָה לְגַבְרִים. אֵיךְ יוֹצְאִים מְסָנָה?..... רעח

ב' תשלה. אָבִי וְאֶחָוִיתִי רַבִּי, וְהַמְרִיבָה גּוֹרֶמֶת צַעַר לְכָל הַמְּשַׁפָּחָה.
מָה אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּנִדּוֹן?..... רפ

ב' תשלו. הָאֵם יֵשׁ עֵינַיִן לְנִסְעַ לְצִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלַב
בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ אֵלּוּל?..... רפא

ב' תשלו. בְּכָל פְּעַם שֶׁאֲנִי קוֹרֵאת בְּסֵפֶר 'עֲלִים לְתַרוּפָּה', אֲנִי
מוֹצֵאת תְּשׁוּבָה מְדִיקָה לְבַעֲיָתִי. מָה הַהֶסְבֵּר לְכַךְ?..... רפב

ב' תשלו. אֲנִי מְשַׁתְּדֶלֶת מְאֹד שִׁיְהִיָּה לְנוּ שְׁלוֹם-בֵּית וְשְׁלוֹה, אֲךָ אֵין
שְׁתוּף פְּעֵלָה מְצַד בְּעָלִי!..... רפד

ב' תשלט. אָנִי מוֹקֵף בְּחֹבוֹת מְכָל הַכּוֹנִיִּם. מָה עָלֵי לַעֲשׂוֹת כְּדִי
שֶׁהַמָּצֵב יִשְׁתַּפֵּר?..... רפ

ב' תשמ. אָנִי שׁוֹקֵל לְפָרֶסֶם מוֹדְעָה בְּעֵתוֹן חִלּוּנֵי כְּדִי לַעֲוֹרֵר אֶת
הָאֲנָשִׁים שִׁיִּסְעוּ לְאוֹמֵן. מָה דַּעְתְּכֶם?..... רפט

ב' תשמא. מִדּוּעַ לֹא מַעֲלִים אֶת רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הֲרִי אִם
יַעֲשׂוּ זֹאת, יְבֹאוּ יוֹתֵר אֲנָשִׁים לְצִיּוֹנוֹ?..... רצב

ב' תשמב. אָבִי דוֹאֵג לְפָרֶנְסָתִי וּמִנְסָה לְשִׁכְנַע אוֹתִי לִהְיוֹת מְלַמֵּד, אֵךְ
אָנִי לֹא נִמְשָׁף לָזֶה. רצה

ב' תשמג. אָנִי מְרַגֵּשׁ שְׁלִבִי לֹא נָתַן כָּלּוּ לְאַשְׁתִּי, וַיֵּשׁ בֵּינֵינוּ חֲצִיצָה.
כִּיצַד אֶפְשֵׁר לְמוֹל אֶת עַרְלַת הַלֵּב?..... רצח

ב' תשדמ. נוֹלַד לְנוּ בֵן, וְאָנּוּ רוֹצִים לְקַרְא לוֹ 'יוֹסֵף חַיִּים'. מָה דַּעְתְּכֶם?..... ש

ב' תשמה. לִי וּלְבַעְלִי יֵשׁ חֹסֵר תְּקִשְׁרַת חֲמוּר. הָאֵם יֵשׁ סְכוּי שֶׁהַמָּצֵב
הַזֶּה יִשְׁתַּפֵּר אִי-פַעַם?..... שב

תְּפִלָּה לְאַמוֹנָה (לְקוּטֵי תְּפִלוֹת קוּט)..... ע

תְּפִלָּה לְמַעֲבַרְת..... קז

תְּפִלָּה לְזוּג לְבַחֲרוֹר..... קכא

תְּפִלָּה לְאַשָּׁה עַל שְׁלוֹם בֵּית וְכַעֵס..... רא

תְּפִלָּה לְזוּג לְבַחֲרוּה..... רסז

תְּפִלָּה לְצֵאת מִהַחֹבוֹת וְקִטְנוֹת הַמּוֹחִין..... רפח

תְּקוּן הַכָּלְלִי..... שיג

גַּם לָכֶם יֵשׁ שְׂאֵלָה?
עֲכָשׁוּ הַהַזְדַּמְנוֹת הַנְּדִירָה
לְשֵׁאל שְׂאֵלָה וּלְקַבֵּל תְּשׁוּבָה -
אֶפְשָׁרִית!

בְּמִסְפֵּר הַטֵּלְפוֹן שֶׁל
מְשֵׁרֵד הַקְּהֵלָה בִּיבְנָאֵל -
04-6656666

אוּ בְדַאָר אֶלְקֵטְרוֹנִי -
info@breslevcity.co.il

אוּ בְאֵתֵר הָאִינְטֵרְנֵט -
www.breslevcity.co.il

הַקְדָּמָה

הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא הַחֵלֶק הָעֵשְׂרִים וְאַחַת בְּסֵדֶרֶת 'שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרֶסֶלֶב', וְבוֹ מוֹפְיעוֹת שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּנוֹשְׂאִים שׁוֹנִים וּמְגֻנָּים, הַנּוֹתְנוֹת מַעֲנֵה לַתְּהִיּוֹת וּסְפִיקוֹת שֶׁל מַתְקָרְבִים חֲדָשִׁים לְדַרְכָּה שֶׁל חִסְדוֹת בְּרֶסֶלֶב, וְכֵן לַתְּלִמִּידִים וְתִיקִים, אֲשֶׁר מְעִנִּינִים לְדַעַת אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלֶב ז"ל, וְאֶת הַדְרָךְ שֶׁלְמוֹד אוֹתָנוּ.

הַשְּׂאֵלוֹת, שֶׁהִגִּיעוּ מִכָּל רַחְבֵי הָעוֹלָם, נִשְׁלַחוּ לְלִשְׁכַּת כְּבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א – הַצַּדִּיק מִיְבִנְיָאֵל, אֲשֶׁר הִשִּׁיב עֲלֵיהֶן בְּאֶפֶן אִישִׁי. הַתְּשׁוּבוֹת אוֹצְרוֹת בְּתוֹכָן עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיךָ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל, בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִיךָ לְהַתְמוּדָד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם.

מֵאַמְצִים גְּדוֹלִים נַעֲשׂוּ עַל מְנַת לְהַגִּישׁ לְקוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר בְּאֶפֶן מְהֻדָּר וְאִיכוֹתִי, וּבְלִבְנוֹ תְקוּהָ, שֶׁכָּל מִי שִׁיקְרָא בַּסֵּפֶר הַזֶּה, יִהְיֶה וְיַחֲפֶה אֶת עַצְמוֹ מְאֹד, וְיִמְצָא תְשׁוּבָה גַם לְשְׂאֵלוֹתָיו הַפְּרֻטִּיּוֹת, כִּי לְמֵרוֹת שֶׁהַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ בְּאֶפֶן אִישִׁי לְשׂוֹאֵל, מִיְעָדִים הֵם לְכָל אֶדָם מִיִּשְׂרָאֵל.

על-ידי שאתה נוטל עצה מהרב, על-
ידי-זה תזכה לישועה.

(ספר המדות אות עצה סימן ה)

אי אפשר לבוא לאמונה אלא על-ידי
אמת... ואי-אפשר לבוא לאמת אלא
על-ידי התקרבות לצדיקים, וילך
בדרך עצתם.

(לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ז)

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

ב' תרכא.

**האם צריכים לחנך את הילדים שיעזרו בבית?
ומה עושים אם הם לא מוכנים לעזר?**

שאלה:

מאת אליהו: שלום לצדיק הקדוש. מה דעתכם בנוגע לחנוך הילדים לעזרה בבית? וכיצד ראוי לנהג במקרה שהילדים לא מעונינים להושיט יד לעזרה, אף ההורים ממש זקוקים לעזרתם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי מה טוב ומה נעים להרגיל את הילדים שיעזרו בבית, אבל צריכים לבקש מהם בצורה חכמה וכו', ולא להכריח אותם וכו', כי כל דבר שבא בכח וכו', אזי גורם את ההפך בדיוק - שהילדים מתמרדים וכו', צריכים לפעל אצל הילדים בטוב, ולהסביר להם את גדל התועלת שיש כשהם עוזרים בבית, וכך הם מרגישים בוגרים. ובאמת כך צריך להיות, להרגיל את הילדים שיעזרו בבית, וכך הם נעשים עצמאים, וזה דבר גדול מאד מאד, ולא נורא אם הילדים יתנו יד לעזר לאמא במטבח וכו', אבל הבעיה היא, שעל פי רוב הנשים לא מעונינות שהילדים יעזרו להן, והן חושבות שהילדים עדין קטנים וכו', ומזה באה ההתרשלות שהילדים לא עוזרים בבית.

ובאמת צריכים להרגיל אותם מגיל קטנות לעזר בבית, ושיהיו

בעלי דרך ארץ, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות בנים סימן ס"ד) צריך ללמד דרך ארץ מנעוריו; וזה חלק מהדרך ארץ - שיעזרו להגיש את האכל וכו', ולהוריד את הצלחות מהשלחן וכו', ובזה מרגילים את הילדים להיות בעלי אחריות.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרכב.

זרקתי את הטלפון עם האינטרנט, ומאז היצר הרע לא מניח לי

שאלה:

מאת שלומי: שלום וכל טוב למוהרא"ש שליט"א. בכל יום אני מתפלל עבורכם וטובל במקוה לזכותכם ולרפואתכם. ברוך השם אני לומד בישיבה, ומאז שהתודעתי לסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל אני אדם אחר לגמרי - התחלתי ללמוד בכל יום, וזכיתי לסיים את הששה סדרי משנה כבר ששים פעם, פעם אחת את הש"ס כלו, ומאז ואחת פעמים את מסכת תענית. חוץ מזה אני לומד בכל שבוע את השנים מקרא ואחד תרגום, וכן את הדף היומי.

אני משתתף באפן קבוע בשעורים של מוהרא"ש, ואני רואה שאין שבווע שאתם לא מדברים נגד האינטרנט. עד לא מזמן היה לי מכשיר בלקברי עם אינטרנט, ומחמת הדבורים הקדושים שלכם זרקתי אותו, אף שזה היה לי מאד קשה, אבל הבנתי את הכעור והבזיון של התאווה הזאת, ושלא יתכנו חיים טובים אם מסתכלים בכל הלכלוך. זה היה צעד מאד קשה עבורי, אבל ידעתי שאני מכרח לעשות את זה.

הבעיה היא שאני לא מרגיש שפעלתי משהו בזה, כי עדיין

הראש שלי מבלבל כל היום במחשבות מגנות, ואני מחזיק את עצמי בכח לא לרוץ ולקנות מכשיר חדש. אני זקוק מאד לחזקה, כי אני מאד שבור ומדכא ונמאסו לי החיים, עד כדי כך שכשאתני הולך לישן, אני מבקש מהקדוש ברוך הוא שלא אקום יותר... אני רוצה להיות יהודי כשר ושיצא לי כל הלכלוך מהראש, להתחתן, ושיהיו לי חיים יפים, אבל היצר הרע משגע אותי לגמרי. מה עושים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלומי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואת חן לך על כל התפלות שאתה מתפלל עבור בריאותי, וכל המברך ומתפלל על הזולת - יתברך מפי אל עליון.

אין לתאר ואין לשער את גדל השמחה שיש לי שאתה מצית את רבנו ז"ל, ומתמיד בלמוד תורה הקדושה, ואתה לומד על פי סדר-דרך-הלמוד שנתן לנו רבנו ז"ל, כמוכא באריכות בדבריו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ע"ו) שזו דרך ועצה קלה מאד ללמד הרבה תורה, ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה - מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות וכו' וכו', ואשרי מי שמצית את רבנו ז"ל, כי פפרוש גלה לנו התנא הקדוש (אבות פרק ו') לפי שבשעת פטירתו של אדם, אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד. ושומעים בכל יום אסונות שבחורים צעירים נפטרו מהעולם לא עלינו, וכן אברכים צעירים נפטרו מהעולם לא עלינו, ולכן כל מי שהוא חכם ומצית את רבנו ז"ל, זוכה לעבר בימי חייו את כל התנאי, וכל ששה סדרי משנה, וכל הש"ס בבלי ירושלמי ותוספתא, וזוכה לגמור את כל ספרי הפוסקים רמב"ם טור ושלחן ערוך, וכל המדרשים פלם וכו' וכו', ואין לו ממה להתביש כשיוצא מזה העולם וכו' וכו', כי התורה תלויה אותו בחייו ולאחר מותו.

ואוי לטפּש הַזֶּה שְׁאוּמֵר שֶׁהוּא מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל הוּא
 לֹא מְצִיט אֶת רַבְּנוּ ז"ל, אֲזִי נִשְׁאָר קֶרֶח מְכָאן וְקֶרֶח מְכָאן, וּכְבֹר אָמַר
 רַבְּנוּ ז"ל (תּוֹרַת מוֹהַר"ן סִימָן ש"כ) כָּל מִי שֶׁיְצִיט אוֹתִי וְיִקְרִים כָּל מָה שֶׁאֲנִי
 מְצוּנָה, בְּוֹדָאֵי יְהִיָּה צְדִיק גָּדוֹל, יְהִיָּה מָה שֶׁיְהִיָּה. וְהַעֲקֹר לְהַשְׁלִיךְ
 שְׂכָל עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, רַק אֲשֶׁר יֹאמֵר - הוּא יִקְרִים הַכֹּל כְּמֵאֲמָרוֹ, וּמִן הַסֵּתֵם
 מִי שֶׁיְכוּל לְלַמֵּד בְּיוֹתֵר מִסְּגֻל בְּיוֹתֵר, וְאָמַר (תּוֹרַת מוֹהַר"ן סִימָן שֵׁנִיד) עַל
 שְׁנֵי כְּתוּבֵי אֲנָשִׁים יֵשׁ לִי רַחֲמָנוּת גָּדוֹל עֲלֵיהֶם, עַל אֵלוֹ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ
 יְכוּלִים לְהַתְקַרֵּב אֵלַי וְאֵינָם מִתְקַרְבִּים, וְעַל אֵלוֹ הַמְקַרְבִּים אֵלַי וְאֵינָם
 מְקִימִים אֶת דְּבָרִי. כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיְהִיָּה עֵת בְּעַת שֶׁיְהִיָּה הָאָדָם מְנַח עַל
 הָאָרֶץ עִם רַגְלָיו אֶל הַדֶּלֶת, אֲזִי יִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ הַיָּטִב וְיִתְחַרֵּט מְאֹד
 מְאֹד עַל שְׂלֵא זָכָה לְהַתְקַרֵּב אֵלַי, אוֹ שְׂלֵא קָרִים אֶת דְּבָרִי. כִּי אֲזִי יִדְעוּ
 שֶׁאֵם הָיוּ מְקַרְבִּים אֵלַי וּמְקִימִים אֶת דְּבָרִי, לֹא הָיָה שׁוֹם דְּרָגָא בְּעוֹלָם
 שְׂלֵא הֵייתִי מְבִיאֵם לְאוֹתָהּ הַמְדֻרְגָּה. אֲבָל לֹא יוֹעִיל אֲזִי; עֵינֵי שָׂם. וְלִכְּן
 אֶתָּה צְרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשַׁמַּח שְׂאֵתָה מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּמְקִיֵּם אֶת
 דְּבָרָיו שְׂאֵתָה לּוֹמֵד כְּפִי סֵדֶר-דְּרֶךְ-הַלְמוּד שְׁלוֹ, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה.

עֲכָשׁוּ בְּעֵינֵי מַחֲשָׁב שֶׁמַּחְבֵּר לְאֵינְטֵרְנֵט, אוֹ שְׁאָר כְּלִים מְרַעֲיָן
 בִּישִׁינ כְּמוֹ אֵיפּוֹן וְכוּ', בְּלִקְבְּרֵי וְכוּ', שֶׁיְכוּלִים לְרֹאוֹת בְּזֶה כָּל
 מִינֵי זָבָל שֶׁבְּעוֹלָם, אֲנִי מְכָרַח לְהַגִּיד לָךְ שֶׁהַקְּלָלָה הַכִּי גְדוֹלָה שֶׁיֵּשׁ
 לָנוּ בְּדוֹר הַזֶּה, הִיא הַכְּלִים הַמְתַּעֲבִים הָאֵלֶּה, כִּי כָךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (סֵנְהֶדְרִין מַה). אֵינִי יֹצֵר הַרַע שׁוֹלֵט אֲלֵא בְּמִי שֶׁעֵינֵינוּ רוֹאוֹת;
 וְאָמַר הַחֶכֶם "אֵינִי חוֹצֵץ בְּפָנַי הַתְּאוּהָ כַּעֲצִימַת הָעֵינַיִם"; וְאָמַר "אֵינִי
 לָךְ אֲבָר בְּאַבְרֵי הָאָדָם שֶׁיִּגְרַם לוֹ מְכָשׁוֹל כְּמוֹ הָעֵינַיִם"; וְלִכְּן כָּל
 מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת הַכְּלִי הַמְתַּעֵב הַזֶּה וְכוּ', וְצוּפָה וּמְבִיט בְּכָל הַזָּבָל
 וְהַלְכָלוֹךְ שֶׁיֵּשׁ בְּעוֹלָם, פְּשׁוּט נַעֲשֶׂה מְשָׁעָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (דְּבָרִים כ"ח
 ל"ד) "וְהֵייתָ מְשָׁעָה מִמֶּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה", כִּי מִי שְׂלֵא שׁוֹמֵר
 עַל הָעֵינַיִם שְׁלוֹ נַעֲשֶׂה מְשָׁעָה מִמֶּשׁ פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֲלָק א' סִימָן ל"ו) שֶׁרַב הַמְשָׁעִים מְשַׁתְּגָּעִים רַק מִחֲמַת
 תְּאוּת נְאוּף, וּבִפְרָט שְׁעַל יְדֵי שְׂמִסְתַּכֵּל עַל הַשְּׂקוּץ תְּעוּב וְעֵרֶם וְכוּ'
 וְכוּ', הוּא מִחֲמַם אֶת עֲצָמוֹ וְכֹא לִידֵי הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁזֶה הַחֲטָא

הכי מגנה והכי חמור שרק יש, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (נדה י"ג).
אמר רבי יוחנן: כל המוציא שכבת זרע לבטלה חייב מיתה; ואמרו
(שם) רבי יצחק ורבי אמי אמרי: כאלו שופך דמים, שנאמר (ישעיה נ"ז
ה') "הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שחטי הילדים בנחלים תחת
סעפי הסלעים", אל תקרי שחטי אלא סחטי; כי מכל טפה וטפה
יכול להולד ולד, וכשסוחט את זרעו לבטלה הוא שוחט את ילדיו,
והעוון הזה מטמטם את המוח והדעת, ומכניס את האדם בחלישות
הדעת וביאוש גדול כאלו הקדוש ברוך הוא שונא אותו, ולא צריך
אותו וכו' וכו'.

ולכן לא בחנם שאתה כל כף מיאש ואתה לא רוצה לחיות
יותר, ונמאסו לך החיים וכו' וכו', כי מי שמרגיל את עצמו להסתכל
בלכלוף והזבל הזה, הוא בא לידי הוצאת זרע לבטלה שהוא בכלל
רוצח גמור, כי מכל טפת זרע יכול להולד ולד, וכשאדם מוציא את
זרעו לבטלה, על ידי זה הוא הורג את הולד וכו', ואם אחד הורג בן
אדם - הרי הוא רוצח, ואם הורג שני בני אדם - הוא רוצח שברוצחים
וכו', וכן ככל שאדם הורג יותר אנשים - הוא ארכי רוצח, ומכל שכן
כשאדם הורג את בנו או את בתו - זה רוצח משגע וכו'.

והנה מובא בספרים שאם יסתכלו בטפת זרע, יראו שמתנועע
ולד שלם, עם ראש, גופה, ידיים ורגלים וכו', ולכן כשאדם מוציא
זרע לבטלה, הרי הוא הורג ולד, ומכל שכן כשמוציא זרעו לבטלה
כמה וכמה פעמים, הרי הוא רוצח וכו', ולכן החמירו על זה חכמינו
הקדושים יותר מהכל, מלבד זה שהחטא הזה מכניס באדם שיהיה
תמיד ממרמר ומדכא. ולכן שלח לנו הקדוש ברוך הוא את רבנו
ז"ל לדור הזה, כדי להציל את כל אלו הנשמות הנפולות והפגומות,
ולהוציא אותם מהשאול תחתית ומתחתיו, ולכן עצתך להתקרב אל
רבנו ז"ל על ידי למוד ספריו הקדושים, שאין למעלה מזה, כי רבנו
ז"ל מכניס באדם תקנה לחיות וכו', ונותן עצות איך לצאת מזה.
והיה טוב מאד שתעשה לעצמך שעור בספר הנפלא 'קדשת ישראל'

המדבר מהחטא הזה ומהעצות איך לצאת מזה, וכן בספר 'אוצר הקדושה' שגם כן מלא עצות איך לצאת מהחטא המגנה הזה, כי מי שנפל בחטא הזה, קשה לו מאד מאד לצאת מזה, כי זה מטמטם לו את כל השכל והדעת, עד שנעשה אמלל לגמרי, ולכן תעשה כל מה שביכולתך לקבל על עצמך קבלה חזקה שזהו זה, אתה לא חוטא יותר בחטא המגנה הזה שעל ידו אתה הורס את הבריאות שלך וכו' וכו', כי מובא (שליחן ערוך אבן העזר סימן כ"ג) אסור להוציא שכבת זרע לבטלה ועון זה חמור מכל עברות שבתורה וכו'. אלו שמנאפים ביד ומוציאים שכבת זרע, לא די להם שאסור גדול הוא, אלא שהעושה זה בנדוי הוא יושב, ועליהם נאמר (ישעיה א' ט"ו) "ידיכם דמים מלאו", וכאלו הרג הנפש; ולכן אתה צריך לקחת את עצמך בידיך, ולהפסיק עם הזבל והזהמא הזו שהורסת לך את החיים שלך.

אשריך ואשרי חלקך שזרקת את הכלי המתעב הזה, וכך לא יהיו לך שום נסיונות יותר.

כדי להציל את הנער היום מכרחים לחתן אותם מה שיותר מהר, כי רק זה הפתרון - לחתן את הבנים והבנות, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (יבמות סב:) המדרוך בניו ובנותיו בדרך ישרה, והמשיאן סמוך לפירקן, עליו הכתוב אומר (איוב ה') "וידעת כי שלום אהלך"; ורק זה הפתרון - לחתן את הילדים מה שיותר מהר, ועל ידי זה ינצלו מהחטא המגנה הזה, ובכלל לא ירצו כבר להחזיק את הכלי משחית הזה בכיסו.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתזכה למצא את בת זוגך בקרוב מאד, ותבנה בית נאמן בישראל, ותהיה הכי מאשר בחיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרכג.

**שְׁמַעְתִּי שְׂקִימוֹת דְּעוֹת מַחְמִירוֹת בְּיוֹתֵר לְגַבִּי חַיִּי
הַזּוֹגִיּוֹת שֶׁל הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה. מַה דַּעְתְּכֶם בְּנוֹשָׂא?**

שאלה:

מאת אדל: לכבוד קדשת מוה"רא"ש שליט"א. ששמעתי
שְׂקִימוֹת דְּעוֹת מַחְמִירוֹת בְּיוֹתֵר לְגַבִּי חַיִּי הַזּוֹגִיּוֹת שֶׁל הַבַּעַל
וְהָאִשָּׁה, וּבְרִצוֹנִי לְשַׁאל: מַה דַּעְתְּכֶם בְּנוֹשָׂא? הָאֵם זוֹ דַּעַת
תּוֹרָה? בְּבִרְכַת רְפוּאָה שְׁלֵמָה, הַצְּלָחָה, שְׁלוֹם וְכָל טוֹב.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, ח' מִנְחָם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אָדֵל תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַתֵּן מִהַ שְׁיֹתֵר מֵהֵר, וְלֹא
רָצָה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּנֵי שְׂיָבוֹא אֵלָיו רֶוֶק, וְתַכְף וּמִיד אָמַר לוֹ לְלַכֵּת
לְהִתְחַתֵּן, כִּי אֵי אִפְּשֶׁר לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלָקוֹת, רַק כְּשֶׁנִּשְׁוֹאִים. וְכֵן
אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קִידוּשֵׁין כ"ט): מִשְׁתַּבַּח לֵיהּ רַב חֲסֵדָא לְרַב
הוֹנָא בְּדַרְבַּי הַמְּנוּנָא דְאָדָם גְּדוֹל הוּא. אָמַר לוֹ: כְּשִׂיבּוֹא לִידֶךָ הִבִּיֵּאֵהוּ
לִידִי. כִּי אֵתָא, חֲזִייה דְלֹא פְּרִיס סוּדְרָא, אָמַר לוֹ: מֵאֵי טַעְמָא לֹא
פְּרִיסַת סוּדְרָא? אָמַר לוֹ: דְלֹא נְסִיבְנָא. אֵהָדְרִינְהוּ לְאִפִּיה מִיְנִיָּה. אָמַר
לוֹ: חֲזִי דְלֹא חֲזִית לְהוּ לְאִפִּי עַד דְּנִסְבַּת. רַב הוֹנָא לְטַעְמִיה, דְאָמַר:
בֵּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְלֹא נִשָּׂא אִשָּׁה – כָּל יְמָיו בְּעִבְרָה. בְּעִבְרָה סֻלְקָא
דַּעְתָּךְ? אֵלֹא אֵימָא כָּל יְמָיו בְּהִרְהוּר עִבְרָה. אָמַר רַבָּא וְכֵן תְּנָא דְבֵי
רַבִּי יִשְׁמַעֵאל: עַד עֲשָׂרִים שָׁנָה יוֹשֵׁב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמְצַפֶּה לְאָדָם
מִתִּי יִשָּׂא אִשָּׁה, כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ עֲשָׂרִים וְלֹא נִשָּׂא – אוֹמֵר תַּפּוּחַ עֲצָמוֹתָיו.

הֲרִי שֶׁלֶף לְפָנֶיךָ, אֵיךְ שְׁצָרִיכִים לְהִזְדַּרֵּז וּלְהִתְחַתֵּן, כִּי רַב הַמְּנוּנָא
בָּא אֶל רַב הוֹנָא, וְרָאָה שֶׁעַדִּין לֹא הִתְחַתֵּן, וְאָמַר לוֹ: אֲנִי לֹא רוֹצֶה

לראות את הפנים שלך עד שתתחתן. ועקר התכלית להתחתן הוא כדי להנצל מחטאים ועוונות, וכן להוליד ילדים, ולכן כשאדם מתחתן יש עליו מחיבות לחיות ביחד עם אשתו, ובעת שהיא טהורה הוא מחיב לחיות איתה, וזו מצוה גדולה של (שמות כ"א י) "וענתה לא יגרע", ומה גם שהיא מצלת אותו מהחטא, ובפרט בדור הפרוץ הזה שהכל הפקר וכו', והרחובות מתעבים בשקוץ ערם וזהוים וכו', ויש לכל אחד את הנסיונות הקשים והמרים שלו, ועל ידי זה אשתו מצלת אותו מהחטא.

ולכן זו מצוה גדולה להיות ביחד עם אשתו, ולא להיות פרוש וכו', שזה יביא אותו אחר כך לעברות חמורות, וכשהיא אינה טהורה, אזי בודאי שאסור בשום פנים ואופן, ולכן דעת רבנו ז"ל הוא להיות שמור מן החטא, וכן לחיות עם אשתו בעת שהיא טהורה אפלו בכל יום. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"א) אדם צריך לדעת שכנגד התאוות המטרידים את האדם וכו', באמת אין נמצא שום תאוה כלל. כי אכילה ושתייה הוא הכרח לקיום הגוף, וגם בנים מכרחים להוליד, וכל זה האדם מכרח, ואם כן אין שום תאוה כלל, רק שצריכים להתנהג בהם בקדושה ובטהרה. והשכל של האדם יכול לעמד כנגד כל התאוות, כי הקדוש ברוך הוא יחב חכמתא לחכימין, כי יש לכל אחד חכמה בכח, רק שצריכין להוציאם מכח אל הפעל; וזה יצילו מהכל, כי אם יש לאדם מח נקי, אפלו שהוא עם אשתו, שום דבר לא מפריע לו כי יש לו פת בסלו, ונצול על ידי זה מחטאים ועוונות חמורים, מה ששכיח היום, ולכן אין לנו אלא דברי רבנו ז"ל שהוא למד אותנו איך להזהר מאד מאד מפגם הבְּרִית, שזה פגם היסוד - פגם המח וכו', ועל ידי שמתחתן וחי עם אשתו, זה עקר תקון הבְּרִית, ובפרוש כתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות יום הכפורים הלכה א' אות א) מי שאינו נשוי הוא פגום בבְּרִית, ולכן אין לנו אלא את דברי רבנו ז"ל שהוא כן השמחה, העוסק לקשרנו אל שרש השמחה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרכד.

**כבר חצי שנה אני במצב נפשי רעוע וקשה לי לתפקד.
האם יש מזור ורפואה לבעייתי?**

שאלה:

מאת יובל: לרב שלום. כבר חצי שנה אני סובל מחרדות וצפצופים שמציקים לי מאד. יש לי אשה ושלשה ילדים חמודים, ומאז שהתחילה הבעיה, קשה לי לתפקד בבית, אני שוכב הרבה במטה, ונהייתי חלש מאד. המצב גורם לי גם מתח נפשי שמתבטא בעצבות ובעצבים. האם יש מזור ורפואה לבעייתי?

חשוב לי לציין שאני מקרב לרבי נחמן, ולומד בספרים שלו, ובכל שנה אני משתדל להיות באומן בראש השנה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יובל גרו יאיר ויזרח

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל למד אותנו דרך נפלאה איך לעבר את זה העולם העובר, והיא (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שאדם צריך לדון את עצמו לכהן זכות, ולחפש ולבקש ולמצא בעצמו עוד מעט טוב שיש בו, כי איך יכול להיות שלא יהיה בו איזה מעט טוב? כי חכמינו הקדושים אמרו (ברכות נ"ז.) אפלו הריקנין שבה מלאים מצוות כרמון; כל בר

ישראל הוא מלא מצוות, ואף שאתה מרגיש שגם בתוך המצוות שלך נמצאים פגמים רבים, וכן אין בהם שלמות וכו', עם כל זאת איך שהוא, אתה הולך עם ציצית ומניח תפלין, ויש לך מזוזה על פתח ביתך, ועם זה ראוי לך להחיות עצמך, ואמרו חכמינו הקדושים (לקוט תהלים רמז תרל"ג) כל שיש לו תפלין בזרועו ועל ראשו, וציצית בבגדו, ומזוזה על פתח ביתו - בחזוק שלא יחטא; הינו עקר החטאים באים לאדם בגלל שהוא תמיד ממרמר ושרוי בדכאון פנימי, ושורה עליו יאוש מחלט, ועל ידי זה הוא חוטא, אבל אם אדם מחיה עצמו - איך שהוא, אני מעטף עם ציצית, והנחתי תפלין, ויש לי מזוזה על פתח ביתי, בזה הוא יכול להחיות עצמו מאד, ועל ידי זה יצא מהמרירות שלו, כי אין לתאר ולשער את מעלת יהודי שהולך כל היום עם טלית קטן, וכן יש לו מזוזה על פתח ביתו, והניח היום תפלין, אשר בזה ראוי לו לשמח מאד מאד.

ועם שמחת המצוות, אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר חלק א' סימן כ"ד) אפלו שיהיה במדור הקלפות, הוא יכול לצאת משם ולעלות מעולם העשיה ויגיע לעולם היצירה, ומהעולם היצירה יגיע לעולם הבריאה, עד שיהיה נכלל בעצם האצילות בסוד מטי ולא מטי, הינו שירגיש את אמתת מציאותו יתברך, ואז כבר לא יהיה מבודד וכו', אלא ישמח עמו יתברך ותתרחב דעתו, ויזכה לצאת מעצמו וכו'.

ולכן לדעתי תתחיל לילך עם הגלוי הזה - לחפש ולבקש בעצמך טוב אמתית ונצחי שתהלה לאל יש בה, אלא מה, הסמ"ך-מ"ם מעלים ומסתיר ממך את הטוב, כדי שתשרה תמיד בעצבות ובמרירות ובדכאון, ורוצה לאמלל אותך כאלו אין לך כבר שום תקנה ותועלת וכו', ובזה ילכד אותך במצורתו וכו', ורבנו ז"ל שהוא הבעל תפלה והחזן, מלקט את כל הנקודות טובות שיש אצל כל בר ישראל, ומתפלל עמהם למען כלל ישראל להחיותם ולחזקם ולאמץם ולשמחם, וכך מעלה אותם עד רום המעלות.

ולכן ראוי לך להחיות עצמך על כל פנים בזה שאתה מקרב

אל רבנו ז"ל, ואתה בא אליו פעם בשנה בראש השנה, וכן בכל יום אתה אומר את התקון הכללי, עם זה יש ויש לך במה להחיות עצמך.

והעולה על הכל, תהלה לאל אתה עדין לא נמצא במצב כל כך גרוע כמו שמפחיד אותך הסמ"ך-מ"ם, אשר מזה נכנסות בך חרדות, כי יש בך רגשי אשמה וכו', על כל מה שעברת וכו', ולכן למה לא תזכר מה שאמר לנו רבנו ז"ל (חיי מוה"ר"ן סימן קצ"א) מה לכם לדאג כשאני הולך לפניכם, תבטחו על גדל כחי. אתה צריך לדעת כי החרדות והרעשים שאתה שומע, זה בא מרב לחץ שמלחיץ אותך העבר וההווה והעתיד וכו', תמיד אתה נמצא מלא חרדות וחי עם פחדים וכו', מה יהיה, ואיך יהיה וכו', ולכן הרגל עצמך לדבר עם השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, כאשר ידבר איש אל רעהו, ואף שבתחלה יהיה נדמה לך שאין מי ששומע אותך וכו', כל זה רק דמיון שנובע מהעוונות וכו', ולכן האדם לא מרגיש את אמתת מציאותו יתברך, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמונה סימן כ"ב) הפשע של האדם מכניס כפירה באדם, אבל אם תהיה חזק ואמיץ בעבודה הקדושה הזו לדבר עמו יתברך, אף שאתה לא מרגיש שום דבר וכו', עם כל זאת זה ירפא אותך מכל הפחדים והחרדות והרעשים וכו', ותהיה בריא בגשמיות וברוחניות, ותמיד תעשה התחלה חדשה.

נא ונא אל תפל בדעתך כלל, ואפלו שאתה צריך לקחת איזו תרופה להרגיע את עצביך וכו', זה גם כן לא נורא, העקר תצית את רבנו ז"ל להיות בשמחה עם כל נקדה טובה שתמצא בעצמך, ותדון עצמך לכף זכות תמיד, ותדאג שלא יכנסו בך שום רגשות אשמה חס ושלום, וכן תרגיל עצמך לדבר עמו יתברך, ואז כל חייך ישתנו לגמרי לטובה.

אמרו חכמינו הקדושים (שבת קי"ח:) כל השומר שבת אפלו עובד עבודה זרה כדור אגוש, מוחלין לו; ויש לומר בפשיטות, כי עבודה זרה היא כפירה במציאות הבורא יתברך שמו, ושבת זה גלוי עצמות

אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל הַזֹּכֵה לְשָׁמֵר כָּל הַשְּׁבֵת בְּמַחְשַׁבְתּוֹ אֶת עֲצָם
 עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא מְסִיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ כָּלֵל, אֲזִי נִמְחָלִים לוֹ
 עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כִּי הָעוֹוֵן זֶה עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, כִּי בְּאֵם הִיָּה מֵאֲמִין
 שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא - לֹא הִיָּה חוּטֵא, וְאִם חֻטֵּא
 זֶה-סִימָן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֲבוּדָה זָרָה, הֵינּוּ שְׁנַעֲקָר מֵעֲצָמִיּוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכְּנֵן
 אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק ב' סִימָן ב') שֶׁצָּרִיכִים לְהִמְשִׁיךְ קִדְשַׁת
 הַשְּׁבֵת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֵל, שְׂאֵז יִתְבַטֵּל אֲצֵלוֹ הָעֲבוּדָה זָרָה וְיִתְפָּרְדּוּ
 כָּל פְּעֻלֵי אֶזְוֹ, וְיִהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכְּנֵן סוֹפְרִים כָּל יוֹם לְשֵׁשֶׁת
 הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן בְּשֵׁשֶׁת וְכוּ', כְּדִי לְקַשֵּׁר כָּל יוֹם לְשֵׁשֶׁת, שֶׁזֶה עֲצָם
 עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ, לֹא לְשִׁכַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כְּרַגַע, וְזֶה שְׁמוּבָא בְּשֵׁם
 צְדִיק אֶחָד בְּרֵאשִׁי"ת הִיא אוֹתִיּוֹת רֵא"י שְׁב"ת - כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל תָּמִיד
 יִר"א וּמְצַפֶּה אֶל שְׁב"ת, אֲזִי יִתְקַים אֲצֵלוֹ יִר"א שְׁב"ת, שְׁבֻכּוֹת שְׁבֵת
 יִתְרָאָה מִלְחֻטֵּא, וְאֵז יִזְכֶּה יִר"א שְׁב"ת, שִׁיאִיר לוֹ אוֹר הַשְּׁבֵת תָּמִיד,
 וְיִתְעַנֵּג בְּזִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרכה.

**אֲנִי מְבַלְבֵּל מְאֹד לְגַבִּי הַמְּשִׁיךְ עֲבוּדָתִי כְמוֹרָה,
 וְזִקְוָה לְהַכְוִנָּה**

שְׁאֵלָה:

מֵאת אֶסְתֵּר: לְכַבֹּד הַצְדִּיק שְׁלוֹם וּבְרָכָה. אֲנִי נִמְצָאת כְּרַגַע
 בְּפִרְשַׁת דְּרָכִים וּמֹאֵד זְקוּקָה לְהַכְוִנַת הַצְדִּיק: אֲנִי בְעֵלַת
 תְּשׁוּבָה, הַתְּחַתְּנֵתִי הַשָּׁנָה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם בְּעֵלֵי הַחֲלִיט לְלַמֵּד
 יוֹם שְׁלֵם בְּכוֹלֵל. יֵשׁ לִי תַעֲוֹדַת הוֹרָאָה לְחַנוּף הַעַל-יִסוּדִי, וְעַד
 לְחַתְּנָה עֲבַדְתִּי בְּחֻטִּיבַת בִּינִים חֲלוּנִית בִּירוּשָׁלַיִם כִּסְיַעַת
 בְּכַתֵּת לְקִוּיּוֹת לְמִידָה וְהַרוּחֵתִי שָׁכַר מִמְצָע.
 כְּשֶׁהִתְחַתְּנֵנוּ עֲבַרְנוּ לְצַפּוֹן, כִּי הַכוֹלֵל שְׁבַעֲלֵי רָצָה לְלַמֵּד בּוֹ

נמצא שם. חפשתי עבודה כמורה, ומאחר ורציתי להתקדש, חפשתי עבודה בבית ספר יסודי עם ילדים קטנים. בבתי הספר הממלכתי-דתי שקבלו אותי עבדו מורים ומורות יחד, ולבסוף משמים הגעתי לעבד כמחנכת בבית ספר יסודי, חלוני אמנם, אך מלמדות בו רק מורות. אך אני מרגישה שאין קדשה במקום עבודתי ושהמעט שאני נותנת לילדים לא מספיקה, ומיום ליום הנשמה שלי זועקת.

בכתתי יש ילדים שמטפלים בכדורים ובריטלין, החנוף גרוע, ואני נאלצת לנהג כצות בבית הספר ומוצאת עצמי צועקת וגוערת כל היום. העבודה היא ברבה ממחשבת ואני מוצאת עצמי לא פעם רוצה לעזב את משרת ההוראה.

כעת אני בהריון ואנו רוצים לעזב את הצפון ולעבר ליבנאל או לירושלים לשכונה חרדית ולהתקדש, אך בעית התעסוקה בעינה עומדת, ואינני יודעת להיכן פני מועדות: בחטיבה חלונית - כבר לא צנוע לי, בבית ספר יסודי חלוני - הרגשתי השנה שאני שם רק בגלל הכסף והחפשות, בעל-יסודי דתי עדין לא נסיתי, אך דעותי, השקפותי והידע שלי - שונה ממורות ותלמידות אלפנה, כי אחרי הכל למדתי בבתי ספר חלוניים ואחר כך באוניברסיטה ולכן איני מרגישה מתאימה לקה, ובנוסף עובדים שם גם גברים. ואלו בחנוף החרדי לא יקבלו אותי, גם משום שאין לי ידע וגם משום שתעודותי הם ממקומות חלוניים.

הגעתי לחנוף כי בחמש השנים שהייתי סיעת הרגשתי שליחות עצומה, אך כעת איני מוצאת את מקומי - ובשביל לחנף צריך להאמין בדרך אותה מחנכים. מצד שני, בעלי לומד תורה ואני רוצה לעבד, בפרט שמשרה של מורה, באם מוצאים מקום שמתאים - טובה מאד... האם הרב יוכל להאיר לי את הדרך בה עלי ללכת? תודה מעמק הלב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אסתר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לעבד הרבה על נקדת הבטחון העצמי, הינו אם יש לך נקדה, את צריכה להיות חזקה עם הנקדה הזו, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך. זה כלל ראשון בחיים - מי שיש לו ידע או נקדה פנימית שחזקה אצלו וכו', הוא צריך להיות חזק בנקדה שלו, ולא להתפעל מאף אחד בעולם, ואפלו שיהיו לו המון קשיים בחיים, עם כל זאת שלא יעזב את הנקדה שלו, וזה נקדת הבטחון העצמי, וכך למד אותנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ד) שיש לכל אחד ואחת נקדה פנימית ששייכת להם, ולכל יהודי יש נקדה מה שאין בשני, ולכן את צריכה להיות חזקה במה שאת רוצה, ואז תמצאי את מקומך איפה שרק תהיי, רק תהיי חזקה עם הנקדה שלך.

כל הכבוד לך שאת רוצה שבעלך ישב וילמד תורה, עם כל זאת כבר אמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ב') פה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שגייעת שניהם משפחת עון, וכל תורה שאין עמה מלאכה, סופה בטלה וגוררת עון; זה לא נורא שהבעל עובד חצי יום ולומד חצי יום, והוא עוזר בפרנסה, וזו דעת רבנו ז"ל, כמו שאמר (חיי מוהר"ן סימן תק"א) שחפץ מאד שיהיה לנו פרנסה, אף על פי שבטחון גם בן טוב מאד, אף על פי בן טוב מאד כשזוכין שיש לו מעמד פרנסה. כי במקום עבודת הבטחון, במקום זה יעשה עבודה אחרת, כלומר כי אם לא יהיה לו מעמד פרנסה ויהיה לו בלבול הדעת מהפרנסה, ויצטרך בכל פעם לחזק עצמו במדת הבטחון, במקום זה יעסק בעבודה אחרת והתחזקות אחר בשאר עניני עבודת השם; עין שם.

עוד יסוד גדול בחיים - שאדם אסור לו לקחת דבר שהוא נגד רצונו וכו', הינו להכריח את עצמו לעבד בדבר שהוא נגד רצונו או

מצפוננו, כי לא באנו לזה העולם לסבל, באנו להתענג מזיו השכינה, להכיר את הבורא יתברך שמו מכל פרטי הבריאה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נשא) בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם נתאנה שיהא לו דירה בתחתונים; כלומר שאנחנו נזכה להכירו מכל פרטי הבריאה, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודומם צומח חי מדבר זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, וכשבר ישראל מחדיר בעצמו ידיעות אלו, אזי הוא חי חיים נעימים, חיים טובים, חיים מאשרים.

תהלה לאל הקהלה הקדושה שלנו ביבנאל היא חממה של אמונה, קהלה כזו שאין בכל העולם, כי אצלנו יש קבוצ גליות מכל העדות ומכל הנסחאות וכו' וכו', וכלם מתפללים תחת גג אחד, ודבר כזה עדין לא מצינו בשום מקום, ולכן את יכולה לנסות את המזל שלך שמה. יעזר הקדוש ברוך הוא שתבשרי לי בשורות משמחות תמיד.

העקר תשתדלי מאד מאד שיהיה בינך לבין בעלך שלום בית ואהבה והבנה הדדית, אשר זה יסוד מוסד אצל רבנו ז"ל, שיהיה בין איש לאשתו שלום בית, וחכמינו הקדושים אמרו (סוטה יז.) איש ואשה זכו שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש אי אפשר לשניהן בלא שכינה. ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלום' אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתעברי את ההריון בקלות ותלדי בקלות, ותהיי הכי מאשרת בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרכו.

מה הענין והמקור לאכל שירים מהמאכלים של הצדיק?

שאלה:

מאת יעקב: לכבוד כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, יהי רצון שתמיד תהיו בריאים וחזקים לארץ ימים ושנים טובות, ותוכלו להמשיך להדריך אותנו בדרכו של רבנו ז"ל - תמיד לשאף ולהתקדם להיות יותר טובים.

רציתי לשאל: מה הענין והמקור לאכל שירים מהמאכלים של הצדיק? והאם יש ענין להתאמץ מאד כדי לקבל את השירים, או שעדיף להיות מהצנועים המושכים את ידיהם? תודה, יעקב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יעקב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מוכא בספר "דברי תורה" (חלק א' סימן י"ג) ענין השירים שנהגו החסידים לקח ממאכל רבם וכו', המקור לזה בירושלמי (מועד קטן פ"ק ב' הלכה ג') רבי יוחנן בצפרא הוי נחית לכנישתא, והוי מלקט פירורין ואכיל [קרבן העדה ופני משה פרשו: שבשחרית היה יורד לבית הכנסת שישבו שם אתמול לקדוש החדש, והיה מלקט הפירורין שנפלו בסעודה שאכלו לאחר קדוש החדש ואכלן], ואמר: יהא חולקי עם אילין דאכלין הכא רומשות [שאכלו כאן אתמול בערב וקימו מצות קדוש החדש, וגם הסעודה מצוה רבה הוא. עד כאן לשון הקרבן העדה]. והרי זה מפרש דמסעודת מצוה צריכין לחבב ולאכל שירי הפירורין, ושירי מצוה מעכבין את הפרעניות (סכה ל"ח), והינו לדידן סעודת שבת ויום טוב וראש חדש או שארי סעודת

מצוה, כגון ברית מילה ונשואי תלמידי חכמים וכיוצא. וגם הצדיק שאוכל בימות החל בכונות ויחודים, הרי זה סעודת מצוה, ושיירה מעכבין את הפרענות. וגם יש לומר מי שלא בא בסוד השם ומתנהג על פי שלחן ערוך, ואוכל כדי שבשביל אכילה שהוא יוכל ללמד ולהתפלל כראוי, הרי זה מקים (משלי ג') "בכל דרכיך דעהו", ונמצא עובד השם תמיד גם באכילתו, כמבאר בטור ושלחן ערוך (ארח חיים סימן ר"א סעיף א') הרי גם כן השירים שירי מצוה; עיין שם.

ואם כבר מדברים מאכילת שירים של צדיק, ידוע שאצל החסידים חוטפים את השירים של הרבי וכו', אבל אצל רבנו ז"ל היתה דרך ארץ כל כך גדולה, שכלם עברו בתור, וכל אחד לקח ממש קצת וכו', כדי שישאר גם לחברו, כל כך הקפיד רבנו ז"ל על דרך ארץ וסדר וכו', ופעם התבטא ואמר "אם קיסרין ומלכים היו יודעים איך שאני מלמד את חסידי דרך ארץ, היו שולחים את ילדיהם ללמד אצלי דרך ארץ", כי אצל רבנו ז"ל היתה הקפדה גדולה מאד מאד לא ללכת בפראות וכו', רק שהכל יתנהג בדרך ארץ גדולה מאד מאד.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרכז.

האם זה נכון שכדי שהתפלות יפעלו בשמים, צריכים להתבודד דוקא שעה שלמה?

שאלה:

מאת אריאל: האם יש ענין להתבודד דוקא שעה, כלומר ששים דקות ברציפות, או שאפשר להתבודד גם פחות

מכּף? אָנִי שׁוֹאֵל מִפְּנֵי שְׂזָה לֹא קָל לְשַׁבֵּת מִדֵּי יוֹם שְׂעָה
שְׁלֵמָה וְלִהְתַּפְּלֵל, בְּפֶרֶט לְמִי שְׂזָה חֲדָשׁ בְּשִׁבְלוֹ, וְשִׁמְעֵתִי
כְּמָה אֲנָשִׁים שְׁאָמְרוּ שְׂכַדֵּי שֶׁהִתְפַּלּוּת יִפְעֵלוּ בְּשָׂמִים, צְרִיכִים
לְהִתְבּוֹדֵד דּוֹקָא שְׂעָה שְׁלֵמָה. אֲשִׁמַּח לְהַבְהִיר הַדְּבָרִים,
תּוֹדָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַרְיָאֵל נְרוּ יָאִיר

לְנֶכֶן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מוֹבָא (חיי מוהר"ן סימן תל"ח) שֶׁפַּעַם אַחַת הָיָה רַבְּנוּ ז"ל מְדַבֵּר
עִמּוּנוּ, וְהָיָה מְרַבֵּה לְדַבֵּר אִזּוּ מַעֲנִין מַעֲלַת הַהִתְבּוֹדְדוּת. וְהָיָה מְפַלֵּג
מְאֹד בְּשִׁבְחַ מַעֲלַת גְּדֻלַּת הַנְּהַגָּה זֹו לְדַבֵּר עִמּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר
אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ עִמּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאָמַר שְׂאִי אִפְשָׁר לְצוּת לְאֲנָשִׁים
שְׂיִנְהִיגוּ הַנְּהַגָּה זֹו כִּי אִם שְׂעָה אַחַת בְּיוֹם, כִּי אִי אִפְשָׁר לְהַכְּבִיד עֲלֵיהֶם
יֹוֹתָ, אֲבָל בְּאֲמַת הָיוּ צְרִיכִים שְׂיִהְיָה לָהֶם כָּל הַיּוֹם הַהִתְבּוֹדְדוּת.

וּבְאֲמַת מַה שְׂיָךְ שֶׁתְּהִיָּה לְאָדָם כָּל הַיּוֹם הַהִתְבּוֹדְדוּת? הֲרִי אֶת
שְׁלֵשֶׁת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת שְׁחֵרִית, מְנַחֵה וְעֶרְבִית מְכַרְחִים לְהִתְפַּלֵּל,
לְאָכַל וּלְבָרֵךְ לְפָנָי וְאַחֲרַי צְרִיכִים, וְלִלְמַד כָּל יוֹם תּוֹרָה מְכַרְחִים,
וְכֵן לְעַסֵּק בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן גַּם כֵּן צְרִיכִים, וְאִם כֵּן אִיךָ שְׂיָךְ לְהִתְבּוֹדֵד
כָּל הַיּוֹם? אֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל רוּצָה לְהַחְדִּיר בְּנוֹ שְׂנֹדַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה
וּמְזַכֶּכֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא,
וְהוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, וְלִכֵּן מִהֲרַגַע שְׁאָדָם פּוֹתַח אֶת הָעֵינַיִם
בְּעַת שְׂנַתְעוֹרוֹר מִהַשְּׁנָה וְכוּ', עַד הֲרַגַע שְׂסוּגֵר אֶת הָעֵינַיִם בְּעַת שְׂהוּלָךְ
לִישֵׁן וְכוּ', שְׂיִדְבֵר עִמּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כְּשֶׁבְרוּר לְאָדָם בִּידִיעָה בְּרוּרָה אֲשֶׁר
אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׂם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם,
אִזִּי הוּא תְּמִיד יְדַבֵּר עִמּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבֵין כֵּן הוּא מִתְפַּלֵּל אֶת שְׁלֵשֶׁת
הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת - שְׁחֵרִית מְנַחֵה וְעֶרְבִית, וְגַם אִזּוּ הוּא מְשַׁלֵּב בְּתוֹךְ
נְסַח הַתְּפִלָּה שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן בְּשְׂעָה שְׁאוֹכֵל הוּא

מדבר עמו יתברך, וכן בשעה שעוסק במשא ומתן הוא מדבר עמו יתברך, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ה) שהלמוד שלומד תורה הוא בחינת שנה, שנותן ניחא להמחין מהדבקות, וכן משא ומתן הוא בחינת שנה שנותן ניחא להמחין מהדבקות, עין שם.

והכלל, שרבנו ז"ל רצה שכל היום נדבר עמו יתברך, אך היות שלא כל אחד מחזיק במדרגה זו - שיהיה לפני עיניו אשר אין בלעדיו יתברך כלל, לזאת פדאי ליחד לעצמו איזו שעה ביום או בלילה, ואז לבוא לדבר עמו יתברך, אשר אין למעלה מעבודה הקדושה הזו - להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשיטות גמורה, ולחזור בתשובה שלמה, כמוכא בזהר (חיי שרה קכ"ט). וזכאין אינון מאריהון דתשובה, דהא בשעתא חדא, ביומא חדא, ברגעא חדא, קריבין לגבי קודשא בריך הוא מה דלא הוה הכי אפלו לצדיקים גמורים, דאתקריבו גבי קודשא בריך הוא בכמה שנין [אשרי אלו שחוזרים בתשובה, שבשעה אחת וביום אחד וברגע אחד הם מתקרבים להקדוש ברוך הוא בצורה כזו, מה שצדיקים גמורים התקריבו להקדוש ברוך הוא, בכמה שנים, כל כך חשוב בעל תשובה אצל הקדוש ברוך הוא].

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו שאנחנו מקרבים אף רבי כזה שרוצה רק את הטוב שלנו, אשרי מי שמתקרב אליו, וזו המתנה הכי יפה שקבלנו ממנו ז"ל - לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלנו, כי כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, אז מתברר ונודדככים מחו ודעתו וזוכה לישוב הדעת אמתי, ואז הוא כבר יודע להבחין בין האמת לשקר, אשרינו מה טוב חלקנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרכח.

איך זוכים למדת הסדר ושמירת הזמן?

שאלה:

מאת אלימלך: שלום לרבנו היקר אני יודע שמדת הסדר היא מדה מאד חשובה בעבודת השם, וכל ספרי המוסר מלאים בדבורים על מעלת האדם שיש לו סדר בחיים, והוא שומר את הזמן. הבעיה היא שאני בטבעי לא כל-כך מסדר, וקשה לי להתמיד בדברים מסוימים. למשל קשה לי לקום בכל בקר לתפלת שחרית בזמן קבוע, ובכל יום אני קם בשעה אחרת, וכן קשה לי להגיע בזמן לשעור היומי שלי, ולעתים רבות אני מאחר.

איך זוכים למדת הסדר ושמירת הזמן?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלימלך גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין עוד עם שחי עם סדר כמו עם ישראל, שהיום שלו מסדר בסדר נפלא מאד מאד. כשקמים בבקר הדבר הראשון צריכים ללכת לבית הכנסת ולהתפלל שחרית במנין, כשמגיע אחר הצהרים, בסביבות השעה שלש כבר מתחיל זמן תפלת מנחה, ואיך שנעשה לילה כבר מתחיל זמן תפלת ערבית, והסדר הזה זה יסוד מוסד אצל כל בר ישראל, וכפי זה הוא צריך להנהיג את היום שלו, וכך הוא יהיה מסדר בסדר נכון מאד.

אדם צריך לדעת שהוא לא כמו רובוט וכו', שיכולים לכוון אותו שיעשה כך כל יום ויום וכו', כי על כל אחד ואחד עובר בכל יום משברים וגלים ונסיונות קשים ומרים אחרים וכו', ולכן כל אחד

צריך לתמרן עם היום שלו כפי שהוא וכו', הינו כפי בחינתו וכפי ירידתו וכו' וכו', אבל היסוד מוסד צריך להיות כשקם - יתפלל תפלת שחרית במנין דיקא, ואחר הצהרים הוא צריך לעצור את הכל ולחטף תפלת מנחה במנין דיקא, ולעת ערב כשגמר את היום, הוא צריך להכנס לבית הכנסת ולחטף תפלת ערבית במנין דיקא, וסביב אלו התפלות הוא צריך לתמרן את היום שלו.

העקר רק להתחזק ולא להשבר משום דבר, כי גדול אדונינו ורב להושיע, והקדוש ברוך הוא אב הרחמן, ומוחל עוונות עם ישראל, ואסור להכנס בתוך עצמו ולהיות שבור ועצוב ומדכא וכו' וכו', אדרבה, כל בר ישראל צריך להתחזק ביתר שאת וביתר עז, אפלו שעובר עליו מה שעובר נסיונות קשים ומרים, עם כל זאת שלשת התפלות מדי יום זה צריך להיות אצלו יסוד מוסד וחזק מאד, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח') שזה מחנה ישראל, הינו כל זמן שאדם הוא חזק עם שלשת התפלות - שחרית מנחה וערבית, הוא עדין נמצא במחנה ישראל, אבל תכף ומיד כשמתחילים לזלזל בזה וכו', אזי יוצא ממחנה ישראל רחמנא ליצלן, וכך מדרדר עד שפורק על לגמרי. ולכן צריכים להיות חזק מאד מאד עם שלשת התפלות הקבועות בכל יום, וכך יכול לתמרן את היום שלו סביב סביב וכו' וכו', ואז תהיה לו הצלחה הן בגשמיות והן ברוחניות, וזה מעלת בר ישראל - שהוא מסדר בסדר נכון בזכות שלשת התפלות שלו.

העקר הוא התחזקות - להתחזק, כי בזה העולם מוכרחים להתחזק ולא לפל בדעתו אפלו שעבר עליו כבר מה שעבר, עם כל זאת תמיד ישתדל להכנס לבית הכנסת שלש פעמים ביום אפלו שמרגיש שהוא הכי גרוע וכו' וכו', ואפלו שהוא עשה מה שעשה וכו' וכו', ונפל למקום שנפל וכו' וכו', כל זמן שיהיה חזק להכנס לבית הכנסת שלש פעמים ביום, אזי יזכה לטהר את עצמו סוף כל סוף מהפח יקוש שנכנס בו וכו' וכו', כמאמרם ז"ל (ילקוט בלק רמז תשע"א) מה נחלים הללו בני אדם יורדין לתוכן כשהן טמאין וטובלין

ועולין טהורין, כף בתי כנסיות ובתי מדרשות - בני אדם נכנסין לתוכן כשהם מלאים עוונות, ויוצאים מלאים מצוות; ולכן אפלו שנכשלת בעברות חמורות רחמנא ליצילן, עם כל זאת זכר מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל - תאמין שיכולים לתקן.

בני אדם לא יודעים מה זה להיות קבוע להתפלל את שלשת התפלות - שחרית מנחה וערבית בבית הכנסת דיקא, כי אם היו יודעים מהי מעלת בית הכנסת, היו תמיד נכנסים שמה אפלו שמרגישים שהם הכי גרועים והכי פחותים וכו' וכו', כי חכמינו הקדושים אמרו (שיר השירים רבה פרשה ה' סימן ג') "אני ישנה" - בבית המקדש, "ולבי ער" - לבתי כנסיות ולבתי מדרשות. ואמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים פרשה ב' סימן כ"ד) על הפסוק (שיר השירים ב' ט') "הנה זה עומד אחר כתלנו" - אחר כתלי בתי כנסיות ובתי מדרשות, "משגיח מן החלונות" - מבין כתפיהם של כהנים, "מצייץ מן החרכים" - מבין אצבעותיהם של כהנים; כי בבתי כנסיות ובבתי מדרשות שמתפללים שם והכהנים עולים לדוכן, על ידי זה ממשיכים את שכינת עזו יתברך אלינו, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא) כל זמן שישראל מעצרין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, הקדוש ברוך הוא עוצר שכינתו עמהן. ולכן אל תהיה בטלן, ותמסר את נפשך לבוא לבית הכנסת להתפלל את השלש תפלות, ולא יהיה הדבר הזה קל בעיניך, כי אתה יכול לזכות על ידי זה לכל טוב אמתי ונצחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרכט.

כיצד ראוי לנצל את ימי 'בין הזמנים'?

שאלה:

מאת יהושע: לכבוד הצדיק שליט"א, שלום וברכה. בימים הקרובים יצאו כל התלמידים, הבחורים ואברכי הכוללים לימי 'בין הזמנים'. כיצד ראוי לנצל את הימים האלו שבהם לא נמצאים בין כתלי בית המדרש?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהושע נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שאין דבר כזה 'בין הזמנים' וכו', כי רק פעם אחת יש זמן שנקרא 'בין הזמנים', שזה בין המיתה לקבורה, כי מהרגע שאדם מת ועד שקוברים אותו לוקח קצת זמן, וזה נקרא 'בין הזמנים', וחכמינו הקדושים אמרו (שבת פ"ג): אמר רבי יונתן: לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ומדברי תורה ואפלו בשעת מיתה, שנאמר (במדבר י"ט) "זאת התורה אדם כי ימות באהל" - אפלו בשעת מיתה תהא עוסק בתורה.

צריכים לחקק בדעתו שאין דבר כזה ואין משג כזה 'החפש הגדול', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (שבת ל). לעולם יעסק אדם בתורה ובמצות קדם שימות, שכיון שמת - בטל מן התורה ומן המצות, ואין להקדוש ברוך הוא שבח בו, והינו דאמר רבי יוחנן: מאי דכתיב (תהלים פ"ח ו') "במתים חפשי"? כיון שמת אדם - נעשה חפשי מן התורה ומן המצות; רק כשאדם נפטר אז יש לו חפש גדול.

נא ונא תעשה כל מה שביכולתך ללמד בכל יום מקרא: מפרשת השבוע, משנה: לגרס בכל יום כמה פראים משניות, גמרא: להיות

חזק מאד ללמד את הדרך היומי, כי דף גמרא ליום זה חיות לנפש, ותחזור את הדרך כמה פעמים, על כל פנים גמרא ורש"י, ושלישית הלמודים האלו הם עקר העשירות של האדם, כי להפך, אמרו חכמינו הקדושים (שבת ק"כ.) "ובביתי אין לחם ואין שמלה" - שאין בידי לא מקרא ולא משנה ולא תלמוד; שזה נקרא עני מי שלא לומד בכל יום את שלישיית הלמודים האלו.

העקר תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בכל יום, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו אשר אין לתאר ואין לשער כלל, ואם בני אדם היו יודעים מה זה לדבר אל הקדוש ברוך הוא, היו מתמידים בזה מאד מאד, ולכן אל תהיה בטלן, כי אפלו כמה דבורים שמדברים עמו יתברך, זה עושה רשם גדול בשמים.

רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן צ"ח) שבקיץ מה טוב ומה נעים לצאת בשדה בין העשבים ולהתבודד להקדוש ברוך הוא, שאז כל יכול השדה נכלל בתפלתו של האדם, אשרי לו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרל.

חמותי לא מרצה מהשם שנתנו לבננו, והיא רוצה שנתחילף אותו. מה דעתכם בענין?

שאלה:

מאת יצחק: לכבוד קדשת מוה"רא"ש שליט"א. לפני כמה שבועות נולד לנו בן בשעה טובה ומצלחת לאחר שהתברכנו מצדיק גדול, ובגלל שאנחנו מאמינים שבזכות הברכה של אותו צדיק זכינו לפרי בטן, קראנו לבננו בשמו של הצדיק. חמותי היא חלובית לגמרי, ומאז שהיא שמעה את השם היא

התחילה להשתולל ולהציק לנו מאד, היא טוענת שזה שם מישון, וכל הזמן מנסה לשכנע את אשתי שנחליף את השם. מה דעתכם בענין?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יצחק נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תסביר לאשתך שבשום פנים ואפן לא משנים שם, ובפרט שקבלתם על עצמכם לקרא את השם הזה, ולכן למה לכם להפגס בצרה גדולה ולשנות את השם וכו', ועל ידי זה אתם יכולים לאבד חס ושלום את הבן שלכם? כי השם הוא הנפש, כמו שכתוב (בראשית ב') "וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו", כי השם הוא הנפש, ולכן צריכים מאד לשמר לא לתת לילדים שמות בדויים שאין להם שום ערך. ולכן אם נתתם את השם הזה - זה הנפש של הילד, ואם תשנו את השם רחמנא ליצלן, אתם תוציאו ממנו את הנפש, האם אתם מסכימים לדבר כזה?

דעו לכם שעם שמות לא משחקים, ובפרט כשמקבילים על עצמם איזה שם, צריכים לעמד בהבטחה, וכבר מצינו בדברי חכמינו הקדושים (ברכות ז:): מנא לן דשמא גרים? אמר רבי אליעזר: דאמר קרא (תהלים מ"ו) "לכו חזו מפעלות הוי"ה אשר שם שמות בארץ", אל תקרא שמות, אלא שמות. ומובא במהרש"א (שם) שפעלת הוי"ה נמשכים אחר השם של האדם שהוא הגורם.

הקדוש ברוך הוא יתן לכם את הדעת והשכל ואל תשנו את השם בשום פנים ואפן, כי אתם משחקים עם אש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרלא.

**מֵאֵז שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי הַחַיִּים שְׁלִי הִפְכוּ לְגִיהוֹנוֹם,
וְאֲנִי מִתְחַרֵּט שֶׁבְכָלֵל הִתְחַתַּנְתִּי**

שאלה:

מֵאֵת אֲלֵעֵד: אָנִי וְאִשְׁתִּי לֹא מוֹסְתַדְרִים, וְכָל הַזְמַן יֵשׁ בֵּינֵינוּ מְרִיבוֹת וּמְכֻזָּבִים. אָנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁמֵאֵז שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי הַחַיִּים שְׁלִי הִפְכוּ לְגִיהוֹנוֹם, וְאֲנִי מִתְחִיל לְהִתְחַרֵּט שֶׁבְכָלֵל הִתְחַתַּנְתִּי. אָנִי רוֹצֵה שִׁיְהִי לְנוּ שְׁלוֹם-בֵּית, אָבֵל כָּל הַזְמַן אִשְׁתִּי מִתְפַּרְצֶת עָלַי, וְנִמְאָס לִי מִהַכֵּל. מָה עוֹשִׂים?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֲלֵעֵד נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אָנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָךְ כִּי לְמְרִיבוֹת תְּמִיד צְרִיכִים שְׁנַיִם, כִּי אֶחָד לְבַד לֹא יִכּוֹל לָרִיב, וְאִם לֹא הֵייתָ עוֹנֶה לְאִשְׁתְּךָ וְכוּ', מִזְמַן הָיוּ נִגְמְרוֹת הַמְרִיבוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַם וְלִשְׁתֶּךָ וְלֹא לְעֲנוֹת לְאִשְׁתְּךָ כְּשֶׁהִיא מִתְפַּרְצֶת וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא תִרְאֶה לְעֶזֶר לָהּ בְּכָל הַמּוֹכְנִים, וְאֲזִי תִרְאֶה שְׁלֵא יִהְיוּ יוֹתֵר מְרִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, וְלֹא יִמְאָסוּ לָךְ הַחַיִּים.

זָכַר גַּם זָכַר מֵה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ - שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן; וְאֲמָרוּ (יְרוּשָׁלַיִם בְּרֻכּוֹת פָּרָק ט' הַלָּכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, אִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהּ בְּלֹא שְׂכִינָה. וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה נִמְצָאת שֵׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיְהִי בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאִהְבָה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי 'שְׁלוֹם' אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבֹת י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן אִם מְכַנְיָסִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם בֵּית, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

אָנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לְךָ שְׂאֵם אֶתְּהָ וְאֶשְׁתַּף תַּפְּסִיקוּ לְרִיב, וְתַפְסִיקוּ
לְלַכֵּת רֹאשׁ בְּרֹאשׁ אַחַד עִם הַשְּׁנֵי וְכוּ' וְכוּ', אָז מִמִּילָא יִגְמְרוּ וְיִסְתַּיְמוּ
כָּל הַמְרִיבוֹת בַּבַּיִת.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת קַלְפָּה חֶלֶק ב' סִימָן א') יֵשׁ שְׂדִים
שְׂמֻצוּיִים בְּבֵתִים, שֶׁהֵם מְקַלְקְלִין הַשְּׁלוֹם בַּיִת, וְעַל יְדֵי זֶה כַּעֲס
וְקִטְטוֹת בַּבַּיִת. וְעַקֵּר הַבַּיִת הוּא הָאִשָּׁה כִּי (יֹמָא ב.) בֵּיתוֹ זוֹ אֶשְׁתּוֹ, וְעַל
כֵּן עַל פִּי רַב עִקֵּר הַקִּטְטוֹת מִמֶּנָּה. וְלַפְעָמִים נֶאֱחָזִים בְּשֶׂאֵר בְּנֵי הַבַּיִת,
וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂים הַקִּטְטוֹת וְהַמְרִיבוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה בָּאִים יִסּוּרִים עַל
בְּנֵי הַבַּיִת. וְזֶה מִפְּרָשׁ בַּפְּסוּק (אִיּוֹב כ"א) "בְּתֵיחֵם שְׁלוֹם מִפְּחָד", וְדָרְשׁוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רַש"י ש"ם) מִפְּחָד - אֱלוֹ שְׂדִים, וְזֶהוּ "שְׁלוֹם מִפְּחָד"
- כִּי הַשְּׁלוֹם הַפֶּךָ הַפְּחָד, שֶׁהֵם הַשְּׂדִים הַמְקַלְקְלִים הַשְּׁלוֹם, וְזֶהוּ "וְלֹא
שָׁבַט אֱלוֹהֵי" וְכוּ' - הֵינּוּ הַיִּסּוּרִים, עֵינֵן שָׁם.

וְאֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָכֵם שֶׁהַשְּׂדִים הָאֵלוּ נִבְרָאִים רַק מֵהַכַּעֲס
וְהַמְחַלְקֵת וְכוּ' וְכוּ', כִּי כִּף אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מְרִיבָה סִימָן
ס"ו) בְּמִקּוֹם מְרִיבָה שָׁם הַשְּׂטָן; וְלִכֵּן תִּשְׁמְרוּ מְאֹד מִכַּעֲס, כִּי כַּעֲס
בַּבַּיִת מַחְרִיב אֶת הַבַּיִת, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת כַּעֲס סִימָן ט"ו)
כַּעֲס שֶׁל אִשָּׁה מַחְרִיב אֶת הַבַּיִת.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂשֻׁמוֹ שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְהַכֵּל
יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרלב.

**בְּקִשׁוֹ מִמְּנֵי לְמִסַּר שְׁעוֹר תּוֹרָה לְנָשִׁים מְשֻׁכְּלוֹת,
וְאֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת שֶׁהֵן לֹא יִתְחַבְּרוּ לָמָּה שְׂאֵנִי מְלַמֶּדֶת
בְּשְׁעוּרִים שְׁלִי**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חֵיה: שְׁלוֹם לְרַב הַיְקָר. בְּרַכַּת רְפוּאָה שְׁלָמָה וְהַרְבֵּה
נַחַת.

אֲנִי מוֹסְרֵת מִדֵּי שְׁבוּעַ שְׁעוֹר תּוֹרָה לְנָשִׁים, וְלֹאֲחֻרֹנָה אַחַת
הַמְשֻׁתְּפוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּשְׁעוֹר פְּנִינָה אֵלַי בְּבִקְשָׁה לְמִסַּר
שְׁעוֹר חֵד-פְּעָמֵי לְנָשִׁים מְאֻזָּר מְגוּרִיָּה. הָעֵנִן הוּא שְׂאוֹתָן
נָשִׁים הֵן נָשִׁים מְאֹד מְשֻׁכְּלוֹת, וְבִטַח הֵן מִצְפוֹת לְשִׁמְעַ
דְּבוּרִים גְּבוּהִים בְּהִתְאַם לְרָמָה שְׁלֵהֵן, וְאֲנִי לֹא יוֹדַעַת אִם אֲנִי
מִתְאַיְמָה לָזֶה, כִּי בְּשְׁעוּרִים שְׁלִי אֲנִי מְדַבֶּרֶת דְּבוּרִים פְּשׁוּטִים,
מְחַזְּקֵת אֶת הַנָּשִׁים בְּאַמוּנָה וּבְצִנִּיעוּת, מְסַפֶּרֶת סְפִירֵי
צְדִיקִים וּמְלַמֶּדֶת הַלְכוֹת שְׁשִׁיכוֹת לְנָשִׁים.

מִצַּד אֶחָד אֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת שֶׁהֵן יִתְאַכְזְבְּנָה מִהַרְמָה, וּמִצַּד שֵׁנִי
אֲנִי מְאַמִּינָה שְׁגָם הֵן צְרִיכוֹת לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה,
בְּשִׂמְחָה וּבִתְפִּלָּה, וְלִכֵּן הַדְּבוּרִים שְׁלִי יִדְבְּרוּ גַם אֲלֵיהֶן.

מָה דַּעְתּוֹ שֶׁל הַצְּדִיק: הֲאִם לְקַיֵּם אֶת הַשְּׁעוֹר, אוֹ לְהִפְנוֹעַ
מִכַּף?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל חֵיה תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלַת הָאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאָמַר
(שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן ל"ג) אֲצֵל הָעוֹלָם אָמוּנָה הוּא דְּבָר קָטָן, וְאֲצֵלִי אָמוּנָה

הוא דבר גדול מאד. ועקר האמונה היא בלי שום חכמות וחקירות כלל, רק בפשיטות גמור כמו שהנשים וההמון עם הכשרים מאמינים.

ולכן את תדברי כמו שאת רגילה - דבורי אמונה פשוטה, ותאמיני לי שזה יכנס טוב טוב בלבבות השומעות דבריך, ובודאי כדאי לתבל את הדבורים גם עם ספורי צדיקים, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רמ"ח) דע שספורי מעשיות מצדיקים הוא דבר גדול מאד, כי על ידי ספורים מצדיקים נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדול להשם יתברך בחשק נמרץ מאד, כי הרשימו שעשה אותו הצדיק שמספרין ממנו, על ידי עבודתו את השם יתברך, זאת הרשימו נתעוררת בעת שמספרין מהצדיק, והיא מעוררת להשם יתברך בהתעוררות גדול. ולכן מה טוב ומה נעים להיות רגילים בעת דרשה שמוסרים לרבים, לספר להם ספורי צדיקים, שזה מושך את הלב אליו יתברך.

ולכן ראי להתחזק ביתר שאת וביתר עז במדת האמונה - לידע ולהודיע ולהודע שהוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה בלה, ודומם צומח חי מדבר זה עצם עצמיות אלקותו יתברך בלבוש הזה, ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ודבר זה את צריכה להחדיר בנשים בלי שום חכמות והשפלות כלל. את תדברי אתן כפי מיטב הדבורים שלך, ותראי איך שזה יעשה רשם גדול ביניהן, כי אמונה זה יסוד כל החיים, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ב) שעקר היהדות הוא תמימות ופשיטות, ואמר (שיחות הר"ן סימן ט"ו) שהוא חכמה ומלאכה גדולה להיות כמו בהמה, וזה בחינת (שמות ל"ו א') "אשר נתן הוי"ה חכמה ותבונה בהמה", הינו שהוא חכמה לעשות עצמו כבהמה, וכמו שאמר חכמינו הקדושים (חולין ה:) על הפסוק (תהלים ל"ו ז): "אדם ובהמה תושיע הוי"ה" - אלו בני אדם שערומים בדעת ומשימין עצמן כבהמה, וכמו שאמר אסף (תהלים ע"ג כ"ב) "ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך"; אשרי מי שזוכה להגיע אל מדת

התמימות, וכבר ספר לנו רבנו ז"ל (ספורי מעשיות מעשה ט' מהחכם ותם) אל מה זכה התם וכו' שנעשה מיניסטר על כל המיניסטריזן, צדיק על כל הצדיקים. עין שם.

הקדוש ברוך הוא יתן לך דבורי חן, ותזכי להכניס את הדבורים האלו בהשומעות דבוריך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרלג.

אני רוצה להיות בקי בש"ס. כיצד עלי ללמוד כדי להצליח?

שאלה:

מאת אליהו: לכבוד מורנו ורבנו מוהרא"ש שליט"א. אני בחרתי בשיבה שלומד בישיבה ליטאית. אין לי מלים לתאר את גדל אהבתי אליכם, כי בזכות העצות שלכם, ובפרט העצות המופיעות בקונטרס 'הצלחה לבחור ישיבה' השתניתי מהקצה אל הקצה, וברוך השם נכנס בי חשק גדול ללמוד התורה, מה שלא היה לפני כן, כי ראיתי שגם אני יכול ללמוד והחזרתם בי בטחון עצמי.

אני מאד רוצה ללמוד גמרא בעמק העיין ולהיות בקי בש"ס, אף אני לא יודע איך לעשות זאת ובאיזו צורה ללמוד על מנת להצליח. אודה מעמקא דלבא למורנו ורבנו אם ינחה אותי בדרך האמת. תודה רבה על הכל, אליהו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל, אתה צריך לעמוד בסדרי הישיבה, ולכבד וליקר מאד מאד את הראש ישיבה ואת המשגיח, וכמוכן גם את החברים.

את השעור שאתה לומד בישיבה, אפלו שזה מעט, תחזר על זה כמה וכמה פעמים, כדי שהלמוד יקלט היטב בדעתך.

מלבד זאת, תקח מסכתא אחת, ועדיף שזו תהיה מסכתא קלה כגון מסכת ברכות, ותתחיל לגרס קדם רק את הגמרא עצמה בלי רש"י ותוספות כעשר פעמים, ואחר כך תתחיל לחזר ולגרס את הגמרא עם רש"י כעשר פעמים, בתמימות ובפשיטות גמורה, ואחר כך תתחיל לגרס עוד פעם את הגמרא עם רש"י ותוספות כעשר פעמים, ואז אתה יכול להתחיל ללמד גם את הרי"ף והרא"ש על מסכתא זו, וכך לאט לאט תוסיף מפרשים וכו', אבל להיות עקשן גדול על זה, ולא להסתכל על אף אחד שימנע אותך מזה, או ידבר נגד זה וכו' וכו', כי אם תקח מסכתא אחת ותחזר עליה פעמים אין מספר, לבסוף תהיה לך לכל הפחות מסכתא אחת שברורה לך, ובפרט בעניני ברכות שזה מאד מאד חשוב, וכשתזכר לסיים את המסכתא כבר עשרות פעמים, אתה יכול להוסיף אחר כך וללמד גם את הטור והבית יוסף וכו', והשלחן ערוך והמגנים וכו', השיכים להלכות ברכות, וכך תהיה בקי על כל פנים במסכתא אחת, ואחר כך תוכל לקחת עוד מסכתא וגם כן ללמד בצורה כזו, ולאט לאט תקנה לעצמך ידיעות בתורה הקדושה, אבל תזכר - כשאתה עוסק במסכתא אחת אל תבלבל את עצמך ממסכתא אחרת.

והעקר תדע לך שהכל צריך להיות עם שכל ולא להכניס בלחץ, ותזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (תנחומא פנהס י"א) למה נמשלה

תורה לתאנה? שרבו האילנות הזית והגפן והתמרה נלקטין באחד, והתאנה נלקטה מעט מעט. וכך התורה - היום לומד מעט ולמחר הרבה, לפי שאינה מתלמדת לא בשנה ולא בשנים; ואמרו (דברים ופה פרשה ח' סימן ד') הטפוש הזה תמה: איך יכולים ללמד כל כך הרבה? אמר רבי ינאי: למה הדבר דומה? לככר שהיה תלוי באויר, טפוש אומר - מי יוכל להביאו? ופקח אומר - לא אחד תלה אותו? מביא סלם או קנה ומוריד אותו. כך כל מי שהוא טפוש, אומר: אימתי אקרא כל התורה? ומי שהוא פקח, מהו עושה? שונה פרק אחד בכל יום יום עד שמסיים כל התורה כלה; וזו שלמות סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל שהחדיר בנו, אשרי מי שמצית אותו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרלד.

**לאיזה ארגון עדיף לתת את כספי הצדקה שבידי:
לבית התבשיל או לקרן ההדפסה?**

שאלה:

סאת ישראל: שלום וברכה. יש לי מעות מעט שמהפרשתי לצדקה, למי עדיף לתת את הכסף: לקרן ההדפסה, לבית התבשיל או לשניהם? תודה על הכל, השוטה בצמא דבריכם ומתפלל תמיד לבריאותכם

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לתאר ואין לשער את מעלת מצות צדקה, שרק בזכותה

נגאל גאלת עולם, כמו שכתוב (ישעיה א' כ"ז) "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה", ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש זוטא שיר השירים א) הדורון של הקדוש ברוך הוא - צדקה, שכן הוא אומר (משלי כ"א ג) "צדקה ומשפט נבחר להוי"ה מזבח", פן הנותן צדקה - אפלו היתה בידו עברה ונחתם דינו לאבד ונתנה רשות למלאך הממנה על הפרענות לילך ויפרע ממנו - אינו יכול, והקדוש ברוך הוא אומר לו (משלי י' ב) "צדקה תציל ממות", ויכול להיות מקבל פני שכינה בכל יום, שנאמר (תהלים פ"ט ט"ו) "חסד ואמת יקדמו פניך", והקדוש ברוך הוא אומר למלאך של פרענות אל תגע בו, מצאתי לו זכות למחל על כל עונותיו.

לדעתי יש שתי צדקות שהן הכי גדולות וקדושות ואין למעלה

מהן:

א. לתת לעניים ולאביונים ולרעבים ולצמאים לאכל ולשתות, שזו הצדקה הכי גדולה, כמאמרם ז"ל (בבא בתרא ט) אין בודקין למזונות; הינו בכל דבר יכולים לרמאת בני אדם וכו', אבל אם בא אחד והוא רעב וצמא, שמה הוא לא יכול לרמאת אותו, כי מי שבאמת רעב או צמא הוא יאכל וישתה, ומי שלא רעב וצמא הוא לא יאכל ולא ישתה, ולכן אין צדקה יותר גדולה מלתת לאכל לאנשים רעבים וצמאים.

ב. עסק הדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם - אשר זו הצדקה הכי גדולה, כמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות ברכת השחר הלכה ה' אות ל"ו) על הפסוק (תהלים קי"ט) "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת" - איזה צדקה נשארה לעולם? כשנותנים להדפיס את ספרי הצדיק האמת שמגלה תורת אמת, המקשרת את האדם אל הרצון העליון. כי באמת העולם הוא מלא כפירות ואפיקורסות, וכל מיני שקוץ ותעוב מדפסים בכל יום ויום, שמעבירים את נשמות ישראל על דעתם, ושורפים את נשמתם וכו' וכו', אבל הספרים הקדושים של צדיקי אמת המגלים ומפרסמים את הרצון העליון - לדעת אשר אין בלעדיו

יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואין שום תכלית בזה העולם רק לחזור אליו יתברך, שכל הרצון שלו רק יהיה נכלל באין סוף ברוך הוא, ויזכה לקיים את התורה והמצוות, להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך - אלו הספרים מעמידים את האדם בקרן אורה.

ועל כן כשנותנין צדקה בשביל להדפיס רבוי ספרים קדושים כאלו, שמגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך, ומחזקים ומעודדים את כל הנפולים והמשלכים בתאוותיהם ובמדותיהם הרעות וכו' וכו', בזה מבטלין ביותר מצח הנחש בתכלית הבטול, ועל כן על ידי הצדקה שנותנין בשביל להדפיס את הספרים האלו שמבטלים הספקות בשרשם, נעשה תקון הצדקה בשלמות נפלא, כי עוקרים את כל מצח הנחש לגמרי שלא יוכל עוד להטיל ספקות כלל וכו', וזה 'צדקתך צדק לעולם' - שיהיה קיום להצדקה לעולם, זה זוכין על ידי 'ותורתך אמת' - על ידי שנותנין צדקה לחבר ספרים ולהאירם בעולם לבאר דברי התורה שידעו הכל אמתת התורה, בסוד 'ותורתך אמת', על ידי זה בודאי 'צדקתך צדק לעולם', כי זאת הצדקה קימת לעולם, כי עקר תקון הצדקה נמשך על ידי זה ביותר שמדפיסים ספרי הצדיק האמת, ועקר הוא הספרים הקדושים המביאים לידי מעשה לידי קיום התורה, שלזה צריכין ספרים רבים מאד עד אין קץ שיוכל כל אדם איך שהוא בכל דרגא ודרגא ובכל מה שעובר עליו כל ימי חיי הבלו בנערותו ובזקנותו וכו', בטיבו ובצדקו חס ושלוש שיוכל להחיות את עצמו ולהשיב את נפשו ולקבל ולשאב מהם עצות אמתיות איך להתנהג באפן שישאר קיים על עמדו ואם יפל לא יוטל וכו'. כי בכל מה שעובר עליו איך שהוא, אם מתחזק עצמו ברצון שיהיה רצונו חזק לחזור בתשובה אליו יתברך, בודאי ירחם עליו השם יתברך ויורהו הדרך האמת, לכון רצונו יתברך עד שיהיה נכלל לגמרי בו יתברך.

ואתה צריך לדעת כי אלו הן שתי הצדקות הכי גדולות - א. לנדב לבית התבשיל - 'אהל אברהם' ששם נותנים בכל יום אכל

לאנשים רעבים וצמאים, ומחלקים למעלה מאלף מנות בכל יום לכל הבא, ואדרבה, כל אחד מזמן לבוא ולראות את המציאות שזה פתוח לכלם. ב. לנדב להדפיס את ספרי רבנו ז"ל ולהפיצם בכל העולם כלו, ולהחזיר אמונה פשוטה בעם ישראל, ולחזק ולעודד ולשמח את כל הנשמות הנפולות והירודות, ולקרב אותם אליו יתברך.

אלו שתי הצדקות אחת היא לגוף, ואחת לנשמה, ואשרי מי שיש לו חלק בשתי הצדקות האלו, ואז נכון לבו יהיה בטוח שנתן את הצדקה האמתית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרלה.

לפני שנה התפרצה אצלי מחלת הספחת, ומאז אבד לי הבטחון העצמי

שאלה:

מאת ראקל: למורנו ורבנו שלום. אני בת עשרים ושמונה, ונמצאת בזוגיות כבר ארבע שנים. בתקופה האחרונה ממש קשה לי, אני מרגישה שהכל תקוע, ואין לי שמחה משום דבר. אין בי את האשר שהיה לי תמיד, כאלו הלכתי לאבוד... כשאני בעבודה - אני מרגישה תשושה, בלמודים שהתחלתי ללמוד - לא הצלחתי, וגם בזוגיות - אני לא יודעת לאן היא מתקדמת. אני מאד אוהבת את בן זוגי ואת בני משפחתי, והייתי רוצה שהוא זה שיהיה בעלי ואב לילדי, אבל אני מרגישה שמרב שאני מאבדת את הבטחון שלי, בסוף גם הוא לא ירצה אותי. לפני שנה בערך התפרצה אצלי מחלת הספחת, ואני חושבת שזה מה שגרם לי לאבד הכל. אני לא מאשרת מהמראה שלי, ואני הולכת תמיד בתחושת נדוי, למרות שמסביב

כלם מחבקים ואוהבים. בבקשה ממה תעזר לי לעזר לעצמי ולמצא את המקום שלי בעולם הזה.

רציתי להתייעץ בדבר נוסף: לפני מספר שנים הוספתי את האות א' לשמי המקורי 'רקל', כי הרגשתי שזה מה שיפתח לי את המזל ויעזר לי בחיים, אבל לא חל שום שנוי. האם השם שלי מתאים לי או שאני צריכה להחליפו? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל ראקל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון - את צריכה להחליף את השם שלך, כי את מסכנה - אין לך שם, או על כל פנים להוסיף שם, כי השם הוא הנפש, כמו שכתוב (בראשית ב') "וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו", ולכן צריכים מאד מאד לשמר לא לתת לילדים שמות בדויים שאין להם שום ערך וכו', ומסכנה הנפש שלך שאין לה שם לגמרי.

כל הספור שאת בזוגיות כבר ארבע שנים וכו' לא מובן לי, תסבירי לי למה אתם מסתובבים ככה ארבע שנים? הרי זה עוון חמור מאד מאד סתם להסתובב ככה וכו', ובוודאי נכשלים במה שנכשלים וכו', והקדוש ברוך הוא מאד מאד מקפיד על דברים כאלו, כי אין העולם הפקה כמאמרם ז"ל (בראשית רבה פרשה כ"ו סימן ה') על הכל הקדוש ברוך הוא מאריך אפו חוץ מן הזנות; ואמרו (במדבר רבה פרשה ט' סימן ז') אמר הקדוש ברוך הוא על הכל אני כובש, ועל הזמה אני כועס; ואמרו (תנחומא בראשית) על הכל הקדוש ברוך הוא מותר, חוץ מן הזמה והזנות וכו' וכו'. אשה חושבת שהכל הפקר ולית דין ולית דין וכו' וכו', ופתאום היא מקבלת את המכה בצורה כזו שהיא לא חלמה.

רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד שמהרגע שעושים ארוסין, שפכר

יתכננו על חתנה, והוא לא רצה שיעשו הפסק גדול בין הארוסין לחתנה, ומכל שכן וכל שכן שבחור ובחורה שלא יסתובבו כל כך הרבה זמן בלי ארוסין ובלי נשואין, כי הסמ"ך-מ"ם יעשה כל מיני פעולות שבעולם להפריד בין הזוג, ובפרט כשיש משיכה אחד לשני, צריכים לדעת שזה בן זוגי, או זאת בת זוגי, ותכף ומיד לקבע זמן על חתנה, ויתחתנו ויחיו חיים באשר. וזו הדרך האמתית של יהודי שמאמין בהקדוש ברוך הוא וכו', ומתנהג על פי התורה וכו', אבל מה עשו אלו שהלכו ועזבו את הקדוש ברוך הוא ואת התורה וכו'? הם מסתובבים ככה כמה שנים וכו', וחיים ביחד באסור וכו', ולבסוף נכנס עין רעה ביניהם וכו' ונפרדים וכו'.

ולכן אשרי מי שהולך בדרך התורה, שתכף ומיד כשיש משיכה בין הבחור והבחורה ומכירים אחד את השני וכו', שכבר יעשו ארוסין וידברו על נשואין, ויקבעו זמן הכי קצר לנשואין, ולא יחכו עד שיהיה כסף וכו', עד שתהיה חכמה וכו', כי כבר אמר החכם מכל אדם (קהלת א' י"ח) "כי ברב חכמה רב כעס ויוסיף דעת יוסיף מכאוב", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (קהלת רבה פרשה א' סימן ל"ז) "ברב חכמה רב כעס" - כל זמן שאדם מרבה בחכמה - מרבה בכעס, וכל זמן שהוא מרבה בדעת - מרבה ביסורין. אמר שלמה על ידי שהרביתי בחכמה - הרביתי בכעס, ועל ידי שהרביתי בדעת - הרביתי ביסורין.

הרי שלך לפניך, אם אדם חושב הוא חכם ובר דעת, ומושך את הזמן וכו', על ידי זה לבסוף מתפוצץ הכל וכו', ונעשה ביניהם ריב וכעס ונפרדים, ולכן אשרי הבחור או הבחורה שמוציאים אחד את השני, ויש ביניהם משיכה והבנה הדדית, וכבר משתדלים לסגור את הכל, והכלל הזה טוב לכל אחד ואחת. אשרי מי שיציית ויקיים את כל זה, ואז יהיו להם חיים מאשרים מאד.

הקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת

הגוף גם יחד, ותראי לגמר בסימן טוב ובמזל טוב את השדוף הזה
שאת מסתובבת עמו כבר ארבע שנים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרלו.

**אני חושב על העתיד הכלכלי שלי, ומתלבט מאד
מה כדאי לי לעשות**

שאלה:

מאת רז: לכבוד מוה"רא"ש, שלום רב. אני מאחל לך אריכות
ימים, המון בריאות והצלחה, ושהשם יעזר לך להמשיך
להפיץ את מעינות החכמה של רבנו בכל הבריאה כלה.
הייתי רוצה שתעזר לי לקבל החלטה בנושא מרכזי, ומה
שכבודו יאמר - אקבל בעזרת השם ובלי נדח.
אני שוקל להתחיל ללמד באוניברסיטה מקצוע, כדי שבסופו
של דבר אוכל להתקבל לחברה ממשלתית מסוימת, מה
שיאפשר לי רב הזמן ללמוד תורה. הבעיה היא שאני חושש
בגלל הכפירות, האפיקורסות והנאוף שיש באוניברסיטה,
מה גם שהלמודים מתקיימים בכיתה מעורבת, והם כוללים
בין השאר למודי מתמטיקה, הנדסה ופיזיקה, שכידוע הם
מהחכמות שרבנו אמר שיש בהן אבן נגף של עמלק.
האפשרויות העומדות בפני: א. ללכת ללמוד באוניברסיטה ב.
להמשיך לעבד בתור מתדלק, ובשאר היום ללמוד תורה, אף
להשאר ללא מקצוע ביד. ג. לפתח עסק ולהיות עצמאי.
אנא מוקד עזר לי - כי אני רוצה ללכת בדרך הישרה ולא רוצה
לאבד את העולם הבא שלי. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רז נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

החיים של אדם מאד מאד קצרים, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ס"א) שהשבעים שנה פורחים כמו רבע שעה, ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה צ"ו סימן ב') כצל מינו על הארץ ואין מקוה, והלואי כצלו של כותל או כצלו של אילן - אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף, דכתיב (תהלים ק"ד) כצל עובר. ואין מקוה - ואין מי שיקוה שלא ימות, הכל יודעים ואומרים בפניהם שהן מתים; ולכן אדם צריך להתחיל לחשב על התכלית הנצחית, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"ד) כי צריכים לשמר מאד את הזכרון שלא יפל בשכחה, שזה מיתת הלב; הינו שצריכים לזכר שיש עוד עולם, ויבוא היום שנצטרך לעזב את זה העולם, ולכן אשרי האדם שזוכה לחטף בכל יום טוב אמתי ונצחי, שזה ללכת שלש פעמים ביום להתפלל שחרית, מנחה וערבית במנין, ולקבוע עתים לתורה ולקיים את המצוות בשמחה, וגם לעסק באיזה משא ומתן לפרנס את אשתו וילדיו, ויהיה רק שמח שזו התכלית בזה העולם, ואדם צריך להיות מוכן בכל יום שיקראו אותו חזרה למעלה, כמאמר ז"ל (שבת קנ"ג) רבי אליעזר אומר: שוב יום אחד לפני מיתתך. שאלו תלמידיו את רבי אליעזר: וכי אדם יודע איזהו יום ימות? אמר להן: וכל שכן, ישוב היום שמא ימות למחר, ונמצא כל ימיו בתשובה.

והנה רבנו ז"ל ספר לנו ספור ארץ מאד מאד המלא מוסר השכל והנהגה על כל החיים, והוא הספור מהחכם והתם (עין ספורי מעשיות מצשה ט') החכם התחיל ללמד כמה וכמה שנים איזו אפנות וכו', וכו', עד שנפל לאפיקורסות גמורה וכו', ועברו עליו חיים מרורים מאד מאד וכו', מה שאין כן התם שהיה תמיד שמח, ובמה שרק נתנו לו לעבד - עבד, והיה סנדלר פשוט, והרויח מיד ליד וכו' וכו', ותמיד

הִיָּה רַק שְׂמֵחַ, וְאָמַר לְאִשְׁתּוֹ: "מָה אֲנִי מַפְסִיד בְּזֶה הָעוֹלָם? הֲרֵי הַכֹּל רוּחַ קָל". אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ זוֹ וְלֹא מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשּׁוֹם דְּבָר, וְאֵז כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ יִהְיוּ חַיִּים נְעִימִים וּמְאֻשְׁרִים.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שִׁיְהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרלז.

הָאֵם כְּדַאי שֶׁבְּנֵיהָ הִקְטַן יִצְטָרֵף לְבַעֲלִי לְנִסְיָעָה לְאוֹמֵן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת תָּמַר: לְכַבּוֹד הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ. אֲנִי שׁוֹלַחַת אֶת בַּעֲלִי לְאוֹמֵן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, עַל אֵף שֶׁהִדְבַּר קָשָׁה לִי, וְאֲנִי מִשְׁתַּדְּלַת לְשַׂמַּח בְּזֶה שְׂאֲנִי יוֹדַעַת שְׂזֶה מִשְׁמַח אוֹתוֹ. בְּרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לָנוּ שְׁנֵי יְלָדִים, הַגָּדוֹל בֶּן אַרְבַּע וְחֹצֵי וְהַקָּטָן בֶּן שָׁנָה וְחֹצֵי, וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם אֲנִי צְרִיכָה לְלַדֵּת בְּשָׁבוּעִים הַקְּרוֹבִים.

שְׂאֵלַתִּי הִיא: הָאֵם לְשַׁלַּח אֶת בְּנֵי הַגָּדוֹל, שֶׁהִיא בְּאוֹמֵן לִפְנֵי כְּשָׁנָה, עִם בַּעֲלִי? מֵצַד אַחַד בְּנֵי הוּא יֵלֵד אֲנָרְגָטִי וּמֵלֵא שְׂמֹחַת חַיִּים, וְאֲנִי לֹא יוֹדַעַת כְּמָה בַּעֲלִי יוּכַל לְהִתְפַּלֵּל וּלְכַוֵּן אֶת כָּל הַכּוֹנּוֹת הָרְאוּיוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אִם הֵיָּלֵד יִהְיֶה אֵתוֹ, וְגַם הַשְּׂקוּל הַכֹּפְלָכִי וְהַגַּעְגּוֹעַ שְׁלִי לִילֵד הֵם חֵלֶק מִהַשְּׂקוּל, וּמֵצַד שְׁנֵי אֲנִי יוֹדַעַת שִׁיְהִיָּה קָשָׁה לְבְנֵי בְלִי בַּעֲלִי, וְאֲנִי לֹא יוֹדַעַת כְּמָה סְבִלְנוֹת תִּהְיֶה לִי לְהַשְׁאֵר אֵתוֹ שְׁבוּעַ שְׁלֵם לְבַד. חֲשׁוּב לְצִיָּן שְׁבַעֲלִי רוּצָה לְקַחַת אוֹתוֹ.

מה דעת הצדיק בנושא זה? תודה מראש, ורפואה שלמה
במהרה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל תמר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות שיש לך שאת שולחת את בעלך אל רבנו ז"ל על ראש השנה באומן, את אשה בעלת שכל ודעת, ויודעת מה שאת עושה וכו', כי באמת יש נשים שמונעות את בעליהן מלהיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה באומן, והן אפלו לא חושבות מה הן עושות, כי באמת אף אחד לא יודע ולא מבין מה זה להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, הרי חכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ח:): בראש השנה נדון מה יהיה בסופו, הינו בראש השנה הוא יום הדין והנורא שדנים את כלם את כל הבריאה כלה, מה יהיה עם כל אחד ואחד בשנה זו, מי לחיים מי למות וכו', מי בחניקה ומי בשרפה וכו', וכן אמרו (ביצה ט"ז): כל מזונותיו של אדם קצובים מראש השנה, הינו שאז פותבים את התקציב לאדם על כל השנה, וכן אמרו (בראשית רבה פרשה נ"ו סימן י"ג) כל ימות השנה ישראל נאחזין בעברות, ומסתבכין בצרות, ובראש השנה הן נוטלין שופר ותוקעין בו, ונזכרים לפני הקדוש ברוך הוא והוא מוחל להם; כשאדם חוטא בר מינון, אזי בלי שום ספק יקבל ענש, כי יש דין ויש דין, אבל כשבא בראש השנה ומבקש סליחה, ומכניע את עצמו לפניו יתברך, מיד הוא מוחל לו, כמאמרם ז"ל (שוחר טוב תהלים ק"ב) "פנה אל תפלת הערער" - אמר רבי יצחק: כלפי דורות אמרו, שאין להם לא נביא ולא כהן ולא בית המקדש שיכפר עליהם, אלא עוד תפלה אחת שנשתתף להם שהם מתפללין בראש השנה ויום הכפורים, ולא תבזה אותו מהם. הוי, ולא בזה את תפלתם.

הרי שלך לפניך, שבראש השנה אז הוא המשפט לכל העולם

בלו. והנה ידוע כשיש משפט חמור צריכים לקחת עורך דין גדול, וככל שהמשפט יותר גדול ויותר מסבך, לוקחים את העורך דין הכי גדול, ואם נגזר עליו איזה ענש מות רחמנא ליצלקן, אזי לוקחים את העורך דין הכי גדול בעולם, ואף שזה עולה הון תועפות, מוכרים את כל מה שיש לו כדי לשלם לעורך דין, העקר שיציל אותו ממנות בטוח לחיים. והנה רבנו ז"ל הוא העורך דין הכי גדול בעולם, והוא הכריז (חיי מוהר"ן סימן ת"ה) הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה. לא מבעיא אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי; ולכן נוסעים אל רבנו ז"ל על ראש השנה, כדי שהוא יהיה לנו עורך דין במשפט ששופטים אז את כל אדם, והוא מוסר את נפשו עבור כל אחד שבא אליו וחוזר שם בתשובה שלמה, ומבקש ממנו יתברך שישמר אותנו כל השנה מכל מיני צרות ורעות רבות וכו', וישנזכה להכתב בשנה של בריאות והצלחה בחיים, ופרנסה טובה, ושמירה מכל מיני גנבות וגזלות ואלימות, ומכל מיני מיתות משנות, כי הצדיק האמת הוא העורך דין הכי גדול, ורבנו ז"ל רצה שכלם יהיו אצלו בראש השנה בלי יוצא מן הכלל.

ולכן אשרי האשה שהיא מבינה אשר בזה שהבעל נוסע אצל רבנו ז"ל, בזה היא מצילה את עצמה ואת הילדים ואת בעלה מכל מיני מארעות ומכשולים וסכנות שרק קורים בעולם, ותזכה להכתב לפרנסה בשפע, ולכל הישועות שרק צריכים. האם לא כדאי בשביל זה להשאר לבד עם הילדים בסך הכל כמה ימים? הרי בראש השנה פועלים אצל רבנו ז"ל במיליונים וכו', כל אחד כפי האמונה החזקה בזה וכו', ולכן למה לנשים לדאג? אדרבה! הן צריכות לגרש את בעליהן להיות בראש השנה באומן, כי אם שמה מחלקים בריאות, פרנסה, שלום בית, ילדים ונחת וכו' וכו', האם זה לא שוה פי מיליון מלנסע לעסקים מעבר לים למזרח הרחוק כמו סין, או למערב הפרוע כמו לוס-אנג'לס?

ולכן הנשים צריכות לדעת שבעליהן לא נוסעים לחפשה של כמה ימים אצל ציון רבנו ז"ל בראש השנה, אלא ששם נמצא העורך דין הכי גדול בעולם שהוא ממליץ עבורנו, ובזכותו נביא הביתה כל מה שאנחנו צריכים וכו', וכן הנשים צריכות לדעת שזה בכלל לא קל להיות שמה כמה ימים האלו, הגשמיות אינה גשמיות בכלל וכו' וכו', כל אחד עובר את התקון שלו וכו' וכו', אבל בודאי זה משתלם במליון אחוז.

ולכן אשרי ואשרי חלקך שהקדוש ברוך הוא חנן אותך עם דעת ועם שכל ואת עוד מגרשת את בעלך שישע אל ציון רבנו ז"ל בראש השנה לאומן, אשריך ואשרי חלקך, וכמוך ירבו בישראל.

היות שהבן הקטן כבר היה פעם בציון רבנו ז"ל, לא כדאי לקחת אותו עוד פעם, כי הוא פשוט יפריע לבעלך להתפלל, וגם את התגעגעי אחריו מאד, ולכן שישאר בבית.

הקדוש ברוך הוא יתן לכם שנה טובה ומתוקה, חיים נעימים ומאשרים, ונשמע ונתבשר בשורות טובות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרלח.

התארתתי עם בת זוגתי, אך בגלל שישי בעיות עם המשפחה שלה, אני לא יודע האם להתקדם לחתונה

שאלה:

מאת שי רחמים: לכבוד מורנו ורבנו מוה"רא"ש שליט"א,
שלום וברכה.

כשחזרתי בתשובה הייתי תלמיד בישיבה, אך כמו שרבנו

אמר יש עליות ומורדות, ולצערי לאחרונה אני לא מתמיד
במה שצריך.

הפכתי בחורה צעירה בת שמונה עשרה וחצי. כשהכרנו,
היא לא שמרה שבת, אף מאז שאנחנו בקשר היא התחילה
לשמור שבת, יש לה רצונות טובים והיא משתדלת ללכת
לבית הכנסת. התארסנו, אף לצערי יש בעיות עם המשפחה
שלה, ורציתי לדעת מה דעתו של כבודו בקשר לזוג: אם
זה זוג משמים - אשמח לקבל את ברכתו של הרב לברכה
ולהצלחה, ואם זה לא בשבילי - אנתק אתה את הקשר.
מחילה מכבודו, אבל אני מכרח לספר שהבחורה חושבת
שהיא בהריון.

ויהי רצון שהקדוש-ברוך-הוא יחזקו וישמרו ויאר פניו אליך
תמיד, אמן אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שי רחמים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תראה תכף ומיד לקבע תאריך לחתונה, ולא לחכות כרגע, כי
אם באתם כבר למצב כזה וכו' וכו', אז אתה מכרח להתחתן אתה.

רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד לא לחכות בין ארוסין לנשואין,
כי יכול לצאת מזה הרבה קלקולים כמו שקרה אצלכם, ולכן עכשו
כשקרה כבר מה שקרה, תראו להתחתן מה שיותר מהר, אפלו בחתנה
צנועה, העקר להתחתן מה שיותר מהר.

עליות וירידות יש לכל אחד ואחד בזה העולם, ואשרי מי
שזוכה להחזיק מעמד ולא נשבר משום דבר, ומנהפך את החשך
לאור, ואת הרע לטוב, ואת המר למתוק, שאז הוא זוכה גם בעולם
הזה להתענג מזיו השכינה, ומוכא בזהר (הקדמה ד) מאן מנכון די

חשוכא מהפּכּן לנהורא, וטעמין מרירא למתקא, עד לא ייתון הכא. מאן מנכון דמחכאן בכל יומא לנהורא דנהיר וכו', מאן דלא מצפּה דא בכל יומא בההוא עלמא - לית ליה חולקא הכא; [מי מפּם יכול להפּך את החשך לאור ואת המרירות למתיקות עד שלא יבא לעולם הבא וכו']? מי מפּם שמכּה בכל יום לאור הגנוז שיתגלה בעולם וכו'. מי שלא יכול להראות את זה בעולם הזה - אין לו חלק בעולם הבא]. מכל זה רואים את מעלת האדם שאפלו שעוברות עליו כל מיני חשכות ומרירות וכו' וכו', אף על פי כן הוא מהפּך הכל לטובה.

אני מאד מאד מבקש אותך שתעשה כל מיני מאמצים שבעולם להתפלל את שלשת תפלות שחרית מנחה וערבית במנין דיקא, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח') שמחנה ישראל הוא שלש פרסאות, הינו שלש תפלות, הינו כל זמן שאדם נזהר בשלשת התפלות, הוא ישאר יהודי מאמין בהקדוש ברוך הוא, ותכף ומיד כשמתחיל להתרשל אפלו מתפלה אחת, הוא כבר יוצא ממחנה ישראל. ולכן תעשה כל מה שביכלתך להתפלל את שלשת התפלות במנין דיקא, ולפני כל תפלה תכניס פרוטה לצדקה בקפת הצדקה, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא י) רבי אלעזר יהיב פרוטה לעני, והדר מצלי. אמר דכתיב (תהלים י"ז ט"ו) "אני בצדק אֶחְזֶה פְּנִיךָ". אשרי המקים את זה בתמימות ובפשטות גמורה, ואז טוב לו כל הימים.

אל תהיה בטלן, ותציית את כל מה שכתוב פה, ואז תהיו שניכם הכי מאשרים בחייכם, וההפך מובן ממילא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרלט.

**אָבִי רוֹצֵה שְׂאֲזִמִּין לְחַתְּנָתִי אֶת אִשְׁתּוֹ הַשְּׂנִיָּה, אַךְ אִמִּי
מִתְנַגֶּדֶת. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?**

שאלה:

מאת יואל: לכבוד הצדיק שליט"א, תברך מפי עליון בכל
הברכות הכתובות בתורה.
נקלעתי לצרה גדולה: הורי התגרשו, ואבי התחתן עם אשה
אחרת. לא מזמן התארסתי, ואבי רוצה שאזמין לחתונה
את אשתו השנייה. הבעיה היא שאמי מתנגדת לכהן אף אם
אשמע בקולה אבי יפגע מאד. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, זה שאלה הלכתית, וזה לא כל כך פשוט לענות
על פי שכל והגיון וכו', ולכן אעתיק לך שאלה כעין זו ששאלו את
הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זכר צדיק לברכה, ומה ענה על זה:

"מעשה שהיה באדם שהתגרש מאשתו, ונשא לאחור. אשתו
הראשונה גדלה את בנה ולא התחתנה שוב, הבן נמצא בקשרים
טובים עם אביו, ומפעם לפעם נפגש עמו, וגם האב עוזר לו בכספים.
הבן התארס, ואביו אמר לו שאם לא יזמין את אשתו (מזווג שני)
לחתנה, הוא לא יבוא לחתנתו. מאידך אמו אומרת לו שאם יזמין את
אשת האב זה יהרס לה את כל הנחת, ויזיק לבריאותה. הדין בזה
שהבן צריך לעשות את המטל עליו להזמין את אשת אביו, וצעה
של אמו אינו מצדק, שהרי כשאביו נשא בשנית נהג כדין, ואם האם
חוששת לבריאותה, שתלך לרופא או שתקח כדור הרגעה", עין שם.

עם כל זאת הֶחֱכַם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ יְכוּל לְנַהֵג בְּחֻכְמָה וּלְקַיֵּם מִה שֶׁרָבֵנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת אֶמֶת סִימָן ב') מִתֵּר לְשָׁנוֹת בְּדַבְרֵי הַשְּׁלוֹם; וְכֵדֵי לֹא לְצַעַר אֶת הָאִמָּא, עָלֶיךָ לְהִתְחַמֵּק וְכוּ', וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָךְ תִּגִּיד שְׂאֵתָה לֹא קִרְאתָ אוֹתָהּ וְכוּ', וְאִם הִיא תּוֹפִיעַ, אֲזִי כֵדֵי שֶׁהָאִמָּא לֹא תִצְטַעַר, תִּגִּיד לָהּ שְׂאֵתָה לֹא קִרְאתָ אוֹתָהּ וְהִיא בָּאָה עִם הָאִבָּא, וְכֵן תִּצָּא נְקִי.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרֻכָּה וְהִצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרמ.

**בְּעֵלֵי הַתְּגַרְשׁ מִמְּנֵי, נִשְׁאֲרֵתִי בּוֹדְדָה עִם חֲמֻשָּׁה יְלָדִים
וְהַחַיִּים שְׁלִי נִהְיוּ שְׁחוּרִים. אֲנָא, עֲזֹר לִי!**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חֲנָה: לְרַב שְׁלוֹם. בְּשָׁנָה הָאַחֲרוֹנָה אָנִי עוֹבֶרֶת טְלִטְלוֹת כּוֹאבוֹת מְאֹד: בְּעֵלֵי הַתְּגַרְשׁ מִמְּנֵי בְּגִלְלַת הַשְּׁפָעוֹת שֶׁל אִישׁ רַע וְאֶכְזָרִי, שֶׁבִּלְבָּל לֹא אֶת הַמוֹחַ וְהִסִּית אוֹתוֹ נִגְדִי, וְנִשְׁאֲרֵתִי בְּבֵית בּוֹדְדָה עִם חֲמֻשָּׁה יְלָדִים, וּבְלִי אֲגוּרָה שְׁחוּקָה, כִּי הוּא לֹא מוֹכֵן לְעֲזֹר לְפָרְנֵס אֶת הַיְלָדִים. כְּאֵלוֹ שֶׁכָּל זֶה לֹא מִסְפִּיקִי, עֲכָשׁוּ הוֹדִיעוּ לִי שְׂרוּצִים לְהוֹצִיא אוֹתִי מִהַדִּירָה...

אִךְ אֶחָד לֹא עוֹזֵר לִי, וְאִין לִי לְמִי לְפָנוֹת. הַחַיִּים שְׁלִי נִהְיוּ שְׁחוּרִים, וְכִבֵּר חֲשַׁבְתִּי לֹא פִעַם לְסִיִּם אוֹתָם... אֲנָא, עֲזֹר לִי!

תְּשׁוּבָה:

בְּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, י' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל חֲנָה תַחִּיהָ

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת שֶׁמְכַל צָרָה יְכוּלִים לְצַאֵת, וּבְכָל בּוֹר עֵמֶק וְחֲשׂוֹךְ

וכו' וכו' יכולים לראות את קצה המנהרה וכו', ולכן תוציאי מהראש שלך מחשבות של התאבדות שזה לא יביא אותך לשום דבר, כי מה את חושבת, שמה בקבר יותר טוב? הרי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן פ"ד) על מאמרם ז"ל (אבות פרק ד') "ואל יבטיחך יצרך שהשואל בית מנוס לך" - כי בעולם הזה שיש להאדם טרדות ועל הפרנסה, יכול להיות שיעקץ וינשף אותו פרעוש והוא לא ירגיש, מחמת שמחשבתו טרודה באיזה מחשבה של פרנסה וכיצא. אבל שם בקבר, שאז אין להאדם שום טרדא ושום מחשבה אחרת, אז הוא שומע אפלו הרחישה וההלוחף של התולעים איך הם רוחשים ובאים אליו, ומרגיש הצער של כל נשיכה ונשיכה, ואין שום דבר שיטרידהו וימנעהו מגדל צער הקשה רחמנא ליצלק; אל תחשבי לרגע שבקבר זה כל כך נעים, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (שבת י"ג:) קשה רמה למת פמחט בבשר החי; מה את כל כך ממחרת למות ולהכנס בקבר, ששמה לא תשמעי שום דבר, רק את עכברי השדה וכו', התולעים והעקרבים והנחשים שייסבבו אותך וכו', ומה החכמה להתאבד? ומלבד זאת תשאירי חמשה יתומים שממילא סובלים עכשו מהגרוש הרשע שלך שזרק אותך וכו' וכו'.

עצתי שתפני אל עזרה סוציאלית וכו', ותספרי את כל המצוקה שלך, ובודאי יעזרו לך כספית וכו', וגם יתנו לך עורך דין טוב כדי שלא יקחו לך את הבית.

נא ונא תחזיקי מעמד וששום דבר בעולם לא ישבר אותך, כי גדול אדונינו ורב להושיע, והקדוש ברוך הוא אב הרחמן, ובודאי אם תפני אליו, תראי ישועות גדולות מאד. ואיך פונים אל הקדוש ברוך הוא? גלה לנו רבנו ז"ל שאדם צריך להרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, ויספר לפניו יתברך את כל מה שמעיק ומציק לו, ותהיי עקשנית גדולה על דבר זה, ואף שבהתחלה יהיה נדמה לך שאין מי ששומע אותך, אני מכרח להגיד לך שאין דבר כזה, כי הוא יתברך שומע תפלת כל פה, וכל דבור ודבור

שמדברים אליו יתברך נשמע ונתקבל, ואם מתעקשים יום יום לבוא ולספר להקדוש ברוך הוא כל מה שמעיק לך, תראי לבסוף את הנסים והנפלאות שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, כי הוא יתברך אב הרחמן ומרחם על בריותיו. ואי אפשר לתאר ולשער ולספר כלל בפה, ומכל שכן בכתב עד היכן גדולה רחמנותו יתברך, ואל יטעה אותך יצרך כאלו הקדוש ברוך הוא רוצה לנקם בך, אין דבר כזה, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (פסחים פ"ז:) אפלו בשעת כעסו של הקדוש ברוך הוא - זוכר את הרחמים, ובפרט את שלא עשית שום דבר, רק הגרוש שלך שהוא רשע מרשע שעזב אותך כך על המים בלי כלום וכו', הוא הרשע, אבל הקדוש ברוך הוא אב הרחמן.

ולכן תעשי כל מה שביכלתך לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כמו שמדברים אחד עם השני, בלי שום חכמות והשכלות כלל, וכך תעשי יום יום, ואפלו שיקח כמה שעות, מה בכך? דעי לך שאין לך בזה העולם רק את הקדוש ברוך הוא, שהוא אב הרחמן ומרחם על בריותיו, וכך אמרו חכמינו הקדושים (מדרש אגדה) אמר הקדוש ברוך הוא: במדת הרחמים בראתי את העולם ובמדת הרחמים אני מנהיגו, ועתיד אני לחדשו במדת הרחמים. ובודאי לא חסרים רשעים ארורים כמו הגרוש שלך, עם כל זאת עליך לדעת שתהלה לאל הקדוש ברוך הוא חנן אותך עם חמשה ילדים חמודים, ולכן את צריכה להיות אשה חזקה, ולא להשבר משום דבר, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ועוד תראי את היפי שבחייך, (משלי כ"ז כ"ד) "כי לא לעולם חסון", הכל יכול להתהפך לטובה. ולכן ראי להחזיק מעמד במצבים הכי קשים שיש לך, ואל תהיי שבורה, אדרבה! תראי לחזק ולעודד ולשמח את הילדים שלך, ולדבר אתם דבורי אמונה והשגחה פרטית, ודבורי בטחון שעוד יום יבוא והקדוש ברוך הוא יעזר לנו ונזכה לצאת מהצרות שלנו, והכל יתהפך לטובה.

אני יודע שזה מאד מאד קשה לך לקבל וכו', כי בשעה שאדם נמצא בצרה קשה לו מאד מאד להאמין שפעם יוכל לצאת מהצרה

וכו', אבל באמת זה לא ככה, כי גדול אדונינו ורב להושיע, והוא יתברך עונה לתפלות כל פה, ובפרט מי שבא בלב נשבר, לב אמת אליו יתברך, ושופך את כל מרירות לבו, תפלתו אינה שבה ריקם, ויראה נסים ונפלאות שיעשה עמו הקדוש ברוך הוא. ולכן אל תתיאשי בשום פנים ואפן, סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, רק תחזיקי מעמד הן בשבילך והן בשביל הילדים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרמא.

איך אני יכול לזכות לאמונה ברורה וחזקה ולשכח את כל דבורי הכפירה ששמעתי?

שאלה:

מאת מתי: אני חוזר בתשובה כבר שנתיים, ובשנה האחרונה זכיתי להתקרב לרבנו הקדוש, אני משתתף בשעור לקוטי-מוהר"ן שמתקיים פעם בשבוע, ואף זכיתי להיות באומן פעם אחת.

לפני שחזרתי בתשובה, למדתי באוניברסיטה, ושם היה לנו מרצה כופר גמור ואתאיסט משבע, שתמיד היה מדבר אתנו דבורי כפירה ואפיקורסות ומלא לכל הסטודנטים את הראש עם דעות נפסדות, ולמרות שאני מתחזק באמונה מיום ליום, הדבורים ששמעתי מסנו עדן קימים עמך בפנים, וכל הזמן הם צפים לי במחשבה ומבלבלים אותי.

איך אני יכול לזכות לאמונה ברורה וחזקה ולשכח את כל דבורי הכפירה ששמעתי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מתי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לה, בענין אמונה לא שיך להתוכח עם אף אחד, כי אמונה זה דבר שלמעלה מהשכל, כי במקום שהשכל מבין לא שיך אמונה, כי הוא מבין את זה בשכלו, אבל אמונה זה למעלה מהשכל, שהשכל לא מגיע לשם, ולכן אי אפשר להסביר אמונה לאדם שחטא בכל מיני חטאים ועוונות ושפטם את עצמו בטרפות ונבלות בשר החזיר והשפנים וכו', וכו', ועבר על כל העריות שבעולם רחמנא ליצילן, וכל הראש שלו מלא נאוף שקוץ ותעוב וכו', וכו', ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות את אמונה סימן כ"ב) הפשע של אדם מכניס כפירה לאדם; וככל שאדם חטא יותר, נכנסה בו יותר כפירות ואפיקורסות וכו', וברדאי לאדם כזה שמלא טנוף ונאוף שקוץ וערם וכו', לו אי אפשר להסביר אמונה, כי האמונה היא דבר דק ורוחני וכו' שלמעלה מהשכל והדעת וכו', עם כל זאת דיקא על ידי אמונה יכולים להגיע לכל המדרגות שבעולם, אם רק יסלק חכמתו המדמה, וידע שאין לו שכל כלל.

ובאמת מי שמסתכל בעין האמת ורואה איך שהגוף שלו מתפקד, ואיך שהרמ"ח אברים והשס"ה גידים שלו פועלים ממש כמו מכונה וכו' וכו', מבין שמכרח להיות שמשהו מפעיל את זה וכו', וכן מה שקורה בכל העולם כלו מכרח להיות אחד שמפעיל את כל הבריאה בלה וכו', ועל זה צריכים אמונה פשוטה - שיש מנהיג לבירה, ושום דבר לא מתנהג לבד. ולכן אדם שמסתכל עם עין האמת ואפלו רוצה לחקר אחר האמת, הוא יבוא להחלטה שיש בורא כל

עולמים המנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט, ודבר גדול דבר קטן לא נעשה בעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון.

והנה רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן ל"ב) צריך לחזק את עצמו באמונה, ולבלי להכנס בחקירות כלל, ולבלי לעיין כלל בספרים של מחקרים, רק להאמין בהשם יתברך באמונה לבד בלי שום חקירות כלל. ואף על פי שנדמה לנו שההמון עם הם רחוקים מחקירות, ואינם מחקרים כלל, אף על פי כן באמת כלם הם מערבים בחקירות, כי כל אחד ואחד יש לו חקירות, ואפלו קטנים באים על מחשבתם חקירות ובלבולים. אבל באמת צריך כל אחד ואחד להזהר מאד להרחיק החקירות מלבו ולהשליכם מלבו לגמרי, לבלי להיות חס ושלום שום חקרן כלל, רק להאמין בהשם יתברך ובהצדיקים אמתיים באמונה לבד בלי שום חקירות כלל. כי כבר זכינו לקבל תורתנו הקדושה על ידי משה רבנו, וכבר היה לנו צדיקים רבים גדולים ונוראים בכל דור ודור, וראוי לנו לסמך עליהם בלי שום חקירות, ולילך בעקבותם - להאמין בהשם יתברך בפשיטות, ולקיים תורתו ומצוותיו כאשר מסרו לנו אבותינו הקדושים מדור דור.

וכשאדם הולך בתמימות באמונה לבד בלי שום חקירות יכול לזכות שיעזר לו השם יתברך שייבא לבחינת רצון שהוא למעלה מחכמה. כי באמת חכמה דקדשה הוא למעלה מאמונה, אבל אף על פי כן אנו צריכים לבלי לילך בחכמות וחקירות רק באמונה לבד, כי אמונה הוא דבר חזק מאד, ואזי כשהולך באמונה לבד בלי חקירות וחקמות, אזי זוכה לבוא לבחינת רצון שהוא למעלה אפלו מחכמה, דהינו שיזכה שיהיה לו רצון מפלג חזק מאד אליו יתברך בהשתוקקות נמרץ מאד, עד שלא ידע מה לעשות כלל מגדל ההשתוקקות, ויצעק אל השם יתברך בתשוקה עצומה שאני רוצה להכליל בך לגמרי וכו'. אף יש חקרן שהוא בתוך לב בני אדם, דהינו הבעל דבר שהוא הסמ"ך-מ"ם המכניס חקירות בלב האדם, וצריכין להכניעו ולגרשו

לגמרי מלבו שלא יהיה לו שום חקירות כלל, רק לחזק את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, בלי שום חכמות והשפלות כלל.

ודע, כי יש עברות שהם מכניסים כפירות באדם. ויש שבאים עליהם מחשבות על האמונה מחמת שלא נולדו בקדשה כראוי. ויש שהוסיפו על זה מעשיהם הרעים שעשו בעצמם, כי יש עברות שהם מזיקים ופוגמים את האמונה, ולזה צריכין בושה ולב נשבר, שמי שיש לו חקירות ומחשבות אלו חס ושלום ראוי לו להתביש מאד על אשר נולד בגשמיות כזה, או שעשה מעשים כאלו שבא לזה שיבאו לו מחשבות כנגד אמונתנו הקדושה, "וימלא כבוד הוי"ה את כל הארץ" (במדבר י"ד כ"א) כי (ישעיה ו' ג) "מלא כל הארץ כבודו", ועליו באים מחשבות חס ושלום לגרשו ולעקרו חס ושלום מאלקים חיים אשר הוא חי החיים יתברך ויתעלה שמו. ואין צריך לבאר גדל הבושה שראוי שיהיה לו כשבאים עליו מחשבות כאלו חס ושלום, ועל ידי בושה ולב נשבר, על ידי זה מגרש ומשבר החקירות והמחשבות הנ"ל.

ובאמת אמונה הוא ענין חזק מאד וחייו חזקים מאד על ידי אמונה. כי כשיש לו אמונה, אפלו כשבאים עליו יסורים חס ושלום, אזי יוכל לנחם עצמו ולהחיות את עצמו כי השם יתברך ירחם עליו ויטיב אחריתו, והיסורים הם לו לטובה ולכפרה, ובסוף ייטיב לו השם יתברך בעולם הזה או בעולם הבא. אבל מחקר שאין לו אמונה, כשבא עליו איזה צרה אין לו למי לפנות ואין לו במה להחיות את עצמו ולנחם את עצמו. והמשפיל יבין דברים אלו מאליו ויבין דבר מתוך דבר כי אי אפשר לבאר הכל בכתב. והכלל - שעקר הוא האמונה בלי שום חקירות כלל, ובזה יהיה חזק לעולם בעולם הזה ובעולם הבא ולעולם לא ימוט אשרי לו.

גם זאת צריך לדעת, שיש נשמות פשוטות שנולדו בכשרות וגם לא קלקלו מעשיהם שאין באים עליהם כלל מחשבות כאלו, ואפלו כשמדברים בפניהם מענינים אלו, לא אכפת להם כלל ואינו

מבלבל דעתם כלל. וזה דומה כמו שמדברים מתאווה הידוע בפני סריס שבודאי אינו מבלבל דעתו כלל, כן אלו האנשים כשרים אינם שומעים כלל ואינו נכנס באזניהם כלל ענייני חקירות ובלבולים.

אני חושב שאחר הקדמה זו כבר יצאו ממך כל הספקות ששמעת מאיזה מרצה מטמטם עם קרחת וכו', שעבר על כל העריות שבועולם, והראש שלו מלא טנוף וצואה של נאוף וכו', שלא יכול להנהיג את עצמו וכו', ואיך הוא יכול להנהיג את אחרים?

עם כל זאת אצתיק לך את התפלה של מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי תפלות תפלה ק"ט) שמאד מאד נחוצה לכל אחד שיש לו ספקות באמונה, וכדאי לומר את התפלה הזו שנאמרה ברוח הקדש ברוחה מאד, ונמשכה משער החמשים דקדשה:

"כל מצותיך אמונה, שקר רדפוני עזרני", אל אמונה, רחם עלי למען שמך, וזכני לאמונה שלמה באמת. עזרני והושיעני שאתחזק באמונה שלמה באמת, עזרני והושיעני שאתחזק באמונה שלמה בכל עת, ואכניס את עצמי בתוך האמונה הקדושה בכל פעם יותר ויותר, עד שאזכה לעלות בכל פעם לאמונה גבוהה יותר ויותר, עד שאזכה לבוא אל השכל על ידי האמונה, שאזכה על ידי זה להתחזקות האמונה באמת, ולהבין ולהשיג בשכלי את הדברים שלא הייתי מבינם בתחלה. והייתי צריך להתחזק בהם באמונה לבד. ועתה אזכה להבינם ולהשיגם בדעתי ושכלי, רק בדברים גבוהים ונעלמים יותר שלא אבינם עדין אתחזק בהם באמונה שלמה. וכן אתחזק באמונה גדולה בתוספת קדשה בכל פעם, עד שאזכה בכל פעם להבין ולהשיג בשכלי ודעתי גם אלו הדברים הגבוהים ונעלמים יותר, וכן בכל עת ועת אתחזק באמונה גדולה יותר ויותר, עד שאזכה להמשיך השכל והדעת על ידי האמונה, לבוא אל השכל של הדבר שבתחלה היה נעלם ממני והייתי צריך להאמין בו באמונה לבד, עד שאזכה לבוא לראש אמונה, ולדעת שלם בקדשה גדולה, לדעת ולהפיר אותך

באמת. ואזכה לדעת ולהבין כל מה שאפשר בשכל אנושי להבין באמת. ומה שאי אפשר להבין בהדעת, אזכה לאמונה שלמה בתכלית השלמות בתכלית המעלה העליונה פרצונה וכרצון צדיקה האמתיים אשר זכו לאמונה ולדעת בתכלית המעלה שאין מעלה אחריו. ואזכה לאמונה שלמה וחזקה כל כך עד שתפשט האמונה בכל האברים:

רבונו של עולם, רבונו דעלמא כלא, יהוה עיניך הלא לאמונה, תן לי אמונה שלמה באמת. רבונו של עולם, אתה יודע כל מה שעובר על כל העולם בענין האמונה הקדושה שהוא יסוד הכל ובפרט מה שעובר על ישראל עם קדוש שהם כלם מאמינים בני מאמינים, אך אף על פי כן יש אלפים ורכבות מדרגות בענין האמונה הקדושה. וכל הצרות וכל הגליות שעוברים על ישראל הכל על ידי פגם האמונה שהוא יסוד כל התורה כלה כאשר גלית אזנינו על ידי חכמיך הקדושים (ובפרט מה שעובר עתה על ישראל אשר יצא הקצף מאתך ונגזרו כמה גזרות רעות על ישראל). או לנו על שברנו, נחלה מפותינו, או מה היה לנו, או מה היה לנו, מי יעמד בעדנו בעת צרה מרה כזאת. או מה נעשה לנו. או או להיכן נברח, להיכן ננוס לעזרה, ובפרט שנשמע שרוצים להוציא עוד חס ושלום גזרות קשות ורעות מאד רחמנא ליצלן, וכלם כנגד דת ישראל. או או ואבוי או ומר או ומר, וכל אלו הצרות כלם באים על ידי פגם אמונה. ועתה מה נעשה לתקן זאת ובפרט אנכי אשר הרביתי לפשע נגדך, ובודאי הכל בא על ידי פגם אמונה שהיא יסוד כל התורה כלה. ובאמת כל אחד תלוי בחברו שמחמת רבוי העוונות אין האמונה בשלמות ומחמת חסרון האמונה שאינו בשלמות באו העוונות רחמנא ליצלן מעתה, אבל איך מתקנים זאת, ומידיכן מתחילים לתקן:

רבונו של עולם, מלא רחמים, הבוחר בעמו ישראל באהבה,

אתה חוננתנו למדע תורתך, ותתן לנו תורת אמת בכתב ובעל פה על ידי משה נביאך נאמן ביתך, וברחמיך וחמלתך שלחת לנו בכל דור ודור צדיקים וחסידים אמתיים קדושים ונוראים חכמים ונבונים באמת, אשר זכו להשיג תבונות התורה לעמקה, וגלו לנו חדושים נפלאים ונוראים ונשגבים מאד מאד אשר אין לשון בעולם שיוכל לספר תקף רום נשגבות מעלתם וגבהם וקדשתם וכחם. וכלם מספרים תהלות יהוה ועוזו ונפלאותיו אשר עשה, וממשיכים ומגלים האמונה הקדושה עין בעין לכל באי עולם. ואחרי כל אלה עדין לא שכנו מטעותנו ובכל הצרות אשר עוברים עלינו בפרט עתה בעונותינו הרבים, לא די שלא זכינו להתעורר לשוב אליך באמת, אשר רק בשביל זה שלחת עלינו כל הצרות האלה, אף גם בעונותינו הרבים נתרחקנו ממך יותר ויותר, עד אשר נמצאים כמה אנשים מבני ישראל אשר נתעקם דעתם ולבכם ונפלו מאמונתם על ידי מרירות הצרות האלה. אוי מה נאמר ומה נדבר, רק אתה לבד יודע כל מה שעובר עלינו עתה בדורות האלה בעקבות משיחא, ומי יודע מה יהיה עוד חס ושלום. אוי מי יקום יעקב פי קטן הוא. רחם עלינו מלא רחמים, פי בצרה גדולה אנחנו בכלל ובפרט. רחם עלינו אל אמונה רחם רחם, הושיעה הושיעה, "יהוה שמע תפילתי האזינה אל תחנוני באמנתך ענני בצדקתך. יהוה בהשמים חסדך אמונתך עד שחקים". עזרנו למען שמך, וזכנו לאמונה שלמה באמת בכל עת, עד אשר יבוא עלי אימה ויראה ופחד גדול מאתך יהוה אליהנו, אשר מלא כל הארץ כבודך. ואתה עומד עלינו בכל עת ורואה במעשינו, ויודע מחשבותינו, ובוחרן לבבנו. אדון יחיד, מלא רחמים חומל דלים חזקנו ואמצנו לידע ולהאמין בכל זה באמת בכל עת ורגע, באפן שנזכר להנצל על ידי זה מפל מיני חטאים ועוונות ופשעים ומפל מיני מחשבות והרהורים רעים, ומפל מיני בלבולים, ובפרט מפל מיני עקמימיות שבלב, מפל מיני מחשבות והרהורים רעים שהם כנגד אמונתך הקדושה:

רבוננו של עולם, אדון כל, אתה לבד יודע את עצמך, ואין מי שיודע אותך כלל, רק אנו מאמינים באמונה שלמה שאתה נמצא המחייב יחיד קדמון נצחי בלי ראשית בלי תכלית, ואתה בראת העולם יש מאין המחלט זה חמשת אלפים ושבע מאות ושבעים ושלוש שנים, וברחמיך הגדולים התחלת להאיר בנו אמונתך הקדושה על ידי אבותינו אברהם יצחק ויעקב, אשר הם התחילו לגלות אלהותך בעולם ואחר כך נתת לנו תורתך הקדושה בכתב ובעל פה על ידי משה נביאך נאמן ביתך. אשר הוא האיר עינינו ופתח לנו אור הדעת לידע ולהודיע ולהודע פי אתה הוא יהוה אלהינו אין עוד מלבדך, על ידי כל הגדולות והנוראות אשר עשה עמנו לחיותנו כיום הזה. ובחמלתך הגדולה הוספת חסד וטוב, ושלחת לנו בכל דור צדיקים אמתיים, זקנים ונביאים, ראשונים ואחרונים, תנאים ואמוראים, ורבנן סבוראי, וגאונים ורבנים וחסידים צדיקים וקדושים שהיו בכל דור ודור, עד שזכיתנו גם בדורות האלה ושלחת לנו צדיקים נוראים כאלה:

על כן זכנו ברחמיך הרבים לילך בדרכיהם ולצית אותם בכל אשר צוו אותנו, ולהיות כרצונם באמת בכל עת, למדנו והורנו איך להמשיך עלינו האמונה הקדושה שהמשיכו אבותינו ורבותינו הצדיקים הקדושים ממקום שהמשיכו על ידי קדשתם העצומה עד שזכו למה שזכו. זכנו להמשיך עלינו אמונתם וחסדם וטובם וצדקתם אשר יגעו וטרחו במסירות נפש ביגיעות וטרחות גדולות מאד להיטיב לכל בני ישראל לדורות עולם. והעקר להמשיך ולגלות האמונה הקדושה לכל באי עולם ובפרט לישראל עם קדוש, עם קרוב עם סגלה. עזרנו והושיענו בעת צרה הזאת למען כחם וזכותם הגדול והקדוש הנורא והנשגב מאד עד אין חקר. הושיענו אלהים כי באו מים עד נפש, זכנו לאמונה שלמה באמת, עד שנוזפה בכל פעם לבוא על ידי האמונה הקדושה אל הדעת ותתפשט האמונה הקדושה בכל אחד ואחד בכל האברים. ונוזפה תמיד לדבר האמונה הקדושה בפה מלא

ובלב שלם באמת כמו שנאמר: "חסדי יהוה עולם אשירה, לדר ודר אודיע אמונתך בפיי". ונאמר: "ויודו שמים פלאך יהוה, אף אמונתך בקהל קדשים". ונאמר: "לדר ודר אמונתך, כוננת ארץ ותעמד". ונאמר: "דרך אמונה בחרתי, משפטיך שויתי". ונאמר: "כי ישר דבר יהוה, וכל מעשהו באמונה". ונאמר: "וצדיק באמונתו יחיה". ונאמר: "ואמונתי וחסדי עמו ובשמי תרום קרנו". ונאמר: "כי טוב יהוה לעולם חסדו, ועד דר ודר אמונתו". ונאמר: "וארשתיך לי לעולם, וארשתיך לי בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים. וארשתיך לי באמונה וידעת את יהוה. ברוך יהוה לעולם אמן ואמן":

ולכן בכל פעם שייכנסו לך ספקות באמונה הקדושה חס ושלום, תאמר את התפלה הנוראה הזאת, כי מוהרנ"ת ז"ל הפליג מאד מאד במעלת התפלות שלו, אשרי מי שיהיה רגיל לאמרם בכל יום, ואז טוב לו בזה ובכא לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרמב.

**שמעתי שאמרתם שמי שנמצא בברית מילה - נמחלים
לו כל עוונותיו. האם זה נכון? ומה המקור לכך?**

שאלה:

מאת אברהם: שמעתי שאמרתם שמי שנמצא בברית מילה - נמחלים לו כל עוונותיו. האם זה נכון? ומה המקור לכך?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, י"א מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

המקור הוא בתוספות (פסחים ק"ד.) דבור המתחיל ואין מיסב בסעודת מצוה - "הינו סעודת מילה, דאמר במדרש דנצול מדינה של גיהנום", עין שם.

הרב הקדוש רבי צבי אלימלך מדינוב זכותו יגן עלינו, מביא בספריו הקדושים בשם המדרש (בני יששכר - תשרי, וכן אגרא דפרקא סימן קמ"ו): מי שמתתן בברית מילה עוונותיו נמחלין, כי אליהו הנביא התנה עם הקדוש ברוך הוא דאינו רוצה לילך לברית כשרשעים נמצאים שם, ולכן הבטיח לו הקדוש ברוך הוא שימחל לכל העם העומד אצל הברית מילה. והגם דמדרש זה אינו בנמצא לפנינו, הובאו דבריו גם בספר 'שלחן גבוה' לרבי יוסף מלכו זכרוננו לברכה (נדפס בשנת תקכ"ד) ובספר 'מכשירי מילה' לרבי אליהו ברבי יוסף שמאע הלוי זכרוננו לברכה (נדפס בשנת תקנ"ג), וסמכו על זה גם להלכה לענין קפידת המהרי"ל והלבוש להדר אחר מוהל מבחר ביראת שמים, כדאיתא בספר 'מכשירי מילה' (פרק ד' אות י"ח) וזה לשונו שם: ולפי המדרש שאמרו שאין אליהו בא לברית מילה אלא אם כן מכפר הקדוש ברוך הוא את כל עוונות הנמצאים שם, ושמעתי שיש במדרש שאם יש רשע באותה מילה, אומר אליהו להקדוש ברוך הוא איני הולך לשם מפני פלוני הרשע שיש שם, והקדוש ברוך הוא מוחל כל עוונותיו כדי שילך אליהו לשם, אם כן אין אנו צריכין לדבר הזה של אור ורוע לבקש איש תם וישר להיות סנדק או מוהל, דכל העומדים שם הם מכפרי עוון, וכן המנהג שלא לדקדק אחר זה, ומה גם דגדול החזקה דכל ישראל בחזקת כשרים הם".

ובספר 'זכר דוד' (מאמר א' פרק מ"ח) לבן דורו של החיד"א, כתב

דַּיֵּשׁ לְסִמּוֹךְ עַל זֶה בַּמָּקוֹם הַצָּרָה, וְגַם בַּסֵּפֶר 'מַעֲבֵר יִבְק' (חֶלֶק עֵתֶר עֲנֹן קִטְרֵת פָּרָק ה') הַפְּלִיג בַּחֲשִׁיבוֹת הַמְּשַׁתְּתֵף בַּמַּעֲמַד הַמִּילָה, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ שָׁם: כָּל הָעַם הַהוֹלְכִים לְבְרִית מִילָה, הֵם כַּמְקַבְּלִים פְּנֵי הַשְּׂכִינָה הַבָּאָה לְהוֹפִיעַ מְאוּרָה עַל כָּל הַמְּטַפְּלִים בַּמַּצּוּהָ הַהִיא, וַיֵּשׁ לָהֶם תּוֹסֶפֶת נְשָׁמָה גַם כֵּן, לְכֵן אָמְרוּ שְׂיֹם טוֹב שְׁלָהֶם הוּא, כְּמוֹ שְׂבִיוֹם טוֹב יֵשׁ נְשָׁמָה יִתְרָה, וְלִכֵּן חִיבִים כָּל הָעַם לַעֲמֹד בַּעֲמִידָה בַּשַּׁעַת הַמִּילָה, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

כָּל הַכְּבוֹד לָךְ שְׂאֵתָה שׂוֹאֵל, אֲבָל דַּע לָךְ מַה שְּׂאֲנִי אוֹמֵר, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מַה שְּׂאֲנִי כּוֹתֵב, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מַה שְּׂאֲנִי מְדַפֵּס - יֵשׁ עַל זֶה מְקוֹר.

וְאִם כָּבֵר מְדַבְּרִים מַמְצוֹת מִילָה, רְאוּי לְזַכֵּר מַה שְּׂאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מוֹהֵל סִימָן ד') מַצּוֹת מִילָה יֵשׁ לָהּ כַּח שְׂיֵשׁ לְבַגְדֵי כֹהֵן גָּדוֹל [הַיְנוּ שֶׁהִיא מְכַפֶּרֶת עֲוֹנוֹת, כִּי כָל בְּגָד שֶׁל הַכֹּהֵן כֹּפֵר עַל דְּבָרִים אֲחֵרִים]. וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שֵׁם אוֹת ב') אִשָּׁה שְׂאִינָה יְכוּלָה לְהַתְּעַבֵּר - תְּבִיט עַל הַסִּפֵּן שֶׁל מִילָה אַחֵר הַמִּילָה. וְסִפֵּר לִי הֶרֶב הַחֲסִיד רַבִּי לְוִי יִצְחָק בְּנֵדֵר ז"ל שֶׁכֵּף הָיָה הַמְּנַהֵג בְּאוֹמֵן בְּקִלוּזוֹ, שְׂאֵחֵר שֶׁהָיָה בְרִית הָיָה הַמוֹהֵל מְגַבִּיָּה אֶת הַסִּפֵּן כְּדֵי שֶׁהַנְּשִׂים יִסְתַּכְּלוּ עַל זֶה.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מוֹהֵל סִימָן א') צָרִיף לְחַזֵּר אַחֵר מוֹהֵל צָדִיק וִירָא שְׂמַיִם, כִּי כְּשֶׁהַמוֹהֵל אֵינּוּ טוֹב, יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂלֵא יְהִיָּה מוֹלִיד חֵס וְשְׁלוֹם, הַנְּמוּל עַל יְדוֹ. גַּם עַל יְדֵי שֶׁהַמוֹהֵל אֵינּוּ טוֹב, עַל יְדֵי זֶה בָּא הַתִּינּוֹק, חֵס וְשְׁלוֹם לְיַדֵּי חָלִי נוֹפֵל; וְאָמַר (שֵׁם סִימָן ג') הַמוֹהֵל נוֹתֵן הַבְּנָה לְנִמּוּל בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה; וְלִכֵּן צָרִיכִים לְהַקְפִּיד לְקַחַת מוֹהֵל יְרֵא שְׂמַיִם, וְהַעֲקֹר שֶׁיְהִיָּה זְרִיז בְּמַלְאכְתּוֹ שֶׁזֶה יוֹתֵר חָשׁוּב מֵהַכֵּל.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת פְּדִיּוֹן שְׂבוּיִים סִימָן י"ב) מִי שֶׁהוּא רְגִיל לְהִיּוֹת מוֹהֵל אוֹ לְסַפֵּק צָרְכֵי סְעוּדַת בְּרִית מִילָה שֶׁל עֲנִי, עַל יְדֵי זֶה נִצּוּלִין מִבֵּית הָאָסוּרִין; אֲשֶׁרִי מִי שְׂיֵשׁ לוֹ חֶלֶק בְּלַעֲזוֹר לְסְעוּדַת בְּרִית

מילה ואשרי ואשרי מי שזוכה להופיע בבְּרִית, שאז מוחלין לו כל
 צוונותיו.

המאחל לך בְּרָכָה והצלחה מן השמים...

ב' תרמג.

**אני מתפלל על דבר מסוים כבר זמן רב, אך אינני רואה
 שום התקדמות. מדוע?**

שאלה:

מאת אליעזר: יש משהו שאני מתפלל עליו כבר הרבה זמן,
 ולמרות שאני מתעקש מאד בתפלה, עדין שום דבר לא זז,
 ואינני רואה התקדמות בנושא. מדוע?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, י"א מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליעזר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצ"ו) אסור לאדם לעמד
 עצמו על שום דבר, הינו שאסור להתעקש בתפלתו שהקדוש ברוך
 הוא יעשה לו דוקא את בקשתו, כי זה הוא כמו שלוקח דבר בחזקה,
 בגזלה. רק צריך להתפלל ולהתחנן לפני השם יתברך ברחמים
 ותחנונים, אם יתן השם יתברך - יתן, ואם לאו - לאו, וזה (אבות פרק ב')
 'אל תעשה תפלתך קבע', מלשון גזלה, כמו שכתוב (משלי כ"ב) "וקבע
 את קבעיהם נפש". הינו שכל מה שהוא מבקש, הן פרנסה או בנים
 או שאר צרכים, אסור להתעקש ולעמד עצמו בתפלתו, שדוקא יעשה
 הקדוש ברוך הוא את תפלתו, כי זה הוא תפלת קבע שלוקח הדבר
 בחזקה בגזלה, רק תפלל ברחמים ותחנונים; וזה היסוד אצל רבנו

ז"ל - לבקש ולהתחנן כמו עני שעומד בפתח ומבקש ומתחנן על נפשו, ולא עוזב וכו', הינו לבקש ברחמים ובתחנונים, אבל לא לבוא בטענות אל הקדוש ברוך הוא שאתה מכרח לעזור לי וכו', כי על זה כבר אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ב): כל המאריך בתפלתו ומעין בה - סוף בא לידי כאב לב, שנאמר (משלי י"ג י"ב) "תוחלת ממשכה מחלה לב". ופרש רש"י: מצפה שתעשה בקשתו על ידי הארכתו, סוף שאינה נעשית, ונמצאת תוחלת ממשכת חנם, והיא כאב לב כשאדם מצפה ואין תאותו באה; עין שם.

ולכן אל תהיה בטלן, תמשיך להתפלל להקדוש ברוך הוא ברחמים ובתחנונים, אם יתן - יתן, ואם לאו - לאו, ואתה אל תפסיק מלהתפלל, וסוף כל סוף תבנה לעצמך כלי כזה שתהיה ראוי לקבל את הישועה שאתה מצפה אליה, כי שום תפלה לא הולכת לריק.

אשרי האדם שמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא בכל יום ויום, וכל מה שהוא צריך הוא מבקש ממנו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, שעל ידי זה יראה נסים ונפלאות. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ז') שאמונה תפלה ונסים תלויים זה בזה, הינו שאדם חזק באמונה פשוטה ויודע שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ומלא כל הארץ כבודו - על ידי זה הוא תמיד יתפלל רק אליו יתברך, וכשהוא יתפלל תמיד לפניו יתברך, ויבקש ממנו יתברך כל מה שהוא צריך - יראה נסים ונפלאות, כמאמרם ז"ל (מגלה כ"ז) ואלישע דעבד, ברחמי הוא דעבד; הינו כל הכח של אלישע שהראה נסים ונפלאות שדוד הטבע, הכל היה דרך תפלה. ולכן אל תהיה בטלן, תמשיך להתפלל בשמחה עצומה, ותראה סוף כל סוף נסים ונפלאות שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרמד.

גיסי חולה במחלה הארוכה, וכל המשפחה שבויה ומרסקת. מה אנחנו יכולים לעשות לרפואתו?

שאלה:

מאת מרדכי: לכבוד הגאון הצדיק מוה"רא"ש שליט"א. תברכו מפי עליון בבריאות טובה ורב נחת. לצערנו הרב גלו שגיסי חולה במחלה הארוכה, וכל המשפחה שבויה ומרסקת. אנו מתחננים שתתפללו עבורו לרפואה שלמה, ורוצים לדעת: מה אנחנו יכולים לעשות כדי להמתיק ממנו את הדינים ולפעל שתהיה לו רפואה שלמה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, י"א מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מרדכי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (ברכות ס.) על הפסוק (שמות כ"א י"ט) "ורפא ירפא" - מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאת. ואמרו צדיקים שנתנה רשות לרופא לרפאת - אבל לא ליאש, ולכן אסור להתיאש, וכך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות י.) אפלו חרב חדה מנחת על צווארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים.

ולכן צריכים להרבות בתפלות ובתחנונים, ובפרט החולה בעצמו, כמאמרם ז"ל (בראשית רבה פרשה נ"ג סימן י"ד) יפה תפלת החולה לעצמו יותר מכל; ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות תפלה סימן ס"ד) החולה שמתפלל על עצמו בדמעות, בודאי הקדוש ברוך הוא ירפא אותו ויקבל תפלתו; ולכן אל תתיאשו מן הרחמים, אלא תתחילו להתפלל להקדוש ברוך הוא, ובפרט החולה בעצמו שיתפלל הרבה אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלו, ולא יתיאש, כי מה שתפלה פועלת שום

דבר בעולם לא פועל, וחבל שחולה לא מרבה להתפלל, אלא נופל ביאוש ומתרשל מתפלה, בשעה שהקדוש ברוך הוא מחכה שיתפללו אליו. העקר הוא לקשר את עצמו אל הצדיק האמת שהוא מאיר בנו שאין שום תכלית בזה העולם רק תפלה, כי רק הוא יתברך רופא חולים, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קצ"ו) התקשרות להצדיק הוא רפואה גדולה.

ידוע שהגאון הגדול הרב קרייזווירט זכר צדיק לברכה רבה של אנטורפן, חלה במחלה הממארת רחמנא ליצ'לן, ואף אחד לא ידע מזה, ונסע אל הגאון הצדיק הסטיפלער זכותו יגן עלינו ושפך לפניו את מר לבו וכו', ענה ואמר לו הסטיפלער זכותו יגן עלינו: אנו אומרים בכל בקר את הבריתא "אלו דברים שאין להם שעור וכו', בקור חולים והכנסת פלה והלונית המת" וכו', וכך אמר לו: מצד אחד כתוב "בקור חולים", ומצד שני כתוב "הלונית המת", ובאמצע כתוב "הכנסת פלה", ולכן המשיך הסטיפלער זכותו יגן עלינו ואמר לו: אם תעסק במצות הכנסת פלה, אזי תראה שתהיה לך אריכות ימים ושנים טובות, כי מצות הכנסת פלה עומדת בין חולה ובין מת, ולכן ראה לעסק במצוה רבה זו בהצנע שאף אחד לא ידע מזה שזה בא ממה, ותראה ישועה. וכמוכן הגאון קים את זה, והאריך ימים ושנים טובות במשך עשרים וחמש שנה, וזה נתגלה רק אחרי שנפטר, ואז התחילו אנשים לספר בלי שעור על גדל הזכות שהיתה לאדם הזה, שהציל מאות רבות של זוגות שהוא חתן אותם.

רואים מכל זה את מעלת מצות הכנסת פלה, והקדוש ברוך הוא יעזר שתזכו לקים את המצוה הזו בשלמות, ובפרט החולה בעצמו, ותהיה לו רפואה שלמה - רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד, העקר לא להתיאש בשום פנים ואפן, ומי יתן שינדב גם לבית התבשיל - 'אהל אברהם' שיש לנו ביבנאל, שבזכות הצדקה הזו - להאכיל

אנשים רעבים וצמאים, יקים אצלו (משלי י' ב) "וצדקה תציל ממות",
ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרמה.

**שמעתי רבנים שאומרים שהאשה והילדים הם מניעות
בעבודת השם. האם גם אתם סוברים כך?**

שאלה:

מאת דודי: לרב שיק שליט"א, שלום. חזרתי בתשובה לפני
חמש שנים, ובשנתיים האחרונות זכיתי להתקרב לברסלב,
מאז חפשתי את מקומי אצל הרבה רבנים בברסלב - אך עדיין
לא מצאתי.

שמעתי כבר כמה מרבי ברסלב שמלמדים את תלמידיהם
שהעקר זה להיות דבוק בהשם יתברך, ולהתבודד בשדות
וביערות כמו שרובנו צוה, ולא צריכים להשגיח ולהסתכל על
האשה והילדים - כי הם רק מניעות בעבודת השם. האם גם
אתם סוברים כך?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, י"א מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דודי גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא יודע מי הם רבני ברסלב שעליהם אתה מדבר, לנו אין
אלא דברי רבנו ז"ל שהוא בן השמחה, הנכלל במקור השמחה,
ועוסק לקשר אותנו אל שרש השמחה, ועלינו רק למסור את כל כלנו
ללמד הרבה בספרי רבנו ז"ל, עד שיהיו שגורים על פינו, כי בפרוש

גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' קצ"ב) אשר פניו נשקלו ונשמתו הם נמצאים בתוך הספר, ולכן מי שבאמת רוצה לדעת את דעת רבנו ז"ל, יתמיד מאד בספרי רבנו ז"ל מדי יום ביומו בהתמדה ובשקיפה עצומה, ויעשה לעצמו שעורים קבועים ב'לקוטי מוה"ר"ן', 'ספורי מעשיות', 'ספר המדות' ובשיחותיו הקדושות שבספרי 'שיחות הר"ן' ו'חיי מוה"ר"ן', ושם יראה מה רבנו ז"ל רוצה מאתנו, ולא יכלו לבלבל את דעתו לגמרי, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (סוטה מ"ז): משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שימשו כל צורכן - רבו מחלקת בישראל ונעשית תורה כשתי תורות.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן ז' וסימן ס"ח) שעקר השלמות שאדם יהיה גם למעלה וגם למטה, גם למטה וגם למעלה, הינו הקדוש ברוך הוא הוריד נשמה מעולם האצילות והלביש אותה בלבוש גשמי וחקרי של עולם העשיה, וכיחד נעשה אדם, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ו') אדם זה א' ד"ם, הינו הגוף בעצמו זה אברים וגידיים שעוברים דרכם הדמים, אבל צריכים להכניס גם את הא' בתוך הד"ם, ונעשה אדם, הינו א' - אלופו של עולם בתוך הד"ם, מזה נעשה אדם, וזה עקר השלמות, כי שלשה שתפין יש באדם, כמאמרם ז"ל (נדה ל"א). שלשה שתפין יש באדם - הקדוש ברוך הוא ואביו ואמו. אביו מזריע הלובן שממנו עצמות וגידיים וצפרניים ומוח שבראשו ולובן שבעין, אמו מזרעת אדם שממנו עור וכשר ושערות ושחור שבעין. והקדוש ברוך הוא נותן בו רוח ונשמה וקלסתר פנים וראית העין ושמיעת האזן ודבור פה והלוח רגלים ובינה והשכל; נמצא שאדם כלול מגשמיות שקבל מאביו ואמו, ומרוחניות שמקבל מהקדוש ברוך הוא, ולכן השלמות היא להוריד את השכינה בזה העולם, הינו שאדם ידע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, אין טבע ומקרה ומזל כלל, כי אפלו דומם צומח חי מדבר זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נשא) בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את

העולם נתאווה שִׁיחַא לו דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים, וְאָמְרוּ (בְּכֹא בַתְּרָא כה.) מִלְּמַד שֶׁהַשְּׂכִינָה בְּכֹל מְקוֹם; וְלִכֵּן מַה שִׁיךְ לִהְיוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה וְכוּ', וְכוּ', לָמָּה צְרִיכִים לְדַחַק אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה בְּשָׂמִים בְּשַׁעָה שֶׁהוּא נִמְצָא אֲתָנוּ עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ? כִּי אֵין בְּלַעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן נ"א) שֶׁשְּׁלֵמוֹת הָאֲמֵת הוּא שֶׁאַחַר הַבְּרִיאָה יִהְיֶה מְקַשֵּׁר לְקֹדֶם הַבְּרִיאָה, הֵינּוּ שֶׁתְּמִיד יֵדַע שֶׁאֵין בְּלַעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא נִמְצָא פֹּה בְּזֶה הָעוֹלָם אֲתָנוּ כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָא לְמַעְלָה.

הֵן אֲמֵת שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ג:) בַּתְּחִלָּה קוֹדֵם שֶׁחֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל הִיָּתָה הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כ"ג) "כִּי הוֹי"ה אֱלֹקֶיךָ מִתְּהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחְנֶךָ", כִּיֹּן שֶׁחֲטָאוּ נִסְתַּלְקָה שְׂכִינָה מֵהֶם; וְלִכֵּן כָּל עֲבוֹדָתָנוּ צְרִיכָה לִהְיוֹת לְהוֹרִיד חֲזָרָה אֶת הַשְּׂכִינָה לָפֹה - שֶׁאֲדָם יִרְגִישׁ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא פֹּה אֲתָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֶפְלוּ שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה וִילָדִים, צְרִיךְ לְהַחֲדִיר בָּהֶם גַּם כֵּן אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִדְעַת שֶׁהַכֹּל מִמָּנוּ יִתְבָּרֵךְ, וּמַה שִׁיךְ דְּבַר כְּזֶה שֶׁצְּרִיכִים לַעֲזֹב אֶת הַכֹּל רַק לַעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה וְכוּ' וְכוּ'? לֹא! הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פֹּה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלֹא בַּחֲנָם שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחֹת הֲר"ן סִימָן נ"ב) מִכָּל הַדְּבָרִים צוּעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי מֵלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֶפְלוּ מִסְּפוּרֵי הַגּוֹיִים צוּעֵק גַּם כֵּן כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים צ"ג) "סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ", שֶׁאֶפְלוּ בְּסְפוּרֵי הַגּוֹיִים צוּעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. כִּי כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ צוּעֵק תְּמִיד וְקוֹרָא וּמְרַמֵּז לְהֶאֱדָם שֶׁיִּתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ יִקְרַב אוֹתוֹ בְּרַחֲמִים בְּאֲהָבָה וּבְחֶבְדָּה גְּדוּלָּה; וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְלִכֵּן כָּל אֱלוֹ הַלְמוּדִים שֶׁמְלַמְּדִים אֶת הָאָדָם שֶׁיַּעֲזֹב אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת יְלָדָיו וְאֶת כָּל עִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, הֵם לְמוּדִים פְּגוּמִים מִשְׁדִּין יְהוּדָאִין, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן כ"ח) שֶׁמִּבְּיָשָׁא לֹא הוּי טְבָא, שֶׁאֱלוֹ הָאֲנָשִׁים לֹא יְכוּלִים לַעֲזֹר לְאָדָם כָּלֵל, וְאֲדַרְבָּה עַל יָדָם נוֹפְלִים בְּכַפִּירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וְכָל הַדְּבוּרִים שֶׁלָּהֶם זֶה בְּחִינַת "בְּנֵי לֶן בֵּיתָא בְּאוּרָא", דְּבָרֵי רוּחַ וְהֶבֶל.

כי התכלית בזה העולם היא רק להפיר את הקדוש ברוך הוא, וכמו שרבינו ז"ל מתחיל את ספרו הקדוש 'לקוטי מוהר"ן': איש הישראלי צריך להסתכל תמיד בהשכל שיש בכל דבר, הינו בהחיות אלקות המחיה את הדבר הזה, ולקשר עצמו אל השכל והחכמה שיש בכל דבר, כי בכל דבר יש אלקות, ועל ידי זה מאיר לו השכל באור גדול מאד בכל דרכיו. וזו התכלית שבשבילה נבראנו - שנזכר למצא כאן את הקדוש ברוך הוא בזה העולם, ולמלא את העולם הזה עם אלקותו יתברך, לגלות לכלם את אמתת מציאותו יתברך, ולהרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבין אל אביו, בלי שום חכמות והשכלות כלל, אשר התענוג הזה עולה על כל התענוגים - שאדם מרגיש שאין בלעדיו יתברך כלל והכל לכל אלקות גמור הוא.

ולכן אני לא יודע מי אלו שלומדים אתך שצריכים לעזב את הכל ולעלות מעלה מעלה וכו' וכו', אני חושב שמי שהולך בצורה כזו, הוא יורד מטה מטה לשאול תחתית ומתחתיו וכו' וכו', וכבר אמר רבינו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן מ"ד) שגם מחכמות שיש בעבודת השם יתברך בעצמו צריך להרחיק מאד. כי כל אלו החכמות של העולם, שיש להנכנסין ומתחילין קצת בעבודת השם, אינם חכמות כלל, והם רק דמיונות ושטויות ובלבולים גדולים. ואלו החכמות מפילין מאד את האדם מעבודת השם, דהינו מה שחושב וחוקר ומדקדק ביותר, אם הוא יוצא פראוי במה שעושה. כי בשר ודם אי אפשר לו שייצא ידי חובתו בשלמות, ואין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו (עבודה זרה ג.), ולא נתנה תורה למלאכי השרת (קידושין נ"ד). ועל אלו המדקדקים ומחמירים בתורות יתרות, עליהם נאמר (ויקרא י"ח) "וחי בהם" - ולא שימות בהם, (יומא פ"ה:) כי אין להם שום חיות כלל, ותמיד הם במרה שחורה, מחמת שנדמה להם שאינם יוצאים ידי חובתם בהמצוות שעושין, ואין להם שום חיות משום מצוה מחמת הדקדוקים והמרה שחורות שלהם. (ואמר רבינו ז"ל שהוא בעצמו אינו מחמיר שום חמרא כלל). אשרינו מה טוב חלקנו

ומה נעים גורלנו שאנחנו מקרבים באמת אל רבנו ז"ל, ומקיימים את דבריו בתמימות ובפשטות גמורה בלי שום חכמות והשכלות כלל.

כלל זה תקח בידיך, אם אחד לא מעורר אותך על סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, המוכא באריכות (שיחות הר"ן סימן ע"ו) האדם הזה כבר שקרן, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רפ"ו) מה יש לאדם לעשות בזה העולם? אין צריך כי אם להתפלל וללמוד ולהתפלל; והנה יום והנה לילה, והנה שבוע והנה חודש, והנה שנה וכו' וכו', וצריכים לעשות לעצמו חשבון הנפש: האם ביום הזה למדתי קצת מקרא? קצת משנה? קצת גמרא? קצת שלחן ערוך? וכו' וכו', ואם לא, חבל שהיום עולה למעלה ריק לגמרי, ומה ישיב לשולחו דבר, כששומר הפתח ישאל אותו ערוך מקרא שקרית, משנה ששנית וכו' וכו'? ולכן צריכים לזכר מה שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"א) את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד מאד, ואם לא מקבלים מהרב תכף ומיד מה שהוא צריך וכו', צריכים לדעת שהוא חי בדמיון ובטעות גדולה וכו', ומה צריך אדם? שכל ודעת, ועקר הדעת והשכל הוא (דברים ד') "אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו", שיחידיר בו אמונה פשוטה בו יתברך, וילמד אותו איך מדברים אל הקדוש ברוך הוא, שאת זה יש לו תכף ומיד ביד, "ומה שביד בטוח", כי למדתי אצל הצדיק הזה איך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולדעת שאני עצמאי ואין לי אף אחד בזה העולם רק הקדוש ברוך הוא, ורק הוא יתברך יכול לעזור לי.

וכן הרב צריך להכניס בו תשוקה עצומה ללמוד תורה הקדושה, ולכן צריך לזכר "מה שביד בטוח", אם התחלתי ללמד בכל יום מקרא משנה וגמרא וכו', בזכות הרב הזה, ולא החסרתי יום אחד מבלי למוד התורה הקדושה וכו', אזי עלי לדעת "מה שביד בטוח". וכן אם הרב מוסר את נפשו שיהיה שלום בית ביני לבין אשתי, צריכים לזכר "מה שביד בטוח", ואם חס ושלום לא מקבלים את זה

מהרב, צריכים לדעת שהכל דמיון גדול מאד, ולבסוף יפתח את היד ויראה שאין ביד שום דבר, וסתם רצתי אחריו ימים ושנים, ואבדתי את שנותי היקרות וכו', וכו', כי כך אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ו') היצר הרע דומה כמו מי שהולך ורץ בין בני אדם, וידו סגורה ואין אדם יודע מה בתוכה, והוא מרמה בני אדם ושואל לכל אחד, מה אני אוחז? ולכל אחד נדמה כאלו הוא אוחז מה שהוא מתאוה, ועל כן הכל רצים אחריו כי כל אחד סובר שיש בידו מה שהוא חפץ וכו', ואחר כך הוא פותח את ידו ואין בה כלום וכו'. כמו כן ממש היצר הרע שהוא מרמה כל העולם כלו, והכל רצים אחריו, ומרמה לכל אחד ואחד, עד שנדמה לכל אחד ואחד כאלו יש בידו מה שהוא חפץ, כל אחד כפי שטותו ותאותו, ואחר כך בסוף הוא פותח את ידו ואין בה כלום, כי אין מי שימלא תאותו אצלו; וכך הוא אצל רבנים וכו', אדם רץ אחר מישהו ימים ושנים וכו', והוא מכור אליו לגמרי וכו', ונדמה לו שישועתו תלויה ברב זה וכו', וההוא עובד עליו ומריק לו את הכיסים וכו', או מהפנט אותו לגמרי, ומוציא לו את השכל מהדעת וכו', ולבסוף ההוא פותח את היד ורואה שהכל כלום וכו', וסתם בלה את הימים והשבועות והחדשים והשנים הכי טובות שלו בימי חיינו, ומאומה אין בידו וכו' וכו', אבל זה כבר מאחר וכו'.

וזכר גם זכר מה שאמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן שנ"ד) על שני כתות אנשים יש לי רחמנות גדול עליהם: על אלו אנשים שהיו יכולים להתקרב אלי ואינם מתקרבים, ועל אלו המקרבים אלי ואינם מקימים את דברי. כי אני יודע שיהיה עת בעת שיהיה האדם מנח על הארץ עם רגליו אל הדלת, אז יסתכל על עצמו היטב ויתחרט מאד מאד על שלא זכה להתקרב אלי, או שלא קיים את דברי, כי אז ידעו שאם היו מקרבים אלי ומקימים את דברי, לא היה שום דרגא בעולם שלא הייתי מביאם לאותה המדרגה. אבל לא יועיל אז; עין שם.

אשרי מי שמקרב באמת אל רבנו ז"ל, ואינו מטעה את עצמו כלל, ומתמיד בספריו הקדושים, ומתחבר רק אל אלו שמדברים מזה

כָּל הַיּוֹם, וְהֵם תְּלִמְדֵי 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ' שֶׁבוֹנָה רַבְנּוֹ ז"ל, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי
ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"ט) שֶׁהַצְּדִיק בּוֹנֵה 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ'.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלְתֵי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְף שְׂיִהְיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תִּשְׁכַּח וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרמו.

**קִבְּלֵתִי סְכוּם כֶּסֶף בְּמִתְנָה, וְאֲנִי מִתְלַבֵּט: הָאֵם לְרַכֵּשׁ
כְּרִטִיס טִיסָה לְאוֹמֵן אוֹ לְכֹסוֹת אֶת הַחוּב בְּבִנְךָ?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יוֹסֵף: שְׁלוֹם לְכָבוֹד מוֹהֲרֵי א"ש שְׁלִיט"א. תּוֹדָה רַבָּה
עַל כָּל הַדְּבוּרִים וְהַחֲזוּקִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, אֲנַחְנוּ מִתְפַּלְלִים
עֲלֵיכֶם בְּכָל יוֹם לְרִפּוּאָה שְׁלֵמָה, וְיֵהי רָצוֹן שֶׁתִּזְכּוּ לְהַמְשִׁיךְ
לְהַפְיֵץ אֶת הָאוֹר שֶׁל רַבְּנּוֹ נַחְמָן מִבְּרֶסֶלַב זְכָר צְדִיק לְבָרְכָה
בְּעוֹלָם.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם זְכִיתִי לַעֲשׂוֹת שְׂדוּךְ, וְהַמְשִׁדְּכִים נָתְנוּ לִי מִתְנָה -
כֶּסֶף לְרִכִּישַׁת כְּרִטִיס טִיסָה לְאוֹמֵן לִימֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַבָּאִים
עָלֵינוּ לְטוֹבָה. אִמְרֵתִי לָהֶם שְׁאֲנִי לֹא מִתְחַיֵּב לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶסֶף
הַזֶּה דוֹקָא עֲבוּר הַנְּסִיעָה לְאוֹמֵן מִפְּנֵי הַחוּבוֹת שֶׁיֵּשׁ לִי בְּבִנְךָ,
וְהֵם אִמְרוּ שֶׁהַכֶּסֶף הַזֶּה הוּא מִתְנָה וְאֲנִי יָכוֹל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ
כְּרָצוֹנִי.

וּבְאִמְתָּ, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת: מִצַּד אֶחָד זְכִיתִי לְהִיּוֹת עַל
צִיּוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנּוֹ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה כְּשֶׁבַע שָׁנִים בְּרִצְיָפוֹת וְאֲנִי רוֹצֵה
לְזַכּוֹת לְךָ גַּם הַשָּׁנָה, אֲךָ מִצַּד שְׁנֵי יֵשׁ לִי חוּב בְּבִנְךָ, וּבְכֶסֶף
שֶׁקִּבְּלֵתִי אֲנִי יָכוֹל לְשַׁלֵּם אֶת הַחוּב, מַה גַּם שֶׁקָּשָׁה לִי בְּאוֹמֵן

מבחינת הנוחות, הרעש וההמלה וכו'. אפשר לשמע את דעתכם בענין, תודה רבה.
יש גם לצין שאני כמעט בגיל עשרים ושמונה, ועדין רוק. אודה לרב אם יברכני לישועה ולזוג הגון.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, י"א מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסף נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואת חן לך על התפללות שאתה מתפלל על רפואתי ובריאותי, יעזר הקדוש ברוך הוא שיתקבלו תפלותיך לרחמים ולרצון לפני אדון כל, ובאמת תהיה לי רפואה שלמה בקרוב.

קדם כל, אני מברך אותך בברכת מזל טוב חמה ולבבית שזכית לעשות שדוה, שאין מצוה יותר גדולה מלהיות שדכן, לשדך בני ובנות ישראל, ואני בטוח במיליון אחוזי שגם אתה תזכה למצא בקרוב מאד את בת הזוג שלך, רק אל תתיאש בשום פנים ואפן, מלהמשיך להתפלל אליו יתברך, כי גדל רחמנותו יתברך אין לתאר ואין לשער כלל, כי הוא חנון המרבה לסלח, ובודאי בזכות הצדיק האמת שהוא רבנו ז"ל, תזכה גם אתה למצא את בת זוגך בקרוב, אף שאתה רוק בגיל עשרים ושמונה, כי רבנו ז"ל הוא השדכן, כמוכא בדבריו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ט) שהצדיק הוא השדכן המשדך כל השדוכים, ובודאי בזכות זה שנסעתי שבע שנים רצופות לרבנו ז"ל, תמצא את בת זוגך, ולכן ראוי לך לרקד מרב שמחה, כי קרובה ישועתך לבוא, ויעזר הקדוש ברוך הוא שתבשר לי בשורות משמחות בקרוב מאד.

אתה לא יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שאתה צריך לשמח שנתנו לך מתנה כסף לרכישת כרטיס לנסע אל רבנו ז"ל לאומן על ראש השנה, ולכן אני מאד מאד מתפלא עליך למה יש לך

בדיוק עכשו ספקות האם לנסע בראש השנה לאומן או לא. מה אתה?
 אחרי שראית אצל רבנו ז"ל נסים ונפלאות כאלו וכו', וכו', עדין יש
 לך ספקות? ועם זה שאתה כותב שיש לך בלבולים, הרי ידוע מה
 שאמר רבנו ז"ל לאחד מאנשי שלומנו (חיי מוהר"ן סימן ת"ד) שאמר
 לרבנו ז"ל שהיה ניחא לו יותר להיות אצלו על שבת שובה ולא על
 ראש השנה, כי אין לו מקום לעמד שם בבית המדרש, וגם אין לו
 אכסניא טובה לאכל וללון, ומחמת זה דעתו מבלבלת מאד ואינו
 יכול להתפלל בכונה, על כן היה טוב לפניו יותר להיות אצלו בזמן
 אחר ולא בראש השנה. השיב לו רבנו ז"ל בזו הלשון: אם לאכל אם
 שלא לאכל, אם לישן אם שלא לישן, אם להתפלל אם שלא להתפלל
 (רצונו לומר שלא להתפלל בכונה כראוי), אך ורק שתהיו אצלי על
 ראש השנה יהיה איך שיהיה! ואמר בלשון אשכנזי בזו הלשון: "יא
 עסין ניט עסין, יא שלאפין ניט שלאפין, יא דאווינען ניט דאווינען,
 אבי דו זאלסט ביי מיר זין אויף ראש השנה" (ובאמת כל הדברים
 הללו הם רק דמיונות ופתויים של הבעל דבר וכו', כי תהלה לאל
 נראה בחוש שעל פי הרב מתפללין יותר בכונה בכלל הקבוץ הקדוש
 על ראש השנה, ממה שהיה מתפלל בביתו).

ולכן ראה לביטל את דעתך המדמה לגמרי וכו', ותזרק את
 השטיות שלך וכו', בדיוק עכשו שראית כבר ישועה אצל רבנו ז"ל
 אתה לא רוצה לבוא? אדרבה, מפני שאתה חייב כל כך הרבה חובות,
 זה הזמן לבוא עוד פעם אל רבנו ז"ל, וכך תפטר מהחובות שלך, וזה
 ברור כשמש.

הקדוש ברוד הוא יאיר לך את הדעת האמת, ותבוא על ראש
 השנה בשמחה, ותפעל שם כל מה שאתה צריך, ותזכה תכף ומיד
 להתחתן בסיומן טוב ובמזל טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרמז.

**התחתנתי עם חסידת חב"ד, ובגלל שאני חסיד ברסלב,
אני לא מרגיש בנח**

שאלה:

מאת רפאל: לכבוד קדשת מוה"רא"ש שליט"א. לפני החתונה הייתי חסיד ברסלב, אבל משום מה הקדוש-ברוך-הוא זמן לי שדוך עם חסידת חב"ד. ומאז שהתחתנו, הצרכתי להתלבש ולהתנהג כמותם, אך בלבי אני עדין חסיד ברסלב. היום כבר יש לנו ילדים ברוך השם, וכלם מתחנכים במוסדות של חב"ד. הבעיה היא שאני לא מרגיש נח לדבר בצורה פתוחה מהדבורים של רבנו כי אני מתבייש. כיצד עלי לנהג?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, י"א מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רפאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית להתחתן, והקדוש ברוך הוא נתן לך מתנות ילדים חמודים, אבל היטב חרה לי שנפלת בקטנות הדעת כל כך וכו', עד שאתה מבלבל עצמך היות שאשתך היא חסידת חב"ד, ואתה צריך להתלבש ולהתנהג כמותם וכו'. אתה יכול להגיד לי במה הם הולכים אחרת מאתנו? האם הכובע קובע? הרי ידוע איך שרבנו ז"ל הפליג במעלות בעל התניא זכותו יגן עלינו, וקרא אותו 'שר האלף', ועוד הפלגות גדולות שהפליג רבנו ז"ל במעלתו, וכן בעל התניא זכותו יגן עלינו התבטא שמי שחולק על רבנו ז"ל הוא חולק עלי, ואיך אתה יכול להתבלבל בבבלולי חנם ולחיות בקטנות הדעת וכו', אדרבה, הכל אחד! הקדוש ברוך הוא הלביש את עצמו כביכול בעשר ספירות שזה כלל העשרה כמות שיש בעם ישראל, נהיים (=נצח, הוד, יסוד, מלכות) אלו הם הבעלי מוסר, המחזקים

את המון עם בלמוד מוסר וכו' וכו', חג"ת (=חסד, גבורה, תפארת) הם כלל החסידים העוסקים במצוות ומעשים טובים בידיהם ובגופם וכו' וכו', חסידי חב"ד הם עובדים את הקדוש ברוך הוא במחין ובגלוי אלקות וכו' וכו', ודבר רבנו ז"ל הוא פתח - רצון שברצונות רעוא דרעיון, שאדם ירגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלו, ויתחזק ברצונות ובכסופים עצומים אחריו יתברך וכו' וכו', אזי מה הבלבול שאתה מבלבל את עצמך?

הרי הקדוש ברוך הוא מלא כל הארץ כבודו, ויכולים למצוא אותו בכל מקום, ולכן יכולים לדבר אליו יתברך איפה שרק נמצאים, ואם כן למה לך להתבלבל בבלבולי חנם, אדרבה שעם ישראל יתאחדו יחד ויכירו כל אחד את מעלתו ומדרגתו ושרשו וכו', ואיך שכלם כלולים זה בזה, אז דיקא תהיה הגאולה שלמה, ולכן למה אתה צריך לבלבל את עצמך? ואם משום הלבוש, הרי אמר רבנו ז"ל (ספורי מעשיות מעשה י"ב) שהבעל תפלה לא הקפיד על לבושים כלל, איך שהולכים - הולכים.

העקר תראה לשמור על השלום בית שלך, שרבנו ז"ל הקפיד על זה יותר מהכל, ואמר (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו. כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, פאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקדם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.) 'אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעתרו, [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (במות ג.) 'דינו שמגדלות את בנינו ומצילות אותנו מן החטא', ולכן צריכים לכבד וליקר אותם מאד מאד, וזכר גם זכר כי (סוטה יז.) איש ואשה זכו - שכינה ביניהן, ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, אי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה, רק שיהיה

ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלום' אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרמת.

האם זה נכון שהצווי של רבנו לבוא לציונו בראש השנה נאמר רק למי שגר באוקראינה?

שאלה:

מאת שרה: לכבוד מוהרא"ש היקר ברוך השם אני ובעלי מקרבים לרבנו ז"ל. יש לי חברה טובה שבלבלו אותה בענין הנסיעה לאומן בראש השנה: אמרו לה שאסור לצאת מארץ ישראל, ושכל מה שרבנו ז"ל אמר לגבי הענין של הקבוצ בראש השנה באומן, הוא אמר רק לאנשים שגרים בקרבת מקום, כלומר באוקראינה, והוא לא התכנן שיגיעו אליו אנשים מכל רחבי העולם כמו שנוהגים היום. אפשר מאד אם תוכלו לענות על שתי הקשיות האלו, כדי שאוכל להסביר לה. תודה רבה!

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר ואתחנן, י"א מנחם אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריכם ואשרי חלקכם שאתם ובעלך מקרבים אל רבנו ז"ל, אבל פלא גדול איך יכולים לפתות אתכם בענין ראש השנה שלא לנסע לאומן, בשעה שרבנו ז"ל בקש מאד מאד ששבוא אליו על ראש השנה, ובפרוש אמר (חיי מוהר"ן סימן ת"ג) הראש השנה שלי עולה על הכל. והיה פלא אצלי, מאחר שהמקרבים שלי מאמינים לי ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרבים אלי שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר? כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה. והזהיר לעשות פרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש. ומי שזוכה להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח') "אכלו משמנים ושתו ממתקים וגו' כי חדות הוי"ה היא מעוזכם", וזה נאמר על ראש השנה. ואמר (חיי מוהר"ן סימן ת"ה) הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה. לא מבעיא אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כולו תלוי בראש השנה שלי.

ואת ובעלך צריכים לדעת אשר רבנו ז"ל נמצא באומן, ושם מקום גניזתו, כמו שכתב מוהר"ן ז"ל (ימי מוהר"ן ת"ת סימן ס"ו) "העיר אשר בחר בו בחיים חיותו להקבר שם כאשר נשמע מפיו הקדוש פעמים אין מספר, שאמר לפני כמה אנשים שקהלת אומן הוטבה בעיניו להקבר שם, מחמת שהיו שם קדושים הרבה וכו', ובשביל זה היה עקר שבא לאומן חצי שנה קדם הסתלקותו וכו', כי שם המקום המוכן לו מששת ימי בראשית לעסק שם בתקון העולם לדורות, לכל מי שיבוא אליו לשם ויאמר העשרה קפיטל תהלים הנקראים אצלנו

וכו', אשרי הזוכה לזה", עיין שם. ולא במקום אחר כמו שהמציאו לאחרונה כמה בעלי דמיונות וכו' וכו'.

ידוע אצלנו שהרב הקדוש רבי אהרן הרב מברסלב זכותו יגן עלינו, לא היה יכול להיות אצלו בראש השנה האחרונה בשנת תקע"א וכו', (עיין חיי מוה"ר"ן סימן ת"ו) ענה רבנו ז"ל ואמר אז בקול חזק מעמק הלב: מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה, הינו מלהיות אצלו על ראש השנה! ואמר בזה הלשון בקול זיע סגיא "ווי אזוי זאל איך אייך זאגיין, קיינ גרעסערס דער פון איז ניט פאר האנדיין. איי אנדערע גוטע יודין זאגיין ניט אזוי, איז נאך אקשיא" [מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה! ואם צדיקים אחרים אינם אומרים כך – אז עוד קשיא]. (פלומר הלא בלא זה כבר מקשין עליו קשיות הרבה, ויהיה קשה עוד קשיא זאת גם כן, מה שהקפיד כל כך להיות אצלו על ראש השנה דיקא).

וכתב מוהרנ"ת ז"ל (שם) ומכלל דבריו הקדושים שדבר אז עמנו למדנו כמה דברים: למדנו עוד הפעם עצם גדל החיוב להיות אצלו על ראש השנה, כי אף על פי שידענו זאת מכבר, אף על פי כן מרובי דבריו הקדושים אז בזה, ומתנועותיו הנוראות אז, הבנו עצם החיוב יותר ויותר, שאי אפשר לבאר זאת בכתב. וגם אז למדנו שרצונו חזק להיות אצלו באומן על ראש השנה תמיד לאחר הסתלקותו, ושאיין דבר גדול מזה. וגם למדנו כמה צריכין לחזק לשבר המניעות מדבר שבקדשה, בפרט המניעות מלהיות על ראש השנה שצריכים לשברם ביותר ולהיות דיקא על ראש השנה, עד שאפלו אם הוא ז"ל בעצמו מצוה ומסכים לבלי להיות אצלו על ראש השנה, חלילה להסתכל על זה, וצריכין להזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על זה, כי הוא ישיב בודאי לבלי להיות אצלו, ואף על פי כן בנקדת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא [וכן הוא נוהג לדורות].

וענין זה נוגע למה שאמרו חכמינו הקדושים (מכות י'): 'בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו' כמו שפרש רש"י, והוא מדברי חכמינו הקדושים על הפסוק (במדבר כ"ב) "לך עם האנשים", וכן

בשלוש מרגלים שהכרח משה רבנו בעצמו לשלחם, אף על פי שבאמת רצונו לא היה כלל בזה. וענין זה ראינו מרבנו ז"ל כמה פעמים, בפרט בענין ראש השנה שהיו אנשים שהיו להם מניעות מלהיות אצלו על ראש השנה, ושאלו אותו בעצמו והשיב להם שלא יהיו על ראש השנה. והתחילו להתעקש, הלא שמענו מכם גדל האזהרה להיות אצלכם על ראש השנה, ועשה עצמו כמקפיד עליהם וגער בהם שלא ידברו יותר, וכן עשו ולא באו על ראש השנה. ואף על פי כן אנחנו זכינו להיות רגילים לעמד לפניו. ושמענו והבנו ברמז ובפרוש שפנימיות רצונו אינו נוחה בזה כלל, רק הוא מכרח לומר להם כך מחמת ששואלים אותו על זה. ויש בזה הרבה לספר [כמובא (שיחות הר"ן ר"ד) כשאדם שואל להצדיק אם לעשות דבר שיש בו מסירות נפש בשביל השם יתברך, הוא ראוי לו להשיב ולצוות עליו שלא לעשות, ואף על פי כן השואל אין צריך לקיים דבריו. ואמר אז רבנו ז"ל כל מה שהצדיק מצוה לעשות צריך לקיים, רק כשמצוה שלא לסע על ראש השנה אצלו, זה אין צריך לקיים וכו', עין שם].

וכן הוא נוהג לדורות שכששואלין להרב והמנהיג על דבר שיש בו כעין מסירת נפש, צריך להשיב לאו, אף על פי שבאמת לאמתו רצונו שימסר נפשו וישבר כל המניעות. על כן מי שרוצה להתקרב ולשבר המניעות באמת לאמתו, צריך להזהר מאד לבלי לשאל אותו בזה כלל, עין שם בתיי מוהר"ן כל זאת באריכות.

הקדוש ברוך הוא יעזר שבבצלך יסע לראש השנה לאומן, ותזכו לשנה טובה ומתוקה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרמט.

**כְּשֶׁהֵייתִי קִטְנָה מִיִּשְׁהוּ מֵהַמְשַׁפָּחָה נֶצַל אוֹתִי, וּמָאֵז אֲנִי
מֵלֵאָה בְּרָגִשׁוֹת אֲשָׁמָה**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת מֵיכָל: שְׁלוֹם לַצַּדִּיק. יֵשׁ מִשְׁהוּ שְׁמִצִּיק לִי כְּבָר הַמּוֹן
זְמוֹן: כְּשֶׁהֵייתִי קִטְנָה, מִיִּשְׁהוּ מֵהַמְשַׁפָּחָה פָּגַע בִּי וְנֶצַל אוֹתִי.
כְּשֶׁהִתְבַּגַּרְתִּי הִלְכֵתִי לְטַפּוּלִים שִׁיעֲזָרוּ לִי לְהִתְמוּדֵד עִם מַה
שֶׁעֲבַרְתִּי, אָבֵל עַד הַיּוֹם קִטְנָה לִי מְאֹד.
בְּטַפְשׁוֹתַי לֹא שָׁמַרְתִּי אֶת זֶה בְּסוֹד, וְכִשְׁסַפַּרְתִּי לְהוֹרִים שְׁלִי
מַה שֶׁקָּרָה, נִגְרַם לָהֶם צַעַר גָּדוֹל מְאֹד. אֲנִי מִתְחַרְטֵת שֶׁלֹּא
שָׁמַרְתִּי עַל הַפֶּה שְׁלִי וְיוֹסוּרֵי הַמְצַפּוֹן אוֹכְלִים אוֹתִי מִבְּפָנַי.
אֲנִי זְקוּקָה לְחִזּוּק וְלְדַבּוּרִים שִׁיתְּנוּ לִי תִקְוָה וְשִׁמְחָה, כִּי אֲנִי
מְאֹד רוֹצֶה לְהִתְחַתֵּן, אָבֵל מַה שֶׁעֲבַרְתִּי לֹא מִנִּיחַ לִי וּמִצִּיק לִי
כָּל הַזְמוֹן. תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר וְאֶתְחַנֵּן, י"א מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל מֵיכָל תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

טוֹב מְאֹד שֶׁסַּפַּרְתָּ לְהוֹרִים שְׁלֶךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף אִם הֵיית
מְשֹׁאֵרָה אֶת זֶה בְּתוֹךְ תּוֹכְךָ, הִיָּה הַמְצַפּוֹן הוֹרֵס אוֹתְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר,
וְכָךְ לְכָל הַפְּחוֹת הַהוֹרִים יוֹדְעִים וְכוּ', וְאִף שֶׁזֶה לֹא מַעֲלָה וְלֹא מוֹרִיד
וְכוּ', עִם כָּל זֹאת לְכָל הַפְּחוֹת הַהוֹרִים מִשְׁתַּתְּפִים בְּצַעֲרְךָ, שֶׁזֶה גַם
כֵּן כְּבָר יִשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי אֶת צְרִיכָה לְדַעַת אֲשֶׁר אֶת מְכַרְחַת
לְהוֹצִיא מִמֶּךָ אֶת רִגְשֵׁי הָאֲשָׁמָה, וְאֶת צְרִיכָה לְדַעַת שְׂאֵת לֹא אֲשָׁמָה,
בְּכֻלָּל לֹא, וְאֲסוּר לָךְ שִׁיְהִי לָךְ אֶפְלוּ דְקָה אַחַת רִגְשֵׁי אֲשָׁמָה וְכוּ', כִּי
אֶת בְּכֻלָּל לֹא חִיבַת בְּדָבָר וְכוּ', אֲלֵא אִיזָה מְגוּלָה רּוֹצֵחַ בְּצַע בְּךָ מַעֲשִׂים
מְגַנְגִים וְכוּ', וְהוּא יְבוֹא עַל עֲנָשׁוֹ, אָבֵל לָךְ אֵין שׁוּם חֶלֶק בְּזֶה וְכוּ'.

וְלִכֵּן תּוֹצִיאִי אֶת רִגְשֵׁי הָאֲשָׁמָה מִמֶּךָ, כִּי רִגְשֵׁי אֲשָׁמָה יְכוּלִים לְהִרְגוֹ בֶּן אָדָם לְגַמְרִי, וְלִכֵּן אֶת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר לֹא לְהִסְתּוֹכֵב עִם רִגְשֵׁי אֲשָׁמָה, שְׁזֵה מְכַנִּיס בְּאָדָם יִסּוּרֵי מִצְפּוֹן וּמְרִירוֹת וּדְפֹאוֹן פְּנִימִי וְכוּ' וְכוּ', וְגוֹרֵם שְׁלֹא רוֹצִים לְהַפְגִּישׁ יוֹתֵר עִם אֶף אֶחָד וְכוּ', וְדָנִים אֶת כָּלֵם לְכַף חוֹב, וּמִפְחָדִים מִכָּל אֶחָד וְכוּ', וְלִכֵּן אִם אֶת יְכוּלָה לְלַכֵּת לְעֲזֹרָה וְטְפוּלִים, מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, כְּדֵי שְׁתּוֹכְלִי לְהִתְמוּדֵד עִם מֵה שְׁעִבְרָת וְכוּ' וְכוּ'.

הַטְפוּל הַכִּי טוֹב וְהַכִּי קָל שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, הוּא שְׁתַּרְגִּילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֶךְ, שְׁזֵה נִקְרָא אֲצֶל רַבְּנוּ ז"ל 'הַתְּבוּדָדוֹת', וְזֵה יִבְנֶה אוֹתְךָ נְפִישִׁית וּפִיזִית וְכוּ', כִּי מֵרַב שְׁבָרוֹן לֵב וּדְכֹאוֹן שְׁנִכְנָסוּ בְךָ - אֶת מוֹגִישָׁה רִגְשֵׁי אֲשָׁמָה וְכוּ' וְכוּ', אֶף אִם תַּרְגִּילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תִצְאִי מֵעֲצֻמְךָ וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה תִשְׁתַּחֲרָרִי מֵהַלְחֵץ הַתְּמִידִי שְׁאֵת נִמְצָאת בּוֹ וְכוּ', וְכֵן תִצְאִי מֵהַבְּדִידוֹת, שְׁמֵאֲזוּ אֶת מִתְחַבָּאת בְּחֻדְרֵי חֻדְרִים וְלֹא רוֹצֶה לְצִאת מִתְּבִית וּלְדַבֵּר עִם שׁוֹם בֶּן אָדָם וְכוּ', כִּי בְּזֵה שְׁתַּרְגִּילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְבִסּוֹף תַּרְגִּישִׁי בַת אַחֲרַת לְגַמְרִי, וְתִבְנִי שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, כִּי הוּא אוֹהֵב אוֹתְךָ וְרוֹצֶה אֶת הַטוֹב שְׁלֶךְ, וְכֵךְ תַּרְגִּישִׁי תִקְשֶׁרֶת רוּחַנִית עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֵה יִבְנֶה אוֹתְךָ עַד שְׁלֹא תִצְטָרְכִי כְּבָר עֲזָרָה מִשׁוֹם בְּרִיָה שְׁבַעוּלָם, וְאִדְרָבָה, אֶת תּוֹכְלִי לְעֲזֹר לְנִפְגָּעִים אַחֲרִים. וְכֵן בְּזֵה שְׁתַּרְגִּילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַל יְדֵי זֶה תִבְנִי אֶת מֵהוֹתְךָ וְיִשׁוּתְךָ וְכוּ' וְכוּ', וְכִכֵּר לֹא תִצְטָרְכִי לְהִתְחַבָּאת בְּחֻדְרָה, כִּי הַתְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵינָה קוֹנוֹ, בּוֹנֶה אֶת הָאָדָם נְפִישִׁית וּפִיזִית, עַד שְׁלֹא צְרִיךְ טוֹבוֹת מֵאַף אֶחָד, כִּי יֵשׁ לוֹ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְכָל מֵה שֶׁהוּא צְרִיךְ וּבְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו - יֵשׁ לוֹ כְּתִבַּת לְמִי לְפָנוֹת.

וְלִכֵּן תִּהְיִי חֻזְקָה בְּזֵה, וְאַף שְׁבִהתְחַלָּה יְדִמָּה לְךָ שְׁאֶף אֶחָד לֹא שׁוֹמֵעַ אוֹתְךָ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת תִּהְיִי חֻזְקָה בְּזֵה, כִּי סוֹף כָּל סוֹף יִרְדוּ

ממך כל המסכים שיש בינג' לבין הקדוש ברוך הוא, ותרגישי את אמתת מציאותו יתברך, ורבנו ז"ל הפליג מאד מאד במעלת השיחה בינו לבין קונו, והרבה לדבר אתנו שזו העצה היחידה שעל ידה האדם יכול לצאת מכל המרירות והדכאון והכאב שנצטברו אצלו יהיה ממה שיהיה וכו' וכו'. ולכן תתחזקי ביותר שאת וביתר עז בעבודה הקדושה הזו, וכן תבקשי הרבה את הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיי ששה ושמחה ושיהיה חיוך על הפנים שלך, והעקר שתצאי מעצמך ולא תפחדי משום ברירה שבעולם, וזה יתן לך חזק לב שזה מאד מאד נחוץ לכל אדם, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רמ"ט) עקר הגבורה בהלב. כי מי שלבו חזק ואינו מתירא משום אדם ומשום דבר, יכול לעשות גבורות נוראות ולכבש המלחמות על ידי חזק ותקף לבו שאינו מתירא ורץ לתוף תקף המלחמה, וזה בחינת (אבות פרק ד') איזהו גבור? הכובש את יצרו. וזה היה גבורות שמשון שנאמר בו (שופטים י"ג) "ותחל רוח הוי"ה לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאל", שבאותן המקומות צלחה עליו רוח השם יתברך ולכש גבורה, דהינו שבא לו חזק ותקף גבורה בלב, ועל ידי זה עשה גבורות נוראות, ולכן לזה יכולים לזכות רק על ידי שמרגילים את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשיטות גמורה, שזה בונה לאשה את הגבורה בלב, עד שיש לה עזות ועקשנות דקדשה שאינה מפחדת מאף אחד.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתעברי את הכל, ותשתחריי מהלחץ הפנימי שלך, ובקרוב מאד כשיגיע הזמן תזכי למצא בן זוג ולהתחתן, ולבנות בית נאמן בישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרנ.

איך אפֿשר להִתחמק ולהמנע מדבּורי לשון הרע?

שאלה:

מאת יהודה: שְׁלוֹם לְכַבוֹד מוהר"א ש' שְׁלִיט"א. מְדֵי פֶעַם קוֹרָה שְׁאֲנָשִׁים או חֲבָרִים מְדַבְּרִים אֵתִי לְשׁוֹן הָרַע, וְאֲנִי מִקְּשׁ לֹא רוֹצֶה לְהִיּוֹת שְׂתַף בְּעוֹון הַנּוֹרָא הַזֶּה. אִיךְ אֶפְשָׁר לְהִמָּנֵעַ מְדַבְּרֵי לְשׁוֹן הָרַע בְּצוּרָה חֲכָמָה, מִבְּלִי שְׁאֲרָאָה כְּאָדָם שְׂמִתְנַהֵג בִּיהִירוֹת וּבְחִסְדוֹת יִתְרָה?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וְאֶתְחַנֵּן, י"א מְנַחֵם אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְהוּדָה נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

כְּשֶׁנִּמְצָאִים בֵּין אֲנָשִׁים שְׂמֵדַבְּרִים לְשׁוֹן הָרַע, אִם אֵתָּה יָכוֹל לְבָרַח מִשָּׁם - מָה טוֹב וּמָה נְעִים, וְאִם אֵתָּה לֹא יָכוֹל לְבָרַח וְכוּ', אֲזִי תַעֲשֶׂה אֶת עֲצֻמְךָ כְּאֵלוֹ אֵתָּה לֹא שׁוֹמֵעַ וְכוּ', וְכֵאלוֹ שְׂזָה לֹא מַעֲנִין אוֹתָךְ וְכוּ', רַק תִּשְׁמַר שְׁלֹא תִהְיֶה שְׂתַף בְּזָה, וְעַל יְדֵי זֶה תִּהְיֶה נָקִי מִהָעוֹון הַחֲמוּר הַזֶּה, שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲרִכִין ט"ו). כָּל הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן הָרַע - מִגְדִּיל עוֹנוֹתָיו כְּנֶגֶד עֲבוּדָה זָרָה גְלוּי עֲרִיוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים. כָּל כֶּף חֲמוּר עוֹוֹן לְשׁוֹן הָרַע. וְכֵן אֲמָרוֹ (שם) כָּל הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן הָרַע - כְּאֵלוֹ כֹּפֵר בְּעֶקֶר, שְׂנֵאָמֵר (תהלים י"ב) "אֲשֶׁר אֲמָרוֹ לְלִשְׁנֵנוּ נִגְבִּיר שְׂפִתֵינוּ אֲתָנוּ מִי אֲדוֹן לְנוּ"; וְאֲמָרוֹ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה צ"ח סִימָן ג') לְשׁוֹן הָרַע נִמְשָׁלָה כְּחֵץ שְׂמִמָּה בְּרַחוּק, כֶּף הִיא לְשׁוֹן הָרַע, דְּאֲמֹר בְּרוּמֵי וְקִטִּיל בְּסוּרְיָא; וְלָכֵן זֶה כָּל כֶּף חֲמוּר, כִּי אֶחָד שְׂמֵדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים עַל הַזּוּלָת, וְהִלְשׁוֹן הָרַע מִתְקַבֵּל, וְגוֹרֵם לְאֲמִלֵּל אֶת הָאָדָם שְׂדַבְּרוּ עֲלָיו עַל לֹא דַבֵּר, וְזֶה כָּל כֶּף קֶשֶׁה לְהִנְצֵל מִזֶּה, עַד כְּדֵי כֶּף שְׂאֲמָרוֹ

חכמינו הקדושים (בכא בתרא קס"ה). רבם בגגל ומעוטם בעריות, והכל
בלשון הרע.

ואתה צריך לדעת שהבחירה חפשית לכל אחד כן לדבר לשון
הרע או לא לדבר לשון הרע וכו', כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן
חלק ב' סימן ק"י) לאיש אחד ששאל אותו כיצד הוא הבחירה? השיב לו
בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה - עושה,
ואם אינו רוצה - אינו עושה. וכתב מוהרנ"ת ז"ל: רשמתי זאת, כי
הוא נצרך מאד, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם
מרגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד, על כן נדמה להם
שאין להם בחירה חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל
באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו
שהוא רוצה עושה. והבן הדברים מאד.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתמיד נבחר בטוב, ונזכה להכלל בו
יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרנא.

**המצב הכלכלי שלנו לא טוב, ואין לנו פרוטה לקנות
לחם. מה עלינו לעשות?**

שאלה:

מאת שרונה: שלום לצדיק מיבנאל. יש לי בת בגיל שלש
וחצי, וברוך השם עכשו אני בהריון בחדש הרביעי, וזאת
לאחר שהיו לי ארבע הפלות. המצב הכלכלי שלנו לא טוב
בכלל, ואנו מגיעים למצב שאין לנו פרוטה לקנות לחם...
בעלי לא מוצא עבודה מסדרת ואני מפחדת מאד שבעל
הדירה יזרק אותנו מהבית.

ההורים שלי הם אנשים מסודרים, אף הם לא עוזרים לי, ותמיד כשאני מבקשת עזרה הם אומרים לי "אין לנו", אבל כשאחי הגדול מבקש הם תמיד נותנים לו. המצב הכלכלי של ההורים של בעלי גם לא כל כך טוב, אבל דוקא הם עוזרים לנו במה שהם יכולים.

בעלי מניח בכל יום תפלין וברוך השם אנחנו מתחזקים ושומרים שבת כבר כמה חדשים, וממשיכים להאמין, אף המצב עדין לא משתפר. מה הצדיק ממליץ לנו לעשות? שהשם ישלח לכם ברכה והצלחה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרונה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה מאד מאד לשמח שהתחלתם לשמר שבת, והקדוש ברוך הוא יעזר שתקפידו יותר ויותר לשמר שבת, כי כל העשירות של האדם באה רק בזכות השבת, כמאמרם ז"ל (בראשית רבה פרשה י"א סימן א') על הפסוק (משלי י') "ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה", ברכת הוי"ה היא תעשיר - זו השבת, שנאמר (בראשית ב' ג') "ויברך אלקים את יום השביעי".

העקר את צריכה לראות לחזק ולעודד ולשמח את בעלך, כי שמחה מסגלת לפרנסה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מהפסוק (תהלים קמ"ה) פותח את ידך, יוצא גם מהפסוק (דברים ט"ז) והיית' אך' שמח', ולכן הדבר הראשון - את ובעלך צריכים להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמכם שזכיתם לחזור בתשובה שלמה, ולהתחיל לשמר שבת, שזו השמחה הכי גדולה, כי השבת היא מקור הברכות, ומקור הישועות וכו', ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לכם ומרים לכם החיים ממות מרב עניות שמסבבת אתכם וכו' וכו', עם כל זאת עם עצבות ומרירות

וּדְאִגּוּת לֹא תְּבוֹאוּ לְשׁוּם דְּבַר, אֲלֵא תִּסְתַּבְּכוּ יוֹתֵר וְיִוְתֵר. וְלִכֵּן הִדְבַּר הָרֵאשׁוֹן - רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִם תֵּאמְרוּ בְּמָה יֵשׁ לָנוּ לְשִׂמְחָה, הֲרִי אָנוּ עֲנִיִּים וְאִבּוּיָנִים וּמְלֵאִים חוּבוֹת? דַּעוּ לָכֶם שְׂחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (נְדָרִים מ.א.) אֵין עֲנִי אֲלֵא מִדַּעַת; עֵקֶר הָעֲנִיּוֹת תְּלוּיָהּ בְּחִסְרוֹן דַּעַת, כִּי הַמְּאֲמִין הָאֲמִתִּי שְׂמֵאֲמִין שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֲלֵקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים בְּצַדִּיק וּבִמְשֻׁפֵּט, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֲלֵא בְּהִשְׁגַּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, עַד כְּדֵי כִּף שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חולין טז) אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמִטָּה אֲלֵא אִם כֵּן מְכַרְיִזִין מִלְּמַעְלָה - שְׂאָדָם לֹא מִקְּבֵל מִכָּה קִטְנָה בְּאֲצַבְעֵ קִטְנָה אִם לֹא מְכַרְיִזִין עַל זֶה קָדָם מִלְּמַעְלָה - הָאָדָם הַזֶּה הוּא תְּמִיד שִׂמְחָה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מִמּוֹן סִימָן פ"ג) אֲמוּנָה הוּא טוֹב לְפָרְנִסָּה; וְלִכֵּן בָּזָה שְׂתִּשְׂמַחוּ עִם נִקְדַּת יְהוּדוּתְכֶם שֶׁנִּבְרָאתֶם מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, הַשִּׂמְחָה וְהָאֲמוּנָה הַזֹּאת, תִּפְתַּחְנָה לָכֶם כָּל צְנוּרֵי הַשֶּׁפַע וְהַפְּרָנְסָה.

הַעֵקֶר תִּצְאוּ מִקְטָנוֹת הַדַּעַת, שֶׁזֶה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם שְׂתִּשְׁתַּדְּלוּ שִׂיְהִיָּה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם בֵּית אֲמִתִּי, וְשִׂתְהִיָּה בֵּינֵיכֶם אֶהְבָּה גְּדוּלָּה מְאֹד, וְהִבְנָה הַדְּדִית, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד לְשֵׁנִי, וְאִזְ הַשְׂכִּינָה תִּשְׁרָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ - שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן; וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרֻכּוֹת פָּרָק ט' הִלְכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, אִי אֶפְשָׁר לְשֵׁנִיָּהּ בְּלֹא שְׂכִינָה. וּבְמִקּוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה נִמְצָאת שָׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׂיְהִיָּה בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאֶהְבָּה גְּדוּלָּה מְאֹד, כִּי 'שְׁלוֹם' אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְתָּ י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן אִם מְכַנְיָסִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי

מבקש ומתפלל בעדכם שיהיה לכם הצלחה מרבה ובכל אשר תפנו
תשכילו ותצליוח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרנב.

**הורי מתנגדים שאסע לאומן. האם אני מחיב לשמע
בקולם בענין זה?**

שאלה:

מאת אבי: לכבוד הצדיק שליט"א. יישר כח שענייתם על
שאלתי הקודמת, ממש החיייתם את נפשי האמללה, ובפרט
שזכיתי בזכיות חנם שהרחבתם כל כך בתשובה המלאה
בהדרך לחיים, ואני מאחל לכם שכשם ששמחתם אותי כך
ישמח השם אתכם בשפע רב שלא יפסק לעולם ובכל מלי
דמיטב.

כתבתם לי במכתב שאראה לכבד וליקר מאד את ההורים.
זכיתי וברוך השם אני נוסע לאומן לראש השנה כבר כמה
שנים, וגם השנה ברוך השם כבר קניתי כרטיס, יעזר השם
ואזכה לנסע, אך ההורים שלי מאד מתנגדים לזה, וברצוני
לשאל מה עלי לעשות: האם להמנע מלנסע משום כבוד
הורים, או לנסע למרות התנגדותם? אשמח ואודה מאד
לצדיק אם יוכל לענות לי ולהורות לי את הדרך הישרה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית לנסע ככר הרבה פעמים אל ציון
רבנו ז"ל על ראש השנה באומן.

מצות כבוד אב ואם עולה על הכל, עם כל זאת, אתה צריך
להסביר להורים מה זה להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, כי
באמת אף אחד לא יודע ולא מבין מה זה להיות אצל רבנו ז"ל בראש
השנה, הרי חכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ח:): בראש השנה נדון
מה יהיה בסופו, הינו בראש השנה הוא יום הדין והנורא שדנים את
כלם כל הבריאה כלה, מה יהיה עם כל אחד ואחד בשנה זו, מי לחיים
מי למות וכו', מי בחניקה ומי בשרפה וכו', וכן אמרו (ביצה ט"ז):
כל מזונותיו של אדם קצובים מראש השנה, הינו שאז כותבים את
התקציב לאדם על כל השנה, וכן אמרו (בראשית וכה פרשה נ"ו סימן י"ג)
כל ימות השנה ישראל נאחזין בעברות, ומסתבכין בצרות, ובראש
השנה הן נוטלין שופר ותוקעין בו, ונזכרים לפני הקדוש ברוך הוא
והוא מוחל להם; כשאדם חוטא בר מינו, אזי בלי שום ספק יקבל
ענש, כי יש דין ויש דין, אבל כשאב בראש השנה ומבקש סליחה,
ומכניע את עצמו לפניו יתברך, מיד הוא מוחל לו, כמאמר ז"ל (שחר
טוב תהלים ק"ב) "פנה אל תפלת הערער", אמר רבי יצחק: כלפי דורות
אמרו, שאין להם לא נביא ולא כהן ולא בית המקדש שיכפר עליהם,
אלא עוד תפלה אחת שנשתייר להם שהם מתפללין בראש השנה ויום
הכפורים, ולא תבזה אותו מהם. הוי, ולא בזה את תפלתם; הרי שלך
לפניה, שבראש השנה אז הוא המשפט לכל העולם כלו. והנה ידוע
כשיש משפט חמור צריכים לקחת עורך דין גדול, וככל שהמשפט
יותר גדול ויותר מסבך, לוקחים את העורך דין הכי גדול, ואם נגזר
עליו איזה ענש מות רחמנא ליצלק, אזי לוקחים את העורך דין הכי
גדול בעולם, ואף שזה עולה הון תועפות, מוכרים את כל מה שיש
לו כדי לשלם לעורך דין, העקר שיציל אותו ממות בטוח לחיים.
והנה רבנו ז"ל הוא העורך דין הכי גדול בעולם, והוא הכריז (חיי
מוהר"ן סימן ת"ה) הראש השנה שלי הוא חדוש גדול. והשם יתברך יודע
שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה,

שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ מֵהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה. לֹא מִבְּעֵינֵי אַתֶּם כְּלַכֶּם, בּוֹדְאֵי תְלוּיֵין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי, אֲלֵא אֶפְלוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ תְלוּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי; וְלִכֵּן נֹסְעִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּדֵי שֶׁהוּא יִהְיֶה לָנוּ עוֹרֵךְ דִּין בְּמִשְׁפָּט שְׁשׁוּפָטִים אֲזֵי אֵת כָּל אָדָם, וְהוּא מוֹסֵר אֵת נַפְשׁוֹ עֲבוּר כָּל אֶחָד שָׁבָא אֵלָיו וְחוֹזֵר שֵׁם בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ שִׁישְׁמֵר אוֹתָנוּ כָּל הַשָּׁנָה מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וְרַעוֹת רַבּוֹת וְכוּ', וְשִׁנְזָכָה לְהַכְתֵּב בְּשָׁנָה שֶׁל בְּרִיאוֹת וְהַצְלָחָה בְּחַיִּים, וּפְרִנְסָה טוֹבָה, וּשְׁמִירָה מִכָּל מִינֵי גְּנֻבוֹת וּגְזוּלוֹת וְאֵלִימוֹת, וּמִכָּל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת, כִּי הַצְדִּיק הָאֵמֶת הוּא הָעוֹרֵךְ דִּין הַכִּי גְדוֹל, וּרַבְּנוּ ז"ל רָצָה שֶׁכֶּלֶם יִהְיוּ אֶצְלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּלֵי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל.

וְלִכֵּן הַהוֹרִים שֶׁלָּךְ צְרִיכִים לְהַבִּין כִּי בְּזֶה שְׂאֵתָה נֹסֵעַ אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֵתָה מִצִּיל אֵת עֲצֻמְךָ וְאֵת כָּל הַמִּשְׁפָּחָה וְכוּ' מִכָּל מִינֵי מֵאֲרָעוֹת וּמִכְשׁוּלוֹת וּסְכָנוֹת שֶׁרַק קוֹרִים בְּעוֹלָם, וְכֵן שֶׁתִּכְתְּבוּ לְפְרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְלִכָּל הִישׁוּעוֹת שֶׁרַק צְרִיכִים, הָאֵם לֹא כְּדָאֵי בְּשִׁבִיל זֶה לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל? הֲרֵי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה פּוֹעֲלִים אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּמִילִיוֹנִים וְכוּ', כָּל אֶחָד כְּפִי הָאֵמוּנָה הַחֲזָקָה בְּזֶה וְכוּ', וְלִכֵּן לְמָה לְהַהוֹרִים לְדָאֵג? אֲדַרְבֶּה, הֵם צְרִיכִים לְגַרֵשׁ אֵת יְלָדֵיהֶם לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, כִּי אִם שָׁמָּה מַחְלָקִים בְּרִיאוֹת, פְּרִנְסָה, שְׁלוֹם בֵּית, יְלָדִים, נַחַת וְכוּ' וְכוּ', הָאֵם זֶה לֹא שׁוּה פִי מִלִּיּוֹן מִלְּנִסְעַ לְעִסְקִים מַעֲבָר לַיָּם לְמַזְרַח הָרְחוֹק כְּמוֹ סִין, אוּ בְּמַעֲרָב הַפְּרוּעַ כְּמוֹ לוֹס-אַנְג'לִס!?

הָאֵמֶת שֶׁכְּבוֹד אָב וְאֵם זוֹ מְצוּהָ מְאֹד מְאֹד גְּדוּלָה וְחִמּוּדָה שֶׁבְּחִמּוּרוֹת, עִם כָּל זֹאת לְצַעֲרָנוּ הָרַב הֵם לֹא יוֹדְעִים מַה זֶה לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאוּמָן, שֶׁהִבְטִיחָנוּ הַבְּטָחָה כָּל כֶּף גְּדוּלָה, וְכוּ' וְכוּ', תְּבַטִּיחַ לָהֶם שֶׁתִּתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲזֹב אֵת הַצִּיּוֹן וְתִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם שֵׁם לְבְרִיאוֹת וְאֲרִיכוֹת יָמִים וּפְרִנְסָה בְּנֶקֶל וְנַחַת וְכוּ' וְכוּ'.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרנג.

**אני מרגישה שהמשפחה של בעלי עושה לי עין רעה,
וזו גורם למריבות ביני לבין בעלי**

שאלה:

מאת רחל: שלום לכבוד הרב. אני נשואה כמעט שנה, וברוך השם אני בהריון מתקדם. אני מרגישה שהמשפחה של בעלי עושים לי עין רעה, כי בכל פעם שאנחנו נפגשים אתם אני חוזרת הביתה חולה או לא מרגישה טוב. בכל פעם מחדש הם פותחים עלי את העינים, שברוך השם אני כבר בהריון, על הלבוש הצנוע שלי וכו', ואני מפחדת להראות להם את הילד אחרי הלידה.

גם כשגיסי מביא את הילדים שלו אליהם, בכל פעם הם חוזרים הביתה חולים. יש להם עין רעה וזו הסבה למריבות רבות שיש לי עם בעלי. אני לא יודעת מה לעשות. אשמח לתשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל רחל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

תאמיני לי שלא כדאי לריב עם בעלך בשביל זה, סוף כל סוף אלו ההורים שלו, ולכן למה לך להכנס במתחים וכו', את צריכה לראות לחיות עם בעלך באהבה גדולה מאד, והוא לא חייב במה שקורה בבית ההורים שלו וכו', ולכן תראי שמצדך יהיה רק שלום בית שאין עוד דבר יותר חשוב מזה, כי (סוטה יז.) איש ואשה זכו - שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, אי אפשר לשניהן בלא שכינה. ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה, רק שיהיה

ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלום' אמרו חכמינו הקדושים (שבת:) זה שמו של הקדוש ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

ובענין עין הרע וכו', וכו', ראי להתפלל בכל יום אליו יתברך שלא יזיק לך שום עין הרע ותנצלי מכל עין הרע, והקדוש ברוך הוא יעזור שתעברי את ההריון בקלות, ותלדי בקלות, רק תהיי רגילה לומר בכל יום 'שמות הצדיקים' שמאד מסגלים ללדה קלה, ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות צדיק חלק ב' סימן כ') על ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולין להביא שנוי במעשה בראשית, כלומר לשנות הטבע; ולכן טוב שתאמרי בכל פעם את כל השמות של הצדיקים שאת יודעת בעל פה כגון: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל שם טוב, רבי נחמן בן פייגא מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו' וכו', ועוד כל מיני שמות של צדיקים שאת רק זוכרת. תהיי רגילה לומר את זה מדי פעם, ואחר כך תאמרי את התפלה הזאת, ותראי שתלדי בקלות:

יהי רצון מלפניך אבי שבשמים, שבזכות הזכרת שמות הצדיקים שהזכרתי לפניך, בזכות צדקתם ותורתם ומסירות נפשם שהיתה להם בשבילך, שתעזור לי להוליד בקלות ולד בריא בחושיו ובאיבריו, ואזכה לעבר את ההריון בקלות, ותסיר ממני כל מיני עין הרע שלא יפגע בי משום אדם בזה העולם, ואזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים שיעשו את רצונך, ואזכה להיות בריאה כל ימי חיי, ולעשות נחת רוח לפניך, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי, אמן כן יהי רצון.

וכשמזכירים את שמות הצדיקים זה מסגל גם כן להנצל מעין הרע, שאף אחד לא יכניס בך שום עין הרע, ותהיי שמונה מהכל, העקר שלא יהיו לך שום מחלקת ומריבות או וכוזחים עם בעלך, כי חבל מאד שיהרס הבית שלכם בשביל אחרים וכו'. הקדוש ברוך הוא

נתן לך מתנה בעל נפלא וכו', אזי מה הוא חייב בשביל ההורים שלו? ולכן תעשי כל מיני מאמצים שבעולם רק לחיות בשלום ובאהבה עם בעלך, ואל תפחדי משום עין הרע, ושום דבר לא יזיק לך, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרנד.

בשנים האחרונות הקדשתי את כל זמני ללמוד תורה, והזנחתי את משפחתי לגמרי

שאלה:

מאת דוד: שלום לרב. ברצוני לערוך בפניכם ודוי דברים: אני בעל תשובה כשלוש עשרה שנה, ובתחלת חזרתי בתשובה, למדתי גמרא עם רב ליטאי שהלהיב אותי עד מאד לעסק התורה, וכל זה בעודי נשוי טרי ובזמן שאני עובד במשרה מלאה. התחזקתי מאד מרבי, ולמדתי מסנו המון בענין הקפדה בזמנים ללמוד התורה ובאהבת ללמוד התורה שהיא מעל לכל. ברוך השם מאז נולדו לי שמונה ילדים, וביניהם שני זוגות תאומים.

המשכתי בדרכי, ותמיד הדהד בראשי המשפט "התורה היא מעל הכל". לאחר מספר שנים החלטתי ללמד את הדרך היומי, ולאחר כשנתיים בלמוד אישי, לבקשת חבר התחלתי ללמד שעור בדרך היומי. לצערי, לא ותרת אף פעם על זמני השעור שלי ולא התחשבתי בכל מי שנקרה בדרכי, כולל אשתי והילדים, ובגלל שלא הייתי מוכן לוותר על השעור לפעמים הייתי משאיר את אשתי בוכה עם התינוקות, לא הייתי מגיע לארועים משפחתיים וכו'. סימתי את הש"ס

במסגרת הדף היומי, והתחלתי את הסדר מחדש במחזור הנוכחי.

בחסדי השם, בשנתיים האחרונות התקרבתי ללמוד חסידות ובמיוחד לברסלב, וזכיתי בשנתיים האחרונות להיות אצל רבנו הקדוש בראש השנה, ומאז כבר הבנתי שדרכי בעבודת השם היתה לא נכונה, כי למעשה הילדים גדלו בלי אבא, וגם אשתי סבלה מאד, אף למדה לחיות עם 'שגעון' התורה שלי.

אין לי זמן לילדים שגדלים, כל היום אני רוּבֵץ סביב הדף היומי שאני צריך להעביר, וסביב סדר למוד נוסף בספרי רבנו שמוחה ומחזק אותי, אבל בשורה התחתונה אני מותש נפשית. היום, אני לומד ומלמד בכח וללא חשק, מכיון שאני מבין שכל עבודתי היתה בדרך לא נכונה, ושהייתי מלא גאווה בזויה - לסיים את הש"ס.

אני מבקש מהרב שיפסק לי את המשך דרכי בעבודת השם, כי אני מרגיש שמציתי את עצמי עם השעור, ואולי הגיע הזמן להקדיש קצת לילדים וללמודים אחרים ביותר מתינות וללא לחץ. תודה רבה, המצפה לתשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל למד אותנו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ע"ב) שגם בעבודת השם יתברך יש יצר הרע גדול מאד שהוא "פן יהרסו אל השם", וכלל גדול שרבוני אור מביא אחר כך רבוי חשך גדול מאד, ולכן צריכים לצמצם את עצמו בכל דבר, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז' וסימן ס"ח) שצריכים להיות למעלה וגם למטה, הינו מצד אחד להיות דבוק בהקדוש ברוך הוא, ומצד שני לא לשכח מאשתו ומהילדים שלו, שזה גם כן הרצון של הקדוש ברוך הוא, וחכמינו

הקדושים אמרו (יבמות סב): האוהב את אשתו כגופו, והמכבדה יותר מגופו, והמדריך בניו ובנותיו בדרך ישרה, והמשיאן סמוך לפירקון, עליו הפתוב אומר (איוב ה') "וידעת כי שלום אהלך".

הרי שלך לפניך, שאדם צריך לאהב את אשתו כגופו, ולכבד אותה יותר מגופו וכו', וכן אמרו (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאברם היטיב בעבורה". והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו, [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו]; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות בא בזכות האשה; ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן צ"ד) אין הברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל כבוד אשתו. ולכן מעכשו תראה להשקיע הרבה באשתך, שזה היה הרצון של רבנו ז"ל, כי בפרוש גלה לנו (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו. פי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקדם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.) אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות סג.) דינו שמגדלות את בנינו ומצילות אותנו מן החטא; ולכן צריכים לכבד וליקר אותם מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב, שהבעל מכרח לעזור לאשתו, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, הדבר הראשון עליו לעזור לאשתו בכל המובנים, ולא כמו אלו החדשים מקרוב באו שמסלפים את דברי רבנו ז"ל, ומתפכים דברי אלקים חיים, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם לפיכך את אשתך ולעזור לה בכל המובנים.

עכשו אתה צריך לדעת שבודאי התורה היא מעל הכל, עם כל זאת צריכים את שניהם, כמאמרם ז"ל (אבות פ"ק ב') יפה תלמוד תורה

עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון, וכל תורה שאין עמה מלאכה, סופה בטלה וגוררת עון.

אשריך ואשרי חלקך שאתה לומד ומלמד לאחרים את הדרך היומי, אשר אין למעלה מזה, כי דף גמרא ליום זה חיות לנפש, ושמירה גדולה, כי גמרא זה ראשי תבות של מלאכי השמירה גבריאל מיכאל רפאל אוריאל השומרים את האדם.

אבל טוב מאד שתעשה לעצמך שעורים במקרא, במשנה ובגמרא כסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל מלבד הדרך היומי. עם כל זאת תשתדל גם להשקיע באשתך, כי אשתו כגופו, וכמו שאתה שומר על הגוף שלך כך תשמר על אשתך ועל ילדיך, וידוע שמוהרנ"ת ז"ל היה מתמיד עצום יומם ולילה ולא פסק מללמד, ואף על פי כן אמר שחנוך ילדיו זה חשוב אצלו כמו עבודת החצות שלו.

הרגל את עצמך לדבר עם הקדוש ברוך הוא, שזה הענין של התבודדות, וזה יביא אותך לישוב הדעת אמתי, כדי שתדע מה כן וכו', ומה לא וכו', כי על ידי שיחה בינך לבין קונך יהיה לך ישוב הדעת, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רכ"ח) בודאי נמצאים כשרים אף על פי שאין להם התבודדות, אבל אני קורא אותם 'פלייטיס' - מבהלים ומבלבלים, ופתאום פשיבוא משיח ויקרא אותם - יהיו מערבים ומבלבלים. אבל אנחנו נהיה דומים כמו האדם אחר השנה שדעתו נוחה ומישבת היטב, כן תהיה דעתנו נוחה ומישבת עלינו בלי מהומה ובלבול וכו'. ולכן זה צריך להיות לך מנהג קבוע - לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשטות גמורה, וזה יכניס בך ישוב הדעת אמתי ותדע איך להתנהג עם אשתך, לרחם עליה ולקרבה עד מאד, כי (סוטה יז) איש ואשה זכו - שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, אי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלום' אמרו חכמינו הקדושים (שבת י) זה שמו של הקדוש

ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

אקוה שתבשר לי בשורות משמחות שהכל השתנה אצלך לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרנה.

**מה נשים צריכות לעשות כדי להתנקות מהעבר
השליילי שלהן?**

שאלה:

מאת נצה: חטאתי, פשעתי פגמתי והלקלתי, ואני מקנאה בקמי שלא פשע ופגם. אבל זה כבר היה, ועכשו באמת חזרתי בתשובה אמיתית, ואני מתחרטת, מתביישת ומצטערת על העבר. אך למרות שחזרתי בתשובה, עדין אני לא מרגישה שנעשיתי כבירה חדשה, ואני מרגישה שעדין מסבבות אותי קלפות, ויש לי פחדים, דמיונות וקשיים.

הרב המליץ לגברים ללמוד את מסכת תענית מאה ואחת פעמים כדי לתקן את כל החטאים. ומה לגבי הנשים, כלומר מה הנשים צריכות לעשות כדי להתנקות מהעבר השחור?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל נצה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שעקר התשובה זה ודוי דברים, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ד') שעוונותיו של אדם חקוקים על

עצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל ל"ב) "ותהי עונתם על עצמותם", וזה מה שהורג את האדם, כמו שכתוב (תהלים ל"ד) "תמותת רשע רעה", ועל ידי ודוי דברים יוצא מעצמותיו החטאים שחקוקים עליהם; ולכן עקר התשובה - להתודות להקדוש ברוך הוא, כמו שכתב הרמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה הלכה א') כל מצות שבתורה בין עשה בין לא תעשה, אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו - חייב להתודות לפני האל ברוך הוא, שנאמר (במדבר ה') "איש או אשה כי יעשו" וגו' "והתודו את חטאתם אשר עשו" - זה ודוי דברים. ודוי זה מצות עשה, כיצד מתודין? אומר: אנא השם! חטאתי עויתי פשעתי לפניך, ועשיתי כך וכן, והרי נחמתי ובשתי במעשי, ולעולם איני חוזר לדבר זה, וזהו עקרו של ודוי, וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משבח.

ולכן זה צריך להיות כל התשובה שלך - להתודות להקדוש ברוך הוא, ותאמיני שתתכף ומיד כשאת מתודה להקדוש ברוך הוא - הקדוש ברוך הוא מוחל לך על הכל, כמאמרם ז"ל (תורת כהנים בחקתי) אִמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁמִיד שֶׁהֵם מִתּוֹדִים עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, מִיד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאמַר (ויקרא כ"ו) "והתודו את עונם ואת עון אבתם במעלם אשר מעלו".

ולכן רק זו צריכה להיות העבודה שלך - להרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולשכח את העבר, ושב ורפא לך, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ה) במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא) גדול כחה של תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש מאות שנים. ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד. והספ"ך-מ"ם מאד מאד מפקד מכן אדם שחוזר בתשובה, כי כיון שאדם בא אל הקדוש ברוך הוא אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט

על כל מה שעשה, הקדוש ברוך הוא כבר מקבלו, ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה כ' סימן י"ג) בלעם היה רשע ערום, וידע שאין עומד בפני הפרענות אלא תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך לגע בו. בשביל זה הוא מסית את כל אדם: "מה לך לחזור בתשובה? ומה לך להתודות?" כי הוא יודע שמי שחזר בתשובה ומתודה להקדוש ברוך הוא, אין רשות למלאך המות לגע בו. ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח) אין מכה בעולם שאין לה רפואה, רפואתו של יצר הרע תשובה. ולכן את צריכה מאד מאד לשמח שאת זוכה לחזר בתשובה, והעקר לשכח את העבר, אין לך עבר כלל, ותעשי התחלה חדשה ותראי איך שכל החיים שלך ישתנו לטובה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרנו.

**אמי לוחצת עלי לקצץ מעט את השפם במספרים.
האם יש התר לכך?**

שאלה:

מאת יהודה: ברוך השם זכיתי לגדל זקן, אף אמי לוחצת עלי מאד לקצץ מעט את השפם במספרים. האם יש התר לכך?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהודה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

על פי ההלכה יכולים לקצץ את השפם במספרים, ולא כדאי לך לעשות מריבות עבור זה, ומכל שכן וכל שכן שצריכים לשמור על כבוד אם.

מהרנ"ת ז"ל אמר (לקוטי הלכות גלות הלכה ג' אות ב'): עקר הדת ישראל ועקר היהדות תלוי בזקן ופאות, ובהם נכר היהודי, כי הוא מזרע ברך השם מזרע ישראל. ומי שרוח אחרת עמו חס ושלום, ורוצה לכפר חס ושלום באלקי ישראל, תחלת הכפירה הוא שמשליך חס ושלום מעליו הזקן והפאות. כי באמת כל דת ישראל הקדוש הוא תלוי בזקן ופאות, כי כל דברי תורתנו הקדושה וכל המצוות כלם הם בחינת צמצומים להשגת אלקותו יתברך, כי כל אות ואות וכל תבה ותבה מתורתנו הקדושה שבכתב ובעל פה וכל מצוה ומצוה וכל מנהג כשר של ישראל עם הקדוש והנבחר, כלם הם שעורין וצמצומין, שעל ידם יזכו להשיג השגת אלקותו יתברך, כל חד לפום מה דמשער בלביה, כפי אשר יזכה על ידי עבודתו ויגיעתו בתורה ומצוות ומעשים טובים, ויפרש ממעשים רעים. וכל אלו שמורידים את הזקן והפאות בשאט נפש ובזדון ובמעל, אוי לו ואוי לנפשו, כי עוקר עצמו ונפשו מאלקי ישראל ואין לו חלק בתורת משה, אוי לנפשו כי גמלו להם רעה. ובשביל זה נתפשטה בעוונותינו הרבים מאד חכמת הפילוסופיה והאפיקורסות במדינת אשכנז וסביבותיהם, שפרקו מעליהם באלו הדורות על מלכות שמים לגמרי והשליכו זקנם והפאות ומלכשים במלבושיהם וכו', ובאמת אינם עוברים על חמשה לאוין בלבד, כי כשמשתיתין פאת זקנם פאלו עוברים על כל התורה כלה, כי כל התורה כלה תלויה בזה, כי על ידי התער

והספין שמרימין על הדיקנא קדישא להשחיתה, חס ושלום, על ידי זה מתגבר מלכות צמלק.

הקדוש ברוך הוא יעזר לנו שנזכה לגדל זקן ופאות, ולסדר את זה בסדר נכון שיצא לנו שם טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרנז.

**התגלה לנו שלפלה של בנינו יש חובות עצומים,
ואנו לא יודעים מה לעשות**

שאלה:

מאת אריאלה: שלום רב ורפואה שלמה לרב הצדיק. בני אמור להתחתן בחדש הבא בעזרת השם, ורב ההכנות לחתונה כבר נעשו. בשבוע שעבר התברר לנו שלבחורה יש חובות בשו"י של כמאתים אלף ש"ח, ורבעם בגלל קרובת משפחה שנצלה את תמימותה וסבכה אותה בחובות. הבחורה הסדירה את פריסת החוב שאמור להמשיך עשרות שנים, ובעלי ואני לא יודעים מה לעשות, כי לכזאת דוגייה לא צפינו. נשמח לשמע את דעתכם.

בהזדמנות זו רציתי לספר על הקהלה הנזהרת שיש לכם, התארחנו בשבת ביבנאל וכל אשה שראיתי חיכה אלי ושאלה בשלומי בתמימות, זאת למרות שאני לא מכירה אותן. כזאת הכנסת אורחים לא ראיתי באף מקום. אשריכם!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אריאלה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את בעצמך כותבת שנצלו את הבחורה והכניסו אותה בחובות גדולים וכו' בגלל התמימות שלה, בודאי זו עולה גדולה מאד מאד, ולצערנו הרב זה קורה הרבה מאד, שיש אנשים בלי רגש ובלי רחמנות, ומפילים את הזולת בחובות גדולים מאד וכו' וכו', עם כל זאת, לדעתי לא כדאי לשבר את השדוף בשביל זה, כי חבל מאד מאד על הבן שיאבד בחורה נפלאה כזו רק מפני שנצלו אותה וכו'.

יעזר הקדוש ברוך הוא שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, ועם עזרה דין טוב יכולים לצאת מכל סבך שסבכו אותה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שהחתנה תהיה בסימן טוב ובמזל טוב, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרנח.

האם יש מקור למנהג לפקד את ציונו של התנא יונתן בן עוזיאל ביום ט"ו באב?

שאלה:

סאת דן: שלום לכבוד הצדיק. השם יברך אתכם ותזכו להנהיג את עם ישראל עד ביאת גואל צדק מתוך בריאות, נחת ושמחה.

עוד מעט יגיע יום ט"ו באב, וברצוני לשאל: האם יש מקור למנהג לפקד את ציונו של יונתן בן עוזיאל דוקא ביום זה?

ואם כן, האם יש נסח תפלה מסוים שיש לאמרו על צינונו ביום זה כסגולה למצא את הזוג? אשמח לקבל את תשובתו של הצדיק בנושא.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (תענית כ"ו): שבתחמשה עשר באב היו בנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים, ומה היו אומרות? בחור, שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך, אל תתן עיניך בנוי תן עיניך במשפחה, שקר החן והכל היפי אשה יראת השם היא תתהלל, ואומר תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה, וכן הוא אומר צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו, וזה המקור שחמשה עשר באב זה יום שמסגל למציאת הזוג.

בענין שהולכים אצל קבר התנא יונתן בן עוזיאל, דבר זה מקבל אצל עם ישראל, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (פסחים ס"ו) הנח להן לישראל, אם אין נביאים הן בני נביאים הן; ולכן אסור לצחק משום מנהג ישראל, כי יש לכל דבר מקור, צריכים רק ללמד ואז ימצאו מקור לכל מנהג ישראל שהוא קדש קדשים.

ויש לומר רמז למה קברו של רבי יונתן בן עוזיאל מסגלת למציאת הזוג, והוא על פי דברי הזהר (רעיא מהימנא פנחס רנ"ז) פקודא חד סר, איהי אתקריאת צלותא דשחרית מנחה ערבית, מסטרא דתלת אבהן, ואיהי תפלת כ"ל פ"ה, לית כ"ל אלא צדיק, דכתיב (דברי הימים א' כ"ט י"א) "כי כל בשמים ובארץ", ותרגם יונתן בן עוזיאל דאחיד בשמיא ובארעא, פ"ה כחושבן מיל"ה ומה ברית ביה מתיחדין דכר ונוקבא דלתתא, אוף ביסוד מתיחד חתן וכלה דלעילא, הוא חי

עלמין כליל ח"י ברקאן, ה'דא הוא דכתיב (משלי י' ו) "ברכות לראש צדיק", ובגין דא כל הכורע כורע בברוך, וכל הזוקף זוקף בשם, דא שכינתא בשם דהוי"ה ביה צריך לזקפא שכינתא, ההיא דאתמר בה (עמוס ה' ב) "נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל" על ידי דרגא אחרא, ובגין דא (עמוס ט' י"א) "ביום ההוא אקים את סכת דויד הנפלת", ההוא דאתמר ביה (תהלים קמ"ו ח) "הוי"ה זקף כפופים"; וזה רמז נכון מאד.

יש קנטרס שנקרא "מציאת הזווג", אשרי מי שיהיה רגיל בקנטרס זה ויאמר את כל התפלות האמורות שם ויקים את כל הסגלות שנמצאות שם, אזי ברור שימצא את בת זוגו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרנט.

יצאתי לשדוף עם בחורה טובה מאד, אף מכיון שהסגנון של אביה שונה מאד משלי, יש לי חששות

שאלה:

מאת מרדכי: שלום לרב היקר. תברך מפי עליון בכל הברכות, ויהי-רצון שנזכה להמשיך לינק מתורתך עד ביאת גואל צדק, אמן.

יצאתי לשדוף עם בחורה נהדרת, צנועה ויקרה מאד, שרוצה להקים בית של תורה ויראת שמים, ושבילה יזכה ללמוד תורה. היא יתומה מאב, ואביה החורג הוא אדם פשוט מאד, אמן הוא שומר שבת וכשרות, אף הוא שונה מהסגנון ומהרקע שממנו אני בא.

הַעֲבֹדָה הַזֹּאת גּוֹרֶמֶת לִי קִצַּת חֲשָׁשׁוֹת לְגַבִּי הַשְּׂדוּף, וְאֲנִי מֵאֵד
רוֹצֵה לְדַעַת מַה דַּעְתְּכֶם בְּעֵינַי. תּוֹדָה רַבָּה וְתִזְכּוּ לְמִצְוֹת.

תשובה:

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֵקֶב, ט"ו אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל מְרַדְכֵי נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אַתָּה כּוֹתֵב שֶׁהָאָבָא שָׁלָה הוּא אָדָם פְּשוֹט מְאֹד, וּבְקִשֵׁי שׁוֹמֵר
רַק שִׁבְתּוֹ וְכִשְׁרוֹת וְכוּ', וְכוּ', אָבֵל הַבְּחוּרָה הִיא צְנוּעָה וַיִּקְרָה מְאֹד,
וְגַם יְתוּמָה, וְהִיא מְחַפֶּשֶׁת בְּחוּר שְׂרוּצָה לְלַמֵּד וְשִׁיחָה עוֹבֵד הַשֵּׁם
וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי אֲנִי שׂוֹאֵל אוֹתָךְ: הֲאֵם אַתָּה מִתְחַתֵּן עִם הָאָבָא אוֹ עִם
הַבְּחוּרָה?

וְלִכֵּן לְדַעְתִּי אֵל תְּהַסֵּס לְרַגַע, וְתִגְמַר אֶת הַשְּׂדוּף מִה שִׁיּוֹתֵר
מִהָרַב בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, כִּי צְרִיכִים לְזַכֵּר שֶׁהַצְּדִיק הוּא הַשְּׂדִכּוֹן,
כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק ב' סִימָן פ"ט), וְלִכֵּן אִם מְצִיעִים
לְבַחֲרוֹר שְׂדוּף וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶם הַתְּאֵמָה וּמְשִׁיכָה אֶחָד לְשָׁנֵי, צְרִיכִים לְגַמֵּר
אֶת זֶה מִה שִׁיּוֹתֵר מִהָרַב.

תְּמִיד בְּשְׂדוּף צְרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל הַקָּרָן וְכוּ', הֵינּוּ עַל הַבְּחוּרָה
שֶׁאֵתָּה הוֹלְכִים לְהִתְחַתֵּן, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל הַמְּשַׁפָּחָה וְכוּ', בְּוֹדָאֵי אִם
יֵשׁ מְשַׁפָּחָה טוֹבָה אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, אָבֵל אִם אֵין וְכוּ', בְּשִׁבִיל זֶה
לֹא עוֹצְרִים שְׂדוּף אִם יֵשׁ בִּינֵיהֶם הַתְּאֵמָה וּמְשִׁיכָה אֶחָד לְשָׁנֵי. וְלִכֵּן
לְדַעְתִּי אַתָּה כֵּן צְרִיף לְלַכֵּת עַל זֶה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתֵּן לָךְ הַצְּלָחָה
גְּדוֹלָה מְאֹד.

אֲנִי מְאֹד מְקוּוֶה לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי וְתִגְמַר אֶת
הַשְּׂדוּף בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, וּפְהָ תִקְבַּל תְּפִלָּה שֶׁתְּתַפְּלַל בְּכָל
יוֹם עֲבוּר מְצִיאַת הַזְּוֹג, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַחוּגֵן דַּעַת יִתֵּן לָךְ דַּעַת
שֶׁתִּקְבַּל שְׂכָל מֵהַצְּדִיק שֶׁהוּא הִבֵּר דַּעַת:

רבוננו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בת זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכן כבר להתחתן כדי להנצל מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, התעכבה מציאת זוגי, ואני נמצא בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים: כל השרוי בלא אשה - שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה. ולכן הנני מתחרט על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבל על עצמי לחזור בתשובה שלמה, וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקון י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה - חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שב בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בת זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

נא ונא תעשה כל מה שביכלתך ללמד בכל יום מקרא: מפרשת השבוע, משנה: לגרס בכל יום כמה פרקים משניות, גמרא: להיות חזק מאד ללמד את הדרך היומי, כי דף גמרא ליום זה חיות לנפש, ושלישת הלמודים האלו הם עקר העשירות של האדם, כי להפך, אמרו חכמינו הקדושים (שבת ק"כ) "ובביתי אין לחם ואין שמלה" - שאין בידי לא מקרא ולא משנה ולא תלמוד; שזה נקרא עני - מי שלא לומד בכל יום את שלישת הלמודים האלו.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרס.

רבנו אמר: "כְּשֶׁמִקְרָב לְצַדִּיק, אֵף עַל פִּי שְׂאִינוּ מִקְבֵּל מִמֶּנּוּ כָּלֵל הוּא גַם כֵּן טוֹב מְאֹד". מָה הַכּוֹנֵה?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שַׁחַר חַיִּים: לְכַבֹּד מוֹרְנוּ מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א, שְׁלוֹם וּבִרְכָה. רֵאשִׁית, וַיִּשֶׁר כַּח עַל כָּף שְׂאֵתֶם מְחַזְקִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּסִפְרִים וּבַעֲקָר בְּקִנְטְרִסִים, מֵאֵז הַיּוֹתֵי יֶלֶד אֲנִי מִתְחַזֵּק עִם הַקִּנְטְרִסִים שֶׁל כְּבוֹדוֹ.

יֵשׁ לִי שְׂאֵלָה לְגַבֵּי הַתּוֹרָה "אֶרְץ אֲכַלֶּת יוֹשְׁבֶיהָ" הַמוֹפִיעָה בְּלִקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן קכ"ט: לְמָה הִתְכַּנֵּן רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּזֶה שְׂכַתְּבוּ: "כְּשֶׁמִּקְרָב לְצַדִּיק, אֵף עַל פִּי שְׂאִינוּ מִקְבֵּל מִמֶּנּוּ כָּלֵל הוּא גַם כֵּן טוֹב מְאֹד"? מִי נִחְשָׁב "מִקְרָב לְצַדִּיק"? וְמָה הַפְּרוֹשׁ "שְׂאִינוּ מִקְבֵּל מִמֶּנּוּ כָּלֵל"? הָאֵם הַכּוֹנֵה הֵיא לְאָדָם שֶׁמִּקְרָב אֶל רַבְּנוּ אֵף לֹא מְקִיִּים אֶת עֲצוֹתָיו?

וְעוֹד שְׂאֵלָה בְּרִשׁוֹתֵכֶם: הָאֵם אֶפְשָׁר לְהַסִּיק מִהַתּוֹרָה הַזֹּאת שֶׁכָּל יְהוּדֵי שְׂבָא לְאוֹמֵן הוּא נִחְשָׁב צַדִּיק, כִּי הוּא 'נֶאֱכָל' לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ? יוֹרְנוּ הַמּוֹרָה, וְשִׁכְרוּ כְּפֹל מִן הַשָּׁמַיִם בְּבְרִיאוֹת וּבְשִׂמְחָה לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֲקֵב, ט"ו אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל שַׁחַר חַיִּים נְרוֹ יְאִיר

לְנֶכֶן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לִקְוֵטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן קכ"ט) עַל הַפְּסוּק (בְּמִדְבָר י"ג) "אֶרְץ אֲכַלֶּת יוֹשְׁבֶיהָ", כְּשֶׁמִּקְרָב לְהַצַּדִּיק, אֵף שְׂאִינוּ מִקְבֵּל מִמֶּנּוּ כָּלֵל, הוּא גַם כֵּן טוֹב מְאֹד. וְהֶאֱמוּנָה לְבִדָּה שְׂמֵאֲמִין בְּהַצַּדִּיק, מוֹעִיל לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי טַבַּע הָאֲכִילָה שֶׁהַמְּזוֹן נִתְהַפֵּךְ לְנֹזֶן, כְּגוֹן כְּשֶׁחָחִי אוֹכֵלֶת צוֹמַח כְּגוֹן עֲשָׂבִים, נִתְהַפְּכִין הָעֲשָׂבִים לְחֵי, כְּשֶׁנִּכְנָסִין

בתוך מעיה. וכן מחי למדבר, כשהמדבר אוכל החי, נתהפך החי למדבר. ולכל מקום שנכנס לשם המזון שנתחלק להאיברים, נתהפך למהות האיבר ממש שנכנס לשם. כגון החלק מהמזון הנכנס להמח נתהפך למח, והנכנס ללב נתהפך ללב, וכן לשאר האיברים. וזהו "ארץ אכלת יושביה", כי ארץ הוא בחינת אמונה, כמו שכתוב (תהלים ל"ו) "שכן ארץ ורעה אמונה". וזהו "אכלת יושביה", כי כשנכנס לארץ, שהיא בחינת אמונה, נאכל אצלה, הינו שנתהפך למהותה. הינו כשדבוק להצדיק ומאמין בו, שהוא בחינת ארץ, נאכל להצדיק ונתהפך למהות הצדיק ממש; עין שם.

הינו כמו שבארץ ישראל, כשאדם מסתובב בארץ ישראל ומאמין בקדשת ארץ ישראל, הוא נאכל בתוך הארץ, כי ממשיך על עצמו אלקותו יתברך, כמו כן הצדיק האמת שמגלה את האמונה הקדושה בו יתברך, ומדריך את האדם בדרך נכונה איך להתקרב אל הקדוש ברוך הוא ואיך לגלות את אמתת מציאותו יתברך בתוך כל ההסתרות, אזי אם הוא מאמין בצדיק והולך בדרךיו - על ידי זה הוא נאכל בהצדיק, ואפלו שבהתחלה הוא לא מקבל ממנו כלום, אבל עצם העבודה שהוא מאמין בצדיק הזה, וכוסף ומשתוקק ללכת בדרך הצדיק הזה, אזי הוא נאכל למהות הצדיק.

והנה רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד שנבוא אליו בראש השנה באומן, כמו שאמר (חיי מוהר"ן סימן ת"ג) הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי מאחר שהמקרים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרבים אלי שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר? כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה. והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש. ומי שזוכה להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח') "אכלו משמנים ושתו ממתקים וגו' כי חדות הוי"ה היא מעזכם", וזה נאמר על ראש השנה; ואמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן ר"כ) מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה, הינו להיות

אצלי על ראש השנה. אף על פי ששאר צדיקים אינם אומרים כן, כי אצלם אינו חיוב גדול כל כך להיות אצלם על ראש השנה, הרי עוד קשיא אחת. נלומר בלא זה כבר מקשים עליו קשיות הרבה תמיד, ויהיה קשה עליו עוד קשיא זה גם כן, מה שהוא מזהיר ביותר להיות אצלו על ראש השנה דיקא יותר משאר הגדולים]. ואמר: שכל עסקו הוא רק ראש השנה, והפליג אז מאד מאד להיות אצלו בראש השנה, ואמר בלשון אשכנז בזה הלשון: "וואס זאל איך איך זאגין קיין גרעסערס דער פון איז ניט פארהנדן, איי אנדעריי זאגין ניט אזוי, איז נאך א קשיא, גאר מיין זאך איז ראש השנה" [מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה! ואם אחרים אינם אומרים כן, נו, זה עוד קשיא עלי, כי כל עניני הוא רק ראש השנה]. גם כבר אמר: "אויף ראש השנה דארפן אלע זיין" [על ראש השנה כלם צריכים להיות]. וכל זה היה באומן בראש השנה האחרון, שאז דבר עמנו זאת. וגם מכבר דבר עמנו הרבה שהוא מזהיר ומצוה לכל מי שרוצה לשמע ולצית אותו שיהיה אצלו על ראש השנה; ולכן אפלו אם אדם הוא עדין רחוק בתכלית הרחוק מהנהגות הצדיק, אבל הוא בא ונוסע אל הצדיק הזה לאומן על ראש השנה, על ידי זה הוא נאכל בתוך הצדיק.

וכן רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על שיחה בינו לבין קונו, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ה): ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהינו לקבע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חזן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכיו. והנהגה זו היא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכולל הכל. כי על כל מה שיחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך; ולכן מי שמקיים את זה בתמימות ובפשטות גמור, על ידי זה הוא נאכל בתוך הצדיק.

וכן הדריכנו רבנו ז"ל בסדר-דרך-הלמוד נורא ונפלא מאד, ואמר (שיחות הר"ן סימן ע"ו) בענין הלמוד תורה שצריכים ללמד הרבה מאד בכל יום, טוב ללמד במהירות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות ולבלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחר, אל יעמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן. ועל פי הרב, ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד בסדר בזריזות להלן יותר.

ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד - לומר הדברים בסדר, וממילא יבין, ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר בסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף - יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על כונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט) 'לעולם ליגרים איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר', שנאמר (תהלים קי"ט כ') 'גרסה נפשי לתאבה', כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור להתחיל ולגמרם פעם אחר פעם, ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם, ולכן מי שלומד בסדר-דרך-הלמוד הזה ומצית את רבנו ז"ל, אף שבהתחלה זה מאד מאד קשה לו, אבל הוא מקים את זה מפני שרבנו ז"ל גלה את זה, על ידי זה הוא נאכל בתוך הצדיק.

הכלל - מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, ומצית את רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, יזכה לרב טוב הגנוז, שכל אחד יכול לזכות עוד בזה העולם, והעקר תלוי כפי שאדם מאמין בדברי הצדיק בלי שום חקמות והשכלות כלל, ומשליך את השכל המדמה

שלו, ואז יעבר על הכל. אשרי מי שמכניס את הדבורים האלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרסא.

**לאחרונה בעלי התחיל ללכת למסבות ולשתות אלכוהול.
תעזרו לי!**

שאלה:

מאת אסתר: שלום לצדיק מיבנאל. אני בדילמה מאד קשה ומצב הרוח שלי ירוד מאד. אנחנו עוברים תקופה קשה מאד עם הפרנסה, בעלי לחוץ מזה מאד, ולכן אני משתדלת לעזר לו ולצאת לעבודה למרות שהיא קשה לי מאד, ואני לא רואה מהכסף הזה כלום. הכל בשביל לעזר לו. בבקר הוא עובד ובערב הוא יוצא להפצה, אך המצב עדין דחוק, וכתוצאה מזה אני סובלת רבות מהתפרצויות ומוכוחים. לאחרונה הוא רוצה ללכת להשתחרר במסבות של גברים, שבהן שותים אלכוהול וזה מאד מצער אותי. אני לא רוצה שהוא ילך, אבל הוא לא מקשיב לי ועושה מה שהוא רוצה... אני על סף יאוש, תעזרו לי!!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אסתר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שאת אשת חיל ואת עוזרת לבעלך להתגבר על הקשיים שבחייך, וכך צריך להיות, שהאשה תחזק את

בעלה, ולא ההפך וכו' וכו', כי חכמינו הקדושים אמרו (תמורה טז).
 אשה כיון שאין לה תבואה בתוך ביתה - מיד צועקת, וזה מצוי אצל
 המון נשים, כשיש דחקות בבית, האשה מתפרעת וצורחת וצועקת
 על בעלה, ובאמת איני יודע מה היא צועקת, הרי בעלה משתדל
 במסירות נפש להביא פרנסה, ובמקום לעזור לו להקל ממנו את העל,
 עוד זאת היא יורדת לחייו, מה זה צריך להיות?! אבל זו עבדא, רב
 הנשים לא אכפת להן מה שקורה עם הבעל ואמרות: "אתה תביא
 לי פרנסה, נקדה!", אבל את תהלה לאל אשת חיל מחזקת ומעודדת
 את בעלה, כך צריך להיות, ובאמת את צריכה להבין שרק על ידי
 שיהיה שמחה בבית תהיה פרנסה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך
 היוצא מהפסוק (תהלים קמ"ה) פותח את ידך, יוצא גם מהפסוק (דברים
 ט"ז ט"ו) והיית' אך' שמח, ולכן הדבר הראשון שאתם שניכם צריכים
 להשתדל - להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמכם, ואף שאני
 יודע שמאד מאד קשה לכם ומרים לכם החיים ממנות, כי אין לכם
 פרנסה וכו', עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבואו לשום
 דבר, אלא תסתבכו יותר ויותר.

ולכן הדבר הראשון - תראו שניכם רק להיות בשמחה עצומה,
 ואם תאמרו במה יש לנו לשמח? הרי אנחנו עניים ואביונים ומלאים
 חובות? אלא דעו לכם שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים מא.) אין עני
 אלא מדעת; עקר העניויות תלוי בחסרון דעת, כי המאמין האמתי
 שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא,
 והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר
 גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון,
 עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ז:) אין אדם נוקף אצבעו
 מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה
 באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה - האדם הזה
 הוא תמיד שמח, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות קמז סימן פ"ג) אמונה
 הוא טוב לפרנסה. ולכן בזה שתשמחו ביחד עם נקדת יהדותכם

שנבראתם מזרע ישראל ושלא עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת, תפתחנה לכם כל צגורי השפע והפרנסה.

ולכן תשתדלי להיות אשת חיל ותחזקי את בעלך, ואם הבעל רואה שהאשה דואגת בשבילו, והיא משמחת אותו, על ידי זה הוא לא ילך אל חברים לשתות אלכוהול, שזה בא לבני אדם שנפלו ביאוש גמור, ואז לוקחים את עצמם אל השתיה רחמנא ליצלן, שמוציאה אותם מדעתם, כי השכרות זו מחלה כמו שאר המחלות, וכמו כן מי שלוקח סמים, זו מחלה כמו שאר המחלות רחמנא לישזבן, וזה בא מרב יאוש, שאדם נכנס ביאוש ואזי חושב שאין לו כבר תקנה, ולוקח את עצמו אל שתית האלכוהול או לוקח סמים, והוא חושב שיוכל לברח מהמציאות, ובין כך הוא מתבזה לגמרי, כי פשאדם לוקח סמים רחמנא לישזבן או שותה לשכרה עליו אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני) "כי יתן בכוס עינו" - בכיס כתיב, השכור נותן עינו בכוס לשתות, והחנוני נותן עינו בכיס. כי יתן בכוס עינו - רואה את חברו שותה והוא אומר לו מזג לי ואני שותה, ומתלכלך ברעי ובמימי רגלים. יתהלך במישרים - סופו למכר כל חפצי ביתו ואת כל כלי תשמישו ואין לו לא בגד ולא תשמישי הבית ולא כלום והבית ריקה מן הכל. יתהלך במישרים - סוף שהוא מתיר את העברות ועושה אותם הפקר כמישור, משיח עם אשה בשוק ומנבל את פיו ואומר דברים רעים בשכרות ואינו מתביש לפי שנתטלטה דעתו ואינו יודע מהו אומר ומהו עושה.

ולכן אשרי מי שזוכה לחזק את הזולת בעתים הללו שלא יפל ביאוש גמור, ואדרבה איש את רעהו יאמר חזק, ומכל שכן הבעל צריך לחזק את אשתו, והאשה צריכה לחזק את בעלה, כי אין עצה אחרת רק להתחזק, ועקר ההתחזקות - להיות בשמחה תמיד, ולכן חזקי ואמצי בעבודה הקדושה הזו לחזק את בעלה, ואת תהיי באמת האשת חיל שהיא עטרת בעלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרסב.

בנינו בן השש משתולל בתלמוד-תורה ומקשה מאד על הרב. מה נתן לעשות?

שאלה:

מאת קרן: שלום לכבוד הרב. אני כותבת בלב מלא צער: בני השני, בן השש, בתוך תוכו הוא טהור ועדין נפש, אך אינו ממשמע כמעט לחלוטין, והבעיה מרגשת גם בתלמוד תורה וגם בבית. לצערי יש לו מלמד נקשה מאד, אולם בבית אנו משתדלים מאד שהכל יתנהל ברוח טובה.

הילד בטפול רגשי כבר חדשים ארפים, ולאחרונה אף החל בטפול אצל קלינאי תקשורת בשל בעיות בתקשורת עם ילדים. עד כה הטפולים לא עזרו, והילד מקשה על הרב בתלמוד-תורה, רוקד על שלחנות ושר ברכוז וכו'... וגם בבית המצב קשה.

חשוב לי לציין שאין לו בעית קשב ורכוז, ונראה שהוא עושה הכל בדוקא. כמה דמעות שאני שופכת וכמה שאני מתפללת - זה לא עוזר, ואם המצב לא ישתפר תהיה לו בעיה רצינית. נודה מאד לעצה ולברכה מכבוד הצדיק. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל קרן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי הכל תלוי במלמד, כי מלמד ממחה צריך לדעת איך לרדת לכל ילד לרמה שלו, וזה עקר השלמות של מלמד טוב, שייכול לשחק עם כל ילד עם הראש שלו, וללמד עם כל אחד כפי בחינתו וכו', וככל שהמלמד מבין את התלמידים, כן הוא יצליח יותר עמם. עם כל זאת צריכים להבין שיש מציאות כזו שיש ילדים שמכרחים לקבל

תרופה וכו', כי יש ילדים שיש להם בעיות נפשיות, כי הם רוקדים על השלחנות וכו', ומפריעים בכתה וכו', וזו לא אשמת המלמד כלל, כי יכול להיות שהוא המלמד הכי טוב, אבל אם לילד אין רפואי וכו', ויש לו בעיות נפשיות וכו', הוא מכרח לקבל טפול רפואי וכו', והיום כל כף התפתחו התרופות שיכולים להציל את הילדים עוד מגיל קטנות, ואם ההורים היו אחראים והיו מודים בבעית הילד וכו', ולא היו מטיחים את זה וכו', או מטאטאים את זה תחת השטיח וכו', היו יכולים להציל את הילד בקלות.

הבעיה היא שיותר קל לזרק את האשמה על התלמוד תורה או על הבית ספר, או על המלמד, או על המנהל, או על כלם ביחד, העקר לא על הבן או הבת שסובלים נפשית וכו', ולכן ההורים צריכים להסתכל על המציאות המרה, ואם הם רוצים שתהיה להם נחת מילדיהם, עליהם לעשות כל מיני פעולות שבעולם לטפל בבעית הילדים מה שיותר מהר, וזו לא בושה וכו', כי צריכים להציל את הילדים בעודם בקטנותם שאז יותר קל להציל אותם וכו', ואין זו בושה כלל, וכמוכן שהכל צריך להיות בדיסקרטיות וכו', לא צריכים לפרסם את זה לאף אחד, ואפלו לא לקרובי משפחה, אבל מחיבים לטפל בבן או בבת שיש להם בעיה נפשית, והיום יש תרופות מיחדות לזה, אבל כשההורים לא רוצים לקבל את המציאות המרה, אלא מטיחים את זה וכו' וכו', ועוד זורקים את האשמה על המלמד או על המורה, או על התלמוד תורה או על הבית ספר או על המנהל, שכלם חייבים רק לא הבן או הבת שלהם, זו טפשות מאד גדולה.

העקר לשפך שיח ותפלה להקדוש ברוך הוא, שישכחו לילדים בריאים בנפשם ובשכלם ובמדות טובות, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל, ואשרי ההורים ששופכים דמעות כמים על הצלחת ילדיהם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרסג.

**בתי היא בחורה מאד בקרתית, ולכן אין לה חברים
וכלם מתרחקים ממנה**

שאלה:

מאת עמוס: יש לי בת בגיל שבע עשרה, היא מכשרת מאד ומצטיינת בלמודים, אף היא מאד עצבנית, והרבה פעמים גם כועסת ומקללת. אין לה חברים והיא לא מבלה, היא מאד בקרתית וכל התלמידים בכתה מתרחקים ממנה. יש לצין שקוראים לה 'נעמי' על שם אמי זכרונה לברכה, שכל חייה היתה עוסקת בהשכנת שלום-בית ומרבה אחוה ורעות בין בני אדם. מה הרב ממליץ ומציע לנו לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל עמוס נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

היה טוב מאד לקחת את הבת לאבחון וכו', זו לא בושה, ואף אחד לא צריך לדעת מזה וכו', כי היום יכולים הכל לרפאת, אם רק מכירים את האמת המרה וכו' וכו'.

העקר הוא רק לקרב ולחזק ולעודד ולשמח אותה ולתת לה מחמאות וכו' וכו', הן אמת שההורים יגעים מרב צער ועגמת נפש שעוברים עליהם, עד שמתפוצצים להם העצבים וכו' וכו', עם כל

זאת אם רוצים להצליח עם הילדים, מכרחים לקנות לעצמם את המדה היקרה של סבלנות, וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות בנים סימן ק"ז) הבנים שוטים כשאביהם כעסן; כי כשהאבא כעסן והבן שואל אותו משהו וכו', והאבא צורח וצועק עליו כמטרף וכו', אזי הבן נשאר שוטה וכו'. אבא צריף להוריד את עצמו אל ילדיו, ולספר להם ספורי צדיקים, וכן להתעניין בכל מה שעובר עליהם, שזה מעקר החנופה, בזה העולם מכרחים לקנות לעצמו את המדה היקרה של סבלנות, ובפרט עם ילדים, אם רוצים להצליח עמם מכרחים סבלנות כמו ברזל ופלדה וכו', ולצערנו הרב רב ההורים הם כל כף יגיעים ומותשים וכו', עד שמאבדים את הסבלנות, צועקים וצורחים על הילדים, ועושים עליהם בקרת, וקוראים אותם בשמות, ויש גם שמרביצים לילדים וכו' וכו', אזי במקום שהילדים יגדלו בריאים בנפשם ובשכלם, עוד זאת הם יותר ויותר מתפרעים וכו'.

ולכן אשרי מי שקונה לעצמו מדת הסבלנות, שסובל וסובל וסובל, כי הסבלן הוא המנצח, והסבלן הוא הגבור וכו' וכו', כי העקר בחיים הוא סבלנות, שזו המתנה הכי יפה, כי החיים מלאים קשיים ונדמים פים הסוער וכו' וכו', ומי המצליח בחייו? זה רק הסבלן. ואמר החכם "אין דבר שמחסר מן הרעה כמו הסבל", כי הסבלן הוא המנצח, ואמר החכם "הסבל מעלה גדולה והיא תחבולה למי שאין לו תחבולה", ולכן תראה להתאזר במדת הסבלנות הן לגבי ילדיה, והן לגבי אשתך, ואז תהיה המצלח הכי גדול.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרסד.

**מדוע אני לא חשה שום התעוררות מיוחדת כשאני
בקברי צדיקים?**

שאלה:

מאת גליה: שָׁלוֹם לְכָבוֹד הָרַב. ראשית, אני מאחלת לרב רפואה שלמה ואריכות ימים ושנים בטוב ובשמחה, ושתמשיכו להעמיד תלמידים ולחזק את מעוז התורה. בכל יום אני מתפללת לרפואת הרב ומקווה לשמע בשורות טובות ושהרב יעלה סוף סוף לארץ.

אני מבינה שיש מעלה גדולה להתפלל בקברות צדיקים, אולם כשאני מגיעה לקברות צדיקים אני לא חשה דבר, ולא תמיד מצליחה להתעורר לתפלה בכונה.

רציתי לשאל לגבי התפללות בקברי צדיקים: מה צריכים להתפלל שם? ואיך מבקשים ישועה בזכות הצדיק? והאם יותר טוב להתפלל בהרבה קברות צדיקים או שמספיק להיות בציון אחד? לדגמא: אם אני במירון, האם זה חשוב ללכת גם לציון רבי יוחנן הסנדלר ושאר הצדיקים הקבורים שם, ואם אני בטבריה, האם כדאי ללכת לכל הציונים שיש שם? והאם להתפלל בכל הציונים את אותה תפלה בדיוק, האם שבכל ציון להתפלל תפלה אחרת? אשמח לקבל הדרכה. תודה רבה ויהי רצון שהשם ישמר אתכם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו אב ה'תשע"ג.

שָׁלוֹם רַב אֶל גְּלִיָּה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

תשואת חן לך על התפללות שאת מתפללת על רפואתי ובריאותי,

יעזר הקדוש ברוך הוא שיתקבלו תפלותיך לרחמים ולרחון לפני אדון כל.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות צדיק סימן קע"ג) על ידי השתטחות על קברי הצדיקים - הקדוש ברוך הוא עושה לו טובות אף על פי שאינו ראוי לכך; ולכן מה טוב ומה נעים להיות רגיל ללכת לקברי צדיקים לבקש ולהתחנן שם אליו יתברך בזכות הצדיק הקדוש והנורא הגנוז במקום זה, כי במקום של קבר הצדיק, שם שורה נפש ורוח הצדיק וכו', ולכן המקום מאד מסגל שתפלתו תתקבל יותר בזכות הצדיק הנורא שמתפללים אצלו, כי שם בקבר הצדיק יש אויר הנח והזה, ובזכות הצדיק תתקבל התפלה יותר ויותר, וכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמונה סימן ט') מי שנאבד אמונתו ממנו - ילך על קברי הצדיקים ויספר החסדים שעשה לו הקדוש ברוך הוא.

ולכן מי שזוכה לבוא אל ציון של צדיק שיתפלל אליו יתברך בלשון שהוא רגיל בה, שזו נקראת בלשון רבנו ז"ל 'התבודדות', אשר אין למעלה מזה שאדם משיח ומספר את כל אשר עם לבבו עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גדולה, ומבקש ממנו יתברך שבזכות התנא או האמורא או הצדיק הקדוש הגנוז כאן, שתתקבל תפלתו לרחמים ולרחון לפני אדון כל.

גם רבנו ז"ל, כשהיה ילד קטן, היה רגיל מאד לבלות אצל ציון הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, וכן בקש את אנשי שלומנו שנהיה רגילים לבוא אל ציונו הקדוש, ויהיה לו נחת רוח גדול מזה.

ומובא (שיחות הר"ן סימן קנ"ו) כשהיה רבנו ז"ל באומאן, שמע בביתו קול של הצועקים על הבית עלמין על קברי אבותם שדרךם לצעק ולהתפלל שם בקול מר כנהוג. ופעם אחת שמע אשה אחת שהיתה צועקת שם על קבר אביה: אבי! אבי! בקול מר מאד וכו' וכו', ובתו אדל תחיה, היתה עומדת אצלו אז, ענה ואמר לה רבנו ז"ל: האשה הזאת צועקת בכונה היטב אבי אבי, אבל אביה אינו בכאן

כָּלֵל וְכוּ'. וְאָמַר אֲזִי: שְׂטוּב כְּשִׁבְאִים עַל קִבְרֵי אָבוֹת לומר להמתים השוכנים סביב סביב לְקַבֵּר אָבִיהֶם וְאִמָּם וְכִיּוֹצֵא שְׁבָאִים אֵלָיו, לְבַקֵּשׁ מֵהֶם שְׂיִוִּדְעוּ לוֹ שְׁבָא בָנָם אוֹ בָתָם אֵלָיו, כִּי בּוֹדָאֵי לֹא כָל הַמֵּתִים נִסְתַּלְקִים מִמָּקוֹם קִבּוּרָתָם לְמָקוֹם שְׁנַטְרָדִים, כִּי הִרְבֵּה שְׂרוּיִים עַל קִבְרָם. עַל כֵּן טוֹב לְהוֹדִיעֵם כְּדֵי שֶׁהֵם יוֹדִיעוּ לְאָבִיהֶם וְכוּ', וְאָמַר אֲזִי: אָבֵל אֲצֵל הַצְּדִיק אֵין צְרִיכִים לְחַשֵּׁשׁ עַל זֶה שְׁמָא אֵינוּ שָׂם. כִּי מִיתַת הַצְּדִיק הוּא רַק כְּמוֹ מִי שְׂיִוִּצֵא מִחֶדֶר לְחֶדֶר אַחֵר. וְהַמְשִׁיל אֲזִי לְבַתּוֹ עַל עֲצָמוֹ: כְּמוֹ שְׂאֵנִי עֵתָה בְּחֶדֶר זֶה וְאַחֵר כֶּף אֲנִי יוֹצֵא מִחֶדֶר זֶה וְנִכְנָס לְחֶדֶר הַשְּׁנִי וְסוּגֵר הַדֶּלֶת אַחֲרַי, אִם אֶת תְּבוּאֵי אֲצֵל הַדֶּלֶת וְתִצְעֲקֵי אָבִי וְכוּ', לֹא אֲשַׁמַּע דְּבַרְיָךְ? [כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נִשְׁמַע מִפִּי הַקְּדוֹשׁ כְּמָה פְּעָמִים שְׂרַמְז לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּמָה גְדוֹל הַמַּעֲלָה שֶׁל מִי שְׂיִזְכֶּה לְבוֹא עַל קִבְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, כִּי בּוֹדָאֵי יִשְׁמַע דְּבַרְיוֹ וְיַעֲזֹר וְיִוְשִׁיעַ לוֹ בְּכָל מָה דְּאֶפְשָׁר].

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שְׂיִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרסה.

ראש הישיבה והמשגיח שלנו מאימים שבחור שיטוס לאומן - יסלק מהישיבה. מה עושים במצב כזה?

שאלה:

מֵאֵת אֲשֶׁר: אֲנַחְנוּ שְׁלֹשָׁה בַּחוּרִים שְׁלוּמְדִים בְּיִשִּׁיבָה לִיטְאִית וּמְקַרְבִּים אֶל רֵבֵנוּ הַקְּדוֹשׁ. בְּכָל שָׁנָה יֵשׁ לָנוּ צָרוֹת צָרוֹרוֹת הֵן מִצַּד הָרֵאשׁ יִשִּׁיבָה וְהֵן מִצַּד הַמְּשִׁיחַ - כִּי הֵם מִתְנַגְּדִים מֵאֵד שְׂנִסַּע לְקַבּוּץ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, וּבְכָל שָׁנָה מְאִימִים עָלֵינוּ:

שְׂזַרְקוּ אוֹתֵנוּ מֵהִישִׁיבָה אִם נֹסֵעַ. מָה אֲנַחְנוּ אֲמוּרִים לַעֲשׂוֹת
בְּמִצַּב כְּזֶה?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֵקֶב, ט"ו אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אֲשֶׁר נָרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תִּגִּיד לְחִבְרִיךָ וְכֵן אֶתָּה תִּכְנִיס אֶת זֶה טוֹב טוֹב בְּרֵאשֶׁף - אִם
הֵייתָם מִתְמַיִדִים כָּל הַשָּׁנָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת
וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְהֵייתָם מְצִייתִים אֶת הָרֵאשׁ יִשִּׁיבָה וְנוֹתְנִים לוֹ אֶת
הַכְּבוֹד הָרְאוּי לוֹ, וְכֵן הֵייתָם מְצִייתִים אֶת הַמְּשָׁגִיחַ וְהֵייתָם שׁוֹמְרִים עַל
סֹדֵר הַיִּשִּׁיבָה, וְהֵייתָם הַבְּחוּרִים הַכִּי מְצִינִים וְכוּ', תִּאֲמִינּוּ לִי שֶׁהָרֵאשׁ
יִשִּׁיבָה וְהַמְּשָׁגִיחַ אֶפְלוּ שֶׁהֵם מִתְנַגְּדִים וְכוּ', הֵיוּ נוֹתְנִים לָכֶם בְּכְבוֹד
גָּדוֹל לְנֹסֵעַ אֲצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל. אֲבָל הַהֶפֶךְ הוּא הַנִּכּוֹן - שְׁכָל הַשָּׁנָה
אֶתֶם לֹא שׁוֹמְרִים עַל סֹדְרֵי הַיִּשִּׁיבָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לוֹעֲגִים עַל הָרֵאשׁ
יִשִּׁיבָה וְעַל הַמְּשָׁגִיחַ וְכוּ' וְכוּ', שְׂזֶה ע׃וֹן חֲמוֹר מְאֹד מְאֹד, כִּי עַל הַכֹּל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹחֵל, אֲבָל לֹא עַל עֲלֻבוֹן תְּלִמִּיד חֶסֶם, וְלִכֵּן לֹא
בַּחֲנֻם שֶׁהוּא מוֹנֵעַ אֶתְכֶם מִלְּנֹסֵעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֶם שִׁיְסוּד הַיְסוּדוֹת אֲצֶל רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה רַק
לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעוֹד לֹא הִיָּה צְדִיק שֶׁעוֹרֵר אֶת תְּלִמִּידוֹ עַל
הַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּמוֹ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל חִזַּק וְעוֹדֵד אוֹתָנוּ לְהִיּוֹת
וּלְטִיֵּל בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַד כְּדֵי כִּף שֶׁפַּעַם אָמַר
רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן ע"ו) מָה שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם עַד
שְׂאִיֵּן הַיּוֹם מִסְפִּיק, דְּהֵינּוּ לְגַמֵּר בְּכָל שָׁנָה ש"ס עִם הַרִי"ף וְהַר"א ש',
וְאַרְבַּעַת שְׁלֹחַן עַרוּף הַגְּדוֹלִים, וְכָל הַמְּדַרְשִׁים כָּלֶם, וְכָל סִפְרֵי הַזֶּהָר
וְהַתְּקוּנִים וְזֶהָר חֲדָשׁ, וְכָל סִפְרֵי קִבְלָה מֵהָאָרִיז"ל. גַּם צְרִיכִין לְלַמֵּד
אִיזָה שְׁעוֹר בְּיוֹם בְּקֶצֶת עֵינֵן, וְעוֹד חֲשַׁב הַרְבֵּה דְּבָרִים. גַּם צְרִיכִין
לִזְמַר תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, וְתַחֲיִינוֹת וּבִקְשׁוֹת הַרְבֵּה הַרְבֵּה. וְאֵז סִפְרֵי הַרְבֵּה
מֵעַנְיָן זֶה שֶׁצְּרִיכִין לְלַמֵּד בְּמַהִירוֹת גָּדוֹל וּבְזָרִיוֹת וּלְבַלִּי לְבַלְבֵּל דַּעְתוֹ

בדקדוקים הרבה מענין לענין. והדברים הללו הם בדוקים ומגסים; עין שם.

האם אתם מנסים לצית את רבנו ז"ל בזה? על כל פנים לא ללמד את כל זה, רק להתמיד בכל יום בחמש ורש"י עם התרגום מפרשת השבוע, ולהתמיד ביותר בלמוד משניות כסדרן, וכן לעשות לעצמכם שעור פשוט בש"ס כסדרן, מלבד השעור של הישיבה, ולחזור על הלמוד שלומדים בישיבה כמה וכמה פעמים עד שיהיה שגור בפיכם, וכן להתפלל את שלשת התפלות מתוך הסדור דיקא בכונת פרוש המלות לאט לאט, וכן להתנהג בדרך ארץ גדול מאד מאד כמו שרבנו ז"ל רצה מאתנו, וחבר את הספר המדות, כי המדות הם עקר האדם. תאמינו לי אם הייתם מקימים את זה, אזי הייתם מקבלים את הכבוד הכי גדול בישיבה, הן מהראש ישיבה והן מהמשגיח והן מכל הבחורים, ובקלות הייתם יכולים לקרב את כל הבחורים, כי באמת כל הבחורים יש להם חשק ותשוקה עצומה להתעלות ביראת שמים שלמה ובלמוד התורה הקדושה וכו', וכשרואים חבורה של בחורים שהם רציניים מאד, אזי כלם מתחברים אליהם, אכל אם רואים חבורה של ליצנים וכו', שעושים ליצנות מכלם וכו', ובפרט מהראש ישיבה ומהמשגיח וכו', ועוד מתגאים כאלו הם 'חסידי ברסלב', איזה חלול השם וחלול שם הצדיק הם גורמים? ואני כבר לא מדבר שבאמת אין להם שום שיכות אל חסידי ברסלב, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן ס"ט) מי שאוהב את הצדיק צריך לשמר את הצדיק שלא יצא עליו שם רע.

ולכן אתם צריכים לקחת את עצמכם בידיכם ולצית את רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, ואז הייתם רואים איך שהכל היה משתנה לטובה, ולא היו לכם שום מניעות להגיע לראש השנה אל ציון רבנו ז"ל, אדרבה, היו עוזרים לכם עם כל מה שהיו רק יכולים.

אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שתחדירו את הדבורים האלו בתוך לבכם, ותהיו חסידי ברסלב אמתיים שמתמידים בתורה

ובתפלה ובמעשים טובים, וקונים לעצמם מדות טובות, שרק הם נקראים חסידי ברסלב, אבל לא סתם ליצנים שעושים ליצנות מכלם - הם סתם בורים ועמי הארצות וכו' וכו', מאלו צריכים להתרחק לגמרי, ואין להם שום שיכות אל רבנו ז"ל. אשרי מי שלא מטעה את עצמו בזה העולם כלל, וכך אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"א) את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרסו.

בעלי התדרדר מאד ברוחניות, ואני חושדת שיש לו קשר עם מישהי אחרת

שאלה:

מאת אביגיל: שלום כבוד הרב. אני נשואה מזה כשנה, ובעלי ואני חוזרים בתשובה. בעלי למד כארבע שנים בישיבה, ולאחר החתנה עבר לכולל, אך מאז נדד בין מוסד למוסד ולא מצא את מקומו עקב בעיות כאלו ואחרות בפרט עם בעלי הישיבה, ואז הוא התיאש ויצא. מזה כחמשה חודשים בעלי עזב לגמרי את עולם התורה, ואינו מתחזק כלל. לאחרונה חל שני בהתנהגותו והוא החל מקל בדברים שמעולם לא הקל, כגון: שמירת העינים, הלבוש, והתפלות במנין וכו'. לאחרונה הוא החל לעבד ונמצא בעבודה עד שעה מאחרת, יוצא כמעט כל ערב ומבלה עם חבר או קרוב משפחה. אצין גם שלצערי הרב קיים אצלו מכשיר מסוג 'איפון' אשר לא עוזב אותו לרגע מידו, ואף חסם אותו בסיסמא, ובכל פעם שהייתי מבקשת ממנו להניח את המכשיר כדי שנוכל לשוחח, הוא עשה זאת, אך לאחר זמן שוב חזר והתעסק בו. היום בערב ישבנו ביחד, והובכתי לראות שהוא מתכתב עם

בחורה. שאלתי אותו: "עם מי אתה מתכתב?" והוא השיב: "עם דוד שלי". אך לא אמת הדבר, כי ראיתי במו עיני שם של אשה. אחר כך שאלתי אותו: "האם לדוד שלך קוראים פלונית? והוא השיב: "אה, גם פלונית דודתי כתבה לי הודעה". המשכתי לשאל אותו: "ומה לדודתך ולך להתכתב בשעה כזו?" והוא ענה: "ענין אישי".

לבי החל דופק מהר ולחץ הדם שלי עלה כאשר הבנתי שיכול להיות שמתבשל משהו תחת אפי וריחו נודף. בקשתי ממנו שיראה לי את תכן השיחה, אך הוא סרב בתקף והחזיק את הטלפון בידו. התחננתי והפצתי בו שיראה לי את תכן ההודעה, אך הוא אמר שאין שם דבר אלא משהו אישי שכתבה לו. ואז מיד התקשר אליה, שם אותה על רמקול ושאל אותה: "נכון שאת דודה שלי, כי אשתי אינה מבינה את פשר ההתכתבות שלנו?", היא ענתה כן, צחקה ונתקה. לאחר מכן בקשתי שוב שיראה לי את תכן ההודעה אם אין שם כלום, אך הוא מאן בתקף ואמר שהוא מעדיף לצאת מהבית ולא להראות לי, ומלל משהו כמו "נפגש ברבנות". לפני שבגלי יצא הוא אמר לי: "טוב אני רק יראה לך את ההודעה", והיה כתוב משהו בסגנון "למה את ערה?", ואז היא ענתה שקשה לה להרדם. ראיתי שבגלי רשם לה שם חבה ושיש עוד שיחות שלו אתה שהוא לא הראה לי.

מרב כאב לא בכיתי אבל לבי נדקר מהמלים הקשות, אמרתי לו: "כרצונך קח את הדברים שלך ולך". כבוד הרב, הריני כותבת לך מתוך צער עמוק, כי אני מרגישה שבגלי הולך ויוצא מעולם התורה, ומגלה ענין ברחוב החלוני והפרוץ. גם לי היו ירידות, אך השם עזר לי להתחזק, ובכל יום אני מרבה בתפלות על בגלי שיחזור למיטבו, כי זה לא מתאים לו.

בנוסף, לפני כשלושה שבועות הוא הוריד את הזקן והפאות, וכבר אז הבנתי שמשהו מתבשל אצלו ואינו משתף אותי.

הוא כבר לא מתפלל במנון מלבד בימי השבת, לפעמים הוא מחסיר תפלות ועוד דברים... לאחרונה הוא גם מתנהג אלי בקרירות ויכול להיות שמצא ענין באחרת השם ישמר ויציל. אני מבקשת עצה מכבוד הרב, שיעזר לי לתקן את עוונותי הרבים שבגללם הגיעו לי יסורים כאלו, ויגיד לי מה עלי לעשות, כי ברגע שאדע שזה ודאי ולא חשד, לא אוכל לשאת דבר זה ואאלץ לפרק את הבית. מה הרב אומר? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אביגיל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, את לא היחידה שסובלת מהבעיה הזו, וזו בעיה רצינית מאד מאד שקשה מאד לצאת מזה, כי על זה נאמר (משלי ב) "כל באיה לא ישובון, ולא ישיגו ארחות חיים", ומי שנלכד בזה קשה לו לצאת מזה, ואדרבה, הוא נכנס יותר ויותר, וזאת הקלפה העצומה שכובשת כל חלקה טובה, ומקררת את האמונה ואת היראת שמים מבר ישראל, ומכניסה בו כפירות ואפיקורסות, והוא הכלי משחית הנקרא מחשב (מכשף) המחבר לאינטרנט, או איפד, או בלקברי וכו', שבזה יכולים לראות כל מיני שקוץ תעוב ערם וזהום, מהדברים הכי מזהמים וכו', ממש געל נפש וכו', ומאמללים את עצמם וכו', ואת הילדים וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה). אין יצר הרע שולט אלא במי שענינו רואות; ואמר החכם "אין חוצץ בפני התאוה כעצימת העינים"; ואמר "אין לך אבר באברי האדם שיגרם לו מכשול כמו העינים". ואני מקרח להגיד לך שהרבה בתים נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם מחשב שמחבר אל אינטרנט בבית, והבעל או האשה התחילו להתכתב דרך הפיסבוק וכו' וכו', וכך נפלו בפח, ולבסוף או הבעל או האשה ברחו מהבית וכו', ודבר זה מאד מאד מצוי בעתים הללו, ואף שזה נדמה כאלו זו הגזמה וכו',

אבל רבים נפלו בפח בשביל הכלי הארור הזו וכו', ונשבר ביתם, ולבסוף התגרשו רחמנא לישזבן. ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב שמחבר לאינטרנט, כי זה הורס כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול תחתית רחמנא לישזבן, ומה גם שמאבדים את הילדים, כי ילד שלוקח כלי משחית כזה בתוך ידו וכו', הוא כבר נופל בשאול תחתית ומתחתיו. ולכן אשרי מי שמבוער את החמץ הזה מביתו, ואז השכינה תשמר עליו.

ולכן אני מכרח להגיד לך שהמצב שלך די גרוע, כי אם הוא הוריד כבר את הזקן והפאות, בזה הוא מראה אשר הפנימיות שלו רקובה לגמרי, והוא מסתובב עם נשים אחרות רחמנא לישזבן, ונפל לשאול תחתית ומתחתיו וכו' וכו', כי כף כתב מוהרנ"ת ז"ל (לקויט הלכות גלות הלכה ג' אות ב') עקר הדת ישראל ועקר היהדות תלוי בזקן ופאות ובהם נכר היהודי, כי הוא מזרע ברך השם, מזרע ישראל. ומי שרוח אחרת עמו חס ושלום, ורוצה לכפר חס ושלום באלקי ישראל, תחלת הכפירה הוא, שמשליך חס ושלום מעליו הזקן והפאות; ואחר כך הוא מתחיל לזלזל במצוות וכו', וכן מזלזל בשלשת התפלות, עד שמפסיק להתפלל לגמרי, ומתחיל לחלל שבת ולאכל טרפות ונבלות, ונופל לעמקא דתהומא רבה וכו' וכו', וקשה מאד מאד לצאת מזה, וכל הירידות האלו מתחילות רק על ידי הכלים הארורים מחשב שמחבר אל אינטרנט, או איפון וכו', איפד וכו', בלקברי וכו', כל מיני כלים של טמאה וזהמה וכו'.

אני באמת מרחם עליך שנפלת בפח הזה שבעלך בוגד בך תחת הגב שלך בלי בוששה, וזה מוסר השכל לכל הזוגות שיהיו זהירים לא להכניס לביתם את הכלי משחית הזה הנקרא מחשב שמחבר אל אינטרנט כי מרה תהיה באחרונה שאחד משניהם יברחו מהבית וכו', ויבגדו וכו' וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרסז.

**האם רבנו אכן שומע את כל מה שמדברים אליו
כשבאים לציונו באומן?**

שאלה:

מצאת משה אשר: לכבוד הצדיק מוה"רא"ש שליט"א. יש לי קשי ובלבול עצום בכל פעם שאני מגיע לציון הקדוש של רבנו ז"ל, כי יש לי מחשבות תקיפות שלא עוזבות אותי, כגון: איך אפשר לדעת שהשם יתברך באמת שמח מזה שמגיעים לציון? והאם רבנו באמת שומע כל מה שמדברים אליו? הרי מובא בגמרא (שבת קנו) שהמות שומע רק עד שיתעכל הבשר?

אודה לכם מאד אם תוכלו להסיר את המועקה הזאת מדעתי, כי זה כבר כמה שנים שאני מגיע לציון ופי סתום מחמת המחשבה המבלבלת הזאת, וכנראה עוד כמה סובלים מכך. תודה רבה לכם ותזכו למצוות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל משה אשר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שרבנו ז"ל רצה מאד מאד שנבוא אל ציונו הקדוש, ואמר בפרוש שרוצה מאד שנבוא אליו תמיד, ובפרט בראש

השנה, כמו שאמר (חיי מוהר"ן סימן ר"כ) מה אמר לכם אין דבר גדול מזה, הינו להיות אצלי על ראש השנה. אף על פי ששאר צדיקים אינם אומרים כך, כי אצלם אינו חיוב גדול כל כך להיות אצלם על ראש השנה, הרי עוד קשיא אחת [כלומר בלא זה כבר מקשים עליו קשיות הרבה תמיד, ויהיה קשה עליו עוד קשיא זו גם כן מה שהוא מזהיר ביותר להיות אצלו על ראש השנה דיקא יותר משאר הגדולים]. ואמר שכל עסקו הוא רק ראש השנה, והפליג אז מאד מאד להיות אצלו בראש השנה, ואמר בלשון אשכנז בזה הלשון: "וואס זאל איך אייך זאגין קיין גרעסערס דער פון איז ניט פארהנדן, איי אנדעריי זאגין ניט אזוי, איז נאך א קשיא, גאר מיין זאך איז ראש השנה" ומה אמר לכם, אין דבר גדול מזה. ואם אחרים אינם אומרים כך, נו, זה עוד קשיא עלי, כי כל עניני הוא רק ראש השנה. גם כבר אמר: "אויף ראש השנה דארפן אלע זין" [על ראש השנה כלם צריכים להיות]. וכל זה היה באומן בראש השנה האחרון שאז דבר עמנו זאת, וגם מכבר דבר עמנו הרבה שהוא מזהיר ומצנה לכל מי שרוצה לשמע ולצית אותו שיהיה אצלו על ראש השנה.

ולכן כשבאים אצל רבנו ז"ל, זה כמו שבאים לבית חולים, ורופא ממחה גדול מאד עושה את הנתוח וכו', וכשעושים נתוח, אזי נותנים תרופת הרדמה וכו' וכו' והחולה לא מרגיש מה עושים אתו וכו'. כמו כן הוא אצל ציון רבנו ז"ל - כשאדם בא אל רבנו ז"ל בודאי הוא עוסק בתקונו, כי בפרוש הבטיחנו בחייו אשר מי שיבוא אצלו אחר הסתלקותו הינו אל ציונו הקדוש בעיר אומן ויתן פרוטה לצדקה עבורו ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים תקון הכללי, אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו יוציאו מהשואל תחתית, וזה סובב על כל מיני פגמי הברית רחמנא לישזבן, ועל כל הירידות שבעולם.

ולכן אין לך להתבלבל כלום מכל הבלבולים שמבלבלים אותך וכו' וכו' הסמ"ך-מ"ם וגונדא דיליה, כי על ידי שאדם נפגם בפגם

הברית הוצאת זרע לבטלה, על ידי זה הלב שלו נתעקם בעקמומיות, והמח שלו מתבלבל בקשיות ובספקות וכו' וכו', עד שאנשים מדברים אפלו נגד ציון רבנו ז"ל, וכל זה בא מחמת עוונותיהם המרבים, שעל ידי זה בוראים קלפות ומשחיתים וכו' המסבכים את האדם לגמרי וכו', עד שיש אנשים שאומרים שרבנו ז"ל לא נמצא באומן, עד כדי כך התגברו עליהם הקלפות והסטרא אחרא וכו' וכו'. ובאמת צריכים לדעת אשר רבנו ז"ל נמצא באומן, ושם מקום גניזתו, כמו שכתב מוהרנ"ת ז"ל (ימי מוהרנ"ת סימן ס"ו) "העיר אשר בחר בו בחיים חיותו להקבר שם כאשר נשמע מפיו הקדוש פעמים אין מספר, שאמר לפני כמה אנשים שקהלת אומן הוטבה בעיניו להקבר שם, מחמת שהיו שם קדושים הרבה וכו', ובשביל זה היה עקר שבא לאומן חצי שנה קדם הסתלקותו וכו', כי שם המקום המוכן לו מששת ימי בראשית לעסק שם בתקון העולם לדורות, לכל מי שיבוא אליו לשם ויאמר העשרה קפיטל תהלים הנקראים אצלנו וכו', אשרי הזוכה לזה", עין שם.

ולכן אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, רק תעשה כל מיני מאמצים שבעולם לבוא מדי פעם אל ציון רבנו ז"ל אם אתה יכול, ואם לא, אזי תבוא פעם אחת בשנה בראש השנה, כי אמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן ת"ו) שיכולין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תקון בשום אופן, אף על פי כן בראש השנה יכולין אפלו הם לקבל תקון. אף על פי שבכל השנה אפלו הוא בעצמו ז"ל לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים לקבל תקונים, כי אמר שהוא עושה בראש השנה ענינים ותקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות.

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו שאנחנו זוכים לדעת מרבי נורא כזה, רבי נפלא כזה, רבי שמחזק ומעודד אותנו ומוליך אותנו על דרך התורה והאמונה, טוב להודות להקדוש ברוך הוא על

כל החסד חנם שעשה עמנו, אשרי מי שיצית אותו, ואז טוב לו בזה
ובבא לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרסח.

**האם מתר לי לומר להורי שאם הם לא יוציאו את
הטלויזיה מביתם, לא אביא את הנכדים לבקר אותם?**

שאלה:

מאת אתי: שלום לכבוד האדמו"ר החשוב והאהוב בעליונים
ובתחתונים. יישר כחכם על כך שאתם משקיעים מזמנכם
היקר לדור יתום, ומאיר עיננו, ומצילנו מהבלי העולם הזה.
רציתי לשאל לגבי כבוד אב ואם: הורי היקרים שיחיו אינם
חרדים כמונו, אמן הם מתקדמים בדברים מסוימים, אף
בדברים אחרים קשה להם יותר למשל קשה להם להתנתק
מהטלויזיה הארוה, ולמרות ששנים רבות אני מתחננת
לפניהם שיציאוה מהבית, עדין לא הצלחתי לשכנע אותם.
אנו גרים בחוץ לארץ, כך שהילדים שלי לא חשופים לטלויזיה
שלהם, אבל אני חוששת שיהיו זמנים שזו תהיה בעיה, כי
אנחנו מתכננים לקחת את הילדים בזמן הבר-מצוה או
הבת-מצוה לארץ ישראל, ואני יודעת שההורים שלי יפגעו
עד עמקי נשמתם אם לא אביא את הילדים לביתם, בפרט
שהילדים מאד רוצים לבקר אצלם.

שאלתי היא: האם מתר לי לומר להם שאם הם לא מוציאים
את הטלויזיה מביתם, לא אביא את הילדים לבקר אותם,
או שזה נקרא לעבר על מצות כבוד אב ואם שהיא כידוע
דאורייתא? תברכו מפי עליון

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אתי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שמצות כבוד אב ואם זה מהחמורה שבחמורות, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פרשה כ"ו) כל העולם כלו של הקדוש ברוך הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי) חמורה שבחמורות כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קידושין ל:) שלשה שתפין הן באדם, הקדוש ברוך הוא, ואביו ואמו, בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש ברוך הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבודוני; רואים מזה שאם מכבדים את ההורים - בזה מכבדים את הקדוש ברוך הוא. וכתב הרמב"ם (פרק ה' מהלכות ממרים סימן ט"ו) כל המבזה אביו או אמו אפלו בדברים ואפלו ברמיזה - הרי זה ארור מפי הגבורה, שנאמר (דברים כ"ז ט"ז) "ארור מקלה אביו ואמו", והרי הוא אומר (משלי ל' י"ז) "עין תלעג לאב ותבו ליקהת אם" וגו', ויש לבית דין להכות על זה מכת מרדות ולענש כפי מה שיראו; ומוכא (ספר חרדים פרק ט' סימן ל"ה) שאפלו אם מבזה אותם בלבו בלבד, הרי הוא בכלל ארור זה, עין שם. ולכן אין להילדים להטיף מוסר להורים שלהם, אפלו שהם עדין רחוקים מאד וכו' וכו'.

הרי אתם גרים בחוץ לארץ, ומה אתם צריכים לדאג עד הבר-מצוה? מה שאתם יכולים לעשות עכשו זה לצלצל לכל הפחות פעמים בשבוע לאבא ולאמא ולשאל בשלומם, ואיך הם מרגישים, ולספר להם ספורים, ולחזק ולעודד ולשמח אותם וכו' וכו', ולא לדבר שום דבר מהיהדות, רק לשאל בשלומם, וזה יקרב אותם יותר ויותר אל היהדות, כי יראו שהילדים שלהם שחזרו בתשובה כל כך מכבדים אותם, וכל כך מתעניינים בשלומם, וזה בעצמו יחזיר אותם למוטב. ולכן כל אלו שחזרו בתשובה, אסור להם להגיד מוסר לאבא

וְלֵאמֹר, אֵין דְּבַר כְּזֶה, אָבָא וְאֵמָא צְרִיכִים לְכַבֵּד יְהִיָּה מִה שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה וְכוּ', רַק צְרִיכִים לְכַבֵּד אוֹתָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְאֵז יִרְאוּ מִה הִיְהָדוּת מְלַמֶּדֶת וְכוּ', וְאֵיךְ שְׂמַקְפִּידִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּכַבוּד אָב וְאֵם, וְזֶה יַעֲזֹר מְאֹד מְאֹד שֶׁהֵם יִתְעַנְיִנוּ בִּיהָדוּת.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְאֶקְנֶה שְׂתַצִּיטִי אוֹתִי, וְעַד הַבֶּר-מִצְוָה תִּרְאֵי שְׂאֵם תְּקִימִי מִה שְׂבִקְשָׁתִי מִמֶּךָ, אֵז הַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרסט.

אֲנִי זָקוּק לְפִרְנֶסָה, אֵךְ בְּכָל מְקוֹמוֹת הָעֲבוּדָה שֶׁהַתְּקַבְּלָתִי אֵלֵיהֶם יֵשׁ בְּעֵית צְנִיעוּת. מִה עָלִי לַעֲשׂוֹת?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת עוֹז: שְׁלוֹם לָרַב. עַד עַכְשָׁו זְכִיתִי לְקַבֵּל כְּפֹה עֲצוֹת מִהָרַב, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם קִיַּמְתִּי אוֹתָן וְהַכֹּל הָיָה לְטוֹבָה. נִכּוֹן לַעֲכָשׂוּ אֲנִי עוֹבֵר לְחִיפָה, וְאֲנִי צָרִיךְ לְמִצַּא עֲבוּדָה. הַלִּכְתִּי לְכַמָּה רְאִיוֹנוֹת עֲבוּדָה, וְהַתְּקַבְּלָתִי, אֵךְ יֵשׁ בְּמְקוֹמוֹת הָעֲבוּדָה הָאֵלוּ בְּעֵינֵי חֲמוּרָה שֶׁל צְנִיעוּת.

מִצַּד אַחַד אֲנִי צָרִיךְ פִּרְנֶסָה וְיֵשׁ לִי חוֹבוֹת כִּסְפִיִּים, אֵךְ מִצַּד שְׁנֵי אֲנִי לֹא רוֹצֶה לַעֲבֹר עַל הַהֲלָכָה. אוּדָה לָרַב אִם יֵאמַר לִי מִה עָלִי לַעֲשׂוֹת, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל שֶׁהַשֵּׁם יִתֵּן בְּפִיו עֲצָה עֲבוּרִי. אָמֵן.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֵקֶב, ט"ו אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל עוֹז נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

אֵתָּה צְרִיף לְדַעַת כִּי הַבְּעֵיָה שֶׁל פְּרִיצוֹת וְכוּ', נִמְצְאָת בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק הוֹלְכִים, וְאָדָם שֶׁמְכַנִּיס בְּדַעְתּוֹ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁמְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַל יְדֵי זֶה הוּא נִצּוֹל מִלִּפְלַל בְּפֶחַח, כִּי מִי שֶׁחֲזַק בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. יוֹדֵעַ וְעַד אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל, וְהַפֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְתָמִיד חוֹשֵׁב רַק מְזֵה, עַל יְדֵי זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִיל אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יִכְשַׁל חֵס וְשְׁלוֹם בְּשׁוֹם עֲבָרָה וְכוּ' וְכוּ'.

וְהִנֵּה מֵהַשָּׁמַיִם הִבִּיאוּ אוֹתָךְ שִׁיְהִיָּה לָךְ פְּרֻנְסָה מִשָּׁם, וְלִכְן אֵתָּה צְרִיף לְהַתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהִשְׁכַּר מִשׁוֹם דְּבָר, וּבְכָל יוֹם תִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שִׁיִּצִּיל אוֹתָךְ מֵהִסְתַּכְּלוּת רְעוּת, וּמֵהִרְהוּרִים רָעִים, וְשִׁיחֲלִיף לָךְ אֶת מְקוֹם עֲבוּדָתָךְ, וְאֵז תִּרְאֶה אֶת הַיְשׁוּעוֹת שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכִכֵּר הִיָּה בִּימֵי רַבְּנוּ ז"ל הַדְּבָר כִּזֶּה, שֶׁהִיָּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ שֶׁהִיָּה מְכָרַח לְעַבֵּד בְּבֵית מְרוֹחַ שֶׁהִיָּה שָׂמָּה מְלֵא גּוֹיִם, וַיַּעַן שֶׁהוּא הִיָּה מִתְלַמֵּידֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּלִבּוֹ אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד הַגּוֹיִם וְכוּ', וְאָמַר לוֹ רַבְּנוּ ז"ל: אִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיָּה יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה לֹא טוֹב בְּשִׁבְלֶךָ, לֹא הִיָּה מְכַנִּיס אוֹתָךְ שֵׁם. וְלִכְן עֲצַתִּי, אָמַר רַבְּנוּ ז"ל - שֶׁתִּתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁישְׁמֵר אוֹתָךְ וַיּוֹצִיא אוֹתָךְ מְזֵה, וְתִרְאֶה שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד שְׁמוֹר מֵהִסְתַּכְּלוּת רְעוּת וּמֵהִרְהוּרִים רָעִים.

אֵתָּה צְרִיף לְדַעַת שֶׁהַיּוֹם הַנִּסְיוֹן הוּא בְּכָל מְקוֹם שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ וְהוּא צְרִיף רַחֲמִים רַבִּים לְשִׁמֵּר אֶת הָעֵינַיִם שְׁלוֹ, כִּי יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁנִּדְבְּקָה בָּהֶם הַקְּלָפָה הַזֹּאת לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל אִשָּׁה שֶׁעוֹבְרַת עַל הַרְחוּב וְכוּ', וְזֶה נַעֲשֵׂה אֲצִלוֹ טַבַּע שְׁנֵי עַד שֶׁהוּא מִשְׁתַּגַּע לְגַמְרֵי וְכוּ', וְנִתְקַיֵּם

אצלו (דברים כ"ח ל"ד) "וְהָיִיתַי מְשֻׁגָע מִמַּרְאֵה עֵינַיִךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה", כי מי שלא שומר על העינים שלו נעשה משגע ממש פשוטו כמשמעו, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ו) שרוב המשגעים משתגעים רק מחמת תאוות נאות, ולכן צריכים תמיד להרגיל את עצמו לבקש מהקדוש ברוך הוא שישמר אותו מהנסיונות הקשים האלו.

הקדוש ברוך הוא יזמין לה פרנסה בשפע, ולא תצטרך לבוא לידי נסיון ולידי בזיון, וככלל זה תקח בידך, שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ט) כשאדם הוא בשמחה, אזי הקדוש ברוך הוא בעצמו שומר לו את הברית שלא יכשל חס ושלום בבריתו, כי השמחה זו הקדשה, וככל שאדם יותר שמח, יותר נדבק באין סוף ברוך הוא, אשרי לו ואשרי חלקו.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרע.

אין לי שום תעסוקה, ואני שורף את הזמן היקר ללא תכלית ומטרה

שאלה:

מאת אליהו: שלום לצדיק מיבנאל. ברצוני להתייעץ אתך בנושא שמציק לי כבר שנים: אין לי מסגרת כלשהי או עבודה מסודרת, ולכן אין לי סבה לקום בבקר. עד שאני מתעורר זה כבר צהרים, ואז אני מתחיל את היום שלי לאט לאט, וזה כמו כדור - בגלל שקמתי מאחר אני גם הולך ליטן מאחר וחוזר חלילה. אני מרגיש שאין לי שום מטרה בחיים ושהזמן שלי נשרף לחנם, נמאס לי מהמצב הזה, ואני רוצה לעשות התחלה חדשה גם ברוחניות וגם בגשמיות, אבל כל-כך

התרגלתי לחיות ככה, שאני לא יודע מהיכן להתחיל. אנא
עזר לי, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו אב ה'תשע"ג

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (פתיבות נט.) הבטילה מביאה לידי
שעמום (שגעון) ולידי זמה; כשאדם הולך בטל אזי הוא פשוט
משתגע משעמום ואינו מוצא את מקומו בשום מקום, ולכן לא בחנם
שהזיהירו חכמינו הקדושים שאדם צריך ללמד אמנות כדי לפרנס את
עצמו וכן על ידי זה לא ילך בטל, כי הבטלה זה הגורם מספר אחד
של שגעון, כי מי שהולך בטל, פשוט משתגע משעמום. ולכן אתה
מקרח למצא לעצמך איזו עבודה במה שאתה אוהב לעשות, כדי
שלא תשתגע מהשעמום.

יהודי שמאמין בהשם יתברך ושומר תורה ומצוות, הוא אף
פעם לא משעמם. קדם כל, אצלו היום מסדר בסדר הגון - כשקם
בבוקר, הוא הולך לבית הכנסת להתפלל שחרית, אחר הצהריים הוא
מתפלל מנחה, וכשנעשה לילה הוא מתפלל ערבית. הרי שלך לפניך,
ש'ש פעמים הוא הולך לבית הכנסת וכבר עסוק בזה, מלבד שהוא
מלא מצוות - עונה אמן יהא שמה רבה וכו', קדשה וברכו וכו', וכן
קובע לעצמו שעורים בתורה - שעור במקרא, שעור במשנה, שעור
בגמרא, ושעור בשלחן ערוך וכבר עובדות לו שעות על גבי שעות,
עוסק בצדקה וחסד.

מלבד זאת, הוא הולך לבקר חולים, לנחם אבלים, לשמח חתן
וכלה וכו' וכו' וכך הוא אף פעם לא משעמם, הוא מחזק יהודים
אחרים ומנחמם ומשמח נשברי לב וכו' וכו' מלבד שהוא עוסק גם

במשא ומתן. הכלל - יהודי שהוא שומר תורה ומצוות, הוא תמיד עסוק ואף פעם לא משעמם לו.

ולכן ראה לקחת עצמך בידיה, וראה מה לפניך, כי אחרת פשוט תשתגע מרב שעמום. ולא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קנב.) זקני עם הארץ, כל זמן שמזקינים - דעתם מטפשת עליהם מרב שעמום. מה שאין כן, זקני תלמידי חכמים, כל זמן שמזקינים דעתם מתישבת עליהם, כי כל ימיהם עסקו בתורה ובמצוות ובמעשים טובים, ולכן גם לעת זקנתם עוסקים בזה ולכן לא משעמם להם כלל. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרעא.

בעלי שרוי בדכאון ויאוש, וקשה לי לחיות אתו ככה. מה אפשר לעשות בענין?

שאלה:

מאת רבקה: שלום לרב. לבעלי יש יב טוב, הבטיחה היא שהוא תמיד שרוי בדכאון ויאוש, ומכל דבר קטן שקורה הוא נשבר ומתכנס בעצמו. חשבת שזו תקופה עוברת, אבל זה נמשך כבר שנים, וקשה לי להמשיך לחיות בצורה כזאת. אני מרגישה כמו אקא שלו וכמו הפסיכולוגית שלו, אני מנסה לחזק אותו, אבל כבר אין לי כחות לזה. האם יש משהו שאפשר לעשות בענין?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו באב ה'תשע"ג

שלום רב אל רבקה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת כי אשה יש לה כחות הנפש בלתי מגבלים, אך היא אינה יודעת מכחה. מכרח להיות שבּעלך סבל מהשפלות עוד בהיותו ילד, הן בבית הספר והן מההורים שהשפילו אותו, ולכן הוא אבד את הבטחון העצמי שלו לגמרי, וחשב שאם יתחתן הכל יעבר וכו', ודיקא עכשו הוא מתחיל להבין את המציאות המרה - במקום שאשתו תחזק אותו שכל כך חשב וצפה שפך יהיה וכו', עוד זאת האשה מזלזלת בו ומסתכלת עליו כאלו הוא שלומיאל שלא שוה לשום דבר וכו', ולכן מתחיל להרקם בדעתו בדיוק מה שעבר עליו כשהיה רוק וההורים השפילו אותו ועשו עליו כל מיני בקורות וכו', וחוזר ונעור אצלו כל מה שסבל בבית הספר שכלם השפילו אותו וכו' וכו'.

ולכן דעי לך שיש בך כחות נפש בלתי רגילים לחזק ולעודד את בעלך. קדם כל, תראי לא לעשות עליו שום בקרת רק לתת לו מחמאות, ותמיד לספר לו את מעלתו וכו' ולשבחו ולפארו וכו' כדי לבנות לו את הבטחון העצמי שלו וכו', ואל תקחי את זה בקלות, כי סוף כל סוף הוא בעלך והוא האבא של הילדים שלך וכו'.

אל תאמרי דבר כזה: "מה, אני האמא שלו? אני הפסיכולוגית שלו?", אל תאמרי זאת, כי אם את רוצה נשואין מצלחים את מכרחת לעשות את זה, ודעי לך שאשה יכולה לבנות או לשבר את הבעל בקלות וכו' ולכן תהיי חכמה ותבני את הבית שלך, וכבר אמר החכם מכל אדם (משלי, יד א) חכמות נשים בנתה ביתה ואולת בידיה תהרסנו; הכל תלוי ביד האשה - אם את רוצה בעל שיאהב אותך תמציאי עצמך אליו וכו' ותראי לו רק אהבה וכו' ותמיד תשתדלי רק להגביה אותו ולדבר בשבחו וכו' ואז לא יקח הרבה זמן ותראי שיהיה לך בעל חדש שלא הפקת אותו אף פעם, וכל זה ברור.

ואם תצייתי אותי, תראי איך שלבסוף הוא יחזיר לך אהבה כפל כפלים והשלוש ישרה ביניכם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרעב.

מדוע הקדוש-ברוך-הוא מאפשר לגויים לפגוע ולהרג יהודים?

שאלה:

מאת הלה: שלום לצדיק. יש לי שאלה מאד חשובה, ואקווה שלא תכעסו עליה, כי אני שואלת אותה מרצון להבין את הדברים: אם אנחנו העם הנבחר, והקדוש-ברוך-הוא בחר בנו להיות לו בנים ועבדים, אז מדוע הוא אפשר לגויים בכל הדורות וגם בדורנו לפגוע ולהרג יהודים חפים מפשע, גברים נשים וילדים שלא חטאו? האם יש לכך הסבר הגיוני?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו אב ה'תשע"ג

שלום וברכה אל הלה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ד) שיש קשיות שאין עליהן תרוץ, וכל מי שנכנס בקשיות אלו אף פעם לא יצא משם, ועל זה נאמר (משלי ב') כל באייה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים, וחבל אפלו להכנס שמה כי לא יוכל לצאת מהאפיקורסות הזו וכו'. ואמר רבנו ז"ל שבשביל זה נקראים עם ישראל עברים, כי עוברים על ידי אמונה מקצה אל הקצה ואין להם קשיות כלל, כי מעלת האמונה הפשוטה עולה על הכל, שאין לו שום קשיות עליו ותברך

וְיִוֹדַע אֲשֶׁר (תהלים קמ"ה) צָדִיק הוֹי"ה בְּכָל דְרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. יֵשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שְׁאִין אָדָם מְסַגֵּל לְהֵבִין כָּלֵל, וְלִכֵּן לָמָּה לְהַכְנִס בְּקִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת שְׂיִבְלָבְלוּ לוֹ אֶת הַדַּעַת וְהַשְׁכָּל, וְעַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה תַמִּיד מְמַרְמֵר וּמְלֵא סְפָקוֹת וְעַקְמוּמִיּוֹת וְכוּ'?

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן נ"ב) שֶׁהַהֲכָרַח שְׂיִהְיֶה קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי אֵיךְ בְּשׂוֹר וְדָם טָפָה סְרוּחָה יִכּוּל לְהֵבִין בְּדַעְתּוֹ אֶת דְרָכֵי הַמְּקוּם בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִהַשְּׁגָתָנוּ וְתִבּוּנָתָנוּ? וְכֵן יֵשׁ קִשְׁיוֹת עַל הַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְנִכְלָלִים לְגַמְרֵי בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי אֵיךְ יִכּוּלִים לְהֵבִין אֶת דְרָכֵיהֶם שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִהַשְּׁגָתָנוּ? הֲרֵי הֵם נִכְלָלִים לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל חַיּוֹתֵם וּמַחֲשַׁבְתֵּם זֶה רַק בְּאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ אָדָם מְלֵא הַרְהוּרִים רַעִים וְכוּ' וְטַנּוּף וְצוּאָה בְּרֵאשׁוֹ וְכוּ' יִכּוּל לְהֵבִין אֶת דְרָכֵי הַצְּדִיק? אֲדַרְבֵּה, כֹּל מֵהֵם עוֹשִׂים זֶה עֲנִינִים לְמַעְלָה מִשְׁכָּל אֲנוּשֵׁי, וּבּוֹדָאֵי יִהְיוּ עֲלֵיהֶם קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת וְכוּ'. וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁבְּכָלֵל לֹא נִכְנָס בְּשׁוּם קִשְׁיוֹת, וּמַחֲזִיק עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה - לִידַע שְׁלֵא יוֹדְעִים כָּלֵל, וְיֵשׁ דְבָרִים שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִהַשְּׁגוֹת דַּעְתָּנוּ לְגַמְרֵי. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל שְׂמִי שְׁחָזַק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ כְּבֹר הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת, וְאַמוּנָה זֶה כְּמוֹ שָׁנָה שֶׁהָאָדָם יִשָּׁן וְיֵשׁ לוֹ נִיחָא לְמַחֲנֵי.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת שְׂיֵשׁ דְבָרִים שְׁאִין אֲנַחְנוּ מְסַגְלִים לְהֵבִין עַם הַשְׁכָּל הַמְּצַמֵּם שְׁלָנוּ, וְאִם כֵּן מָה וְלָמָּה לְהַכְנִס בְּכָלֵל בְּקִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת כְּאֵלוֹ וְכוּ' שְׂרַק יִבְלָבְלוּ לָנוּ אֶת הָרֵאשׁ וְיַעֲקֻמוּ אֶת לְבָבָנוּ וְכוּ'?

אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁמְכַנֵּס עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזוּכָה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ שְׂאָז יַעֲבֹר עַל כָּל הַקִּשְׁיוֹת וְהַסְּפָקוֹת וְכוּ' וְיִזְכָּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, כִּי הָאַמוּנָה הַפְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ עוֹלָה עַל כָּל הַמְּדַרְגוֹת שְׁבַעֲוֹלָם וְכוּ', וְעַל יְדֵי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה הוּא יִכּוּל לְהַגִּיעַ אֶל הַדְּבָקוֹת הַכִּי עֲלִיוֹנָה, כִּי הָאַמוּנָה זֶה הַדְּבָקוֹת,

וְהַדְּבָקוֹת זֹאת אֲמוּנָה, וְעַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְהִתְעַנֵּג מִזֵּיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר לֹא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרעג.

כָּל דְּבַר שְׂאֵנִי רוּצָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁתַּבֵּשׁ, וְאֵין לִי הַצְלָחָה בְּשׂוּם דְּבַר

שְׂאֵלָה:

מֵאַת נִפְתְּלִי: כָּל דְּבַר שְׂאֵנִי רוּצָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁתַּבֵּשׁ וְלֹא מִצְלִיחַ, וְקוֹרִים לִי דְּבָרִים מוֹזְרִים שְׁלֹפֵי הַשֶּׁכֶל הֵם לֹא אֲמוּרִים לְקִרּוֹת. אֲנִי מוֹשֵׁתִּיל לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַשֵּׁם כִּכֵּל יְכַלְתִּי, אֲבָל אֵין לִי הַצְלָחָה בְּשׂוּם דְּבַר. מִדּוּעַ? וְמָה עָלַי לְתַקּוֹן כִּדֵּי שֶׁהַדְּבָרִים יִסְתַּדְּרוּ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר עֵקֶב, ט"ו אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל נִפְתְּלִי נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב' סִימָן פ"ב) מֵה שֶׁהוֹלֵךְ לְאָדָם שֶׁלֹּא כִפְסָדָה, זֶה מִפְּנֵי שֵׁשׁ לוֹ גְּאוּהָ וּגְדֻלוֹת וְעַל יְדֵי זֶה הוּא מְסַלֵּק אֶת הַשְּׂכִינָה מֵעֲצָמוֹ, וְלִכֵּן הוֹלֵךְ לוֹ הַכֵּל הַהֶפֶךְ מִמֶּה שְׂרוּצָה. כִּי בְּאִמַּת רְאוּי לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת יְשׁוּתוֹ לְגַמְרֵי וְלִידַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כִּלְלֵל, וְדַבָּר גְּדוֹל וְדַבָּר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ אֶלֶּא הַכֵּל מִשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכֵּן כְּשֶׁקוֹרָה לוֹ דְּבַר מוֹזֵר וְכוּ' תִּכְרַף וּמֵיֵד עָלָיו לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְהִתְחִיל לְפִשְׁפֹּשׁ בְּמַעֲשָׂיו מֵה בְּדִיוק הוּא עוֹשֶׂה נֶגֶד רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִשְׁתַּדֵּל לְהַשְׁפִּיל

עצמו ולבטל עצמו אליו יתברך, ואז דיקא יתחיל ללכת לו כסדר. הרגע שאדם חושב 'אנא אמלך', אני ועוד פעם אני וכו' אז הולך לו שלא כסדר בכל דבר וכו', אבל תכף ומיד כשמבטל עצמו ואת ישותו יודע שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא מרגיל עצמו לדבר עמו יתברך, על ידי זה הכל יחזור וילך לו כסדר.

מה אמר לה, רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד') כשאדם יודע שכל מארעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ה) שמי שמסתכל תמיד רק על התכלית, אזי הוא רואה שכל מה שעובר עליו זה הכל לטובתו, וככל שסוגר את עיניו מזה העולם אזי רואה שכל מה שעובר עליו הוא רק לטובתו או למרק עוונותיו או להזכירו שייחזר בתשובה שלמה.

ולכן אל תהיה שבור מכל מה שעובר עליך, הרגל עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בלשון שאתה רגיל בה והוא שנקרא אצל רבנו ז"ל 'התבודדות' - שיחה בינו לבין קונו, ועל ידי זה ממילא תזכה לבטל מעצמך את כל ישותך והאנוכיות שלך וכו', כי כשאדם מרגיל עצמו תמיד לדבר עמו יתברך, על ידי זה הוא מוריד ממנו את כל הישות והגאות וכו' כי נתגלה אליו מלך הכבוד בעצמו, ואז כבר הכל הולך לו כסדר, ומה גם שרואה נסים נגלים על כל שעל ושעל ועל כל פסיעה ופסיעה, והרע מתהפך לטוב והחשך לאור גדול.

אשרי מי שיצית את רבנו ז"ל ואז יטעם טעם עולם הבא בעולם הזה, ויהיה תמיד דבוק בו יתברך, ויראה ויבין וישכיל שהכל לטובה ובכל פרט ופרט מחייו יש בזה כוונה עמקה שצריך לתקן מה שקלקל מהגלגול הקודם וכו' ודברים אלו הם נפלאות תמים דעים.

העקר רק להתחזק ולהחזיק מעמד בכל מה שעובר עליו, ולא ימשיך עצמו אל העצבות והמרירות והדכאון כרגע ויעבד תמיד על נקודת השמחה, כי אין עוד שמחה כשמחת הדבקות בו יתברך -

שְׂיֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בֵּין בְּטִיבוֹ וּבֵין בְּעֵקוֹ, בֵּין שֶׁהוֹלֵךְ לוֹ בְּטוֹב וּבֵין שֶׁהוֹלֵךְ לוֹ לְהַפּוֹךְ מִהַטּוֹב וְכוּ' - הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן צְדָק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהַתְּנָא רַבִּי עֲקִיבָא אָמַר (פְּרָכּוֹת ס"ג) לְעוֹלָם יֵהי אָדָם רְגִיל לֹאמַר כָּל מָה דְעֵבִיד רְחֻמְנָא לְטָב עֵבִיד - כָּל מָה שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַכֹּל לְטוֹבָתוֹ הוּא עוֹשֶׂה.

יְעוֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנוֹזְכָה לְהַכְנִיס יְדִיעוֹת אֵלּוֹ בְּתוֹךְ דְּעִתְנּוּ, וְאִז כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ שֶׁאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים כָּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה וְנִשְׁמַח בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרעד.

יש לי רצון חזק ללמוד ולהתעלות בתורה, אך אינני מצליח לממש זאת

שאלה:

מאת אברהם: שְׁלוֹם לְצַדִּיק שְׁלִיט"א. שְׁמִי אֲבֵרָהּ, וְאֲנִי גֵר בְּקֵרִית אֲתָא. בְּחֻסְדֵי הַשֵּׁם חֲזַרְתִּי בְּתִשׁוּבָה לְפָנָי כְּשִׁנְתִּים, וְזָכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנּוֹ הַקְּדוֹשׁ. אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם בְּמִנּוּן, וְלְהִתְחַזֵּק בְּשִׁמְרַת הַמְצוּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

יש לי רצון עז ללמוד ולהתעלות בתורה, אך לצערי אני לא מצליח לממש את הרצון הזה, ולמעשה כמעט ואיני לומד כלום. אשמח מאוד אם הצדיק היקר יתן לי עצה כיצד להצליח בלמוד תורה. תודה רבה ותהיו בריאים.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר עֵקֶב, ט"ז אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל אֲבֵרָהֶם נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן ע"ב) גַּם בְּעִבּוּדֵי הַשֵּׁם יֵשׁ עֲנִיָּן שֶׁל רַבּוּי אִוֵּר פֶּן יִהְרָסוּ לְעֵלוֹת אֶל הַוַּי"ה, שְׁזֵה יִצַּר הָרַע גְּדוֹל מְאֹד, שְׂרוּצִים הִרְבֵּה וּלְבִסּוּף מְאֻמָּה לֹא עוֹשִׂים, וְהַחֲכָם מְכַל אָדָם אוֹמֵר (מְשַׁלֵּי יג, יא) הוֹן מִהֶבֶל יִמְעַט וְקִבְּץ עַל יַד יִרְבֶּה; מִי שְׂרוּצָה בְּפַעַם אַחַת הוֹן רַב, לְבִסּוּף אֵינן לוֹ כְּלוּם. וּמִי שֶׁקּוֹבֵץ מְעַט מְעַט, עַל יְדֵי זֶה לְבִסּוּף יֵשׁ לוֹ הוֹן רַב.

אֲתָה צְרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד כָּל יוֹם מְעַט וְעוֹד מְעַט וְכוּ' וְכָךְ תַּעֲלֶה לָּךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל לְמוֹהֲרַנ"ת ז"ל "אֲבִיִסְעַל אִיזו אוֹיֵךְ גִּיט" (מְעַט גַּם כֵּן טוֹב), וְזֶה הֵבִיא אֶת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְהִיוֹת מִתְמִיד גְּדוֹל. לוֹמְדִים מְכַל לְמוֹד מְעַט וְעוֹד מְעַט, וְכָךְ בְּמִשְׁךְ שְׁבוּעַ חֲדָשׁ שָׁנָה וְכוּ' זוֹכִים לְסִים הַמוֹן, הֵינּוּ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם קֶצֶת מִקְרָא - חֲמֵשׁ וְרִשִׁי עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, פֶּרֶק אוֹ שְׁנֵי פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת כְּסִדְרָן דִּיקָא, דָּף גְּמָרָא בִּבְלִי יְרוּשְׁלָמִי תוֹסְפֹתָא שְׁזֵה רְאִשֵׁי תְבוֹת בִּי"ת, וְכְמוֹ שְׁבִיט גְּשָׁמִי לֹא נִבְנָה בְּפַעַם אַחַת אֲלֵא שָׁמַיִם אָבָן עַל אָבָן וּלְבִנָּה עַל גְּבִי לְבִנָּה, כְּמוֹ כֵּן וְיֹתֵר מִכֵּן הוּא בְּרוּחָנִיּוֹת - כְּשִׁלּוּמְדִים בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא בִּבְלִי יְרוּשְׁלָמִי תוֹסְפֹתָא, בְּמִשְׁךְ כְּמָה שְׁנַיִם מְסִימַיִם, וְכְמוֹ כֵּן בְּמִדְרָשִׁים וּבְסִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים וְכוּ' וְכוּ' וְכָךְ מִתְקַדְמִים.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁאֲתָה שׁוֹכַח מֵה שֶׁאֲתָה לּוֹמֵד, כְּכָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחַת הַר"ן סִימָן כ"ו) שֶׁלְעֵתִיד מְזַכְרִים לוֹ לְאָדָם כָּל מֵה שֶׁלָּמַד, אִף אִם שָׁכַח. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קִהְלַת רַבֵּה פְּרָשָׁה א' סִימָן ט') זֶה שְׁפוּטָה שֶׁל תּוֹרָה - שֶׁאָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה וְשׁוֹכַחָה, לְטוֹבָתוֹ אָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה וְשׁוֹכַח. שְׁאֵלוֹ הִיָּה אָדָם לְמַד תּוֹרָה וְלֹא שְׁכַחָה, הִיָּה מִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה

ב' או ג' שנים וחוזר ומתעסק במלאכתו ולא היה משגיח בה לעולם, אלא מתוך שאדם לומד תורה ושוכחה אינו מזיז ואינו מזיע את עצמו מדברי תורה.

הרי שלף לפניך, שההכרח לשכח וכו', ורב בני הנעורים שהפסיקו ללמד זה רק מחמת שרואים שלומדים ושוכחים, ואומרים לעצמם: "אם כן, מה יש לי להשקיע?" וכו' ובאמת זו טעות, כי בו ברגע שאדם מכניס את מח מחשבתו בפסקי התורה או במשניות או בגמרא או בהלכה וכו' בו ברגע נשמתו נדבקת בתורה שהיא חכמתו ותבירה, וזה נצחי, כמו שהקדוש ברוך הוא נצחי כף התורה נצחית, וכמו כן הנשמה נצחית. ולכן הרגע או השעה הזו שהדביק עצמו בתורה, זה כבר נשאר לנצח וזה מה שישאר ממנו, כי מרב ההבלים של הבלי עולם הזה לא ישאר לו שום דבר, אדרבה, יסבל רק בושות. ואם היו בני הנעורים יודעים דבר זה, שמה שלומדים ברגע זה או בשעה זו זה נצח נצחים, אף שהוא כבר שכח מה שלמד ואינו זוכר כלום, אבל בו ברגע ובשעה שאדם נדבק בתורה, הרגע הזה והשעה הזו זה נצחית. ואם היו יודעים את זה, אזי לא היו מפסיקים ללמד ולטיל בכל חלקי התורה הקדושה, אבל היות שהכניסו בראש שצריכים להיות למדן לידע ללמד "קענין לערנין", על ידי זה אם אין לו כשרונות טובים הוא לא לומד כלל. ובאמת יש פתגם: 'גנב נקרא מי שגונב, לא מי שיכול לגנב, אותו דבר 'למדן' נקרא מי שלומד תמיד ולא מי שיכול ללמד.

ודבר זה ברור למי שרוצה להודות על האמת, אשר רב רבם של בני הנעורים הפסיקו ללמד מפני שאין להם שום כשרונות וכו' וכו' ולכן נתיאשו לגמרי עד שאינם לומדים כלל ומסתובבים בחוצות וברחובות, ועוד נכשלים בראיות אסורות וכו' ומתחממים ומוציאים זרע לבטלה וכו' ועל ידי זה המח נפגם לגמרי ונופלים ביאוש גמור וכו', ונכנסים בדכאון פנימי שאף אחד לא רואה את זה מבחוץ כלל, כי מבחוץ הוא הולך בלבוש חסידי או בלבוש ליטאי וכו', אבל

בפנימיות הוא שבור כחרס ומיאש לגמרי, ובין כך עובר עליו יום ויאינו לומד כלל, וכך עוברים עליו ימים שבועות וחדשים ואפלו שנים וכו' והוא לאחר יאוש שהוא כבר אף פעם לא יוכל ללמד. אבל מי שזרק את מחו הפגום ומצית את רבנו ז"ל ולומד על פי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל (המוכא בשיחות הר"ן סימן ע"ו ומבאר באריכות בקנטרס 'סדר-דרך-הלמוד'), הרי הוא תמיד ילמד משניות, גמרא ושלחן ערוך וכו' וכו' כי בו ברגע שאדם מדבק עצמו בתורה הקדושה בו ברגע הוא נדבק בשכינת עזו יתברך, כי התורה והקדוש ברוך הוא - אחד הם. ואותו דבר בענין שיחה בינו לבין קונו, למה אדם לא מדבר עמו יתברך? כי הוא חושב שצריכים לדבר הרבה וכו' וזה קשה לו, אזי אינו מדבר כלום. אבל אם היה יודע שאפלו דבור אחד שמדברים עמו יתברך זה מדביק את נשמתו בו יתברך, אזי הוא היה מדבר עוד דבור ועוד דבור, וכך לא היה מפסיק לדבר כל היום עמו יתברך.

הכלל שעליך לזכר שמעט גם כן טוב בכל דבר, אפלו במדת השמחה - אדם חושב ששלמות השמחה זה להיות תמיד שמח, אך יען שאינו יכול מפני פגעי ומקרי הזמן שעוברים עליו על ידי זה אינו שמח כלל וכו' אבל אם היה יודע ששמחה אחת, רקוד אחד וחינה אחד זה מאד חשוב למעלה אצלו יתברך, על ידי זה היה מרגיל עצמו לקצת שמחה ועוד קצת שמחה וכו' עד שהיה תמיד שש ושמח ומחיה לכלם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרעה.

**אני משמש בתפקיד בכיר באחת הערים החרדיות,
ומושש שאדח מתפקידי בבחירות הקרובות**

שאלה:

מאת יהורם: שלום לרב החשוב רבי אליעזר שלמה שיק שליט"א. ברצוני לקבל את ברכת קדשו ועצתו של הרב שליט"א: אני איש צבור כבר הרבה שנים, ומשמש בתפקיד בכיר באחת הערים החרדיות. כעת אנו עומדים זמן קצר לפני הבחירות המוניציפליות, ויש לי חששות כבדים לגבי המושך תפקידי בקדנציה הבאה, כי יש לי הרבה שונאים והרבה אנשים שרוצים את התפקיד שלי. אשמח לעצתכם וברכתכם.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ז אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְהוֹרֵם נָרוּ יְאִיר

לְנֶכֶן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

קִדְּם אֶתְחִיל, אֵינִי יוֹדֵעַ מָה אַתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת חֵבֵר מוֹעֲצָה אוֹ ראש המועצה, אֲבָל אֵיךְ שֶׁהוּא עָלֶיךָ לְדַעַת שְׂאִישׁ צְבוּר צָרִיךְ לְהִיּוֹת אִישׁ טוֹב, אִישׁ חֶסֶד, לְעֶזֶר לְזוּלָת, וְאִזּוֹ נֶכֶן יִהְיֶה לְבוֹ בְּטוֹחַ שִׁיְצְלִיחַ דְרָכּוֹ, וְאֵף שִׁיְהִי לוֹ מִתְנַגְּדִים, כִּי כָּל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר תְּמִיד יִהְיֶה לוֹ מִתְנַגְּדִים וְיַעֲשׂוּ עָלָיו בְּקֶרֶת וְכוּ', זֶה טְבָעִי, כִּי לְבִנֵי אָדָם יֵשׁ עֵין צָרָה בְּכָל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר וּכְבָר חוֹשְׁדִים אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי חֲשָׁדוֹת שְׁבַעוּלָם וְכוּ'. אֲבָל אִם אָדָם מְשַׁרֵּת אֶת הַצְּבוּר, וְהוּא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא רַק עוֹשֶׂה טוֹבוֹת לְזוּלָת, אִזִּי נֶכֶן יִהְיֶה לְבוֹ בְּטוֹחַ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ, וְיִקְיֵם בּוֹ (מִשְׁלֵי ט"ז) בְּרִצּוֹת הַיְיָ"ה דְרָכֵי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלָם.

איתא כי אצלו יתברך חשוב רק חסד - אדם שעושה חסד לכלם ואינו חפץ בכבודו, ואינו אץ ורץ להעשיר, אלא משרת בנאמנות את הצבור - יזכה לרב טוב הגנוז והצפון עוד בזה העולם, ומכל שכן בעולם הבא, כמאמרם ז"ל (ירושלמי ברכות פ"ק ה' הלכה א) העוסק בצבור כעוסק בתורה.

אבל אם אדם הוא בטבעו איש רע ובליעל ומתנפל לאנשים, ובפרטיות לשכבות החלשות וכו' מוציא מהם את כספם במסים וכו' וארנונה שלא פחק ומתעלל בהם וכו' - הוא ישלם עבור זה מחיר גבוה מאד, כמו שאמר החכם מכל אדם (משלי י"ז) משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו. יכול להיות שכמה שנים הוא על הגבה, עושה מה שהוא רוצה וכו' מתעלל בשכבות החלשות וכו' ומתנהג כפריץ וכו', אבל לבסוף יהיה נעקר מהעולם הוא וכל ביתו במיתה משנה, ואף שרואים בני אדם ששולטים על הזולת בצורה אכזרית ולא קורה להם שום דבר וכו' אסור להרהר אחר המקום ברוך הוא, כי יש הרבה דברים שאנחנו לא מבינים, אבל דבר זה בטוח - מי שמתעלל בשכבות החלשות ומתנהג עמהם באכזריות וכו' הוא יעקר מהעולם, לא רק שיפיל ממשרתו, אלא ישכח לגמרי, ועוד יזכר לשמצה לדורי דורות.

ולכן, כל מי שרץ להנהיג צבור צריך לדעת אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן ז') מי יכול להיות מנהיג? מי שהוא רחמן, כמו שכתוב (ישעיה מ"ט) כי מרחמם ינהגם, וצריך לדעת איך להתנהג עם הרחמנות וכו'. אדם שעוסק בצרכי צבור באמונה, כל רגע הוא מקיים המון מצוות, ושכרו גדול מאד עוד בזה העולם, מכל שכן בעולם הבא, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב איש חסד שעושה חסד עם כלם, לא מסתכל על שטיות ודמיונות - חרדי, חלוני, ספרדי, אשכנזי וכו', כל מיני גזענות לשם גזענות, הוא תמיד יצליח. ואף שידיברו עליו, ויעשו עליו כל מיני בקרת וכו', תמיד זה צריך להיות ככה, ואי אפשר לשנות את טבע בני אדם וכו', אבל הוא צריך לדעת שתפקידו

הוא רק לעשות חסד עם הזולת, ואז יצליח, והקדוש ברוך הוא יעמד על ימינו תמיד ויזכה לכל טוב אמת ונצח.

העקר שבכל העקרים, צריך שתדע שהוא יתברך מנהיג את עולמו בצדק ובמשפט, בחסד ובאמת, ואם אדם בא לפניו יתברך ברחמים ותחנונים ומבקש ממנו יתברך בדמעות שליש וכו', הקדוש ברוך הוא יעלה על כל שונאיו, בדרך לא דרך יעלה מעלה מעלה ויצליח דרכו, ובכל אשר יפנה ישכיל ויצליח, ויתעלה בדרך פלא, כי הכל תלוי בו יתברך, הוא מעלה והוא מוריד.

העקר הוא אמונה בהשגחה פרטי פרטית - שדבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא הכל בהשגחה פרטית, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (יומא ל"ח) בשמך קראוהו ובמקומך יושיבוהו אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה כלל, ואמרו (ברכות נ"ח) אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה - דהינו גם זה שממנה על הביובין, שהיא משרה פחותה, גם הוא מתמנה רק ממנו יתברך, מכל שכן חבר מועצה או ראש מועצה או ראש ממשלה וכו', בודאי הכל ממנו יתברך, אם לשבט אם לטוב.

אם יתנהג ברשעות - אחר כך הוא יפל כמו הדבורה הזו שנושכת ותכף מתה, ואם יעשה טוב, אז שכו' לא יקפח לא בעולם הזה ומכל שכן לא בעולם הבא.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרעו.

הקשר שלי ושל בעלי מאד לחוץ וחונק, ובגלל שהוא מחמיר מאד, נוצרות בינינו המון מריבות

שאלה:

מאת שרונה: שלום לכבוד הצדיק. אני גרושה ויש לי שלשה ילדים. התחתנתי בשנית עם אברה, והקשר בינינו מאד לחוץ וחונק, אני חוזרת בתשובה ויש לנו הרבה מריבות שמלוות בקללות ואף בהרמת ידים, ורבן בגלל ההחמרות שלו כלפי. מבחינת המשפחה שלי אין לו דרך חזרה אחרי מה שעשה לי, ולכן עכשו אנחנו נפגשים בסתר. אנא יעץ לי מה עלי לעשות. תברך מפי עליון.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרונה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית לחזור בתשובה, שאין עוד דבר גדול אצלו יתברך כמו חזרה בתשובה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ד עמוד א') במקום שבְעֵלֵי תשובה עומדים - אין צדיקים גמורים יכולים לעמדה, ולכן את צריכה להיות מאד מאד שמחה שחזרת בתשובה.

בענין בעלך, את צריכה לדעת שאצלו יתברך מאד חשוב השלום, ואוי ואבוי לזוג שמקללים אחד את השני, שרבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות קללה סימן ו') סוף שקללת חנם ישוב על המקלל; ואמר (שם סימן א') על ידי קללות בא אבילות חס ושלום. ולכן למה עליכם להשתמש בקללות? הרי בפרוש אמר רבנו ז"ל (שם חלק ב' סימן א') אדם הרגיל בקללות הוא בא מעולם התהו; מסכן, יש לו חשף בחיים

ומְרִים לוֹ הַחַיִּים וְכוּ', וּמֵהֶעֱצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן בְּאוֹת מְרִיבוֹת,
וּמְרִיבוֹת בָּאִים לְהִרְמֵת יָדַיִם, וְעַל יְדֵי זֶה מְכַנְיָסִים אֶת הַקְּלָפוֹת
בְּבֵית, כִּי כִּף אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמְדוֹת אוֹת מְרִיבָה סִימָן ט"ו) בְּמִקּוֹם
מְרִיבָה שֵׁם הַשְּׁטָן.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתֵּרְאִי תַכְף וּמִיָּד לְהַשְׁלִים עִם
בְּעַלְךָ, וּתְבַקֵּשׁוּ סְלִיחָה אֶחָד מֵהַשְּׁנַי כִּי אַחֲרַת יְהִיּוּ אֶצְלְךָ עוֹד פְּעַם
גְּרוּשִׁים.

אֶת צְרִיכָה לְזַכֵּר שֶׁלְּמְרִיבוֹת צְרִיכִים שְׁנַיִם וְכוּ', וְהַיּוֹת שֶׁאֵת
הַתְּגַרְשֵׁת כְּכֹר פְּעַם אַחַת, מִי יוֹדֵעַ אִם אֵת לֹא הֶאֱשָׁמָה וְכוּ', וְלִכֵּן
תּוֹרִידֵי פְּרוֹפִיל וְאֵל תְּהִי כַעֲסָנִית, כִּי כִּף אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמְדוֹת
אוֹת כַּעַס סִימָן ט"ו) כַּעַס שֶׁל אִשָּׁה מַחְרִיב אֶת הַבַּיִת, וְלִכֵּן אֵל תֵּאֱשִׁימִי
אֶת בְּעַלְךָ תְּמִיד וְכוּ', תְּשַׁלְּמוּ בֵּינֵיכֶם, וְאֲזוּ הַשְּׁכִינָה תִשָּׁרֶה בְּבֵית.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרעז.

**אִיךָ אֲנִי יְכוֹל לְדַעַת בְּאִיזוֹ מְדֻרְגָּה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
אֲנִי נִמְצָא כְּרַגַּע?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אוּרִיָּאל חַיִּים: אֲנִי אֲבַרְךָ בְּכוֹלֵל, וּבְרַצוֹנִי לְשָׂאֵל כְּפֹה
שְׂאֵלוֹת:

א. אִיךָ אֲנִי יְכוֹל לְדַעַת בְּאִיזוֹ מְדֻרְגָּה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם אֲנִי נִמְצָא
כְּרַגַּע?

ב. אִיךָ אֲנִי יְכוֹל לְהַתְּעִלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה?

ג. לְמִדְתִּי כְּתִיבַת סֵת"ם, הָאֵם טוֹב שֶׁאֲתַעֲסֵק בְּזָהָה? וְאִם כֵּן,
כְּפֹה שְׁעוֹת בְּיוֹם עָלִי לְהַקְדִּישׁ לְכְתִיבָה? תּוֹדָה רַבָּה לְמוֹרְנוּ
וּרְבֵנוּ.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אוריאל חיים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך מאד מאד לשמח שאתה לומד בכולל, כי אין למעלה מלמוד התורה הקדושה, כי כך אמר התנא הקדוש (אבות פ"ק ו'): אין מלויים לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומצוות ומעשים טובים בלבד.

עליך לכבד ולקרא את אשתך שהיא עוזרת לך כדי שתוכל ללמד בכולל, ואמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט): אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערתו [ותכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו], ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ס"ט) שכל הכסף שבא לאדם זה רק בזכות אשתו, ולכן על זה שאשתך עוזרת לך ללמד בכולל - אתה צריך מאד מאד לכבדה וליקרה.

אודות שאלתך איך אתה יכול לדעת באיזה מדרגה אתה נמצא וכו', מה זה אכפת לך? אתה צריך רק לעשות את רצונו יתברך ולקיים מצוות מעשיות בלבד, ובכל מצוה ומצוה שאתה מקיים אתה צריך להיות בשמחה, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה סימן א') כשאדם עושה מצוה בשמחה, זה סימן שלבו שלם עם אלקיו. ולכן אם אתה מקיים את המצוות בשמחה - סימן שהלב שלך שלם עם הקדוש ברוך הוא.

בזה שאתה שואל איך אתה יכול להתעלות יותר ויותר בקדושה ובטהרה, עליך להרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, בשיחה בינו לבין קונו שזה נקרא 'התבודדות', וככל שתדבר יותר אל הקדוש ברוך הוא יותר תזכה להתקדש ולהטהר.

בזה שאתה כותב שלמדת להיות סופר וכו' - אשריך ואשרי

חלקה, כי סופרות זו מלאכה קדושה, ונתהיה זהיר ללכת לטבל במקוה בכל פעם לפני שאתה כותב, כי סופר צריך להקפיד ביותר לטבל במקוה, וחכמינו הקדושים אמרו (עריבין כ"א): בני, הוי זהיר במלאכתך, שמלאכתך מלאכת שמים היא; סופר זו לא סתם עבודה שכותב לשם פרנסה, סופר שכותב תפלין ומזוזות וכל שכן ספר תורה - זו עבודה קדושה מאד מאד, והוא ממשיך קדושה בעולם.

הקדוש ברוך הוא יצליח את דרכך, שתהיה תמיד שמח ותכבד את אשתך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרעת.

בעלי טס לאומן ויש לי דילמה קשה: האם לחגג בבית לבדי, או ללכת להורי החלוניים?

שאלה:

מאת שרה: לכבוד קדשת פאר הדור והדרו, אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א.

בכל שנה טרם התקדש ראש השנה, אני נצבת בפני דילמה קשה מאד, ולא יודעת היכן לשבת ביום הדין. מפאת שבעלי נוסע לרבנו לאומן, אני נוסעת להורי עם ילדי. הורי חלוניים ואינם מקפידים על שמירת החג, וגם הכשרות בספק, ועל אף הרצון שלהם לרצותני מבחינת ההכשרים, בעיות הכשרות רבות מאד.

אחי מחללים את החג לעיני ילדי, ונגרם לי צער עמוק מכך עד כדי בכי בכל ימות החג. אני יודעת שאין סכוי לשנות את משפחתי, ומצדי אני מוכנה להשאיר עם ילדי בביתי ולחגג

עמם, על אף שהם ילדים קטנים, אף אני לא רוצה לצער את הורי, כי זהו החג היחיד אותו אני חוגגת בביתם.
 מה עלי לעשות? אשמח לקבל את עצתכם הקדושה שהיא בחינת שכלו של רבנו ממש. הקדוש-ברוך-הוא יברככם בכל הברכות הכתובות בתורה, ותזכו לנחת רוח מכל יוצאי חלציקם הרוחניים והגשמיים גם יחד!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להיות מאד מאד שמחה שאת נותנת לבעלך לנסע לרבנו לראש השנה באומן, שאין למעלה מזה.

לדעתי היה טוב מאד שתשארי בבית עם הילדים ולחגג עמם את החג, ואף שזה קשה לך מאד, עם כל זאת עם כל הכבוד להורים, הם מחללים שמה שבת וחג וכו' וגם אוכלים נבלות וטרפות וכו', אזי את צריכה לכבד את הקדוש ברוך הוא ולא ללכת שמה.

את צריכה להסביר להורים שאת אוהבת אותם מאד מאד, וכך צריכה להיות מצות כבוד אב ואם - צריכים לאהב את אבא ואמא אפלו שהם רחוקים מקיום התורה והמצוות, אבל את לא יכולה לאכל שמה כי אין כשרות וכו' אין שבת וחג וכו', ואני בטוח שאם תדברי עם ההורים בצורה יפה ומשכנעת - הם יבינו אותך. אבל לך לא כדאי ללכת שמה, כי אסור לאדם לפטם את עצמו עם נבלות וטרפות, וכל שכן את הילדים - שזה מטמטם אותם.

את לא צריכה לשנות את המשפחה שלך וכו', ולא יכולים להכתיב לזולת איך להתנהג וכו', וכל שכן שאת ההורים אסור לשכנע להשתנות וכו'. את צריכה להתנהג בדרך ארץ גדול כלפי ההורים ולהתקשר אליהם תמיד לשאל בשלומם, ולהתענגן איך הם

מרגישים, ותאמיני לי, רק על ידי זה הם יחזרו בתשובה, כי הם יראו שהבת שחזרה בתשובה כל כך מכבדת אותם וכו', וזה מה שהדת מלמדת אותם וכו', אזי תתעורר גם אצלם תשובה עצומה לחזר בתשובה להקדוש ברוך הוא.

ולכן עצתי אמונה שתשארי בראש השנה בבית, ותחגגי את החג עם הילדים ותהיי שמחה ועליזה שבצלך נוסע לאומן על ראש השנה, כי כך אמר מוהרנ"ת ז"ל, שכל אחד שיהיה בראש השנה באומן יהיה לו חלק בגאולה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרעט.

מה החדוש הגדול ב'תקון הכללי', הרי יש עוד עצות רבות לתקון הברית?

שאלה:

מאת ג'ואל: שלום לרב שיק. אני כותב לך מפריז, ורוצה להגיד תודה על כל העבודה שלך אני לומד מקור הרבה. מדוע אומרים שהתקון הכללי שגלה רבי נחמן הוא חדוש שלא היה מעולם, הרי כל המטרה שלו היא תקון הברית קדש, וכבר מובא בספר התניא (בפרק ז') בשם האר"י שהתקון לפגם הברית - הוא לקרא קריאת שמע בכונה גדולה, וכמוכן לחזר בתשובה מאהבה, ומה גם שרבי נחמן נותן עוד הרבה עצות לתקון הברית, כגון צדקה וכו', אם כן מה החדוש הגדול בתקון הכללי? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ג'ואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה את התקון הכללי, ואמר, שאמירת עשרה מזמורי תהלים אלו הם תקון גמור לפגם הברית. ואמר: לכאורה זה דבר קל להגיד עשרה מזמורי תהלים, אבל מפני שאני צויתי לומר את זה, הסמ"ך-מ"ם יעשה כל מיני פעולות שבעולם להכביד את זה לבני אדם עם קשיות וספקות, כגון: "האם בדבר כל כך פשוט וקטן יהיה לי תקון?" וכו' וכו'.

והנה, באמת נתקיים דבורו של רבנו ז"ל, שרוב בני האדם מזלזלים ולא אומרים את העשרה מזמורים בכל יום ויום, כי זה נראה להם דבר קטן ופשוט וכו' ונכנס בדמיון שלהם: "האם על ידי זה יהיה לי תקון?", ולכן מתרשלים ולא אומרים את זה, בשעה שרבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ט) שתקון הכללי מסגל לתקון המחזן, לפרנסה, לרפואה ושלא יבוא לידי נפילה חס ושלום.

ולכן אדם צריך להתחזק באמונת חכמים, ולדעת כי רבנו ז"ל גלה לנו את התקון הנורא והנפלא הזה שעדין לא נתגלה בעולם וכו', ואמר שהרבה צדיקים נסו לעמד על זה ולא גלו וכו' ולי גלה הקדוש ברוך הוא את העשרה מזמורי תהלים האלו, ולכן כל מי שמאמין ברבנו ז"ל אומר את העשרה מזמורי תהלים האלו הנקראים 'תקון הכללי' בכל יום ביום בעוד התפלגין עליו.

מכל שכן וכל שכן כשיזכה אותך הקדוש ברוך הוא להיות בראש השנה אצל ציון רבנו ז"ל, ותתן פרוטה לצדקה עבור רבנו ז"ל ותאמר שם את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אמר רבנו ז"ל - אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו וכו' וכו', אני

יניח את עצמי לארץ ולרחב להוציא אותך מהשואל תחתית ומתחתיו שנפלת לשם.

ולכן, אם יש לך אמונת חכמים אל תשאל שום שאלות, ותרגיל את עצמך לומר בכל יום את העשרה מזמורי תהלים האלו הנקראים 'תקון הכללי', ובא תבוא על תקונך הנצחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרפ.

האם אפשר לסמוך ולהעביר הלאה את כל מה שאומרים בשמכם?

שאלה:

סאת טליה: שלום לצדיק. לאחרונה מפרסמים בשמכם דברים שאמרתם על כל מיני אנשים. האם אפשר לסמוך על מי שאומר שהוא שמע את הדברים בעצמו, ולהעביר אותם הלאה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, י"ח אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל טליה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך

את צריכה לדעת שמה שכותבים בשמי וזה לא מובא בספרים שכתבתי - אין לזה שחר וכו'. אומרים בשמי הרבה דברים שלא היו ולא נבראו וכו', וכותבים בשמי הרבה שקרים וכו', ולכן צריכים מאד מאד להזהר לא לקבל מאף אחד שום דבורים שלא ראו בכתבי היד שלי או בספרי שהדפסתי, מלבד כמה תלמידים שהם כותבים את כל השיחות שלי שמדפסות בספרי 'שיחות מוהרא"ש', וכן מה

שְׁכוֹתָבִים אֶת הַתּוֹרוֹת שְׁאֲנִי דוֹרֵשׁ בְּרַבִּים בְּשֵׁם 'תּוֹךְ הַנַּחֲל' - עַל זֶה יֵשׁ לְסַמֵּךְ, אֲבָל שְׁאֵר מוֹדְעוֹת וְכוּ', אוֹ קִטְעִים שְׁכוֹתָבִים אוֹ מִדְּפִיסִים בְּשֵׁמִי כְּאֵלוֹ שְׁאֲנִי כְּתַבְתִּי וְכֵאלוֹ שְׁאֲנִי אִמַּרְתִּי אֵת זֶה - הַכֹּל שֶׁקָּרַ וְכִזְבּ וְכוּ' וְכוּ'.

וּבְכֻלָּל צְרִיכִים לְדַעַת, שְׁאֲנִי אִף פַּעַם לֹא מְדַבֵּר מֵאַחֲרֵים וְזֶה כָּלֵל לֹא מַעֲנִין אוֹתִי וְכוּ', וְלֹא יְכוּלִים לְדַעַת מֵהַ שְׁקוֹרָה עִם הַזּוּלַת וְזֶה לֹא צְרִיךְ לַעֲנִין אִף אַחַד וְכוּ', אִף אַחַד הוּא לֹא הַשּׁוֹטֵר שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכוּ', עֲנִינְנוּ זֶה רַק לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וּלְתַקֵּן אֵת מַעֲשֵׂינוּ וְלֹא לְדַבֵּר מֵאַחֲרֵים.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן פ"ג) שֶׁזֶה יֵצֵר הָרַע גְּדוֹל לּוֹמֵר "צְדִיקָה זֶה נֶאֱמָה, צְדִיקָה זֶה לֹא נֶאֱמָה" וְכוּ' וְכוּ', וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁלֹּא מִתְעַרֵּב בְּעַסְקִים שֶׁל אַחֲרֵים וְכוּ' וְלֹא מְדַבֵּר מֵאַחֲרֵים וְכוּ' כִּי עֲבוּר זֶה יֵשׁ לָנוּ אֵת הַסֵּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע שְׁעוֹסֵק לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כִּי כָּל כַּח הַטְּמֵאָה שֶׁלּוֹ זֶה רַק "הַפְּרָד וּמִשְׁל". אֲנַחְנוּ תַלְמִידֵי רַבְּנוּ ז"ל צְרִיכִים לְהַחֲזִיק אֵת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאִישׁ אֵת רַעְהוּ יֵאֱמַר חֲזַק, וְלֹא יִגִּיד פְּשָׁטִים אוֹ סְבָרוֹת עַל הַזּוּלַת וְכוּ', אִם הוּא גְּדוֹל וְכוּ' אוֹ אִם הוּא קָטָן וְכוּ', הַלּוֹאֵי שְׁנַתְקַן אֵת עֲצָמֵנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרפא.

אֲנִי סוֹבֵל מִחֲרָדוֹת וּפְחָדִים. הֲאִם יֵשׁ לְרַבִּי נַחֲמָן עֲצָה בְּשִׁבִיל הַבְּעִיָּה שְׁלִי?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׁלוֹם: לְכַבּוֹד הַצְּדִיק שְׁלוֹם. אֲנִי סוֹבֵל מִחֲרָדוֹת וּפְחָדִים, וְקִשָּׁה לִי לְהִיּוֹת בְּמַחֲיצַת אֲנָשִׁים. הֲאִם יֵשׁ לְרַבִּי נַחֲמָן עֲצָה בְּשִׁבִיל הַבְּעִיָּה שְׁלִי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, כ"א אב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל שְׁלוֹם נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

דע לך, כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מִחֲדִיר בְּעֶצְמוֹ אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, עַל יְדֵי זֶה מִתְבַּטְּלִים מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי פְחָדִים שֶׁל הַכֵּל שְׂבָאִים מִחֲסָרוֹן אַמוּנָה. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת כַּעַס מ"א) הַכַּעַס מִפְחִיד אֶת הָאָדָם; כְּשֶׁאָדָם תְּמִיד בְּמַתַּח וַיֵּשׁ לוֹ כַּעַס עַל כָּל אַחַד, הָרִי זֶה מְכַנֵּס אֶת הָאָדָם בְּפְחָדִים וְחֲרָדוֹת. וְלָכֵן רָאֵה לְהַחֲדִיר בְּךָ אַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְתַדַּע שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִי פְּרֻטִית וְאֵיךְ שֶׁהוּא יִרְצֶה - כֵּן יִהְיֶה, וְלָכֵן לְמָה לָךְ לְהַכְנִס בְּלִחְץ וּבְפַחַד וּבְחֲרָדוֹת?

וְלָכֵן אַתָּה צְרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַקֵּר הָאַמוּנָה - כְּשֶׁמוֹצִיא אֶת זֶה מִפִּיּוֹ, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (תְּהִלִּים פ"ט) אוֹדִיעַ אַמוּנָתְךָ בְּפִי, וְאָמַר עַל זֶה רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב' סִימָן מ"ד) שְׂאַמוּנָה תְלוּיָהּ רַק בְּפִה שֶׁל הָאָדָם - תְּמִיד צְרִיכִים לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהַעֲקֵר לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁזֶה בְּעֶצְמוֹ אַמוּנָה, כִּי לֹא יְדַבֵּר אָדָם עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ אֲלֵא אִם יֵשׁ לוֹ אַמוּנָה.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מְרִיבָה סִימָן נ"ד) מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ אַמוּנָה אֵינוֹ יָרָא מְאוּיָבִים; כִּי מִי שֶׁמְאַמֵּין שֶׁהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ וְדַבֵּר גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה אֲלֵא עַל יְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכַמְּאֲמָרֵם ז"ל (חִילּוּן ד') אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמַטָּה אֲלֵא אִם מְכַרְיִזִין מִלְּמַעְלָה - שׁוֹם דַּבֵּר גְּדוֹל אוֹ קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מִעֶצְמוֹ רַק הַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אָדָם כְּזֶה אֵין לוֹ פְחָדִים וְאֵין לוֹ חֲרָדוֹת, וְזֶה מֵה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת בְּטָחוֹן סִימָן א') מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ בְּטָחוֹן אֵין לוֹ שׁוֹם פַּחַד, וְכַמוֹ שְׂכָתוּב (יִשְׁעֵיהוּ יב, ב) אֲבַטַח וְלֹא אֶפְחַד, כִּי עַל יְדֵי בְטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ אֵין לוֹ מַה לְהִתְפַּחַד מֵאֵף אַחַד בְּעוֹלָם, כִּי בְלִעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ אֵי אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוֹם דְּבָר,

וְלִכֵּן לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לַפְחַד תְּמִיד? וְלָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת בַּחֲרָדוֹת?
מִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת לָךְ מִשְׁהוּ בַלְעָדֶיךָ יִתְבָּרֵךְ?

חֲזַק וְאַמֵץ בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאַזּוּ יִתְבַטְּלוּ מִמֶּךָ כָּל הַחֲרָדוֹת
וְהַפְּחָדִים שֶׁל הַכֹּל.

הַרְגֵל עֲצֻמָּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלָךְ, וְהוּא יִשְׁמַר
אוֹתָךְ מְכֹל רַע, וְזֶה בְּטוֹחַ כִּי תִפְלֶה מִשְׁנֵה אֶת הַטְּבַע לְגַמְרִי, וְכִמוֹ
שֶׁאַמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן ר"ן) הַטְּבַע מְחִיב כָּךְ, וְהַתִּפְלָה
מִשְׁנֵה אֶת הַטְּבַע, וְכֵן עַל יְדֵי תִפְלָה בּוֹנֵה לַעֲצֻמוֹ אֶת הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי
וְאֵין לוֹ כִּבְר שׁוֹם חֲרָדוֹת וּפְחָדִים מֵאַף אֶחָד בְּעוֹלָם.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרפב.

**הַבֵּן שְׁלִי יוֹצֵא מְכֹלֵי, צוֹרֵחַ וּמִשְׁתוֹלֵל, וְכֹל מֵה שֶׁאַנְחֵנוּ
עוֹשִׂים כְּדֵי לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ - לֹא עוֹזֵר**

שְׁאַלָה:

מֵאֵת יְאִיר: שְׁלוֹם לְרַב הַצְּדִיק וְהָאֱהוּב. אֲנִי צָרִיךְ עֲצָה בְּקִשְׁר
לְבָנִי בֶן הָאֲחֻת-עֶשְׂרָה: הוּא יוֹצֵא מְכֹלֵי בְּמִהֲרֹת, צוֹרֵחַ
וּמִשְׁתוֹלֵל, וּמְאִים עַל אַחֵיוֹתָיו "אֲנִי אֲשַׁחַט אֶתְכֶן, אֶפְרָק
אֶתְכֶן", וְכֹל הַהֶסְבְּרִים, הַשִּׁיחוֹת וְהַעֲנָשִׁים לֹא עוֹזְרִים. מֵה
אֶפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רֵאָה, כ"ב אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְאִיר גֵּרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מה אמר לה, עם ילדים צריכים ללכת בסבלנות בלתי רגילה, כי אם רוצים להצליח עם הילדים צריכים להוריד את עצמם אליהם מאד מאד, כי רק זו הדרך להצליח עמם, כי רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות בנים סימן ק"ז) הבנים שוטים כשאביהם כעסן; כי טבע של בן שהוא שואל שאלות על כל פרט ופרט, והוא רוצה לדעת מה, ומי, ואימתי, ואם האבא מוריד עצמו אל הבן ומסביר לו כל דבר הרי הילד נעשה פקח, כי ילד מאד סקרן ורוצה לדעת כל דבר וצריכים להסביר לו בסבלנות, והיות שלהורים אין סבלנות לילדים מכל מיני סבות שרק לא יהיו, אזי מתעצבנים עליהם והם בכעס עליהם ולכן הבנים נשארים שוטים. ולכן צריכים ללכת עם ילדים בסבלנות גדולה מאד ולהראות להם המון אהבה וכך יצליחו בתיים.

אם מסבירים תמיד לבן או לבת בצורה נכונה ועדינה ובסבלנות גדולה, ומראים להם אהבה, אז יכולים לפעל אצלם בקלות, ולכן הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד לא להכות ילדים - אין דבר כזה להרביץ לילדים ואין דבר כזה ללכת בתקיפות, כף מאבדים את הילדים, ורק עם נעם ואהבה מצליחים.

הקדוש ברוך הוא יעזר לה שיהיה לה נחת מכל יוצאי חלציה ובפרט מהבן הזה, ותלך בצורה כזו - תראה לו המון אהבה וחם ואז תראה שיהיה לה בן אחר לגמרי.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרפג.

**בני הגיע לגיל שדוכים לפני כמה שנים, אף אני מרגיש
שעדין הוא לא בשל להתחתן**

שאלה:

סאת משה זאב: שלום לכבוד הרב. בני הגיע כבר לפני כמה

שנים לגיל שדוכים, אף אני מרגיש שהוא עדין ילד והוא לא בשל להתחתן. מה אפשר לעשות כדי להכין אותו לחיי הנשואין?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל משה זאב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי זה כבר מאחר, עכשו אתה רוצה להדריך את הבן שלך? זו הטעות של כל ההורים - הוא ואשתו רבים במשך כל השנים ומנבלים את הפה אחד על השני וכו', מקללים אחד את השני וכו', והבית מתהפך לגיהנום ממש, מוציאים את כל העצבים על הילדים, ומורידים מהם את הבטחון העצמי על ידי שמשפילים אותם ושוברים אותם וכו' ומזה יוצאים כל הקלקולים שהילדים כל הזמן עצבניים וכו' ובמתח וכו', ועכשו לפני החתנה אתה שואל מה אתה אמור לדבר אתו, ואיך אתה צריך להדריך אותו, כי לדעתך הוא לא מוכן לחתנה וכו'.

ההורים צריכים שיהיה ביניהם דרך ארץ גדול, לעזר אחד לשני, לכבד אחד את השני ולתת מחמאות אחד לשני, להראות חם ואהבה לילדים, ואז יכנס בתוך הילדים מגיל קטנות איך חיים ביחד עם אשה וכו', איך יש אהבה בבית וכו' ואיך מצליחים בחיים ומכניסים בטחון עצמי בהם. ואם ההורים היו עושים את זה בודאי היו מצליחים.

אתה צריך לדבר מהיום והלאה עם הבן שלך רק בדרך חיובית ולהראות לו שכן יכול להצליח וכו', כי צריכים רק לבנות את הילדים לא לשבר אותם.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתצליח דרכך בגדול ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרפד.

כואב לי לראות את ההורים שלי צופים בטלויזיה, ולכן חבלתי בה. האם נהגתי כשורה?

שאלה:

סאת ברוך: לכבוד הצדיק היקר מאד מאד בכל ארצות תבל, שלום וברכה.

האם כשכתוב שאברהם אבינו עליו השלום שבר את הצלם והפסלים בבית אביו זה כפשוטו ממש וכך היה בפעל, כלומר שהוא לקח מקל ושבר הכל, או שזה לא היה כפשוטו ויש בזה עמק לפי הספירות הרוחניות?

אני שואל מפני שמאד קשה לי לראות את ההורים שלי צופים בטלויזיה וראים שם בין השאר דברים לא כל-כך צנועים, ולכן לקחתי מספרים וגזרתי את ככל האנטנה של הטלויזיה שלהם. האם נהגתי כשורה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ברוך נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך שאברהם אבינו היה הראשון שגלה את הקדוש ברוך הוא בעולם, עד כדי כך שאומרים חכמינו הקדושים (בראשית וכה פרושה א' סימן י"ב) בהברא"ם זה אברה"ם; בזכותו של אברהם אבינו נברא

העולם, כי אותיות באברה"ם הן אותיות בהברא"ם. הקדוש ברוך הוא ברא את העולם כדי שיגלו אותו יתברך לכלם כמאמרם ז"ל (תנחומא נשא) ביום שברא הקדוש ברוך הוא עולמו נתאנה שיהיה לו דירה בתחתונים - שכלם יכירו אותו, ואברהם אבינו היה הראשון שגלה את הקדוש ברוך הוא, ולכן בזכותו נברא העולם, ולכן אמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה מ"ב) אמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם: אני לא היה שמי נפר לבריותי, והכרת אותי בבריותי, מעלה אני עליך כאלו אתה שתף עמי בבריאתו של העולם, וזו היתה העבודה של אברהם אבינו - לגלות ולפרסם את הקדוש ברוך הוא.

ולכן כשאביו תרח היה לו בית חרשת של פסלים ולמד את כלם שכאלו הפסלים בראו את העולם וכו' וכו' אזי חרה לו מאד מאד, והוא היה עוד ילד צעיר, אזי לקח גרזן ושבר אותם פשוטו כמשמעו. זה לא ספירות וכו' וזה לא רוחניות וכו', הוא שבר את הפסלים ממש בלי דמיונות וכו' כי חרה לו מאד איך יכולים להטעות בני אדם להחליף כביכול את הקדוש ברוך הוא שהוא חי וקיים ומחיה את כל הבריות וכו' וכו' עם פסל ומסכה שהם עץ ואבן וכו' וכו' ולכן שבר את זה.

אבל אצלך זה ענין אחר לגמרי, אתה צריך לדעת שכבוד אב ואם זה מהמצוות הכי חמורות, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פרק כ"ז) כל העולם של הקדוש ברוך הוא ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (קידושין ל:) בזמן שאדם מכבד את אביו ואמו מעלה אני עליהם כאלו דרתי בניהם וכיבדוני וכו'. בן אסור לו להגיד מוסר לאבא, נקדה!

ולכן מה לך ולהורים כשהם מסתכלים בטלויזיה וכו'? איך מתר לך לקחת מספרים ולגזר את הכבל של האנטנה? זו חצפה מאד מאד גדולה מצד הבן שמצער את האבא והאמא, ואף שהם לא נוהגים כשורה, זה לא הענין של הבן, כי בן אסור לו להתערב במעשה ההורים, ואדרבא, אם הבן רוצה שההורים יחזרו בתשובה הוא צריך

להתנהג בדרך ארץ גדול - לטל ידים לפני האכל להגיד ברכה בקול, לאכל בדרך ארץ ולהקפיד לאכל מאכלים כשרים וכו', ויקפיד לברך ברכת המזון מהסדור דיקא, וכבד וייקר את ההורים אפלו שהם עדין רחוקים מהתורה והמצוות, ילך לבית הכנסת להתפלל את השלש תפלות בכל יום - שחרית מנחה וערבית, ובכלל יתנהג בדרך ארץ גדול, ותמיד ישתדל לעזר להורים. ובצורה כזו ההורים יראו מה התורה הקדושה מלמדת את הבן שלהם, וזה ישפיע עליהם גם כן לחזר בתשובה, אבל לקחת מספרים ולגזר את הכבל של האנטנה של הטלוויזיה וכו' זה מעשה פראות ולא מתאים ליהודי שומר תורה ומצוות, איפה המצנה של כבד את אביך ואת אמך, שהיא מהחמורות שבחמורות?

ולכן תראה מהיום והלאה לשמר בכבוד ההורים, והקדוש ברוך הוא יעזר שאתה תחזר בתשובה באמת, ואז ממילא גם ההורים יחזרו בתשובה שלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרפה.

**יְצַאתִי לְשִׁדּוּךְ עִם בַּחוּרָה שֶׁהֲרָמָה הַרוּחָנִית שְׁלֵה נְמוּכָה
מְשֻׁלִי, וְאֲנִי מֵאֵד מְבַלְבֵּל**

שאלה:

מאת רנאל: לצדיק שלום. יש לי בעיה שמעיקה עלי: יצאתי לשדוך עם בחורה שהרמה הרוחנית שלה נמוכה משלי, אנחנו בקשר כבר חדשים ולאט לאט הדברים התפתחו. אני מצפה ממנה שאם נתחתן היא תשמר על צניעות, כלומר שהיא תלבש חצאית, כסוי ראש וכו', אך היא מצדה אומרת

שהיא עדין לא בשלה להתלבש ככה וזה כבוד עליה, אבל היא מקוה שבעתיד היא תתחזק יותר.

בנוסף, הסברתי לה על חמרת אסור נגיעה לפני החתונה, אף היא אומרת שזה קשה לה, והיא לא יודעת אם נוכל להמשיך בקשר.

אני מבבלל כי נוצרו בינינו רגשות מאד חזקים - אני אוהב אותה, והיא אוהבת אותי, אף מצד שני אני יודע מהי התכלית של החיים ואני רוצה לעבד את השם כמו שצריך. מה עלי לעשות במקרה כזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רנאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם אתה יוצא עם בחורה כבר כמה חדשים, ויש לכם רגשות אחד לשני ואתם אוהבים אחד את השני וכו', אזי אתם צריכים תכף ומיד לעשות ארוסין ולהכין את עצמכם לחתונה, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד לא להרחיק מזמן הארוסין עד זמן החתונה.

אי אפשר להכריח את הצד השני שתהיה קיצונית כמו שאתה רוצה וכו', זה לא הולך ככה, והיית צריך לדעת את זה קדם וכו', אבל עכשו כשנקשרתם אחד לשני רגשית ואתם אוהבים אחד את השני, אתם צריכים לעשות כל מיני מאמצים שבכולם לא להכנס בוכוחים ולא לעשות שום תנאים אחד עם השני וכו' וכו' אלא הכל עם אהבה, ואז פועלים מה שרוצים.

צריכים לדעת שקדם נשואים נגיעה אסורה בהחלט, כי בחורה לפני שהתחתנה וכו' חל עליה אסור נדה וכו' וזה מאד מאד חמור, ולכן הכי ממלץ להתחתן מה שיותר מהר, אבל בשום פנים ואופן לא להתוכח ולא לעשות תנאים, כי חבל שתאבדו אחד את השנייה

בשעה שאתם כבר אוהבים אחד את השנייה ויש רגשות אחד אל השנייה.

אתה רק תראה לחזור בתשובה שלמה, ולהקפיד להתפלל את שלש התפלות - שחרית מנחה וערבית במנין, לקבע עתים לתורה, ולקיים את המצוות בשמחה עצומה, ותמיד תהיה שמח ועם חיוך על הפנים שלך, ותראה איך שהאהבה ביניכם תתרבה יותר ויותר ותצליחו מאד בחייכם.

הקדוש ברוך הוא השומר את עם ישראל, ישמר אתכם שלא תגיעו אף פעם לחטאים ועוונות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרפו.

האם כדאי לי לנסע לאומן לשלש שעות בלבד, כדי להשתטח על הציון ולהגיד את התקון הכללי?

שאלה:

מאת משה: לכבוד הצדיק. ה'דם כל, אני מודה מקרב לב על הקנטרס 'סדר-דרך-הלמוד', הקנטרס הזה עשה לי מהפכה בבית, וסוף סוף הילדים רואים שהאבא לומד. ברוך השם זכותי לסיים כבר ששה סדרי משנה, והשם יעזר שנזכה להנות מאורכם הגדול עוד רבות בשנים מתוך בריאות איתנה ושלמות הנפש.

ברצוני לשאל שאלה חשובה, וסליחה על הטרחת: עוד לא זכיתי להיות באומן, ובכלל אף פעם עוד לא יצאתי מארץ הקדש, ובפשי חשקה מאד להשתטח על ציון רבנו הנחל נובע מקור חכמה, כי אני מרגיש שבלעדיו הייתי נאבד לגמרי.

הבעיה היא שאינני יכול לנסע לאומן בראש השנה כי אני משמש כגבאי בית מדרש של חסידות גדולה. עלה בדעתי רעיון לנסע הלך וחזור (במשך השנה ולא בראש השנה), ולהיות אצל רבנו ז"ל שלש שעות ולחזור באותו יום מבלי להתעכב. האם יש לזה חשיבות, או שעדיף שלא לצאת מהארץ כלל? איני יודע מה לעשות.

ועוד פעם, אני מודה לכם על כל העצות והדרך שהנחלתם לעם השם, והלואי ויכלתי לבוא ולהסתופף תחת עפר גגליכם. כי ארץ ימים ושנות חיים יוסיפו לה ימים על ימי מלך תוסיף שנותיו כמו דר ודר.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תשע"ג.
 שלום וברכה וכל טוב סלה אל משה נרו יאיר
 לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית להתודע מרבנו ז"ל, שהוא הרבי של הדור הזה - שמבין את כל אחד ואחד ויכול לרדת אל כל אחד ואחד ולהגביה כל אחד ואחד, ולהדביק אותו בו יתברך, ולכן אתה צריך מאד מאד לשמח שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל.

ועל כלם אתה צריך לשמח שקבלת ממנו את סדר-דרך-הלמוד שגלה לנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ע"ו) דרך נפלאה מאד מאד איך להצליח בלמוד התורה הקדושה - ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום מפרשת השבוע ולא לחכות עד יום ששי, אלא לקיים מה שכתוב בשלחן ערוך (ארח חיים רפ"ה סעיף ג') מיום ראשון ואילך נקרא עם הצבור, וכתב שם המשנה ברורה שפך נהג הגר"א, כי זה מדינא דגמרא. וכך בכל שבוע תסים שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י, וכן תגרס בכל יום המון פרקים משניות, ואם תזכה לומר בכל יום ח"י פרקים משניות - אין למעלה מזה, כי זה הורג את היצר הרע, ומה גם שבזכות המשניות תהיה לך פרנסה, כי משנ"ה עולה כמספר

פְּרַנְסָה, ומי שאומר הרבה משניות זוכה לפרנסה בנקל, וכן אם אדם נפל בבוץ ולכלוך וכו' וכו' על ידי עוונותיו המרבים וכו' וכו' על ידי למוד משנה יכול לצאת מפל הכלוך שלו וכו', וכי (תהלים ל) ה'עליית מ'ן ש'אול נ'פשי ראשי תבות משנ'ה, ואם אדם מרגיל את עצמו ללמד הרבה משניות זה מזכך את הנשמה שלו כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה ז' סימן ג) אין הגליות הללו מתכנסות אלא בזכות משניות.

ועל כלם אם היית זוכה בכל יום ללמד דף גמרא בסדרת הדף היומי אין למעלה מזה, כי גמרא היא ראשי תבות של ארבעת מלאכי השמירה גבריאל מייכאל רפאל אוריאל. אשריך ואשרי חלקך אם תקים את זה ואז טוב לך כל הימים.

בענין להיות אצל ציון רבנו ז"ל באומן שעוד אף פעם לא היית שם, כדאי לך לעזוב את הכל ולברח אל ציון רבנו ז"ל במשך עשרים וארבע שעות, לכל הפחות שתהיה פעם בחייה אצל ציון רבנו ז"ל, כי מה אדם לא יעשה בשביל תקון נפשו הרי ימינו כצל עובר, הנה אנחנו כאן והנה אנחנו יוצאים מכאן וכו' וכו', ולכן כדאי וכדאי על כל פנים פעם אחת בחיים להיות בציון רבנו ז"ל ולתת שם פרוטה בעבורו ולומר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי' כדי לקבל את תקוננו, ועוד לא היה צדיק בעולם שהבטיח עם שני עדים פשרים שמי שיזכה לבוא אל ציונו אפלו אם עצמו וגבהו פשעיו יוציא אותו מהשאל תחתית ומתחתיו. ולכן אם עדין לא היית, תעשה כל מיני מאמצים שבעולם לבוא אל ציון רבנו ז"ל ותאמר את העשרה מזמורי תהלים שזה תקון נורא מאד, ואל תדחק את זה כי ימינו כצל עובר ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה צ"ו סימן ב) כצל ימינו על הארץ - והלואי כצלו של כתל או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף; זאת אומרת החיים עפים לנו, הנה יום והנה לילה, ולכן אם לא היית עדין אצל ציון רבנו ז"ל באומן, תראה לקחת מטוס ולנסע אפלו רק לעשרים וארבע שעות.

בִּוּדָאֵי אֵינן לְמַעְלָה מִזֶּה לְהִיּוֹת אֶצֶל רַבְנֵנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁאָמַר (חיי מוה"ר"ן סימן ת"ג) הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי עוֹלָה עַל הַכֹּל. וְהִיא פְּלֵא אֶצְלֵי מֵאַחַר שֶׁהַמְקַרְבִּים שְׁלִי מֵאֲמִינִים לִי וְלָמָּה לֹא יִזְהָרוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְקַרְבִּים אֵלַי שִׂיְהִיו כְּלָם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִישׁ לֹא יַעֲדֵר? כִּי כָּל הָעֲנִיָּן שְׁלִי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהִזְהִיר לַעֲשׂוֹת כְּרוּז שְׁכָּל מִי שְׁסָר לְמִשְׁמַעְתּוֹ וּמְקַרֵּב אֵלָיו יְהִיָּה אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לֹא יִחְסֹר אִישׁ. וַיַּעַן שִׂישׁ לָךְ מְנִיעוֹת וְאִתָּה לֹא יְכוּל לְנַסֵּעַ מִפְּנֵי פְּרִנְסָתְךָ, עַל כָּל פְּנִים תְּהִיָּה עִכְשָׁו פַּעַם אַחַת בְּחַיִּיהָ, וַיִּפֶּה שְׁעָה אַחַת קִדְּם כִּי אָדָם לֹא יוֹדֵעַ מֶה יְהִיָּה אִתּוֹ מִחֵר וְכוּ' וְכוּ'.

אל תהיה בטלן, תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך זו הצלחה נצחית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרפז.

**נְסַעֲתִי לְאוֹמֵן שֵׁשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּרִצִּיפוֹת, אֶף מֵאֵז
שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי אִשְׁתִּי לֹא מוֹכֵנָה שְׂאִסַּע**

שְׂאִלָּה:

מֵאֵת עַפְרָ: שְׁלוֹם רַב. כְּשֶׁהִיִּיתִי רוֹקֵה, זְכִיתִי לְנַסֵּעַ לְאוֹמֵן וְלִהְיוֹתְךָ בְּקִבוּץ הַקְּדוּשׁ בְּיַחַד אֶתְכֶם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּרִצִּיפוֹת, אֶף מֵאֵז שֶׁזְּכִיתִי לְהִתְחַתֵּן, אִשְׁתִּי לֹא מוֹכֵנָה לְשִׁמְעַ עַל נְסִיעָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְלֹא רוּצָה לְשִׁמְעַ שׁוֹם דָּבָר שֶׁקְשׁוּר לְחִסּוּדוֹת. קֶשֶׁה לִי לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְלֹא לְהִיּוֹת אֶצֶל רַבְנֵנוּ אֶתְכֶם בְּיַחַד. אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל עֲצָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל עפר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית להיות כבר שש עשרה שנה ברציפות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה. אתה לא יכול לתאר ולשער את גדל הזכות שיש לך ואני בטוח שבזכות זה מצאת את בת זוגך.

בודאי תזכר מה שהזהיר אותנו רבנו ז"ל (שיחות הרן סימן רס"ד) לכבד וליקר את אשתו, ואמר: כמה צער ויסורים סובלות מילדיהם - צער העבור והלדה והגדול וכו' וכו' ולכן צריכים לרחם עליהם. וחכמינו הקדושים אמרו (בבא מציעא נ"ט) אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערתו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו]; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהרן חלק א' סימן ס"ט) שכל העשירות בא לאדם רק בזכות אשתו, ולכן בודאי אתה צריך לכבד וליקר את אשתך ותשתדל שיהיו שלום ואהבה ביניכם.

אבל אתה צריך להסביר לאשתך שבראש השנה זה יום הדין שאז דנים את האדם מה יקרה אתו על כל השנה, כמאמר ז"ל (ביצה ט"ז.) הכל נדונים בראש השנה; ואמרו (שם) כל מזונותיו של האדם קצובים לו מראש השנה. בראש השנה כותבים את התקציב של האדם על כל השנה, בראש השנה דנים את האדם מה יקרה אתו כל השנה וכו'. תתאר לעצמך שאדם עומד לפני שופט ורוצים לדון אותו לענש מות או שישב שנים בבית הסהר או שיקחו ממנו את כל מה שיש לו וכו' וכו' האם הוא לא היה הולך אל העורך הדין הכי גדול שיציל אותו ממות לחיים? או שיציל אותו מבית הסהר? הרי היה מוכר את הכל אם לא היה לו כסף, העקר להיות אצל העורך דין שיציל אותו! והנה רבנו ז"ל הבטיחנו בהבטחות גדולות שמי שיהיה אצלו בראש השנה הוא מבטיח לו שלא יחסר לו שום דבר, והוא

ימתיק ממנו את כל הדינים, ואמר (תני מוהרן סימן ת"ה) ראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מה הוא ראש השנה. לא מבעיא אתם כלכם, בודאי תלויים בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם בלו תלוי בראש השנה שלי.

ולכן תסביר לאשתך היקרה שהנה שומעים בכל יום תאוונות קטלניות וכו' מחלות וחלאים רעים רחמנא ליצלן וכו' וכו' ואף אחד לא בטוח בחיים שלו וכו' וכו', והנה יש צדיק אחד שהבטיח שמי שיהיה אצלו בראש השנה הוא יהיה העורך דין שלו, ולכן אשתי היקרה, אני אוהב אותך מאד מאד ורוצה את הטוב שלך ושלי - שנזכה לילדים בריאים בנפשם ובשכלם, שיהיה לנו בית משלנו ופרנסה משלנו, ובשביל זה אני נוסע לאומן כמה ימים, לא מפני שאני רוצה לעזוב אותך, אלא מפני שהצדיק הזה הבטיח הבטחה כזו שאף צדיק מעולם לא הבטיח. ולכן אשתי היקרה בואי לא נריב, אדרבה, תעזרי לי להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה ונזכה להפקד בזרע של קימא, ונכתב ונחתם לשנה טובה ומתוקה ולא יחסר לנו שום דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרפח.

אני ובעלי עומדים להתגרש, ואני רוצה לקבל הכונה להמשך החיים

שאלה:

מאת לינדה: לכבוד הצדיק שלום. אני ובעלי עומדים להתגרש וכבר פתחנו ברבנות תיק גרושין. אני רוצה לקבל

הכונה לגבי המשך החיים שלי, וברכה שהכל יעבר בשלום
ובלי בעיות מיתרות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תשע"ג.

שלום רב לינדה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בעקרון, אני נגד גרושין בכלל, כי לא באתי אל זה העולם רק
לבנות בתים, ולא להחריב בתים, ולכן אני לא נותן ברכות על גרושין.

כל הענין של גרושין זו שטות גדולה מאד, אלא אם יש בגידות
חס וחלילה וכו' וכו', אבל סתם כך להתגרש מפני שהיה ריב או
כוח ביניכם וכו' וכו' - בשביל זה לא מתגרשים. כל זוג בעולם יש
ביניהם אי הבנות כי הם שני הפכים לגמרי, והם באים מרקע שונה
וכו' ומעדה שונה וכו'. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר חלק א' סימן פ')
שעקר השלום - כששני הפכים יתאחדו יחד. צריכים לוותר אחד לשני,
אלו החיים וכו'. כשיש אי הבנות בין בני הזוג, כל אחד חושב: אם
הייתי מתחתן עם אחרת היה יותר טוב וכו' ולא יודעים שנשואים
שניים הרבה יותר קשים, ובפרט כשהוא גרוש עם ילדים, ולך יש
ילדים, ואחר כך תלדו ילדים משתפים, מה יהיה? הילדים שלך יריבו
עם הילדים שלו, או שהילדים של שניכם לא יוכלו לסבל את הילדים
שלך ואת הילדים שלו וכו' וכו', עכשו אני שואל אותך: האם פדאי
לחיות חיים כאלו?

הן אמת שאתם רבים ביניכם ולא מסתדרים וכו', אבל בזה אתם
חייבים, פי אתם צריכים ללכת אל יועץ נשואין והוא יגשר ביניכם,
אבל לא מתגרשים מפני שהיתה מריבה וכו' וכו', צריכים לסבל בזה
העולם ולהשתדל להשתוות יחד ולוותר אחד לשני, ואז אף פעם לא
יהיו גרושין. הגרושין זו קללה ולא ברכה, כמו שמצינו אצל אדם
הראשון, כשחטא כתוב (בראשית ג' כ"ד) "ויגרש את האדם"; הקדוש

ברוך הוא גרש אותו מגן עֶדן, כי זוג שְׁחִיִּים בִּיחַד בְּאֵהָבָה וּבְהַבְנָה הַדְּדִית וּמוֹתָרִים אָחֵד לְשָׁנֵי יְכוּלִים לְחִיּוֹת כְּמוֹ בְּגֵן עֶדֶן מִמָּשׁ, אָבֵל תִּכְף וּמֵיֵד כְּשִׁמְתִּגְרָשִׁים נִכְנָסִים יָשָׁר בְּגִיהֶנּוּ וְכוּ' וְכוּ'.

בְּוֹדָי אִם יֵשׁ אֱלִימוֹת בְּבֵית, אֱלִימוֹת פִּיזִית אוֹ אֱלִימוֹת מְלוּלִית וְכוּ', הָאִשָּׁה צְרִיכָה לְעֵמֵד עַל זְכוּתָהּ וּלְהַגִּיד לְבַעֲלָהּ: "בְּעָלִי הֵיָקָר! אֲנִי אוֹהֶבֶת אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, אָבֵל אִם לֹא תִשְׁנֶה אֶת הַגִּישָׁה שְׁלָךְ אֵלַי וְתִתְחִיל לְדַבֵּר בְּעֵדִינּוֹת, אֲזִי נִפְרָד", וְתֹאמִינִי לִי, אִם הַזּוּג הֵיוּ מְדַבְּרִים כְּכֹה בְּעֵדִינּוֹת וּבְהַסְבְּרָה אָחֵד לְשָׁנֵי אֵף פְּעַם לֹא הֵיוּ גְרוּשִׁין.

אֵלוֹ הַחַיִּים - צְרִיכִים לְהִיּוֹת וְתַרְנִימִים וְסִבְלָנִיִּים, וְתִמִּיד תִּזְכְּרִי שְׁהִיתָרְן וְהַסְבְּלָן - הוּא הַמְנַצֵּחַ. זֶה קֶשֶׁה, אָבֵל כָּל דְּבָר בְּחַיִּים הוּלָךְ קֶשֶׁה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרפט.

**מה נקרא 'גדלות המחין'? ואיך מחזיקים במצב זה
כל הזמן?**

שאלה:

מאת שמואל: לכבוד הרב שלום. אני אברך וקראתי את התשובה של כבוד הרב שכתב לאדם עם חובות - שיִדְבֵר עִם הַשֵּׁם וַיִּגִיעַ לְגִדְלוֹת הַמַּחִין, וְאֵז וּבִקֵּשׁ עַל מוֹמֵן. אֲשֻׁמַּח אִם כְּבוֹד הָרֵב יוּכַל לְהַסְבִּיר מַה זֶה 'גִּדְלוֹת הַמַּחִין', וְאִיךְ מַחֲזִיקִים בְּמַצָּב זֶה כָּל הַזְּמַן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שמואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

גדלות המחין נקרא כשאדם מחדיר בעצמו שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בתסוד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, הכל זה אלקות ואלקות זה הכל. והאמונה הזאת בונה את האדם לגמרי ומכניסה בו בטחון עצמי שלא יפחד משום דבר, כי הכל בא ממנו יתברך. ולכן עם דעת כזו - בקלות תהיה לו פרנסה, כי הוא לא יפחד לעשות דברים נועזים וכו' כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן רמ"ט) עקר הגבורה - בלב, כי מי שלבו חזק מאד אינו מתירא משום אדם ומשום דבר בעולם וזו נקראת גדלות המחין - ורק ככה מצליחים בחיים.

מה נקראת קטנות המחין? כשנכנסים באדם ספקות באמונה וכו' וממילא מאבד את הבטחון העצמי שלו, והוא מפחד מכל דבר קטן וכו' והוא פחדן - האדם הזה הוא תמיד לא יצלח והוא לא יגיע לשום דבר.

ולכן אל תהיה בטלן, תקח את עצמך בידך ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך, וכל מה שאתה צריך תבקש רק ממנו יתברך, וזה יבנה את האמונה שלך והבטחון העצמי שלך ותצא מעצמך ותראה שגם אתה יכול להצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרצ.

אני משתדל לחזק את כלם, אבל בתוך תוכי אני מלא ספקות באמונה

שאלה:

מאת אהרן: שלום לכבוד הרב שליט"א. אני בן ארבעים וחמש, שומר מצוות, ומנסה להתחזק בספרי רבנו בשלש-עשרה השנים האחרונות, אך מכיון שחיותי בילדותי משברים רגשיים קשים מאד, עד היום יש לי קשיים רגשיים קשים מאד, ולמרות שמבחוץ אני מוסיף לכל העולם ומצטט כמו תפי דבורי אמונה והתחזקות מרבנו, מבפנים אני אכול בספקות קשים באמונה.

אני מרגיש שכל המצוות שאני עושה וכל ההשתדלות שלי בעבודת השם זה רק כלפי חוץ, ומבפנים אני מרגיש כמו מת שיש לו 'מיתת הלב' ממש, וכשאני קורא ומנסה ללמד תורות בלקוטי מוהר"ן אני מרגיש שאני נגוע כמעט בכל המחלות הרוחניות האפשריות, ובקשי שאני מצליח להחיות את עצמי עם התורה 'אזמרה'.

אני מרגיש שקרן גם בזמן ההתבודדות, ולמרות שהייתי כבר כמה פעמים בראש השנה באומן, כלום לא זז, ואני מתסכל מכל הבחינות. מה לעשות? הצילו!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אהרן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הצרות שלך שאתה מרגיש שאתה מלא סגורים וכו' וכו' זה רק מפני שאתה לא בשמחה. בר ישראל צריך לשמח את עצמו עם כל נקדה ונקדה שיש בו, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן

רפ"ב) שאדם צריך לחפש ולבקש בעצמו נקדה טובה ששם אינו רשע, כי זו לא חכמה להפיל את עצמו וזה לא שכל לשבר את עצמו וכו', אלא צריכים לשמח עם כל נקדה שיש בו ותהלה לאל כל בר ישראל מלא מצוות כרמון.

הן אמת שעברת בחייד משברים קשים מאד מאד וכו' וכו', אך עם כל זאת אתה צריך להחיות את עצמך עם "שלא עשני גוי", כי על כל פנים תהלה לאל גוי לא נולדת, וזה צריך להיות עקר השמחה שלך, ובזה שתשמח בזה, אזי כל החיים שלך ישתנו לטובה, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד - על ידי זה הוא מצליח, וזה עקר ההצלחה בגשמיות וברוחניות.

דע לך שהסמ"ך-מ"ם שונא את האדם מאד מאד ורוצה להפיל אותו בעצבות ובעצלות ובדכאון ולכן צריכים לעשות כל מיני מאמצים שבעולם להיות רק בשמחה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ד) שאפלו אם אדם נמצא במדור הקלפות, עם כל זאת, כשמחזק את עצמו לקים מצוה אחת בשמחה - הוא עולה מעולם עד עולם וכו' עד שמגיע אל רום גבהי מרומים אל עולם האצילות, ואי אפשר לתאר ולשער את מעלת האדם שהוא שמח במצוות שהוא עושה בכל יום.

בודאי עובר עליך מה שעובר, אך על מי בזה העולם לא עובר מה שעובר וכו'? ומי לא נפל ונכשל וכו'? אך תהלה לאל זכית להתקרב אל רבנו ז"ל, שעצם ההתקרבות אליו זו השמחה הכי גדולה, עד כדי כך שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן קע"ז) אתם צריכים מאד מאד לשמח שיש לכם רבי כזה. ואתה שזכית להיות כבר כמה פעמים בראש השנה באומן אצל רבנו ז"ל, עליך לשמח עם זה מאד מאד, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ת"י מוהר"ן סימן ת"ג) מי שהיה אצלו בראש השנה ראוי לו לשמח כל השנה. ולכן דע לך, כשבר ישראל שמח ומכריח את עצמו להיות בשמחה, אזי הוא נכלל באין סוף ברוך הוא, ולכן תקח את עצמך בידיך, ותהיה רק בשמחה, וכמו

שְׁאָסוּר לְשֵׁנָא אֶת הַזּוּלָּת שְׂזָה לָאוּ בְּתוֹרָה - "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחִיךָ בְּלִבְּכֶךָ", כִּי זֶה עֲבֵרָה גְּדוּלָּה לְשֵׁנָא אֶת עֲצָמוֹ, וּמֵה שְׁקוּרָה אֶצְלֶךָ זֶה שְׂאִתָּה שׁוֹנֵא אֶת עֲצָמֶךָ.

וְלִכֵּן אֲבִקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שֶׁרַק תַּחֲדִיר בְּעֲצָמֶךָ שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֵּל לִכְל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִתָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר. אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂמִכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלוֹ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרצא.

כָּל הַזְּמַן אֲשֶׁתִּי מִבְּקֶרֶת אוֹתִי, וְאִף פְּעַם הִיא לֹא נוֹתַנְתְּ לִי מַחְמָאוֹת

שְׂאֵלָה:

מֵאת שְׂמֵעוֹן: לְכַבּוֹד הַצְּדִיק. אֲשֶׁתִּי מִמְרַרֶת לִי אֶת הַחַיִּים, וְכָל הַזְּמַן יֵשׁ לָהּ רַק בְּקֶרֶת עָלַי, מִהַבְּקָר עַד הַלַּיְלָה בְּלִי הַפְּסָקָה. דִּבְרַתִּי אִתָּה, אִמְרַתִּי לָהּ שְׂזָה מִפְּרִיעַ לִי מְאֹד, וּבִקְשֵׁתִי מִמֶּנָּה שְׂתַתְּחִיל לְתֵת לִי מַחְמָאוֹת, וְאִז אֲנִי בְּטוֹחַ שְׂיִהְיֶה שְׂנוֹי גַּם אֶצְלִי בְּכָל הַתְּחוּמִים, אֲבָל הִיא לֹא מִפְּסִיקָה. כִּנְרָאָה שְׂזָה נוֹבֵעַ עוֹד מִהַבֵּית שְׂלָה, כִּי הַהוֹרִים שְׂלָה הֵם אֲנָשִׁים מְדַכְּאִים מְאֹד. לְצַעְרִי, אֲנִי חִי כִּבְרַ עֶשֶׂר שָׁנִים שֶׁל גִּיהֵנָם אִמְתִּי. אֲנֵא עֲזֹר לִי!

תְּשׁוּבָה:

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדְרַר רְאָה, כ"ד אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל שְׂמֵעוֹן נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתָּבֶךָ.

אתה לא יכול לתאר ולשער איזו מתנה נתן לך הקדוש ברוך הוא - אשה נפלאה כזו, זו המתנה הכי יקרה, ורבנו ז"ל הזהירונו מאד מאד לכבד וליקר את אשתו, ואמר (שיחות הר"ן שיחה רס"ג) שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם לשבר את בתי ישראל כדי שיתגרשו.

אם היית תמיד שש ושמת, והיית נותן תמיד מחמאות לאשתך, והיית בגדלות המחזין - היית מבין שאשתך היא חלק ממך כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ג) עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת, ושהאשה היא חלק מהבעל, ולכן הבעל צריך תמיד לתת מחמאות לאשתו ואפלו שהיא מבזה אותו וכו' וכו', הוא צריך לדעת שזה מחמת עוונותיו, כי כך אמר הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו: כשאדם פוגם בדבור - הוא צריך לסבל מאשתו, ולכן אתה סובל מאשתך. ולכן תעשה כל מיני מאמצים שבעולם מהיום והלאה לשמר על הדבור שלך ואל תשפיל את אשתך וכו' וכו', אלא תמיד תתן לה מחמאות ותגיד לה שאתה אוהב אותה וכו' וכו' ותראה איך שהכל ישתנה לטובה.

אוי ואבוי לגבר שהוא מצפה לקבל מחמאות מאשתו, וזה מראה שיש לו שכל קטן, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"ב) הנשים מחפשות תמיד כבוד ותשומת לב מפני קטנות המחזין שלהן וכו', אבל גבר כל מי ששכלו קטן יותר, הוא רוצה יותר כבוד. ולכן אתה מראה שיש לך קטנות המחזין ואתה בלי שכל וכו' ולכן תעשה כל מיני מאמצים שבעולם לצאת מהקטנות וכו' ותבוא לגדלות המחזין ואז כבר לא תצטרך שאשתך תתן לך מחמאות אלא אתה תתן לה מחמאות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרצב.

האם כדאי לי לעבד בחברא קדישא?

שאלה:

מאת דוד: שלום רב ורפואה שלמה. יש לי שאלה חשובה מאד: אני בחור בן עשרים ושלוש, שומר תורה ומצוות. אני שוקל להתחיל לעבד בחברא קדישא בטירת המת, כי הבנתי שזו מצוה גדולה וגם השכר גדול בגשמיית וברוחנית, אף אני יודע שהעבודה לא קלה ולא כל אחד יכול לעבד בה. אבל אם אף אחד לא יעשה את זה, מי כן? לכן אני שואל את כבודי: האם כדאי לי לעסוק בזה? תודה מראש, יישר כח גדול והרבה בריאות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון שאתה צריך לעשות, זה להתחתן וכו', כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד שהדבר הראשון שצריכים לעשות זה להתחתן, שזה שלמות תקון הברית, כי ריג הוא פגום בברית וכל שכן אם הוא כבר הגיע לגיל עשרים ושלוש, עליו לחפש מאד מאד: מה קורה אתי? הרי חכמינו הקדושים אמרו (קידושין כ"ט): בין עשרים ולא נשא אשה - כל ימיו הרהורי עברה. לכן לפני שאתה רוצה לעבד בחברא קדישא, תהיה אתה בעצמך קדוש בקדשת הברית, כי אם היית יודע כמה קלפות ומשחיתים מסובכים את האדם לאחר מותו, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"א) היית מפחד לגשת אל הנפטר. ובפרט מי שהוא פגום בברית בהוצאת זרע לבטלה עליו לפחד מאד מאד לגשת אל הנפטר, כי הקלפות שלו והקלפות של הנפטר

יתחברו ביחד ויוכלו להזיק אותו בגשמיות וברוחניות גם יחד. ולכן תעשה כל מיני מאמצים שבעולם קדם כל להתחתן, ואל תקח את זה בקלות.

הקדוש ברוך הוא ירחם עליך ויזמן לך את בת זוגך, ותזכה להתחתן ויהיה לך גוף טהור, כמאמרם ז"ל (פסחים קי"ב:) גוף טהור - נושא אשה ולו בנים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרצג.

אין לי שום חברה, אף אחת לא מתענינת בי, ואני מרגישה כמו עלה נדף ברוח

שאלה:

מאת רבקה: לכבוד הצדיק. ברצוני לשפף את לבבי על פני הכתב. אני אשה חסידית שמתגוררת באירופה, ויש לי בעיה כואבת ביותר: בכל פעם שאני מתקשרת לאחת החברות שלי כדי לשוחח אתן, אף אחת מהן לא עונה לי, והן אפילו לא חוזרות אלי אחר כך, פשוט אין לי חברות, ואני מרגישה כמו שחז"ל אמרו: 'או חברותא או מיתותא'.

אני מרגישה שהמקום שלי הוא מתחת לאדמה, ושאיני שנה להיות בין בני אדם בכלל, כמעט אף אחת לא מסתכלת עלי, ואני מרגישה כמו עלה שדוף שנוקב ורק מפריע לנוף. אני זקוקה לברכה שכבר יתהפך לי הגלגל, ויאיר מזלי באור יקרות. ברגשי תודה ובהוקרה על תשומת לבכם, תודה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל רבקה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הבעיה שלך זה רק בעיה אחת - שאבדת את הבטחון העצמי שלך, ולכן את מחפשת תמיד תשומת לב מהזולת, והרגע שאת לא מקבלת את זה, את נשברת לגמרי ורוצה להבלע בתוך האדמה וכו'.

מה אתך? הרי את אשה חכמה ופקחית וכו' ואיך באו לך מחשבות כאלו שאת לא שונה לשום דבר, בשעה שאת אשה מצלחת עד מאד? אל תסתכלי על נשים אחרות ועל מה שהן אומרות עליך, תסתכלי רק על עצמך ותמיד תצירי לעצמך שאת האשה הכי מצלחת בחייה, ואז תראי איך שהכל יתהפך לטובה וכבר לא תצטרכי לתשומת לב משום בריה שבעולם, ולא רק שלא תרצי להכנס בתוך האדמה וכו' אלא תרצי לגדל ולצמח.

בני אדם לא יודעים מהפחות שלהם ולכן הם נשברים בקלות מכל מה שעובר עליהם, ולכן כל בר ישראל, הן הגברים והן הנשים, צריכים לקחת את עצמם בידם, ולהרגיל את עצמם לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, שזו המתנה הכי יפה שקבלנו מרבנו ז"ל, כי הרגע שאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך נבנית האישיות שלו ונבנה הבטחון העצמי שלו, והוא כבר לא צריך את אף אחד בעולם. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהרן חלק א' סימן ס"ו) כשיש לאדם אמת, אזי הוא כבר לא נצרך אל הבריות והוא לא צריך שיחזיקו ממנו וכו' ושיתנו לו מחמאות וכו' וכו' כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדיו יתברך, והוא נמצא ואין בלעדיו נמצא - אזי הוא לא צריך את אף אחד. ולכן אני מאד מבקש אותך - תצאי מעצמך ואל

תסתכלי על אף אחת כי את האשה הכי מכשרת בחייה, אך הסמ"ך-
מ"ם רוצה לשבר אותך, אל תתני לו שהוא יגיע אל זה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
מתפלל ומבקש בעדך שתהיי הכי מצלחת בחיידך ולא תצטרכי את
הבריות כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרצד.

**אני לא מסתפק באשתי ואני חושב על נשים אחרות.
איך יוצאים מהבעיה הקשה הזו?**

שאלה:

מאת נפתלי: שלום לכבוד הצדיק. ברוך השם יש לי אשה
וילדים, אבל מה לעשות, אני לא מסתפק באשתי ואני חושב
על נשים אחרות.

זו בושה אבל זו המציאות - היצר הרע לא נותן לי מנוח ומסית
אותי פעם אחר פעם. איך יוצאים מהבעיה הקשה הזו? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נפתלי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כשאדם מאבד את הדעת והשכל שלו, אזי רחמנות גדולה
עליו והוא תמיד נמצא בדכאון פנימי וכו', וכל זה בא מפני תאות
נאוף שבוערת בו כתנור זה, כי אדם שמרגיל את עצמו להסתכל על
נשים אחרות הרי זה נעשה משגע ממש, כמו שכתוב (דברים כ"ח ל"ד)
והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה, וכנראה שאתה משגע כל כך

בתאות נאוף עד שכל אשה שעוברת על הרחוב אתה צריך להסתכל עליה שזה קללה וּשְׁגָעוֹן. וכך אמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג.) אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן ז') לפי זה, כל אחד כפי שחטא יש לו רוח שטות יותר ויותר. ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מ"ה.) אין יצר הרע שולט אלא במה שעניניו רואות, ולכן אם אתה רוצה להנצל מכל הצרות שבעולם תפסיק להסתכל על נשים וכו' וכו'.

הקדוש ברוך הוא נתן לך מתנה אשה יפה וּנְפִלְאָה מאד, ואתה הולך לחפש ולרעות בשדות אחרים וכו'? זה מראה איך שאתה משגע לגמרי ולא מספיק לך שיש לך את אשתך, אלא אתה צריך עוד נשים וכו'. האם אתה לא יודע שפתאום יקראו אותך חזרה לשמים, הגוף לקברות יוכל והנשמה תעלה למעלה עם בושות וחרפות, וגם שמה תחפש נשים בעולם הדמיון.

ולכן ראה לחזור בתשובה שלמה ותבקש רחמי שמים על עצמך, כי מי שנופל בתאות נאוף פשוט נעשה משגע, כי הנאוף הורס את האדם בגשמיות וברוחניות גם יחד. ובמקום שתרקד בכל יום בשמחה עצומה שהקדוש ברוך הוא נתן לך אשה נפלאה וילדים חמודים, כל הראש שלך נמצא בזבל ובכללוף של תאות נאוף.

הקדוש ברוך הוא יוציא אותך מהדמיונות, ותזכה לשמח עם נקדת יהדותך תמיד, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ס"ט) כשבר ישראל תמיד שש ושמח אזי הקדוש ברוך הוא בעצמו שומר אותו שלא יפשל בפגם הבטית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרצה.

איך אדם יכול להזיק לחברו על-ידי עין-הרע, הרי הכל בחשבון צדק מלמעלה?

שאלה:

מאת יהודה: שלום לכבוד מוהרא"ש שליט"א. אני יודע שעין הרע זה דבר אמתי, וכאשר בן אדם חושב רע על מישהו אחר - הוא יכול להזיק לו. אבל אינני מבין איך זה מסתדר עם האמונה, כי הרי אנחנו מאמינים שהכל בחשבון צדק ובהשגחה פרטית מאת הקדוש-ברוך-הוא, ואם כן, איך יתכן שאדם יכול להזיק לחברו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יהודה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי אדם צריך להחזיר בעצמו שאין מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא הכל בהשגחת המאציל העליון. אך עם כל זאת, מסר הקדוש ברוך הוא את עולמו לבחירה - שאדם יכול לבחור בטוב או ברע, ומשם בא כל הענין של עין הרע, שאחד יכול להזיק את השני בעין רעה. ולכן בכל בקר אנחנו מתפללים להקדוש ברוך "שתצילנו מעין הרע", כי יש דבר כזה שאחד יכול לפגוע בשני עם עין רעה. ולכן אין עצה להנצל מעין רעה אלא על ידי תפלה, שאדם צריך להתפלל אליו יתברך שלא תזיק לו שום עין רעה.

ובאמת, מי שמתחזק באמונה פשוטה בו יתברך ויודע ועד שאין בלעדיו יתברך כלל - לו עין הרע לא יכולה להזיק, כי ככל

שָׁאָדָם מִסְתַּתֵּר בְּסִתְרֵי צֵל כְּנִפְיֵי יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ כֵּן הוּא נִשְׁמָר מֵעֵין רְעָה
וְאֵף אַחַד לֹא יִכּוֹל לְהִזִּיק אוֹתוֹ.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵר אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל עֵין
רְעָה שְׁלֹא תִשְׁלַט עָלֶיךָ כָּלֵל.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תרצו.

**בְּעָלֵי מִתְרַחֵק מִמֶּנִּי וְלֹא נוֹתֵן לִי חֵם וְאַהֲבָה. אֵיךְ אֶפְשָׁר
לְגַרֵם לוֹ לְהִתְקַרֵּב אֵלַי?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת בְּלָה: לְכַבּוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרַ"שׁ שְׁלִיט"א, שְׁלוֹם וּבְרָכָה.
שְׂמִי בְּלָה וְאֲנִי נִשְׂוֵאָה מִזֶּה אַרְבַּע שָׁנִים לְבְּעָלִי. עֲבוּרֵי אֵלֹ
נִשְׂוֵאִין שָׁנָיִם וּבְעָלֵי הָיָה רֹקֵק. מִתְחַלֵּת הַנִּשְׂוֵאִין חִפְשִׁיתִי
בְּכָל דֶּרֶךְ אֶת קִרְבָּתוֹ, הֵייתִי מִבְּקִשְׁתֵּי מִמּוֹנוֹ לְהִגִּיעַ מִקֶּדֶם
וּמְכִינָה סְעוּדָה לְכַבּוֹדוֹ וְכוּ', אֵף אֵף פְּעַם לֹא הִצְלַחְתִּי לְזַכּוֹת
בְּקִרְבָּתוֹ, וְתַמִּיד הוּא אָמַר לִי שִׂיתֵר מְדֵי לַחֲץ לֹא מוֹעִיל. אֲנִי
סוֹבֵלֶת מֵעֲצָבוֹת וְהִתְפָּרְצִיאוֹת, וְכִיּוֹם בְּעָלֵי מֵאֵד מִתְרַחֵק מִמֶּנִּי,
וְכִנְרָאָה שֶׁכָּבֵר עָלָה בְּדַעְתּוֹ לְסַיֵּם אֶת חַיֵּי הַנִּשְׂוֵאִין שְׁלֵנוֹ.
הַמְּצַב מֵאֵד כּוֹאֵב לִי, כִּי אֲנִי כֵּן רוֹצֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּחַיֵּי הַנִּשְׂוֵאִין,
בְּפִרְט שְׂיִישׁ לְנוֹ שְׁלֹשׁ בְּנוֹת מְשֻׁתְּפוֹת. אֲבִקֵּשׁ דֶּרֶךְ וְעֵצָה אֵיךְ
לְצִאֵת מִמְּצַבִּי, אֵיךְ לְגַרֵם לְבְּעָלֵי לְהִתְקַרֵּב אֵלַי, וְאֵיךְ לְתַקֵּן אֶת
חַיֵּי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל בלה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שטבע של גבר שהוא גאותן וכו' והוא צריך הרבה תשומת לב, ולכן אם האשה מראה לו הרבה אהבה ולא עושה עליו שום בקרת אז תצליח לשבות את לבבו, וכנראה שאת עושה עליו הרבה בקרת וכו' עד שנמאס לו ממך. את צריכה לדעת שאף גבר לא אוהב בקרת בדיוק כמו שאף אשה לא אוהבת בקרת, ולכן הרגילי את עצמך תמיד להיות בשמחה ולשמח את בעלך ותמציא את עצמך לבעלך, ותראי לו רק אהבה, כי כנראה שהוא במחין דקטנות וצריך תשומת לב, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"ב) שכל מי ששכלו יותר קטן הוא צריך יותר תשומת לב וכו'.

את צריכה לדעת שאת היית גרושה והוא היה רוק, ולכן את יודעת מה זה גבר, אך הוא לא יודע מה זה אשה וכו' וכו', ולכן את צריכה להיות מאד מאד פקחית ולדעת איך להתנהג אתו, תכבדי ותיקרי אותו, ובפרט שהקדוש ברוך הוא עזר לכם שיש לכם שלש בנות חמודות, ולכן אסור להתגרש וכו'.

את בעצמך כותבת את החסרון שלך, שאת סובלת מעצבות ודכאון, ומזה באות ונובעות ההתפרציות שיש לך, שאת מתפרצת על בעלך, ולא כל בעל מסגל לקבל את זה וכו' וכו'. למה שלא תעבדי על עצמך שתהיי רק בשמחה ותבקשי הרבה את הקדוש ברוך הוא:

רבנו של עולם! חוס וחמל עלי שאזכה להיות תמיד שמחה ועליזה, ואזכה לאהב את בעלי, ואשמר את עצמי לא להציק לו ולא להתפרץ עליו, אנא אבי שבשמים, חוס וחמל עלי שאזכה לעקר ממני את כל הכעס וההתפרציות והעצבים שיש בי וכו'. הן אמת שעברו עלי צרות ויסורים בחיי וכו', אבל תעזר

לי לצאת מהדכאונות והמרירות והעצבות ובפרט מההתפרציות שאני מתפרצת על בעלי. חוס וחמל עלי שאזכה להיות תמיד שמחה ועליזה ואזכה להכלל בך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

ככה את צריכה לבקש מהקדוש ברוך הוא בכל יום ואז הכל ישתנה לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרצז.

**מה הטעם למנהג החסידי שהכלה מכסה את עיניה
בהינומה לבנה ואטומה בזמן החפה?**

שאלה:

מאת רינת: מה הטעם למנהג המקבל בחסידות שהכלה מכסה את עיניה בהינומה לבנה ואטומה, כך שאינה רואה את רב החפה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל רינת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אומר (ספר המדות אות חתון סימן ט') הכסוי שמכסים פני הכלה קדם החפה, יש לו כח ההולדה. ולכן מנהג ישראל שקדם החפה החתן נכנס עם השושבינין אל הכלה, ומכסה את פניה ואומרים את הפסוק (בראשית כ"ד ס') אחתנו את הני לאלפי רבבה וירש זרעך את שער שנאיו.

ומה שמכסים את פני הכלה תחת החפה, יש בזה טעמים על פי

נסתור ועל פי נגלה וכו'. על פי נגלה - זה שהחתן מקדש את הכלה, אומרים לו שאתה מקדש אותה לשם שמים, ולא מפני יפי וכו' כי כשמתחתנים צריכים להתחתן לשם שמים ולא בשביל יפי וכו' ולכן מכסים את פני הכלה כדי שלא תהיה פה כוונה של להתחתן לשם יפי אלא לשם שמים. עוד טעם - כי הכלה מאד מתבישת שכלם מסתכלים עליה בעת החפה. ועוד טעם - אגחנו מוצאים בשעה שרבקה ראתה את יצחק כתוב (בראשית כ"ד ס"ה) ותקח הצעיף ותתכס.

ויש בזה עוד טעמים על פי הנסתר, כי אז בעת החפה נעשה יחוד נורא ונפלא מאד, והאשה שנקראת מלכות היא נסתרת מהחתן שנקרא זעיר אנפין וכו' וכו'.

יעזר הקדוש ברוך הוא שיתרבו השמחות בין נשמות ישראל ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרצח.

כבר תשע שנים אני מחפש את עצמי, ולא יודע במה לעסק. מה עלי לעשות?

שאלה:

מאת אלי: שלום. שמי אלי, אני נשוי ואב לילד. כבר תשע שנים מאז השחרור מהצבא אני מחפש את עצמי ולא יודע לאיזה כוון מקצועי עלי ללכת. הענין הזה מציק לי מאד. לאן עלי לפנות ומה עלי לעשות עם עצמי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הבעיה שלך היא שאתה לא שמח בחלקך. חכמינו הקדושים אמרו (אבות פרק ד) איזהו העשיר? השמח בחלקו; הקדוש ברוך הוא נתן לך מתנה אשה נפלאה ונהדרת וכן חמוד, ולכן אתה צריך להיות בשמחה עצומה מאד מאד ולא לתת שהעצבות והמרירות והדכאון יתפסו אותך.

הרגע שתהיה שש ושמח, כל המזל שלך ישתנה לטובה, כי כך גלה לנו רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א) מי ששמח תמיד - הוא מצליח. ולכן קדם כל תעבד על נקודת השמחה, והרגע שתהיה שש ושמח על ידי זה תתרחב לך דעתך ותוכל לקחת כל מה שמציעים לך.

מי שרוצה להצליח בפרנסה, הוא צריך להיות מוכן לקחת כל עבודה שנותנים לו, ואז תמיד יהיה בשמחה ותמיד יצליח, כי מי ששמח תמיד מתרחבת דעתו, וכבר לא עושה שום עסק משום דבר, אלא כל עבודה שמציעים לו, הוא לוקח את זה והוא שמח בזה. ולכן אל תהיה בטלן, ואיזו עבודה שיציעו לך, אפלו שהיא הכי פשוטה, תקח את זה בשמחה, וכך לאט לאט תוכל להיות עצמאי ותהיה לך פרנסה בשפע ולא תצטרך לבריות.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם שיהיה לכם שלום בית אמתי ותהיו תמיד שמחים ועליזים ורגועים, ותהיה לכם פרנסה בשפע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תרצט.

**אני רוצה להכניס אורחים, אך זה פוגע בשלום-בית שלי.
מה עושים?**

שאלה:

מאת יעקב: שלום לכבוד עטרת ראשנו הצדיק מיבנאל, שיחיה לארך ימים טובים בבריאות איתנה. ראשית יישר כח עצום על האתר הנפלא, אשר אור גדול נמשך ועולה מקדשתו!

ברצוני לשאל מה הגבול למצות הכנסת אורחים, בזמן שהיא פוגעת בשלום-בית: אחי רוצה לבוא להתארח אצלנו בשבת מדי פעם. בתחלה ארחנו אותם בשמחה בכל עת שהם רצו, אך בזמן האחרון זה מפריע מאד לאשתי כי אין לה שפה משתפת עם אשתו של אחי, וזה גורם חסר נעימות. הדבר גורם שבכל פעם שהם מבקשים להגיע, נוצר אצלנו בבית וכוח סוער ואוירה לא נעימה. יש לצין שאשתי מכניסה אורחים באהבה ובשמחה, אבל במקרה הזה - זה קשה לה.

אשתי רוצה שאבהיר להם שאין אפשרות להתארח אצלנו, אך הבעיה היא שאצלנו במשפחה עוזרים מאד אחד לשני, על אף שזה מצריך הקרבה ומסירות, ואני לא מסגל בשום אופן לומר להם דבר כזה מחשש שהם יפגעו. ומצד שני, אני יודע שאשתי היא כל עולמי, והיא קודמת לכל האי נעימיות שיש.

ולכן אני שואל: האם אני צריך להסביר לה את גדל וזכות מצות הכנסת אורחים ולנסות לשכנע אותה, או שפשוט לשמע בקולה ולומר לאחי שאי אפשר להתארח אצלנו יותר? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יַעֲקֹב נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אדם צריך לכבד וליקר את אשתו, ואם מפריע לה משהו צריכים לעזור לה וכו' ולא להכביד עליה וכו'.

מצות הכנסת אורחים זו מצוה מאד מאד גדולה, אבל אם זה פוגע בשלום-בית צריכים לצית את האשה, ובפרט אם היא אומרת על איזה אורח שהוא לא רצוי בביתה, צריכים לשמע בקולה כי אם אשה מגישה לא נח ואי נעימות ממישהו יש לזה סבה וכו' וכו' שהיא לא תגלה לבעלה וכו' וכו', ולכן אסור להלחין אותה, ואם היא לא רוצה שפלוני או אלמוני יתארח אצלה, צריכים לכבד את רצונה כי האשה באה קדם.

ובפרט שאתה בעצמך כותב שאשתך כן מכניסה אורחים באהבה ובשמחה, אזי מה אתה רוצה? אם היא לא רוצה שאחיד יתאכסן אצלכם וכו' וכו' יש לה סבה מצדקת וכו' ואל תלחין אותה לדעת למה, תמיד הבעל צריך להתחשב ברגשות של האשה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תש.

**בְּנֵנו הַצְעִיר נִמְצָא בְּקֶשֶׁר עִם אִשָּׁה גְרוּשָׁה שְׂמֻבְּנֵת
מִמֶּנּוּ בַחֲמֵשׁ-עָשָׂר שָׁנָה, וְלֹא מוֹכֵן לְשִׁמְעַ בְּקוֹלָנוּ**

שאלה:

מאת מזל: שלום לכבוד הרב. הבן שלי הוא חיל בגיל תשע-עשרה, ונמצא בקשר כבר למעלה משנה עם אשה גרושה

בת שלשים וארבע, שְׁהיא אִמָּא לַיְלִידָה בת שְׁמוֹנֶה. דְּבָרְנוּ אִתּוּ וְהִסְבְּרְנוּ לוֹ שְׁזֶה לֹא מִתְאִים וְלֹא הֶגְיוֹנִי, אֲךָ הוּא לֹא מוֹכֵן לְשִׁמְע'. דְּבָרְנוּ גַם אִתָּהּ, אֲךָ הִיא אִמְרָה שְׁהיא לֹא מוֹכֵנָה לְנִתְק אֶת הַקֶּשֶׁר בְּטַעֲנָה שְׁהֵם מִתְאִימִים וְאִנְחֵנוּ צְרִיכִים לְהַשְׁלִים עִם הָעֲבָדָה הַזֹּאת.

הֵבֵן גַּר אֶצְלָנוּ בְּבֵית, וְאִנְחֵנוּ מִמְשִׁיכִים לְאֶהֱב אֹתוֹ וְלִקְבֹּל אֹתוֹ, אֲבָל קֶשֶׁה לָנוּ עִם הַמְּצַב הַזֶּה, כִּי הוּא מִתְרַחֵק מֵאִתְּנוּ וּמֵהָאֲחִים שְׁלוֹ. מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת? תוֹדָה רַבָּה, בְּצַפְיָה לְתִשׁוּבָה וּבְרָכָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר רְאֵה, כ"ד אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל מְזֵל תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ שְׁהֵבֵן שְׁלָךְ נִפְל בְּפַח וְכוּ', הוּא סֵךְ הַכֹּל בְּגִיל צְעִיר בֶּן תִּשְׁעַ עֶשְׂרֵה וְכוּ' וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה בת שלשים וארבע תְּפָסָה אֹתוֹ בְּמִלְכָּדֵת שְׁלָה, וּבְדָאִי אֵין זֶה הֶגְיוֹנִי שְׁבַחֹר צְעִיר יִקַּח אִשָּׁה שְׁיֹוֹתֵר מִבְּגֵרַת מִמֶּנּוּ בְּחִמְשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְכוּ' כִּי הִנְשׁוּאִין הָאֵלוֹ לֹא יִצְלִיחוּ, וְחָבֵל מְאֹד שְׁלֹא יְכוּלִים לְהִסְבִּיר אֶת זֶה לָבֵן, אֲךָ פְּנִיָּאָה שְׁהִגְרוּשָׁה הַזֹּאת סְכָלָה אֶת דַּעְתּוֹ וְכוּ' וְשִׁבְתָּהּ אֶת לְבוֹ, וְקֶשֶׁה לוֹ לְצַאֲת מִמֶּנָּה, אֲבָל הִנְשׁוּאִין הָאֵלוֹ לֹא יִצְלִיחוּ.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵר אֶת עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמֹר אֶת הֵבֵן שְׁלָךְ, וְיִתֵּן לוֹ אֶת הַדַּעַת וְהַשְׁכָּל שְׁיַעֲזֹב אֹתָהּ.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תשא.

**הצדיק יעץ לי להוסיף לשמי את השם 'דוד', אך אבי
נקרא כן. מה עלי לעשות?**

שאלה:

מאת יניב: לכבוד קדשת הצדיק מוהרא"ש שליט"א. אני
יודע שהרב עסוק מאד, אך אין לי למי לפנות בשאלתי: כבוד
קדשתו יעץ לי להוסיף לשמי את השם 'דוד', אך 'דוד' הוא
שמו של אבי. יש לצין שאבי אשכנזי ואמי ספרדיה, ואני נוהג
כמנהגי הספרדים. מה עלי לעשות, ואיזה שם עלי להוסיף?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יָנִיב נְרוּ יְאִיר

לְנֶכֶן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ

תחליף במקום דוד שם אחר של אחד מהשבעה רועים או יוסף
או אברהם, הינו שלא תוריד את השם 'יניב' אלא תוסיף שם, ואז
תצליח את דרכך, כי 'יניב' זה לא שם, וצריכים מאד מאד להקפיד
איזה שם נוהגים לילה.

הקדוש ברוך הוא השומע את תפלות ישראל ישמע בתפילתי
שאני מתפלל בערך שתצליח את דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשב.

בעלי הוא חסיד ברסלב, אך הוא מכור לשתיית אלכוהול, ואני לא יודעת מה לעשות

שאלה:

מאת אביגיל: שלום לצדיק מנחיה הנפשות. בעלי הוא חסיד ברסלב, אך הוא מכור לשתיית אלכוהול. זה מאד מציק לי ואני לא יודעת מה לעשות. אנא עזר לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אביגיל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שבעלך בכלל לא חסיד ברסלב, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד לא לשותות שום משקה המשכר, ובפרוש גלה לנו (לקוטי מוהרן חלק ב' סימן כ"ו) שמי ששותה לשכרה שוכח את כל המצוות. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שכרה סימן ג') השכרות מביאה לידי כפירה באמת, ולהודות לשקר; ואמר (שם סימן א') על ידי שכרות נופל ממדרגתו; ואמר (שם סימן ד') הקדוש ברוך הוא אוהב מי שאינו משתכר; ואמר (שם סימן ז') על ידי שכרות נופל להרהורי נאוף.

ולכן איך אדם שלא מצית את רבנו ז"ל ושותה לשכרה יכול לקרא לעצמו חסיד ברסלב? הרי עקר השלמות של חסידות ברסלב הוא לצית את הצדיק, כי אם לא מציתים את הצדיק כל ההתקרבות זה שקר ודמיון אחד גדול, ובפרט מי ששותה לשכרה אין עוד מתעב כמוהו, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח) כיון ששתה אדם יותר מדי - נעשה כחזיר, מתלכלך במי רגלים ובדבר אחר, וכשהוא משתכר - נעשה כקוף, עומד מרקד ומשחק, ואינו יודע מה יעשה.

אין עוד דבר כל כך מגעיל כמו שכור, ולכן תגידי לבעלך חד

משמעית שרבונו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, ולכן אם הוא רוצה להקראת על שם רבונו ז"ל שיעזוב את השתיה ולא יגע בשום משקה אלכוהול, כי אחרת מרה תהיה לו ויהיה עני ואביון, ויכשל בעוונות חמורים ורחמנא ליצלן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשג.

שמעתי ששמי 'ליאת' הוא אינו שם טוב. האם יתכן שזו הסבה שאיני מתעברת כבר שנים?

שאלה:

מאת ליאת: שמעתי ששמי 'ליאת' הוא אינו שם טוב. האם יתכן שזו הסבה שאיני מתעברת כבר שנים? ואם כן, על איזה שם כבודו ממליץ?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל ליאת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי השם 'ליאת' בכלל אינו שם, ולכן תוסיפי שם תנכ"י, אם אפשר אחת מהאמהות או הנביאות, והקדוש ברוך הוא יעזור לך שתכנסי להריון ותלדי בקלות.

בשם של האדם יש משמעות רוחנית, ואלו המינים והאפיקורסים רוצים להוציא מהאדם את הרוחניות ולהראות שאין לשמות שום משמעות, בשעה שהנפש של האדם תלויה בשם שלו, כמו שכתוב (בראשית ב' י"ט) נפש חיה הוא שמו; בתוך השם יש את הנפש של

הָאָדָם, וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁנוֹתָן שֵׁם תִּנְכַּ"י שֶׁל אֶחָד מֵהָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים אוֹ שֶׁל אַחַת מֵהָאֲמָהוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת אוֹ הַנְּבִיאוֹת.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי מִתְּפִלָּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תשד.

**אֲנָשִׁים אוֹמְרִים לִי שְׂאִסוּר לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי בְּרִסְלָב.
הֲאֵם אֵלּוּ רַק מְנִיעוֹת אוֹ שְׂזָה נֶכּוֹן?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת נְתַנְאֵל: שְׁלוֹם לְכָבוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. קִדְּם כָּל חֲשׁוֹב לִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל הַתְּשׁוּבוֹת שֶׁכְּבוֹדוֹ הִשִּׁיב לִי, זֶה מְאֹד עוֹזֵר.

מֵאֵז שֶׁחֲזַרְתִּי בְּתִשׁוּבָה לִפְנֵי כְּשָׁנָתַיִם, אֲנִי לוֹמֵד בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, וְהֵשֵׁם זָכָה אוֹתִי לְסִיעָתָא דְשְׂמִיָּא מִיְחֻדָּת בְּתוֹרַת הַקְּדוּשָׁה וְהַתְּקַדְּמִתִּי יְפָה. יֵשׁ לִי חֵבֶר שְׂאֲנִי לוֹמֵד אֶתוֹ בְּיַחַד לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, וּמֵאֵז שֶׁהִתְחַלֵּתִי לְלַמֵּד אֶתוֹ תָּמִיד יֵשׁ מְנִיעוֹת, כִּי בְּמִקּוֹם שְׂאֲנִי לוֹמֵד יֵשׁ הַרְּבָה מִתְּנַגְּדִים וּמְדֵי פַעַם נִגְשִׁים אֵלֵינוּ אֲנָשִׁים וְאוֹמְרִים שְׂאִסוּר לָנוּ לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי בְּרִסְלָב. לֹא מִזְּמַן הָיָה לִי וְכֹחַ עִם מִיִּשְׁוֵהוּ עַל הָעִבְדָּה שֶׁהֵם כּוֹפִים עַל אָדָם לֹא לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְאִמְרִתִּי לוֹ שֶׁבְּגִלָּל שֶׁהֵם לֹא מְבִינִים, אֵז הֵם אוֹמְרִים שְׂזָה גְבוּהַ וְאִסוּר לְלַמֵּד בָּזָה, אֶף לְמַעֲשֵׂה אֵלּוּ סִפְרֵים קְדוֹשִׁים מְאֹד.

הֲאֵם כָּל הָאֲנָשִׁים הָאֵלּוּ הֵם רַק מְנִיעוֹת שְׁנוֹעְדוּ לְהַגְבִּיר לִי אֵת

החֲשֵׁק, או שֶׁהֵם בְּאֵמֶת צוֹדֵקִים, וְאִין זֶה רְצוֹן הַשֵּׁם שְׂאֵלֶמֶד
בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל? תוֹדָה.

תשובה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רֵאשִׁי, כ"ד אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל נְתַנְאֵל נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲשַׁרְיָךְ וְאֲשַׁרֵי חֲלֻקְךָ שְׂזָכִיתָ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְרֵאוי לְךָ
לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֲלֻקְךָ אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֲלֻקְךָ וּגְוַרְלָךְ.

בְּוִדְאֵי הַסְּמִיךְ-מ"ם יִנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְאַרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ שְׁלֵא תִלְמַד
אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהוּא יִלְבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּמִי שֶׁהוּא יִלְבִּישׁ וְכוּ', וְכוּ',
כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֲלָק א' סִימָן נ"ב) שֶׁלְּפַעֲמִים הֵיִצֵּר הָרַע
מִתְּלַבֵּשׁ בְּאֲדָם, וְהוּא הַמוֹנֵעַ וְהַמְּעַכֵּב מִלְּהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק. וְלִכֵּן אֵל
תְּשִׂימוּ לֵב לְאֵלוֹ שְׂמוֹנְעִים אֶתְכֶם מִלְּמַד אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ לְקוּטֵי
מוֹהֲר"ן, וְאָמַר אֲשֶׁר שְׁעַל יְדֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה יִכּוֹלִים לְהִיּוֹת בְּעַל מַח וּבְעַל
הַשְּׂגָה גְדוֹל, וְכֵן עַל יְדֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה יִפְתָּחוּ לוֹ קִשּׁוּיֹת גִּידֵיו הַסְּתוּמִים
וְכוּ' וְכוּ'. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל: מֵאַחַר שֶׁהַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן יֵצֵא
בְּעוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה שִׁילְמְדוּ אוֹתוֹ הַרְבֵּה עַד שִׁיְהִיָּה שְׂגוּר עַל פִּיו, וְזוֹ
אֶתְחַלֵּת אֲדַגְּאֵלָה.

וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁחֹלֵק עַל הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא 'לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן'
צָרִיךְ לְהִרְהוֹר אַחֲרָיו וְכוּ', וְלִכֵּן אֵל תְּשִׂים לֵב לְאֵלוֹ הַמוֹנְעִים וְהַמְּעַכֵּבִים
אוֹתָךְ מִלְּמַד אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ 'לְקוּטֵי
מוֹהֲר"ן' שְׁבוּ נִכְלָלִים כָּל הַחֲכָמוֹת שְׁבַע עוֹלָם.

הַרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל
רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, שְׂזֵה נִקְרָא אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל 'הַתְּבוּדוֹת', וְאֲשַׁרֵי מִי
שֶׁחֹזֵק בְּזוֹה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֲלָק א' סִימָן ס') כְּשֶׁאֲדָם שׁוֹמֵעַ

את קול הצדיק, על ידי זה הוא מתעורר מהשנה העמקה שישן בזה העולם וכו', ומתחיל לדבר אל הקדוש ברוך הוא. ולכן זה הסימן אם האדם באמת לומד 'לקוטי מוהר"ן' - אם מתחיל לדבר אל הקדוש ברוך הוא, זה סימן שנכנסו בו התורות של הצדיק האמת המעורר מהשנה, ובפרוש גלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצ"ב) שפניו שכלו ונשמתו נמצאים בתוך הספר שלו.

אשרי מי שלומד בכל יום לקוטי מוהר"ן ומתמיד בו ששם כלולות כל החכמות שבעולם וכל סודות התורה, ועל ידי למוד לקוטי מוהר"ן יפתחו לו השכל והמח להבין בספרי הזהר והתקונים ובכתבי האריז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשה.

**בְּמִשָּׁךְ כָּל תְּקוּפַת הַנְּשׂוּאִין בְּעָלֵי רְצָה לְהַתְּגַרֵּשׁ מִמֶּנִּי,
וְכַעַת הוּא הַחֲלִיט שֶׁהוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּית.
מַה דַּעַתְכֶם?**

שאלה:

מאת גליה: שלום לכבוד הרב שליט"א. מזה כשמונה חודשים אני מצויה בהליך גרושין כואב מאד, אשר נכפה עלי על-ידי בעלי. בעלי הוא אזורח צרפת, ובמשך כל תקופת הנשואין הוא סרב לעשות עליה והיה בנסיעות ממשכות לחוץ לארץ, כאשר דרישתו להתגרש חזרה על עצמה מפעם לפעם. כשהייתי בהריון הוא נטש אותי, וחזר לאחר שהתרצה, ולפני שמונה חודשים הוא הגיש את תביעת הגרושין, ושוב ברח לחוץ לארץ.

כעת הוא החליט שהוא רוצה שלום בית, אף כבר אין לי אמון

ובטחון באיש הזה, אני חושבת שהוא אינו ראוי לי וברצוני לסיים את הקשר הזה מהר ככל שניתן. הזמן היקר חולף, ונפשי מדממת ודואבת, וכל תפילתי היא להיות חפשייה ולבנות בית חדש ויציב לי ולבתי שתחיה. אודה לרב מאד על עצתו וברכתו.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גליה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי בעלך בוגד בך וכו' ולכן את תחליטי מה שאת רוצה לעשות וכו', אני בעקרון נגד גרושין כי לא באתי לזה העולם רק לבנות בתים ולא לשבר בתים.

עם כל זאת, כשהבעל זורק בכל פעם לאשתו את הגט בפנים, וכן הוא בורח בכל פעם מהבית לזמן ארוך וכו', אזי את צריכה להבין שהוא בוגד בך, ולאדם כזה אין סכוי שישתנה, אדם שעוזב את אשתו בעת שהיא בהריון ומתעלל בה וכו', אזי למה להיות נאיבית? את לא מרגישה איזה צחוק הוא עושה ממך?

הקדוש ברוך הוא יתן לך כחות הנפש שתחזיקי מעמד ולא תהיי שבורה וכו', כי בזה העולם עוברים על כל אחד נסיונות קשים ומרים, על כל אחד ואחד בצורה אחרת, וכו' ואשרי האדם שיכול להחזיק מעמד בזה העולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשו.

יש לי אינטרנט לצרכי עבודה, ואשתי לוחצת עלי שאפטר לה להשתמש בו. מה עלי לעשות?

שאלה:

מאת דודי: לכבוד הצדיק היקר לנו מכל, אנו מאחלים לכם רפואה שלמה.

אני רוצה לשאל שאלה חשובה מאד: יש לי בעיה עם אשתי, כי היא נמשכת מאד לעולם האינטרנט. בבית אין לנו אינטרנט, ורק בעבודה שלי ובטלפון הנייד שלי יש אינטרנט – לצרכי עבודה בלבד. אשתי מבקשת ממני בכל פעם לגלש באינטרנט, וטוענת שיש לה חברות שהיא רוצה להתכתב אתן וכו', אף אני לא מסכים שהיא תגע בזה בשום פנים ואפן כי אני יודע מה זה מסגל לגרם לה. הגעתי למצב שאני מוכן לוותר על האינטרנט, אף זה יגרם שלא אוכל להמשיך בעבודה שלי.

האם אני צריך לעזב את העבודה ולחפש עבודה אחרת רק בגלל זה, ולסמוך על השם יתברך שיתן לנו פרנסה? אשמח לקבל תשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דודי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת כי היום האויב הכי גדול שיש לאדם, לא רק ביהדות אלא אפלו באנושות – זה המחשב (מכשף) המחבר לאינטרנט, כי זה ממש כמו כשוף המכשף את האדם, והרגע שנכנסים בו לא יכולים לצאת מזה, ועל זה נאמר (משלי ב') "כל באיה לא ישוּבוֹן ולא ישיגו ארחות חיים". הקלפה של נאוף זו קלפה עצומה, וזו היתה

עצת בלעם, שאמר: "אלקיהם של אלו שונא זמה", ולכן תכשיל את עם ישראל בנאוף, כך אמר לבלק, ובאמת הכשילו כל כך הרבה יהודים תמימים בנאוף על ידי בנות מואב שהלכו ערמות וכו', ומראה העינים הכשיל אותם בהכי גרוע, כי כשאדם צופה ומביט בדברים של תועבה וערם וכו', זה מטמטם לו את המח והדעת עד שמאבד לגמרי את השכל והדעת, ונעשה משגע מממש, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג.) אין אדם עובר עברה אלא אם נכנס בו רוח שטות, וכתוב (דברים כ"ח ל"ד) "והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה"; מי שמרגיל עצמו להסתכל על נשים, הוא נעשה משגע מממש, וכן להפך נשים על גברים וכו', ואת זה אי אפשר להסביר למי שנפל בזה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מ"ה.) אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות, ולכן כל מי שיש לו מחשב (מכשף) המחבר לאינטרנט, וצופה ומביט בכל מיני זבל ולכלוך נשים וגברים ערמים וערמות - פשוט משתגע, וזו הגלות האחרונה שלנו, במקום שאדם יסתכל על האלקות שיש בכל דבר, אריך אנפין דקדשה (עין לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רמ"ב) הוא מסתכל על אריך אנפין דטמאה ומשתגע מממש, כי היצר הרע עושה את האדם משגע מממש.

ובפרטיות הפיסבוק ששם מתפתכים גברים עם נשים וכו', כל מיני מגנולים אחד עם השני, ולבסוף מתפרק הבית לגמרי עד שמתגרשים ועוזבים בית חם עם ילדים חמודים וכו', רק בשביל נאוף שקוץ תעוב וזהו.

ולכן אשרי מי שמוציא מתוך ביתו את הכלי שופכין האלו, כי אחרת ישבר ביתו בלי שום ספק, ויאבד את הטוב שנתן לו הקדוש ברוך הוא. אנשים לא מתארים לעצמם אל מה יכול להביא אותם המחשב (המכשף) המחבר לאינטרנט, להכי גרוע שבעולם, עד שנטפש שכלו ודעתו ועוזב את אשתו או להפך היא עוזבת את בעלה

וילדיה, ובורחת עם איזה נואף ונשבר הבית לגמרי. ולכן אשרי מי שלא נכנס בנסיונות כאלו, אז אל רב טוב הגנוז והצפון יזכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשז.

**כְּשֶׁאֲנִי בִישִׁיבָה אֵינֶנִּי מְרַגֵּשׁ שׁוּם חַיּוֹת בְּלִמּוּד,
וְכִשְׁאֲנִי לּוֹמֵד לְבַד אֲנִי מְרַגֵּשׁ סְפוּק גְּדוֹל.
הֲאֵם לְעִזְבֵּן אֶת הַיְשִׁיבָה?**

שאלה:

מֵאֵת נִתְנָאֵל: שְׁלוֹם לְכָבוֹד מוֹהֲרָא"ש. יְהִי רְצוֹן שֶׁהֵשֵׁם יִשְׁלַח
לְךָ רְפוּאָה וְשִׁלְמוֹת בְּמַהֲרָה, אָמֵן.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם זְכוּיִי לְלַמֵּד בְּכֹחַ וְכֹמֶה וְשִׁיבוֹת - בִּישִׁיבוֹת
לִיטְאִיוֹת, בִּישִׁיבוֹת שֶׁל בְּרִסְלָב, וְגַם בִּישִׁיבוֹת סְפָרְדִּיּוֹת, אֲךָ
בְּשׁוּם מְקוֹם שֶׁלְמַדְתִּי לֹא הִרְגַּשְׁתִּי סְפוּק וְנִעַם בְּלִמּוּד. לְעַמַּת
זֹאת, כְּשֶׁאֲנִי יוֹשֵׁב בְּבֵית בְּשִׁבְתִּי, וְלוֹמֵד עִם עֲצָמֵי חֲפוּשׁ,
מְשֻׁנְיּוֹת וְגַמְרָא - אֲנִי מְרַגֵּשׁ דְּבִקּוֹת וּמְתִיקוֹת שֶׁמַּעוֹלָם לֹא
הִרְגַּשְׁתִּי בֵּין כְּתָלֵי הַיְשִׁיבָה.

אֲשֻׁמַּח אִם הָרַב יוֹכֵל לְהַסְבִּיר לִי מִדּוּעַ אֲנִי מְרַגֵּשׁ כִּכֶּה, כִּי
מִהֶסְפֵּה הַזֶּה אֲנִי שׁוֹקֵל לְעִזְבֵּן אֶת הַיְשִׁיבָה וְלִלְמֹד בְּבֵית. תּוֹדָה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קָדֵשׁ לְסִדְרֵי רְאָה, כ"ו אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נִתְנָאֵל נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אֵמַר לְךָ, אֵינִי לְמַעַלְהָ מְזֵה שְׂאֵדָם לּוֹמֵד עַל פִּי סְדֵר-דְּרָף-
הַלְמוּד שֶׁל רַבְנּוּ ז"ל, שֶׁהָאֲרִיף לְדַבֵּר עִמָּנוּ מִהַמַּעַלְהָ הַזֶּה כְּשֶׁאָדָם

לומד בדרך הקלה והנפלאה שלמד אותנו, המובאת באריכות בשיחות הר"ן סימן ע"ו, וכדאי לכל חסיד ברסלב לעבר כמה וכמה פעמים על השיחה הזו ולקיימה בתמימות ובפשיטות גמורה, ואז יראה מה זה חסיד ברסלב ומה רבנו ז"ל רוצה מאתנו.

והנה חכמינו הקדושים אמרו (ברכות ס"ד) חרב על שונאיהן של תלמידי חכמים שעוסקים בד בבד בתורה; הינו שטוב ללמד עם חברותא, עם כל זאת יש בני אדם שהתרגלו ללמד לבד, וזה יותר קל להם מכל הבחינות [וגם אני מאז שהתקרבותי אל רבנו ז"ל גם פן למדתי כל ימי לבד].

ולכן אם יותר קל לך ללמד לבד, מה טוב ומה נעים, עם כל זאת דע לך שזה לא בריא לשבת כל היום בביתך מפני כמה טעמים - קדם כתוב בשלחן ערוך (יורה דעה הלכות תלמוד תורה סימן רמ"ו סעיף כ"ב) ברית כרותה, שכל הלומד בבית הכנסת לא במהרה הוא משכח, וכל היגע בתלמודו בצנעה מחכים, שנאמר (משלי י"א ב') "ואת צנועים חקמה". וכל המשמיע קולו בשעת תלמודו מתקים בידו, אבל הקורא בלחש במהרה הוא שוכח; ודבר שני זה לא בריא לשבת כל היום בבית, כי צריכים לתת גם פרטיות לאשה וכו' וכו', ודי לחכימא, ולכן ראה להתמיד בלמוד תורה הקדושה כפי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, ותצליח מאד, וצריך שתדע שאין שום תכלית בזה העולם, רק להתמיד בלמוד התורה הקדושה, כי כך אמר התנא הקדוש (אבות פרק ו') לפי שבשעת פטירתו של אדם, אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד. המאחל לך שבת שלום...

ב' תשח.

בעלי משאיר אותי ואת הילדים כל השבוע לבד, והוא חוזר הביתה רק לקראת שבת

שאלה:

מאת ליזי: שלום למוה"ר א"ש שליט"א. אני ובעלי לא מסתדרים: הוא רוצה לגור רק בירושלים, ולא מוכן לשמע על שום מקום אחר, אף בגלל שמאד רציתי לגור ביבנאל, ולהציל את חמשת ילדינו מפגעי הרחוב המצויים בערים הגדולות, השכרתי דירה ביבנאל ועברתי לשם עם הילדים.

המצב קשה, כי כל השבוע בעלי נמצא בירושלים ומשאיר אותי לבד, ורק לקראת שבת הוא חוזר הביתה, וגם זה בחסר רצון וחשק.

אני מבקשת שהצדיק ינחה אותי בדרך הנכונה ויגיד לי מה עלי לעשות. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שפטים כ"ח אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל ליזי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד שרבנו ז"ל הזהירנו על דבר זה מאד מאד, ובשום פנים בעולם לא הסכים שהבעל יהיה רחוק מאשתו, ואפלו שזה תלוי בפרנסה וכו', הקפיד על זה רבנו ז"ל מאד, כי בימים ההם היה הבעל משכיר את עצמו להיות מלמד, והיה צריך להיות רחוק מאשתו, לחזור פעם בחודש או יותר וכו', ורבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד ולא הסכים בכלל.

וכמו כן את צריכה לדעת שהקהלה שלנו ביבנאל אינה מערי מקלט, ואני לא מסכים בשום פנים ואפן שתגורי ביבנאל ותהיה

לכם שיכנות לקהלתנו הקדושה. הילדים צריכים אבא שיהיה דגמא לילדים, ולא שיהיו בבית מריבות יום יום וכו', ומה גם שכל ימות השבוע הוא לא יהיה בביתו עם אשתו ועם ילדיו, זו לא דגמא שתביא כבוד לאנשי שלומנו.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על שלום בית, ולא היה עוד צדיק ששם את הדגש כל כך על שלום בית כמו רבנו ז"ל, ולכן לדעתי תצאי ותלכי לגור על ידי בעלך, וזה יהיה טוב לבעלך, טוב לילדים, וטוב לקהלה הקדושה שלנו שהקמתי ביזע ובהם וכו'.

הקדוש ברוך הוא יכניס בכם דעת ותשלימו ביניכם, ותחזרו לגור ביחד, כי שמו של הקדוש ברוך הוא שלום (עין שבת י'), וכן אמרו חכמינו הקדושים (עוקצין פרק ג') לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי המחזיק ברכה לישראל אלא השלום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשט.

**הרב שלי בקש ממני שאבטיח לו שהשנה לא אסע
לאומן, ואני מאד מבלבל**

שאלה:

מאת אבי: שלום לכבוד הרב שיק שליט"א. ימים על ימי מלך תוסוף שנותיו כמו דר ודר.

בכל שנה אני זוכה להסתופף בראש השנה בקבוץ הקדוש של אנשי שלומנו באומן, וזה מה שמחיה אותי כל השנה. אף לפני כמה ימים, הרב שלי שהוא גם ראש הכולל שלי, דבר אתי ואמר לי שהוא מתנגד נחרצות לנסיעה לאומן, ובקש ממני להבטיח לו שהשנה לא אסע.

אני נקרע בין דברי רבנו שהפליג במעלת ראש השנה שלו,
לבין דברי הרב שלי. אנא עזרו לי לצאת מהבלבולים האלו!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שפטים, כ"ח אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד שנבוא על ראש השנה, ואמר (חיי מוהר"ן סימן ת"ג): כל מי שמאמין בי צריך שיבוא אלי על ראש השנה, ויעשה כרוז שיבואו אלי על ראש השנה, איש לא יעדר. ולכן כל מי שמאמין ברבנו ז"ל צריך לעשות לעצמו חשבון הנפש, אם הוא מאמין ברבנו ז"ל ורוצה לשמע בקולו ולקיים את הנהגות רבנו ז"ל, אזי שום דבר בעולם לא צריך למנע אותו, וצריך שתדע שכל המניעות הן רק מניעות המח, כי באמת מי שיש לו אמונת חכמים ברבנו ז"ל, אזי שום דבר בעולם לא יכול למנע אותו, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קנ"ב) שלפעמים שמים ירא שמים על הפתח שימנע מלנסע ולהכניס אל הצדיק האמת, ועל ידי מסירות נפש יכולים לעבר על הכל, ולכן הבחירה בידיך.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתגלה האמת בעולם, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו הוי"ה מלך ומלכותו בכל משלה, ואת זה מרגישים במוחש באומן בראש השנה אצל רבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשי.

**ראיתי בספרים כמה פעמים את המשג "סדר-דרך-
הלמוד של רבנו ז"ל". למה בדיוק הכוונה?**

שאלה:

מאת מרדכי: שלום לכבוד מוהרא"ש שליט"א. לפני כשבוע מישהו מכר לי את הספר 'שאלות ותשובות בחסידות ברסלב', מאז קראתי כבר את חציו, ונהניתי מאד. ראיתי שכתוב שם כמה פעמים את המשג "סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל", ולא הצלחתי להבין למה בדיוק הכוונה, ומהי שיטת הלמוד. אשמח שתסבירו לי את הענין.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שפטים, כ"ח אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מרדכי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה יש להאריך בזה, ומה יש להסביר בזה, בשעה שמוהרנ"ת ז"ל האריך מאד בשיחות הר"ן (סימן ע"ו) מה המעלה של סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, והארכתי בזה ביותר בקנטרס 'סדר-דרך-הלמוד' שמבאר שם הדק היטב את הענין הזה.

ואפלו בעל מח גדול, אם ילמד בסדר הזה, יספיק ללמד הרבה מאד, כי הרי יש לו תפיסה נפלאה עד מאד, ולכן יזכה מרובי החזרה להיות בקי בש"ס בבלי, ירושלמי ותוספתא ובכל המדרשים כלם, ובכל ספרי הפוסקים רמב"ם, טור ושלחן ערוך וכו', ובכל ספרי הזהר והתקונים ובכל כתבי האריז"ל ובשאר ספרי חסידות ומוסר וכו'.

מספרים על הגאון המפלא רבי שמואל ענגיל זכר צדיק לברכה שאמר, שלפני שהתחיל לחדש חזר על כל הש"ס ארבעים פעמים, והוא נודע בגאונותו על ידי ספריו הרבים שכתב.

על אחת כמה וכמה בחור או אברך פשוט שאין לו שום תפיסה כָּלל וכו', ואין לו שום כְּשׁוֹנוֹת וכו', ומחו פגום מַפְגְּמֵי הַבְּרִית וכו' וכו', אם ירגיל עצמו לומר בכל יום פֶּרֶק מִשְׁנֵיֹת, ודף גְּמָרָא, וסימנים שְׁלֶחַן עָרוֹף, דפים זהר ותקונים וכו' וכו', אִפְלוּ תִהְיֶה לוֹ תִפְסָה קָשָׁה וראשו יהיה כמו דלעת וכו', עם כל זאת על ידי רבוי האמירה יזכה לעבר עשרות פעמים ששה סדרי משנה, וש"ס בבלי וירושלמי ותוספתא וכו' וכו', וזה דבר מציאותי - בחורים קטנים שהרגילו עצמם ללמד בסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, וכו' לסיים את כל התורה כלה, ואפלו שזה לצחוק מכאיב ללצים, מה בקה, יאחז כל אחד דרכו וכו', ונראה מי יצחק לבסוף, כמו שכתוב (משלי ל"א) "ותשחק ליום אחרון", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (שמות רבה פרשה נ"ב סימן ג') אימתי התורה שוחקת? הוי ליום אחרון; בחור או אברך שבלו את ימיהם הטובים והמאירים בדברים בטלים, לשון הרע ורכילות וכו' - מאומה אין בידם כשנכנסים בקבר, ולהפוך, אחד שצית את רבנו ז"ל זכה במשך ימי שנותיו ונעוריו לחזר עשרות פעמים ששה סדרי משנה, ש"ס בבלי, ירושלמי ותוספתא וכו' וכו'. אשריהם ואשרי חלקם, ובפרטיות שסדר-דרך-הלמוד הזה מובא בגמרא (עבודה זרה י"ט) לעולם ליגריס איניש אף על גב דלא ידע מאי קאמר.

הכלל, כבר דברתי מזה כל כך הרבה, ומכל שכן שכתבתי מזה כל כך הרבה, ומה יש טעם לחזור על זה? החפץ יחפץ וכו', והחדל יחדל וכו', ונראה מי יצחק לבסוף, והחכם מפל אדם אומר (משלי ט"ב) "אם חכמת - חכמת לך, ולצת - לבדך תשא"; מי שעושה לצנות מפל זה, אינו עושה לצנות רק מעצמו, אשרי מי שמצית את רבנו ז"ל ואז אל רב טוב הצפון יזכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשיא.

מה הענין בהתבודדות, הרי אנחנו מתפללים בכל יום שלש תפלות בבית הכנסת, ומדוע יש צורך להוסיף?

שאלה:

מאת דוד: שלום וברכה לצדיק היקר אין לי מלים להסביר כמה התחזקות אני שואב מהקנטריסים הנפלאים שחברתם, ומספרי 'שאלות ותשובות בחסידות ברסלב', וממש נהייתי אדם אחר מאז שהתחלתי ללמד בהם.

ברצוני לשאל: מדוע יש ענין להתבודד עם השם, הרי אנחנו מתפללים בכל יום שלש תפלות בבית הכנסת, ומדוע יש צורך להוסיף עליהן?

תודה רבה, ואני מברך אתכם שתזכו לעוד שנים רבות בבריאות איתנה ונחת.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שפטים, כ"ח אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר ויזרח

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה ידוע בדברי חכמינו הקדושים מעלת התפלה, עד שאמרו (תענית ב.) על הפסוק (דברים י"א י"ג) "ולעבדו בכל לבבכם", איזה היא עבודה שהיא בלב, הוי אומר זה תפלה. וזו מצות עשה שכל דבר שצריך - שיבקש ממנו יתברך.

עזרא הסופר ובית דינו ואנשי כנסת הגדולה תקנו את התפלות הקבועות שחרית, מנחה וערבית, אבל השלמות היא כשאדם צריך איזה דבר, עליו לבקש ממנו יתברך, וזה מגלה את פנימיות לבבו הטהור - שיש לו אמונה ברוחה ומזככת בו יתברך, והוא מאמין שהוא יתברך לבדו נמצא ואין בלעדיו נמצא, וכל מה שהוא צריך

הוא מבקש רק ממנו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כְּאִשׁ יִבְקֹשׁ איש מאביו, וְזֶה הַחֲדוּשׁ שֶׁחֲדַשׁ רַבְּנוּ ז"ל וְנִקְרָא בְּדַבְּרָיו 'הַתְּבוּדוֹת' - שְׁאֵדָם מִתְּבוּדָד לְבָדוֹ וְהוֹלֵךְ בְּמָקוֹם שְׂאִין שָׁם אִישׁ, וּמִבְּקֹשׁ וּמִתְחַנֵּן עַל נַפְשׁוֹ וְשׂוֹאֵל וּמִבְּקֹשׁ וּמִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שֶׁצָּרִיךְ, כְּמוֹ שֶׁאָחָד מִבְּקֹשׁ מֵאָבִיו "תֵּן לִי אֵת זֶה, תֵּן לִי אֵת זֶה" וְכוּ', אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מָה שֶׁנֶּעֱשֶׂה מִתְּפִלוֹת אֵלוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלָם, וְהָאֵדָם שֶׁעוֹסֵק בְּזֶה - מֵרְעִישׁ אֵת כָּל הָעוֹלָמוֹת, אֲשֶׁרֵי חֵלְקוֹ.

וְדַבֵּר זֶה הוּא יְסוּד מוֹסֵד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ מִהֶעֱבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, וְסִפֵּר עִמּוֹ הִרְבֵּה אִיךְ שֶׁהוּא לֹא זָכָה לְהִגִּיעַ אֶל מָה שֶׁהִגִּיעַ, רַק עַל יְדֵי הָעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה - שֶׁהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ מֵעַתָּה קִטְנוֹתוֹ, וְדִיקָא עַל יְדֵי זֶה בָּא אֵל מָה שֶׁבָּא, וְהִזְהִירוֹ הִרְבֵּה עַל דְּבַר זֶה, שֶׁנִּהְיָה רְגִילִים בְּדַבֵּר זֶה - לְדַבֵּר הִרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וְאָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב' סִימָן ק'): שֶׁהִרְבֵּה צְדִיקִים סִפְרוּ שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ אֵל מְדַרְגָּתָם אֲלָא עַל יְדֵי עֲבוּדָה זֹה.

מִסִּפְרֵי שֶׁנִּכְדוּ שֶׁל הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבֵּי פִּנְחָס מְקוֹרִיץ זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ לְמַד בְּחִידָר בְּהִיּוֹתוֹ יֶלֶד קֶטָן, וּבָנוּ שֶׁל הַמְּלַמֵּד הָיָה מִתְּפָאָר לְפָנָיו חֵג הַסִּכּוֹת שֶׁלְאָבִיו הַמְּלַמֵּד יֵשׁ אֵת הָאֲתָרוּג הַכִּי יָפֵה בְּעוֹלָם שְׂאִין כְּמוֹהוּ, וּכְדֶרֶךְ יֶלֶד קֶטָן, כְּשֶׁהָיָה אֶצֶל סָבוֹ הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבֵּי פִּנְחָס מְקוֹרִיץ זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמַר הֵילֵד: "סָבָא, הַבֵּן שֶׁל הַמְּלַמֵּד אוֹמֵר שֶׁלְאָבִיו יֵשׁ אֵת הָאֲתָרוּג הַכִּי יָפֵה שֶׁבְּעוֹלָם", וְשֶׁלַח הָרַב הַקְּדוֹשׁ לְקָרָא אֵת הַמְּלַמֵּד שֶׁיָּבֹא אֵלָיו לְסַכְתּוֹ, וְיִרְאֶה לוֹ אֵת אֲתָרוּגוֹ, וְכֵן עָשָׂה הַמְּלַמֵּד וּבָא אֵל תוֹךְ הַסִּכָּה וְהִרְאָה לוֹ אֵת אֲתָרוּגוֹ, וּבִגְמַת הָיָה אֲתָרוּג מְהֵרָה מְאֹד בְּכָל הַהֲדוּרִים, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הָרַב הַקְּדוֹשׁ: "אִיךְ זָכִיתָם לְאֲתָרוּג כָּל כֶּף נְאֻהָ?", עָנָה וְאָמַר: "אֲנִי תָמִיד בּוֹכָה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִּזְמִין לִי אֵת הָאֲתָרוּג הַכִּי מְהֵרָה, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מְזַמֵּן לִי". וְהַתְּפִלָּה מְאֹד הָרַב הַקְּדוֹשׁ עַל תְּמִימוֹתוֹ וּפְשִׁיטוֹתוֹ שֶׁעַל כָּל דְּבַר הוּא מִבְּקֹשׁ אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבֵינָן כֶּף כְּשֶׁהָיָה הַמְּלַמֵּד בְּתוֹךְ

הסָכָה, הָרַב הַקְדוֹשׁ רָאָה זָבוּב, וְאָמַר הַמְלַמֵּד לְהָרַב הַקְדוֹשׁ: "אֵיךְ יֵשׁ אֲצִלְכֶם זָבוּב בְּסָכָה, וְאֲצִלִּי אִךְ פֶּעַם אֵין זָבוּב בְּסָכָה?", וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הָרַב הַקְדוֹשׁ: "אֵיךְ זֶה?", וְהָשִׁיב: "אֲנִי מִתְפַּלֵּל תָּמִיד עַל כָּל דָּבָר לְפָנַי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא נוֹתֵן לִי". רוֹאִים מִזֶּה אֵת מַעֲלַת הַשְּׂיחָה וְהַתְּפִלָּה לְפָנַי קוֹנוֹ.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַרְגִּיל עֲצָמוֹ לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַתֵּם הַזֶּה, וּמְצִיָּת אֵת רַבְנוּ ז"ל, וְאָז טוֹב לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמְכַל שְׁכָן בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תשיב.

מדוע כבודו לוחם נגד רב בישראל, ומלבין את פניו ברבים?

שאלה:

מאת ישי: שְׁלוֹם לְכָבוֹד הָרַב. אֲנִי מְכִיר כְּמָה וְכְמָה מִתְלַמְּדֵי הָרַב בְּעֶבֶר וּבַהֲוָה, וְגַם קוֹרָא מְדֵי פֶעַם אֵת כְּתָבֵי הָרַב, וְאֵינְנִי מִבִּין מְדוּעַ כְּבוֹד הָרַב מִתְנַגֵּד כָּל-כָּף לְרַב בְּיִשְׂרָאֵל, שְׂגַם אוֹתוֹ הַנְּנִי מְכִיר מְעַט, מָה הוּא כָּל-כָּף נוֹרָא וְגֵרוּעַ שֵׁישׁ בִּינֵיכֶם מְלַחְמָה כָּל-כָּף נוֹרְאִית?
וְעוֹד שְׂאֵלָה: הָרִי מוֹטֵב לוֹ לְאָדָם שִׁיפִיל עֲצָמוֹ לְכַבֵּשׁ הָאֵשׁ וְאֵל יִלְבִּין אֵת פְּנֵי חֲבֵרָו בְּרַבִּים, וְאֵיךְ אַתֶּם כָּל-כָּף מְבִישִׁים אוֹתוֹ וְתוֹקֵפִים אוֹתוֹ? אֲשַׁמַּח לְתִשׁוּבָה כְּנָה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁפָטִים, כ"ט אָב ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל יִשֵׁי נְרוֹ יָאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ.

קדם כל, אתה צריך לדעת שלא כל אחד שקורא את עצמו רב הוא רב, וכדי להיות רב בישראל צריכים להגות בתורה יומם ולילה, עד שמקבל סמיכה לרבנות משלשה רבנים גאונים יראי השם וחושבי שמו, ומזה "הרב" שאתה מדבר, הוא אף פעם לא פתח ספר וכו', העיפו אותו מהישיבה כשהיה עוד בחור רוק, כי הוא התעסק עם בחורים וכו', וכן נעשה אחר כך "רב" כשהיה בחור רוק... איך יכול להיות בחור רוק "רב" בישראל כשיש איזו שאלת נשים וכו', מראות וכדומה וכו', האם זה לא מצחיק?

חכמינו הקדושים הזהירונו מאד מאד מרע-בנים כאלו, ואמרו (שבת קל"ט.) תניא רבי יוסי בן אלישע אומר: אם ראית דור שצרות רבות באות עליו - צא ובדוק בדייני ישראל, שכל פורענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דייני ישראל. עם ישראל הם קדושים, ואלמלא המנהיגים הרשעים היו כלם חוזרים בתשובה, אף מה לעשות הם הטילו אימה כל כף, עד שאסור אפלו לדבר מזה, ואוי ואבוי מי שפותח את העינים לזולת ואומר את האמת, רוצים לבלע אותו חיים, ופותחים נגדו כל מיני תיקים וכו' וכו'. ומוכא באריכות בזהר הקדוש מי אלו הם המתחזים לרבנים, והם לא יותר מאשר רע-בנים (עין רעיא מהימנא נשא ככ"ה): ואתה הדרו אינון ערב רב רעין על ישראל עאנא דקנדשא בריך הוא דאתמר בהו (חזקאל ל"ד) "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם" וכו' [הערב רב הם נעשים רועים על ישראל, שהם צאנו של הקדוש ברוך הוא], ואינון ערב רב אינון עתירין בשלוה בחדוּא בלא צערא בלא יגונא כלל [אלו הערב רב המנהיגים הם עשירים ויושבים בשלוה בשמחה בלי צער ובלי יגון כלל], גזלנין מארי שוחד דאינון דיינין רישי עמא (בראשית ו) "כי מלאה הארץ חמס מפניהם", עלייהו אתמר (איכה א' ה') "היו צריה לראש" [הם גזלנים לוקחים שחד, והם הדיינים והראשים של עם ישראל, ואלו הצרים נעשים ראשים].

כלל זה תקח בידיך תמיד: שאדם אסור לו להכנס באמצע סרט

ולומר את דעתו, כי הוא לא יודע מה היה קדם, ולא יודע מה שקורה עכשו וכו' וכו', ולכן אני לא יודע מאיזה רב אתה מדבר, אבל לצערנו הרב יש היום הרבה רע-בנים כאלו משחתים וגנבים וכו' וכו' וכו', שהם גורמים לחלול שם הרבנות בין המון העם, ומשניאים את הדת על המון העם, ולא בחנם שיש כל כך הרבה אנשים שזרקו את הדת מפני "תכשיטים" כאלו שנקראים רע-בנים, ואם אתה מדבר על זה שנדמה לי שאתה מדבר ממנו, קדם כל תעשה ברור יותר מעמיק, ויתגלה לך איזה קל שבקלים הוא וכו' וכו', שמי שרק ישמע את הדברים האלו, שערות ראשו יקומו עליו וכו' וכו', איך אדם כזה יכול להקרות "רב"?

המקוה של הנשים היה פסול לגמרי, אף פעם לא היה על זה הכשר וכו', ויש עדים שבאוצר מי הגשמים לא היו בכלל מים, נמצא שטבלו באמבטיה, ועברו על אסור כרתות החמור מאד מאד וכו', שאין על זה שום מחילה בעולם, וכשעשו רעש פתאום נתמלא האוצר עם מים, וזה היה באמצע תמוז... שאז בודאי לא יורד גשם... ומה גם, שהוא לא נתן לנשים מעדות המזרח להכנס למקוה, כי אמר שהן מביאות כנים וכו', ויש על זה עדים שעדין חיים, ומה גם שעשו הפגנה למה סגר עליהן את המקוה וכו', אשר דבר כזה לא היה מאז קבלת התורה שנשים צריכות לצאת על הרחוב מול המועצה דתית ולהפגין ש"הרב" לא נותן להן להכנס למקוה ויש על זה תמונות, והוא השתיק את הכל כדי שלא יתפרסם בעולם, ועל דבר זה אי אפשר למחל בשום פנים ואפן, שאדם שצריך להיות "רב" יסגר את המקוה לנשים שהן מעדות המזרח וכו', וכן לא נתן לתקן את הערוב, ומי שתקן את הערוב לקח אותו לבית משפט והכשיל את כלם באסור סקילה על ידי חלול שבת.

וכן כל ההכשרים שלו הם על טרפות ונבלות וכו', והשוחט שהיה בעירה היה קל וריק ופוחז, עם ראש מלא שערות כמו שה, ובאמצע היתה כפה קטנטנה שהיו צריכים לחפש בין שערות ראשו

אם יש לו כפה וכו', וכשהביאו החרדים לדבר השם שוחט ירא שמים עם זקן ופאות, הלך ומסר אותו וקפח את פרנסתו, ועוד מסר הרבה אנשים על לא דבר וכו'. ובענין החנוף הטהור לחם כל הזמן עד היום הזה שלא יהיה חנוף טהור, ואי אפשר להסביר את גדל הרשעות שרק בצע במשך כל השנים נגד החנוף הטהור וכו', ועדין לא שכחו התושבים איך שלקחו שמונה מורות מכתה א' עד כתה ח' בנידות משטרה בגלל המסירות שלו, הוא מסית ומדיח את תושבי המקום נגד החרדים לדבר השם יומם ולילה, והכל בסיסמא "אני לא מניח עקבות אחרי", והוא אשר מנע לבנות בית כנסת עשרים שנה, לא יאמן כי יספר באיזו רשעות ואכזריות הוא הולך נגד קהלה שלמה, וכנראה שאתה יודע את זה יותר מאתנו.

ובענין שאתה כותב מוטב לאדם שיפיל את עצמו לכבשן האש ואל ילבין את פני חברו ברבים, שכחת מה שרבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות בושח סימן ב') מתר לביש את הרבנים ששוכרין את הרבנות לשם גאונה, וראוי לבזותן ולהקל בכבודן, ואין עומדין בפניהם, ואין קורין אותן רבי, והטלית שעליו כמרדעת של חמור; הרי שלך לפניך, מה שאתה כל כך מפחד מעלבון פני רשע, אשר אין עליו שום למוד זכות, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות מריבה סימן פ"ח) אין מלמדין זכות על המסית; אדם שמסית ומדיח יומם ולילה את תושבי המקום שעוד יום יבוא ויסגרו כבישים בשבת וכו', ומדבר על יהודים תמימים שאין להם בעולם רק תורה ותפלה, אנשים שחזרו בתשובה שלמה, והיום מתנהגים כחרדים לדבר השם בכל המובנים, רבם ככלם הולכים בשבת עם בגדי חסידות, עם שטר׳מל ועם גרבים לבנות, ונשותיהם הולכות מגלחות וכו', לא כמו "הרבנית" שכל שערות ראשה בחוץ וכו' וכו'.

יכולים לכתב ספר שלם מה עברה הקהלה ממנו, ולכן לפני שאתה שואל או רוצה לדעת תשובה, תבדק את זה בעצמך, כי הכל גלוי וידוע לפני החפצים באמת ומודים על האמת. תהלה לאל

הַאֲנָשִׁים שֶׁחֲזְרוּ בַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שְׂאֵתָהּ מִכִּיר אוֹתָם מִקֶּדֶם וְאַחַר כָּךְ וְכוּ', הַיּוֹם הֵם קוֹבְעִים עֵתִים לַתּוֹרָה שְׁלֵא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, עֵדָה שְׁלֵמָה יֵרָאֵי הַשֵּׁם וְחֻשְׁבֵי שְׁמוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְלֹא מַחְסִירִים יוֹם אֶחָד מִלְּמַד דָּף גְּמָרָא כְּפִי סֵדֶרֶת דָּף הַיּוֹמִי, וְהֵם מִקְפִּידִים עַל קֵלָה פְּחַמוּרָה וְכוּ' וְכוּ'.

אֲנִי כְּבָר לֹא מְדַבֵּר מִכֹּל הַמוֹסְדוֹת הַפִּיקֻטִּיבִיִּים שֶׁיֵּשׁ לוֹ, וְחוֹלֵב אֶת הַמְּדִינָה עִם כָּל מֵינֵי תַרְגִּילִים, זֶה נוֹשֵׂא אַחַר לְגַמְרֵי שְׁלֵא שִׁיף אֲלֵינוּ, וְיָבוֹא הַיּוֹם שִׁיתְּגַלוּ הַגְּנֻבֹת בְּרַבִּים.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵצִיל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מֵרַע-בְּנִים כְּאֵלוֹ, מִשְׁחָתִים שֶׁמְשַׁנְיָאִים אֶת הַדָּת עַל הַמוֹן הָעַם, וְהֵם הֵם אֲשֶׁר גּוֹרְמִים לְרַחֵק אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ.

וְשׁוֹב פְּעַם אֲנִי כּוֹתֵב לָךְ שֶׁאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מִמֵּי שְׂאֵתָהּ מְדַבֵּר וְכוּ', וְאִם זֶה מִמֵּי שֶׁאֲנִי חוֹשֵׁב, הֲרִי לָךְ מִקְצַת מַעֲשָׂיו עַל קִצֵּה הַמַּזְלָג וְכוּ' וְכוּ'.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תשיג.

**הָאֵם כְּשֶׁאֲתַחַתּוּ, כָּל הַנְּסִיווֹת וְהַנְּפִילוֹת בְּעֵינֵי קִדְשָׁהּ
יִפְסִיקוּ לְגַמְרֵי?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֲלֵעֶזֶר: אֲנִי בַּחוּר בֶּן עֶשְׂרִים, וְעוֹבְרִים עָלַי הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, יֵשׁ לִי נְסִיווֹת נוֹרָאִים וְנְפִילוֹת קְשׁוֹת בְּעֵינֵי קִדְשָׁהּ. הָאֵם כְּשֶׁאֲתַחַתּוּ, כָּל הַנְּסִיווֹת וְהַנְּפִילוֹת בְּאִמָּתָהּ יִפְסִיקוּ לְגַמְרֵי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שפטים, כ"ט אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליעזר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד שצריכים להתחתן מה שיותר מהר, ואמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות יום הכפורים הלכה א' אות א') מי שאינו נשוי - הוא פגום בבית, ולכן צריכים להשתדל מאד מאד להתחתן לשם שמים מה שיותר מהר, ולא להיות ברוך, ומצינו שאמרו חכמינו הקדושים (קידושין כ"ט): משתבח ליה רב חסדא לרב הונא בדרב המנונא דאדם גדול הוא. אמר לו: כשיבוא לידך הביאהו לדין. כי אתא, חזייה דלא פריס סודרא, אמר לו: מאי טעמא לא פריסת סודרא? אמר לו: דלא נסיבנא. אהדרינהו לאפיה מיניה. אמר לו: חזי דלא חזית להו לאפי עד דנסבת. רב הונא לטעמיה, דאמר: בן עשרים שנה ולא נשא אשה - כל ימיו בעברה. בעברה סלקא דעתך? אלא אימא כל ימיו בהרהור עברה. אמר רבא וכן תנא דבי רבי ישמעאל: עד עשרים שנה יושב הקדוש ברוך הוא ומצפה לאדם מתי ישא אשה, כיון שהגיע עשרים ולא נשא - אומר תפח עצמותיו; הרי שלך לפניך איך שצריכים להזדרז ולהתחתן, כי רב המנונא בא אל רב הונא וראה שעדין לא התחתן, אמר לו אני לא רוצה לראות את הפנים שלך עד שתתחתן.

ולכן בודאי כשתתחתן פלו כל הנסיונות והנפילות והירידות שלך וכו', כי תהיה לך פת בסוף וכו' וכו', כי עכשו בחור מאד מסכן שלא יכשל בעוון החמור של הוצאת זרע לבטלה, שאמרו חכמינו הקדושים (נדה י"ג). אמר רבי יוחנן: כל המוציא שכבת זרע לבטלה חייב מיתה; ואמרו (שם) רבי יצחק ורבי אמי אמרי: כאלו שופך דמים, שנאמר (ישעיה נ"ז ה') "הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שחטי הילדים בנחלים תחת סעפי הסלעים", אל תקרי שחטי אלא סחטי; כי מכל טפה וטפה יכול להולד ולד, וכשסוחט את זרעו לבטלה הוא

שוחט את לְדָוִד, וְהַעֲוֹן הַזֶּה מְטַמֵּם אֶת הַמֶּחַ וְהַדַּעַת, וּמַכְנִיס אֶת
הָאָדָם בְּחַלִּישׁוֹת הַדַּעַת וּבִיאֹשׁ גָּדוֹל כְּאֵלוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹנֵא
אוֹתוֹ, וְלֹא צָרִיךְ אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ'.

וְלָכֵן לְדַעַתִּי, תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שְּׁבִיכְלַתְךָ לְהַתְחַתֵּן, וְאֵל תִּהְיֶה
בְּרִין כָּלָל, כִּי כֵךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְכָמוֹת סג.) נְחִית דְּרָגָא נְסִיב
אֵיתָא; אַתָּה צָרִיךְ לְרַדַּת מְדַרְגָּה וְאִזּוּ תִמְצָא אֶת הַזְּוִיג שְׁלָךְ, כִּי בְדַרְךָ
כָּלָל בַּחוּר הוּא גְאוּתָן וְכוּ', וְלֹא מֵתָאִים לוֹ לְקַחַת אֶת זוֹ אוֹ אֶת זוֹ וְכוּ',
וְחוֹשֵׁב לְעֲצָמוֹ: "אֲנִי הֵכִי חֲכָם וְהֵכִי יָפֵה וְכוּ', אֶקַּח אֶת זוֹ?", אוֹ "אֲנִי
הֵכִי חֲכָם וְהֵכִי יָפֵה וְהֵכִי מְשֻׁכָּל וְכוּ', אֶקַּח אֶת זוֹ?" וְהוּא מְסֻתוּבָב
וּמְחַפֵּשׁ אֶת הַבַּת זׁוג שְׁלוֹ כְּפִי הַדְּמִיוֹן שְׁנִכְנַס בּוֹ כְּאֵלוֹ מִי יוֹדַע מַה
הוּא, וְהוּא רוֹצֵה שְׁיָבֹא אֵלָיו זׁוג מְשֻׁהוּ שְׁעַדִּין לֹא נִבְרָא וְכוּ', וְעַל
יְדֵי זֶה מְחַפֵּשׁ וְכוּ' וּמְסֻתוּבָב וְיוֹצֵא לְפָגִישׁוֹת פֶּן וְאוּלֵי אִמְצָא אֶת
בַּחִירַת לְכַבִּי שְׁתָּבֹא אֵלַי עַל סוֹס לְבָן עִם שְׁקִים מְלֵאִים כֶּסֶף וְכוּ',
וּבְשֻׁבִיל זֶה הַבְּחוּר מְחַפֵּה עַד שְׁיִוָּלַד זׁוג כְּזֶה, וּבֵינן כֵךְ הוּא לֹא קוֹלֵט
שְׁהִזְמֵן לֹא מְחַכֵּה, כְּמֵאִמֵר הַחֲכָם "הַזֶּהֱרֵ מִן הַזְּמַן כִּי הוּא אוֹיֵב רַע
מְאֹד", וְעַד שְׁתּוֹפֵס אֶת עֲצָמוֹ הוּא רוֹאֵה שֶׁהוּא כְּבָר בְּגִיל שְׁלֵשִׁים,
וּמַה עוֹשִׂים עִכְשָׁו?

עַל זֶה בָּאִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים וְנוֹתְנִים לָנוּ עֲצָה (יְכָמוֹת סג.) נְחִית
דְּרָגָא נְסִיב אֵיתָא - תִּרְדַּד מְדַרְגָּה וְאֵל תַּחֲזִיק מֵעֲצָמָךְ כִּל כֵךְ גָּדוֹל וְכוּ',
וְאִזּוּ תִמְצָא בְּקִלּוֹת בַּת זׁוג שְׁתִּתָּאִים לָךְ, וְתִתְחַתֵּן וְתִהְיֶה נְצוּל מְעַבְרוֹת
חֲמוּרוֹת, וְתִהְיֶה הֵכִי מְאֹשֶׁר בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ב' תש"ד.

**יש לי חלום שיהיה לי אופנוע ואוכל לרכב עליו בשבילי
הטבע. מה דעתכם בענין?**

שאלה:

מאת גילת: שלום. אני בת ארבעים ושבע, הייתי חולה במחלה ובעקבותיה נסעתי לאומן, התקרבתי לצדיק, ומאז יש לי מתיקות וטעם אחר בעבודת השם. יש לי רשיון לאופנוע, ואחד החלומות שלי מגיל שתים-עשרה הוא לקנות אופנוע ולרכב עליו, להיות עם עצמי ולהנות מהרוח והנופים, לנסע בשבילים ובטבע. אני מאד רוצה להגשים את החלום, וכמוכן שאם אעשה זאת, מצד הצניעות לא אכנס אתו לישוב, אלא הבן שלי יביא ויוציא אותו, הכל בצניעות כדי לשמח את עצמי ולהתקרב אל עצמי ואל השם. אני זקוקה לכהן, וכבר עשירים שנה החלום הזה הולך אתי. מה דעתכם: האם זה יהיה כל-כך נורא? תודה לכבוד הצדיק, השם יתן לכם כח.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שפטים, כ"ט אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל גילת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, יעזר הקדוש ברוך הוא שתחזורי בתשובה שלמה עם לב אמת ולב נכון, ותקפידו מאד מאד לשמר על שבת קדש, וכן לשמר מאד מאד מה שאת אוכלת שיהיו רק מאכלים כשרים עם הכשר של בתי דינים מפרסמים ליראי השם.

בענין לרכב על אופנוע וכו', אני מכרח להגיד לך שזה הדבר

הכי מסכן שרק יכול להיות, ולא אחד קפח את חייו על ידי זה, ולכן הייתי ממליץ לך לרדת מזה, ויעזור הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיי שמחה ועליזה, ותרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך זה הצלחה נצחית, הצלחה כזו אשר אין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשטו.

המחלקת שבין אנשי שלומנו חסידי ברסלב גורמת לי לחלישות הדעת והרבה בלבולים

שאלה:

מאת יעקב: שלום וישע רב. התקרבותי לחסידות ברסלב לפני כפנה שנים, ואני משתדל ללמד בספרי רבנו ותלמידיו, ולקיים ככל יכולתי את עצותיהם. ברוך הוא וברוך שמו אני מרגיש שנוי גדול לטובה, ואני חש התעלות מיזם ליום.

יש דבר אחד שמאד מציק לי ומבלבל אותי: אני רואה שבין אנשי שלומנו בעצמם יש מחלוקות רבות - זה מדבר לשון הרע נגד זה, וזה מוציא לעז על זה, והדבר גורם לי לחלישות הדעת גדולה מאד והרבה בלבולים.

למה זה ככה שיש מחלוקת גדולה גם בין אנשי הצדיק? ואיך אני יכול להרגיע את רוחי שכואבת מאד מהמצב הזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שפטים, כ"ט אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יעקב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

באמת זו בעיה רצינית מאד, וזה עובר על כל מקרב חַדָּשׁ שמתבלבל מרובי הדעות שיש גם בין אנשי שלומנו, עד שלא יודעים היכן משה שרוי, והיכן אהרן שרוי, ובני אדם מבהלים ומבלבלים לגמרי, כל אחד אומר את הדעות שלו, ולא יודעים איפה האמת וכו', וצריכים הרבה רחמים שלא יפילו אותו אלו התלמידים שלא שמשו כל צרכם, כמאמרם ז"ל (סוטה מ"ז): משרבו תלמידי שמאי והליל שלא שימשו כל צורך - רבו מחלוקת בישראל ונעשית תורה כשתי תורות; ובפרט החדשים אשר מקרוב באו וכו', וצדים נשמות חלשות ברשתם, ומבלבלים אותן עם כל מיני למודים פגומים וכו', עד שעל ידי זה גורמים להחליש את המקרבים החדשים וכו' וכו'.

ובאמת, כבר הקדים מוהרנ"ת ז"ל וכתב (לקוטי הלכות ראש חדש הלכה ד' אות נ"ב) אדם צריך לקבע בעצמו שיהיה איך שיהיה, אף על פי כן יהיה חזק בדעתו שלא יהיה נסוג אחור לגמרי מהשם יתברך, ולא ייאש את עצמו לעולם, ולא יהיה מהחסידי הנפולים שהם גרועים ממשמדים רחמנא ליצלן וכו', עין שם.

וכן הוא (לקוטי הלכה שלוחין הלכה ה' אות י"ז) עקר התגרות והסתת הבעל דבר שמבקש תואנות ועלילות לשוב ולפל חס ושלום, לזהמת המדמה, בפרט אחר הסתלקות הצדיק, שאומר הרי כבר אפס תקוה חס ושלום, ועמלק מתגבר, שהוא בחינת עצם התגברות היצר הרע, שמתעורר בהתגברות עצום בכל פעם, ועתה מה נעשה עוד, והכסילים חוזרים לאחוריהם, שזהו בחינת מה שקורין חסידים נפולים רחמנא ליצלן, שזה גרוע מהכל, כמו ששמעתי מפיו הקדוש וכו', עין שם.

וכן הוא (לקוטי הלכות נזיקין הלכה ד' אות כ"ה) קלפת נגה היא הקלפה הכי מסכנת, כי משם נמשך נפש הבהמיות של ישראל, שמשם באים החכמות רעות של העולם, ויש שמכנים עצמן בשם חסידים, ואומרים חכמות של שטות והבל המרחקים מהשם יתברך ומתורתו ומצדיקי אמת, ואלו הם קלפת נגה ממש שמערב טוב ורע, כי באמת יש בהם טוב הרבה כי אינם פורקין על חס ושלום, וקצתם הם אנשים כשרים

קצת, ולפעמים אומרים דברי אמת, אך מערב בהם גם רע הרבה, דהינו החכמות שלהם שנדמה להם לחכמות, ובאמת הם שטותים גדולים, ואלו מזיקים גם כן הרבה, ומונעים מאד מלהתקרב לצדיקי אמת ואנשיהם הממשיכים השגת אלקותו בעולם, ובאפן אחד הם מזיקים יותר מהעכו"ם והאפיקורסים, כי מעכו"ם ואפיקורסים רב ישראל מרחקים עצמן מהם בתכלית הרחוק כראוי להתרחק מהם יותר מן בעלי ראתן, אך מאלו הכשרים קצת אין מתרחקים מחכמתם כל כך, ובאמת הם מזיקים הרבה על ידי חכמתם ולצנות שלהם שמתלוצצים מכמה דרכי התמימות האמתיות וכו'. (וכמבאר שיחה זאת במקום אחר ששמעתי מפיו הקדוש שחסיד שנפל גרוע ממשמד, כי משמשד כל אחד נזהר, אבל מחסיד אף אחד לא נזהר, כי אף אחד לא יודע שהוא נפל ונתקרב מההתלהבות שלו וכו'), עין שם.

ולא בחנם שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על למוד שלחן ערוך, כי אלו החדשים שמקרוב באו, הם מנהיגים הנהגות חדשות שזה כנגד השלחן ערוך וכו', וזה סתם טפשות ושגעון וכו', ומטעים את אלו שרודפים אחריהם וכו', וכל זה בא מחמת שלא לומדים שלחן ערוך, כי אם היו לומדים שלחן ערוך, היו יודעים שכל אלו ההנהגות החדשות אין להן שום מקור בשלחן ערוך וכו', ואדרבה, זה נגד השלחן ערוך, ולכן אם היו לומדים שלחן ערוך, לא היו יכולים להטעות את האדם בשטיות ובדמיונות גדולים וכו' וכו', ואמר (שיחות הר"ן סימן כ"ט): ועל למוד הפוסקים הזהיר מאד מאד ביותר מכל הלמודים, וראוי ללמד כל הארבעה שלחן ערוך כלם, מראשם עד סופם פסדר, אם יכול ללמד כל הארבעה שלחן ערוך עם כל הפרושים הגדולים מה טוב, ואם לאו על כל פנים ילמד כל הארבעה שלחן ערוך הקטנים. והוא תקון גדול מאד מאד, כי על ידי חטאים נתערב טוב ורע, ועל ידי למוד פוסק שמברר הכשר והפסול, המתר והאסור, הטהור והטמא - על ידי זה נתברר ונפרש הטוב מן הרע. ואמר: שכל איש ישראל מחייב ללמד בכל יום ויום פוסקים ולא יעבר, ואף אם הוא אנוס ואין לו פנאי, ילמד על כל פנים איזה סעיף שלחן ערוך

באיזה מקום שהוא, אפלו שלא במקומו שהוא עומד עתה בשלחן ערוף, כי צריך ללמד איזה דין בשלחן ערוף בכל יום ויום כל ימי חיינו. וכשאנינו אנוס, ילמד כסדר כל הארבעה שלחן ערוף מדי יום ביומו, וכשיגמר ויסים הארבעה שלחן ערוף, יחזר ויתחיל ללמד כסדר. וכן ינהג כל ימי חיינו; אשרי מי שמתמיד בלמוד שלחן ערוף, ואז לא יוכלו להטעות אותו בכל מיני שגינות והנהגות משנות וכו' וכו', שאין להם שום שחר כלל.

הקדוש ברוך הוא ישמר אותנו ממפרסמים של שקר שנמצאים גם בין אנשי שלומנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשטז.

**אני מוסרת שעורים בתורת רבנו ומחזקת נשים רבות,
אך אני בעצמי כמעט ולא מתקדמת בעבודת השם**

שאלה:

מאת אתי: שלום לכבוד הצדיק. אני חוזרת בתשובה, וברוך השם אני משפיעה לטובה על הרבה נשים, כי הקדוש-ברוך-הוא חנן אותי בכח הדבור, ואני משתדלת לחזק אותן בדרך רבנו - בשמחה, באמונה, בסבלנות, בתפלה ובהתבודדות. אף יש לי חלישות הדעת שאני רואה שהנשים שאני משפיעה עליהן מתעוררות יותר מפני ומתעלות ברוחניות, ואלו אני בעצמי כמעט ולא מתקדמת בעבודת השם.

כבר הרבה זמן אני שוקלת להפסיק לגמרי עם שעורי התורה האלו, אך לפני כן ברצוני לשמע את חות דעתכם, ומה שתעשו - כך אעשה. מקוני, אתי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שפטים, כ"ט אב ה'תשע"ג.

שלום רב אל אתי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת אשר רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן קי"ט) שזה דבר גדול מאד כשאוחזין בזה, דהינו כשאוחזין בזה שהוא מרצה וחספץ ומשתוקק מאד שחברו יהיה איש כשר וצדיק אף על פי שהוא לא יהיה חס ושלום, זהו מעלה גדולה מאד. וכתב מוהרנ"ת ז"ל (שם) שכך היה הלשון שאמר רבנו ז"ל, שהוא מרצה אף על פי שאני אני זוכה חס ושלום לעבד את השם יתברך, על כל פנים יעבד ישראל השני את השם יתברך, זהו דבר גדול מאד כשאוחזין בזה.

כך שמעתי מפיו הקדוש, ולפי דעתי נדמה לי שזהו דבר פשוט מאד, כי בודאי אני רוצה וחספץ מאד ומשתוקק ומתגעגע מאד שיהיו כל ישראל כשרים וצדיקים אמתיים, אפלו אם לא אזכה אני לזה, על כל פנים יהיה חברי בני גילי, וכל ישראל צדיקים נוראים אמתיים. כי זה עקר האהבה והרחמנות שצריכין לרחם אחד על חברו ועל כל ישראל שיזכה לתכלית האמת להיות כרצונו הטוב באמת שזהו עקר טובתן של ישראל, אבל ידעתי שיש בני אדם שכשהם נופלים חס ושלום מעבודת השם יתברך, מפל שפן וכל שפן אותן שנכשלין באיזה תאוה רעה או בעברה חס ושלום, הם שונאים ומתגרים במי שעוסק בעבודת השם יתברך, ורוצים להפילו חס ושלום, ומחלישים את דעתו מאד, ומבזים אותו בכמה לשונות, וגם אומרים לו שגם הוא יפל כמו שנפל הוא רחמנא ליצלן. כמו שראיתי כמה מהחסידים של עכשו שלפני כמה שנים התחילו קצת בעבודת השם יתברך ואחר כך נפלו למה שנפלו כל אחד לפי נפילתו רחמנא ליצלן, ואחר כך כשראו בני הנעורים הרבים בשנים כשנתעוררו בעבודת השם יתברך, והתחילו להתפלל בהתלהבות בלב שלם ולהתמיד בלמודו וכו', כאשר מצוי עכשו כמה בני הנעורים הכשרים המשתוקקים מאד

מאד להשם יתברך ומתחילים להתפלל בכל לב בכונה גדולה וכו', וכשרואים אלו החסידים הנפולים אותם, הם שוחקים מאד מהם ומבזים אותם ומחלישים את דעתם מאד מאד ואומרים להם שאין ממש בעבודתם וכו', כל זה מחמת קנאה מחמת שהם נפלו, הם רוצים חס ושלום שגם השאר יהיו כמותם רחמנא ליצלן. ובאמת צריך שיהיה בהפך כי על כל פנים אני לא יכול לזכות להיות איש כשר, שחברי יהיה איש כשר.

ולכן לדעתי תמשיכי לחזק את בנות ישראל באמונה פשוטה בו יתברך, ואפלו שאת מרגישה שאת הכי רחוקה ממנו יתברך וכו', אל תשימי לב לזה, זה הסמ"ך-מ"ם שרוצה לשבר אותך ולהכניס אותך ביאוש כאלו אין לך שום תקווה, רק תמשיכי לעורר ולחזק ולעודד את כל הנשים השבורות וכו' וכו', ובזכות זה גם לך יהיה טוב, וסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ותקבלי את שכרך מהשמים, כי מי שמקרב רחוקים יש לו דעה בשמים, וכך כתוב בזהר (תרומה קכ"ח:) תא חזי, כל מאן דאחיד בידא דחייבא, ואשתדל ביה למישבק ארחא בישא, איהו אסתלק בתלת סלוקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא - גרים לאכפיא סטרא אחרא, וגרים דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה, וגרים לקיימא כל עלמא בקיימיה לעילא ותתא, ועל האי בר נש כתיב (מלאכי ב') "בריתי היתה אתו החיים והשלום", וזכי למחמי בנין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי לעלמא דאתי, כל מארי דינין לא יכלין למידן ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי, עאל בתריסר תרעי ולית מאן דימחי בידיה, ועל דא כתיב (תהלים קי"ב) "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך הון ועשר בביתו וצדקתו עמדת לעד זרח בחשך אור לישרים" וגו'. נבא וראה כל מי שאוחז בידיו של החיבים, ומשתדל שיעזבו את דרכיהם הרעות וכו', עולה במעלת הקדשה למקום שאף אחד לא יכול לעלות שמה וכו', והוא גורם להכניע את הסטרא אחרא, והוא גורם שיתיקר שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, וגורם שבזכותו יש קיום לכל העולמות, וזוכה לראות בנים לבניו, וזוכה לכל טוב אמתי ונצחי בזה העולם

ובעולם הבא, וכל הבעלי דינים לא יכולים לדון אותו לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, ונכנס בשלושה עשר שערים של רחמים למעלה בשמים, ואין מי שימחה בו].

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשיז.

חזרתי בתשובה, אך דבר אחד עדין מאד מאד קשה לי - לשמור שבת. כיצד אוכל להתחזק?

שאלה:

מאת יואב: שלום לכבוד מוה"ר א"ש שליט"א. חזרתי בתשובה, אך דבר אחד עדין מאד מאד קשה לי - לשמור שבת. כיצד אוכל להתחזק ולזכות לשמירת שבת כהלכתה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שפטים, כ"ט אב ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יואב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

איך אתה יכול לכתב שחזרת בתשובה בשעה שאתה מחלל שבת וכו'? כי מחלל שבת יש לו דין של גוי, כמוכא ברמב"ם (פרק ל' מהלכות שבת הלכה ט"ו) השבת ועבודה זרה כל אחת משתיהן שקולה כנגד שאר כל מצות התורה, והשבת היא האות שבין הקדוש ברוך הוא ובינינו לעולם, לפיכך כל העובר על שאר המצות הרי הוא בכלל רשעי ישראל, אבל מחלל שבת בפרהסיא הרי הוא כעובד עבודה זרה ושניהם כגוים לכל דבריהם, לפיכך משבח הנביא ואומר (ישעיה ג"ו) "אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שמר שבת מחללו" וגו', וכל השומר את השבת כהלכתה ומכבדה ומענגה כפי כחו, כבר

מפּרש בקבּלה שְכרוּ בַעוֹלָם הַזֶּה יִתַּר עַל הַשְּׂכָר הַצֶּפוּן לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֵאמַר (ישעיהו נ"ח) "אִז תִּתְעַנֵּג עַל הַיּוֹי"ה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בִּמְתֵי אֶרֶץ וְהֵאכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִי הַיּוֹי"ה דִּבֶּר".

וְלָכֵן, דַּע לָךְ, שְׁעָקַר הַחֲזוּרָה בַתְּשׁוּבָה הוּא לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל קִדְשַׁת הַשַּׁבָּת, כִּי כָךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שַׁבַּת קי"ח:) כָּל הַמְשֹׁמֵר שַׁבָּת כְּהַלְכָתוֹ, אֶפְלוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה כְּדוֹר אָנוּשׁ - מוּחְלִין לוֹ, שְׁנֵאמַר (ישעיהו נ"ו ב') "אֲשֶׁרִי אָנוּשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם יִחְזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבָּת מִחֲלָלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ מִמַּעֲשׂוֹת כָּל רָע", אֵל תִּקְרִי מִחֲלָלוֹ אֶלָּא מִחֹל לוֹ.

אַתָּה צְרִיךְ לְדַעַת כִּי עַם יִשְׂרָאֵל הֵם בְּן זוּגָה שֶׁל הַשַּׁבָּת, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בראשית רבה פרשה י"א ח') תַּנִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, אָמְרָה שַׁבָּת לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לְכַלֵּן יֵשׁ בְּן זוּג וְלִי אֵין בְּן זוּג! אָמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל הִיא בְּן זוּגָה. וְכִיּוֹן שְׁעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַר סִינַי, אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זָכְרוּ הַדְּבָר שְׁאִמְרַתִּי לַשַּׁבָּת, כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל הִיא בְּן זוּגָה, הִינּוּ דְבִיּוֹר (שְׁמוֹת כ') "זְכוֹר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ".

וְלָכֵן עָקַר הַתְּשׁוּבָה זֶה רַק שְׁמִירַת שַׁבָּת, כִּי שַׁבָּת - אוֹתִיּוֹת תַּש"ב, וּבְזֶה יְכוּלִים לִרְאוֹת אִם אָדָם חֲזַר בַּתְּשׁוּבָה - אִם הוּא מוֹסֵר אֵת נַפְשׁוֹ לְשֹׁמֵר שַׁבָּת, וְאִם הַשַּׁבָּת חֲשׁוּבָה בְּעֵינָיו. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ס"ז) כִּי שַׁבָּת כְּבִיכּוֹל הִיא הָעֵין שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא מְסַתְּפֵל עָלֵינוּ דִּיקָא עַל יְדֵי שַׁבָּת, בְּסוּד (שְׁמוֹת ט"ז כ"ט) "רְאוּ כִּי הַיּוֹי"ה נִתֵּן לָכֶם הַשַּׁבָּת", וּמוּבָא בַתְּקוּנַי זֶהָר (תַּקּוּן ע') ש' תֵּלַת עֲנַפֵּי תֵּלַת גִּוְנֵין דְּעֵינָא, ב"ת דְּשַׁבָּת דָּא בַת עֵין; הִינּוּ שַׁבָּת הִיא שְׁתֵּי מְלִים, ש' - יֵשׁ בָּהּ שְׁלֹשָׁה קוּיִן קִנְגָד שְׁלֹשָׁה צְבָעִים שִׁישׁ בַּתוּךְ הָעֵין, ב"ת - זֶה בַת עֵין, הַשְּׁחוֹר שְׁבָעֵין, הִינּוּ כְּבִיכּוֹל שְׁעַל יְדֵי שַׁבָּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר וּמְסַתְּפֵל עָלֵינוּ בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַשַּׁבּוּעַ, כִּי כָּל הַהִשְׁפָּעָה שֶׁל הָאָדָם נִמְשַׁכֶּת רַק עַל יְדֵי שַׁבָּת, וְלָכֵן שַׁבָּת כָּל כָּךְ חֲמוּרָה וְכו'.

ולהפך שבת כל כך קדושה, כי כביכול דרך שבת הקדוש ברוך
 הוא מסתכל עלינו, ולכן עלינו רק לשמח כל השבת שאנחנו זוכים
 לשמר את השבת, ואשרי מי שמוסר את עצמו להיות כל השבת
 בשמחה, ועקר השמחה - ששמח שמאמין בו יתברך ומאמין בשבת
 שבה מתגלה עצם אלקותו יתברך בלי שום לבושים, ואמרו חכמינו
 הקדושים (שבת י) אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: מתנה טובה יש
 לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני מבקש ליתנה לישראל, לך והודיעם.
 ומוכא בספרים הקדושים שבכל ערב שבת זכי השמיעה שומעים
 איך שהקדוש ברוך הוא מעורר את האדם שישמר שבת, שזו המתנה
 הכי יפה שקבלנו ממנו יתברך. ולכן לא בחנם שאמר רבנו ז"ל (לקויטי
 מוהר"ן חלק ב' סימן י"ז) צריך להזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת,
 כי מעלת וקדשת שבת גדולה ויקרה מאד, שאי אפשר לתאר ולשער
 כלל. וצריך לנהג שמחה גדולה בשבת קדש, ולבלי להראות שום
 עצבות ודאגה כלל, רק להתענג על השם יתברך, ולהרבות בתענוגי
 שבת בכל מיני תענוג, הן באכילה ושתיה, הן מלבושים כפי מה
 שיוכל, כי אכילת שבת כלה רוחנית כלה קדש, ועולה למקום אחר
 לגמרי מאכילת חל. ואם היית יודע מה זה להיות בשמחה בשבת,
 לא היית מפסיק לרקוד כל השבת מרב שמחה שאתה יהודי מאמין
 בו יתברך, והיית השבת יקרה בעיניך.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
 מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה
 תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ב' תשיח.

יש רבנים הטוענים שעדיף לנסע בראש השנה למערת המכפלה ולא לאומן. מה דעתכם בעניין?

שאלה:

מאת אליהו: שמעתי כמה רבנים שדברו דברים רעים על הנסיעה לאומן, ואמרו שעדיף לנסע בראש השנה למערת המכפלה. מה דעתכם בעניין?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שפטים, א' דראש חדש אלול ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לנו אין אלא את דברי רבנו ז"ל, ומי שמקרב אל רבנו ז"ל, עליו לצית אותו ולא להתפעל משום בריה שבעולם, ואפלו שיש כאלו שקוראים את עצמם חסידי ברסלב, הרגע שמדברים נגד הנסיעה אל רבנו ז"ל על ראש השנה באומן, מאיזה סבה שרק לא תהיה - צריכים לדעת שאין להם שום שיכות אל חסידות ברסלב, כי אלף יאבדו נגד דבור אחד של רבנו ז"ל.

רבנו ז"ל אמר (חיי מוהר"ן סימן ת"ג): הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי מאחר שהמקרבים שלי מאמינים לי ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרבים אלי שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר? כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה. והזהיר לעשות כרוז שקל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש, ומי שזוכה להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח') "אכלו משמנים ושתו ממתקים וגו' כי חדות הוי"ה היא מעזכם", וזה נאמר על ראש השנה. ואמר (חיי מוהר"ן סימן ת"ה): הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע

שאינן הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה. לא מבעיא אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי. ואמר רבנו ז"ל לענין ראש השנה שלו (תיי מוהר"ן סימן ת"ו): שיכולין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תקון בשום אופן, אף על פי כן בראש השנה יכולין אפלו הם לקבל תקון. אף על פי שבכל השנה אפלו הוא בעצמו ז"ל לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים לקבל תקונים, כי אמר שהוא עושה בראש השנה ענינים ותקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות.

ידוע אצלנו שהרב הקדוש רבי אהרן הרב מברסלב זכותו יגן עלינו, לא היה יכול להיות אצלו בראש השנה האחרון תקע"א וכו' (עין תי מוהר"ן סימן ת"ו), ענה רבנו ז"ל ואמר אז בקול חזק מעמק הלב: מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה, הינו מלהיות אצלו על ראש השנה. ואמר בזה הלשון בקול זיע סגיא: "ווי אזוי זאל איך אייך זאגין, קיין גרעסערס דער פון איז ניט פאר האנדין. איי אנדערע גוטע יודין זאגין ניט אזוי, איז נאך אקשיא" [מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה. ואם צדיקים אחרים אינם אומרים כן, אז עוד קשיא]. (כלומר, הלא בלא זה כבר מקשיין עליו קשיות הרבה, ויהיה קשה עוד קשיא זאת גם כן, מה שהקפיד כל כך להיות אצלו על ראש השנה דיקא).

וכתב מוהרנ"ת ז"ל (שם) ומכלל דבריו הקדושים שדבר אז עמנו למדנו כמה דברים: למדנו עוד הפעם עצם גדל החיוב להיות אצלו על ראש השנה, כי אף על פי שידענו זאת מכבר, אף על פי כן מרובי דבריו הקדושים אז בזה, ומתנועותיו הנוראות אז, הבנו עצם החיוב יותר ויותר, שאי אפשר לבאר זאת בכתב.

וגם אז למדנו שרצונו חזק להיות אצלו באומן על ראש השנה תמיד לאחר הסתלקותו, ושאינן דבר גדול מזה.

וגם למדנו כמה צריכין לחזק לשבר המניעות מדבר שבקדושה, בפרט המניעות מלהיות על ראש השנה, שצריכים לשברם ביותר ולהיות דיקא על ראש השנה, עד שאפלו אם הוא ז"ל בעצמו מצוה ומספים לבלי להיות אצלו על ראש השנה, חלילה להסתכל על זה, וצריכין להזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על זה, כי הוא ישיב בודאי לבלי להיות אצלו, ואף על פי כן בנקדת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא [וכן הוא נוהג לדורות].

וענין זה נוגע למה שאמרו חכמינו הקדושים (מכות י'): 'בדרךך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו', כמו שפרש רש"י, והוא מדברי חכמינו הקדושים על פסוק (במדבר כ"ב) "לך עם האנשים", וכן בשלוח מרגלים שהכרח משה רבנו בעצמו לשלחם, אף על פי שבאמת רצונו לא היה כלל בזה. וענין זה ראינו מרבנו ז"ל כמה פעמים, בפרט בענין ראש השנה - שהיו אנשים שהיו להם מניעות מלהיות אצלו על ראש השנה, ושאלו אותו בעצמו והשיב להם שלא יהיו על ראש השנה. והתחילו להתעקש, הלא שמענו מכם גדל האזהרה להיות אצלכם על ראש השנה? ועשה עצמו כמקפיד עליהם וגער בהם שלא ידברו יותר, וכן עשו ולא באו על ראש השנה. ואף על פי כן אנחנו זכינו להיות רגילים לעמד לפניו, ושמענו והכנו ברמז ובפרוש שפנימיות רצונו אינו נוחה בזה כלל, רק הוא מכרח לומר להם כך מחמת ששואלים אותו על זה. ויש בזה הרבה לספר (כמובא (שיחות הר"ן רי"ד) כשאדם שואל להצדיק אם לעשות דבר שיש בו מסירות נפש בשביל השם יתברך, הוא ראוי לו להשיב ולצוות עליו שלא לעשות. ואף על פי כן השואל אין צריך לקיים דבריו, ואמר אז רבנו ז"ל כל מה שהצדיק מצוה לעשות צריך לקיים, רק כשמצוה שלא לסע על ראש השנה אצלו, זה אין צריך לקיים וכו', עין שם).

וכן הוא נוהג לדורות שכששואלין להרב והמנהיג על דבר שיש בו כעין מסירת נפש, צריך להשיב לאו, אף על פי שבאמת לאמתו רצונו שימסר נפשו וישבר כל המניעות. על כן מי שרוצה להתקרב

ולשבר המניעות באמת לאמתו, צריך להזהר מאד לבלי לשאל אותו
בזה כלל.

עין שם בחיי מוהר"ן כל זאת באריכות.

המאחל לך חדש מברך ותשובה שלמה...

ב' תשיט.

**בתי כבר בת שנה ועדין יונקת. עד איזה גיל
ממלץ להיניק?**

שאלה:

מאת תקוה: לכבוד כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. תודה
רבה לכם על כל העצות והחזקים שאני מקבלת מספריכם
ומהאתה. יתן לכם הקדוש-ברוך-הוא כח ובריאות להמשיך
לרפא את נשמות עם ישראל, שלא יכולים בלעדיכם.
בתי כבר בת שנה, ואני עדין מיניקה אותה. עד איזה גיל
ממלץ להמשיך ולהניק אותה? אשמח מאד אם תתיחסו
לשאלתי. בברכת רפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר שפטים, א' דראש חדש אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל תקנה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

דבר זה את צריכה לשאל את הרופא שלך, כי לא כל הנשים
דומות אחת לשנייה וכו'.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן א') טבע התינוק נטבע בו
כפי היניקה שיונק מחלב אמו - אם האשה היא אשה יראת שמים,

אזי התינוק שיונק ממנה, אין לו התגברות תאות נאוף, כי חל"ב הוא ראשי תבות (תהלים ק"ט) ל'בי ח'לל ב'קרבני, וכשהתינוק גדל על ידי זה נטהר לבו ואין לבו בוער בתאות נאוף. ולהפך, אם הוא יונק מאשה חצופה ופרוצה, אזי כשיגדל תתגבר בו תאות נאוף, שזה חל"ב - ראשי תבות (תהלים ל"ט) ח'ם ל'בי ב'קרבני, כי חלב אשה חצופה ופרוצה מוליד חמימות הרבה בהתינוק, שבוער בו אחר כך תאות נאוף בצורה בלתי מרסנת וכו'.

ולזאת צריכה כל אשה שמיניקה את ילדיה לבקש הרבה ממנו יתברך שהילדים שיונקים שיהיו יראי השם וחושבי שמו, ותפלת האשה פועלת מאד מאד, והחלב בא מהאכל שאוכלת, ולכן אם האשה מקפידה מאד לאכל רק מאכלים כשרים, על ידי זה החלב שמיניקה את התינוקות מכניס בהם יראת שמים שלמה.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות בנים סימן פ"ח) מינקת שנחסר חלבה, הסגלה לזה שיתאבל בעלה על ירושלים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך חדש מברך ותשובה שלמה...

ב' תשכ.

אני יודע שרבנו צוה לבוא אליו בראש השנה, אך הרב שלי לא מסכים שאסע. מה עלי לעשות?

שאלה:

מאת מנחם אהרן: לכבוד הרב שליט"א, שלום וברכה. אני לומד בישיבה ליטאית לבעלי תשובה למעלה משנה, וזכיתי

בְּחֻמַּת הַשֵּׁם עָלַי לְהִיּוֹת שְׁלֹשׁ שָׁנִים בְּרִצְפוֹת אֶצֶל רַבְּנוּ
נַחְמוֹן מִבְּרֶסֶלַב בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

מֵאֲזֵ שֶׁהִתְחַזַּקְתִּי לִפְנֵי כַּחֲמֵשׁ שָׁנִים, תְּמִיד הִיָּה קִשָּׁה לִי
לְהִתְבַטֵּל לְרַב אֶחָד שְׂיִנְהִיג אוֹתִי, וּבְהִרְבֵּה דְבָרִים נִהְגִּיתִי עַל
דַּעַת עֲצָמִי, וּבַעֲוֹנוֹתַי הָרַבִּים לִפְעָמַיִם נִהְגִּיתִי נֶגֶד דְּבָרֵי הָרַב
שְׁשָׁאֲלַתִּי. בְּרוּךְ הַשֵּׁם לְאַחֲרוֹנָה קִבַּלְתִּי עַל עֲצָמִי לְהִתְבַטֵּל
לְרַב מְסִים, וְהַחֲלַטְתִּי שְׁגָם אִם יֹאמֵר הַהֶפֶךְ מִמָּה שְׂאֲנִי מְבִין,
עַל שְׂמַאל שֶׁהוּא יְמִין וְכוּ' - אֶקְיָם אֶת דְּבָרָיו בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ.
אֶךְ כַּעַת קִשָּׁה לִי, וְאֲנִי מֵאֵד מְבַלְבֵּל בְּדַעְתִּי לְגַבִּי הַנְּסִיעָה
לְאוֹמֵן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה: נֶכּוֹן שֶׁרַבְּנוּ נַחְמוֹן מִבְּרֶסֶלַב צִוָּה שְׂאִישׁ
בֶּל יַעֲדֵר וְאִין לְמַעְלָה מִזֶּה וְכוּ', אֶךְ אִיךָ אֶעֱשֶׂה נֶגֶד דְּבָרֵי הָרַב
שֶׁקִּבַּלְתִּי עַל עֲצָמִי שְׂאֲמַר לִי לֹא לְנִסֵּעַ לְאוֹמֵן?

וּכְשֶׁאֲנִי חוֹשֵׁב עַל זֶה, אֲנִי מוֹצֵא בְּעֲצָמִי שְׂאֲנִי עוֹד רְחוּק גַּם
מִשְׂאָר עֲצוֹתָיו שֶׁל רַבְּנוּ נַחְמוֹן, לְמִשְׁלַל סֵדֶר-דְּרָף-הַלְמוּד, תְּפִלִּין
דְּרַבְּנוּ תָם, תְּקוּן חֲצוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאוֹלֵי אֲנִי צָרִיף לְהִתְחַזֵּק לְאֵט-
לְאֵט בְּדַרְכּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ וּבְשִׂאָר עֲצוֹתָיו, וְרַק אַחֲרֵי שְׂאֶקְיָם אוֹתָן
לְטוֹס לְאוֹמֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה?

וּבִפְרָט שְׂאֵם לֹא אֶקְשִׁיב בְּקוֹל רַבִּי, הַדְּבָר עֲלוּל לְהוֹצִיא שֵׁם
רַע עַל הַצְּדִיק, וַיְדוּעִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָמַר בְּסִפְרֵי הַמְּדוּת
(צְדִיק טו): "מִי שְׂאוּהֵב אֶת הַצְּדִיק, צָרִיף לְשׂוֹמֵר אֶת הַצְּדִיק,
שֶׁלֹּא יֵצֵא עָלָיו שֵׁם רַע", וְכֵן אָמַר (שָׁם צְדִיק טו): "כָּל אָדָם
יִנְהַג אֶת עֲצָמוֹ כְּמוֹ שֶׁשָּׁמַע מִרַבּוֹ".

הֵאֵם עָלַי לְבַטֵּל אֶת דַּעְתִּי בְּפָנַי דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבִּי, אוֹ שְׁעָלִי לְמַסֵּר
אֶת נַפְשִׁי וְלֹא לְהִתְיַחַס לְכָל הַמְּנִיעוֹת? אֶשְׂמַח לְשִׂמְעָה מִה
דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרַב. תּוֹדָה רַבָּה, וּמְחִילָה עַל אַרְף הַדְּבָרִים. בְּבִרְכַת
רְפוּאָה שְׁלָמָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שפטים, א' דראש חדש אלול ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מנחם אהרן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אנחנו מקרבים אל רבנו ז"ל, ומבטלים את דעתנו לגמרי אל

דעת רבנו ז"ל.

ובאמת מי שמרגיל את עצמו לילך בדרך של רבנו ז"ל, טועם טעם עולם הבא בעולם הזה, כי רבנו ז"ל מגלה לנו את אמתת מציאותו יתברך בגלוי רב ונפלא מאד שאי אפשר לתאר ולשער כָּלֵל, והעקר שפותח את לבנו כפתח של אולם וכו', שעל ידי זה אנחנו פותחים את הפה שלנו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, וכל זמן שאדם לא מדבר אל הקדוש ברוך הוא, סימן שהוא ישן בשנה עמקה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס') יש אנשים שישנים את ימיהם, ואפלו שעוסקים בתורה ובתפלה, הכל הוא בחינת שנה, כי כל זמן שאדם לא מדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבין אל אביו, סימן שהמחין שלו ישנים, כי הוא לא מרגיש את אמתת מציאותו יתברך, כי השלמות בזה העולם הוא לדעת אשר אין בלעדיו יתברך כָּלֵל והכל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון.

וכל למוד התורה הקדושה שלומד צריך להיות בבחינת מחין - להרגיש את אמתת מציאותו יתברך, כי התורה הקדושה היא חכמתו יתברך, והוא יתברך עם התורה אחה, כי אורייתא וקודשא בריך הוא חד הוא, ועקר שלמות למוד תורה לשמה הוא שבשעה שלומד צריך תמיד לזכור את נותן התורה, ושהתורה הקדושה היא חכמתו יתברך, ולכן כשבר ישראל לומד תורה, הוא נכלל לגמרי בו יתברך, והרגע שאדם לומד תורה ומרגיש את אמתת מציאותו יתברך, על ידי זה נפתח לבו בדבקות עצומה ומדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש

אל רעהו והבן אל אביו, ונזדכך מחו ומחשבתו לגמרי, וזו המעלה כשאדם מקרב אל רבנו ז"ל ומצית אותו בדבר זה - להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, על ידי זה נזדכך דמו לגמרי, כי כשאדם פוגם בכרית רחמנא ליצ'לן וכפרט בהוצאת זרע לבטלה, על ידי זה נטמטם לבו ומח מחשבתו, והוא מלא הרהורים רעים, והוא נדבק בקלפות ובסטרך אחרא, וקשה וכבד לו לצאת מזה וכו'. וכו'.

ולכן אשרי ואשרי מי שמצית את רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, ומרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלו, ומרגיל את עצמו ללמד על פי סדר-דרך-הלמוד שלו, ולוקח את רבנו ז"ל לרבו המבוקה, ואז אף אחד בעולם לא יכול להטעות אותו בהטעיות של שטיות והבלים וכו' וכו', כי מי יכול לדמות את עצמו נגד רבנו ז"ל?!

ואם הוא מקרב אל רבנו ז"ל, אזי ימסר את נפשו להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, יהיה מה שיהיה וכו', אלא אם אשתו צריכה ללדת באותה עת, והיא מפקדת להשא' לבד בלי בעלה, אז הוא יכול להתיר לעצמו לא לנסע וכו', אלא אם אשתו נותנת לו לנסע וכו', אבל סתם ככה אין שום תרוץ לא לבוא אל רבנו ז"ל על ראש השנה באומן.

אלו שחוזרים בתשובה צריכים רחמים רבים ורחמים מרבים שלא יפלו בידי איזה מפרסם של שקר וכו', איזה מנהיג תמהוני וכו', שמטעה את דעתם בטעיות וכו', כי אם הקדוש ברוך הוא אמר לשמואל הנביא שהוא היה הרוואה, הינו שראה את הכל, והיה הכל גלוי לפניו וכו', ואמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה כ"ה) שקול שמואל כמשה ואהרן, כמו שכתוב (תהלים צ"ט) "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו", ובצעת שבקש ממנו הקדוש ברוך הוא שימשח בן אחד מבניו של ישי למלך, כתיב (שמואל א' ט"ז) "ויזי כבואם וירא את אליאב ויאמר אך נגד הוי"ה משיחו", שחשב שבדאי אליאב הוא ראוי להיות מלך לפניו יתברך, ועל זה כתיב (שם) "ויאמר הוי"ה

אל שמואל אל תבט אל מראהו ואל גבה קומתו כי מאסתיהו כי לא אשר יראה האדם, כי האדם יראה לעינים והוי"ה יראה ללֵבב", על אחת כמה וכמה איך קטני ערך כמונו יכולים להתערב בדברים עליונים כאלו, שאמר רבנו ז"ל (תני מוהר"ן סימן ת"ה) הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה. לא מבעיא אתם בלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי; ומי יכול לחלק על דבורים אלו?

ולכן כל בעל תשובה צריך רחמים רבים רחמים מרבים שלא יפל בידי אינשי דלא מעלי שקוראים את עצמם מנהיגים וכו', שבפרוש אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) יש מנהיגים שקוראים את עצמם רבי, והם לא יכולים להנהיג את עצמם, ואיך הם יכולים להנהיג את אחרים? וכו' וכו', ולכן צריכים הרבה לבקש ולחפש אחר הצדיק האמת שיכול לתקן אותו, ולהביא אותו אל דבקות אמיתית להיות דבוק תמיד בחי החיים, ולהרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, אשר אין עוד דבר יותר חשוב מזה, כי כשאדם מרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא נזדכך דמו וכו', וזוכה לישוב הדעת אמתי, ואז אף ברֵיה כָּבֵד לא יכולה לעבד עליו.

היום יש פרחחים שהם בעצמם עברו על כל העברות שבתורה וכו', ונכנסה בהם תאוה להיות מנהיגים וכו', ומוליכים שולל בעלי תשובה אמתיים, ועובדים עליהם בשיטה של שטיפת מח וכו', ואלו הבעלי תשובה שרק חזרו בתשובה אינם יודעים בין ימינם לשמאלם וכו', כי רק עכשו חזרו בתשובה, ולכן יכולים לעבד עליהם מאד מאד ולהנהיג אותם בכל מיני דרכים משנות, מה שאין להם שום יסוד באנושיות בכלל, וביהדות בפרט, ולכן לא בחנם שהזיהרנו רבנו ז"ל כל כך על למוד שלחן ערוך, וכך אמר החזון איש זכותו יגן

עלינו שהשלחן ערוך הוא האורים ותמים שלנו. וידוע איך שרבנו ז"ל הזהירנו ביותר שלא נזוז כהוא זה מהשלחן ערוך, ואמר (שיחות הר"ן סימן כ"ט) שכל בר ישראל מחיב ללמד בכל יום הלכה, והוא תקון גדול מאד מאד. כי על ידי חטאים נתערב טוב ורע, ועל ידי למוד פוסק שמברר הכשר והפסול, המתר והאסור, הטהור והטמא על ידי זה נתברר ונפרש הטוב מן הרע. ובפרוש אמר שכל איש ישראלי מחיב ללמד בכל יום ויום פוסקים ולא יעבר. ואף אם הוא אנוס ואין לו פנאי, ילמד על כל פנים איזה סעיף 'שלחן ערוך' באיזה מקום שהוא, אפלו שלא במקומו שהוא עומד עתה בשלחן ערוך, כי צריך ללמד איזה דין ב'שלחן ערוך' בכל יום ויום כל ימי חייו, וכשאינו אנוס ילמד כסדר כל הארבעה 'שלחן ערוך' מדי יום ביומו, וכשיגמר ויסים הארבעה 'שלחן ערוך' יחזר ויתחיל ללמדם כסדר. וכן ינהג כל ימי חייו.

ולכן כל מי שחוזר בתשובה, הדבר הראשון שעליו לעשות - ללמד הרבה הלכה, שידע איך יהודי צריך להתנהג, כי בקלות יכולים להטעות אותו עם כל מיני למודים פגומים, עד שיעקרו אותו לגמרי מהאנושיות וכו', ומהיהדות וכו', ורואים קלים וריקים ופוחזים שקוראים את עצמם מנהיגים וכו', ומנהיגים את בעלי התשובה בהנהגות משנות וכו', ומורים להם דרך של פרישות וכו', וגורמים להם להתגרש מנשותיהם וכו', או שאר דמיונות ושטיות שעל זה צריכים רחמים רבים שלא יוליכו אותו שולל כלל, ולכן הדגיש רבנו ז"ל שני דברים: ללמד הרבה שלחן ערוך, ולהתבודד הרבה אליו יתברך, ומי שתזק בשני הדברים האלו - שאינו זו מהשלחן ערוך, ואינו זו מלדבר עמו יתברך, אותו כבר לא יכולים להטעות בשום דמיונות והבלים, וכל בעל תשובה צריך לדעת את זה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך חדש מברך ותשובה שלמה...

ב' תשכא.

האם כש'לומדים בספר 'חק לישראל' מקימים את ענין סדר-דרך-הלמוד?

שאלה:

מצאת אשרי: שלום רב לכבוד קדשת מוה"רא"ש שליט"א. בתחלה, ברצוני להודות על התמיכה וההדרכה בעבודת השם לכלל ישראל בכלל ולי בפרט, ויהי רצון שתמשיכו מתוך בריאות ואריכות ימים.

יש לי שאלה בענין סדר-דרך-הלמוד של רבנו: האם בקריאה בספר 'חק לישראל' - הכולל תנ"ה משנה, גמרא, זרה הלכה ומוסר - מקימים את רצון רבנו? פמוכן שמעבר לזה אלמד עוד שעורים בספרי רבנו, תהלים, דף יומי, וכו'.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שפטים, א' דראש חדש אלול ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אשרי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אף שלמוד 'חק לישראל' הוא דבר גדול מאד, עם כל זאת החפץ באמת לקיים את דברי רבנו ז"ל הוא לומד את כל התורה כלה, שזה היה רצונו, ובפרוש אמר (שיחות הר"ן סימן כ"ח) ראוי לאדם שיעבר וילך בזה העולם בכל הספרים הקדושים וללמד פלם כדי שיהיה בכל מקום, כמו שנמצא השרים הגדולים שהולכים ועוברים במדינות,

ומוציאים הוצאות רבות על זה כדי שיוכל אחר כן להתפאר ולומר שהיה במדינות, כמו שדרך השרים להתפאר ולומר "הייתי בורשא" וכיוצא בזה. כמו כן, ראוי שיהיה האדם בעולם הזה בכל מקומות הקדושים של התורה, כדי שיוכל להתפאר בעולם הבא שהיה בכל מקום דהינו בכל הספרים הקדושים, ולעתיד בעולם הבא מזכירין אותו כל מה שלמד בעולם הזה.

ולכן מה טוב ומה נעים שאדם לומד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש והלכה וכו' וכו' כסדרן דיקא, ולא צריכים לגמר הכל ביום אחד, כמאמרם ז"ל (תנחומא פינחס י"א) למה נמשלה תורה לתאנה? שרב האילנות הזית והגפן והתמרה נלקטין באחד, והתאנה נלקטה מעט מעט, וכך התורה - היום לומד מעט ולמחר הרבה, לפי שאינה מתלמדת לא בשנה ולא בשנים; ואפלו ששוכח מה שלומד, אל יסתכל על זה כלל, וכך אמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה פרשה א' סימן ל"ב) רבי אבהו אמר: זה שפוטטה של תורה - שאדם למד תורה ושכחה, רבנן דתמן בשם רבי יצחק דהכא ורבי טוביבה בשם רבי יצחק: לטובתו אדם למד תורה ושוכח, שאלו היה אדם למד תורה ולא שכחה, היה מתעסק בתורה שתים שלש שנים וחוזר ומתעסק במלאכתו, ולא היה משגיח בה לעולם כל ימיו, אלא מתוך שאדם למד תורה ושוכחה, אינו מזיז ואינו מזיע את עצמו מדברי תורה.

ולכן אשרי מי שמצית את רבנו ז"ל ולומד כפי סדר-דרך-הלמוד שלו, אז במשך חיינו בזה העולם הוא זוכה לסיים פעמים אין מספר תנ"ך, ששה סדרי משנה, ש"ס בבלי ירושלמי ותוספתא, ואת כל המדרשים כולם, ואת ספרי הזהר והתקונים וכו' וכו'.

אבל צריכים לזכר שזה לא הולך ביום אחד, וכן לא צריך לסיים הכל ביום אחד, כמאמרם ז"ל (דברים רבה פרשה ח' סימן ד') הטפש הזה תמה: איך יכולים ללמד כל כך הרבה? אמר רבי ינאי: למה הדבר דומה? לכבר שהיה תלוי באויר, טפס אומר - מי יוכל להביאו? ופקח אומר - לא אחד תלה אותו? מביא סלם או קנה ומוריד אותו. כך כל

מי שהוא טפש, אומר: אימתי אקרא כל התורה? ומי שהוא פקח, מהו עושה? שונה פרק אחד בכל יום ויום עד שמסים כל התורה בלה; ואפלו ששוכח מה שלומד, עם כל זאת זה לא מבבלל אותו כלל, כמאמרם ז"ל (ויקרא רבה פרשה י"ט סימן ב') אמר רבי לוי משל לטרסקל נקוב ששכר בעליו פועלים למלאתו. מי שטפש מהו אומר - מה אני מועיל מכניס בזו ומוציא בזו? מי שפקח מהו אומר - ולא שכר כל חבית וחבית אני נוטל? כך מי שהוא טפש, מהו אומר - מה אני מועיל ללמד תורה ומשכחה? מי שהוא פקח מהו אומר - ולא שכר גיעה הקדוש ברוך הוא נותן?

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלח.

המאחל לך חדש מברוך ותשובה שלמה...

ב' תשכב.

כיצד עלינו לנהג כשאנחנו מכניסים אורחים: לפי מה שהם רגילים או לפי היכלת הכספית שלנו?

שאלה:

מאת שירה: שלום וברכה לכבוד הרב. ברצוני לשאל שתי שאלות לגבי מצות הכנסת אורחים:

א. האם הכנסת אורחים אמורה רק לגבי אורחים שאין להם מזון או מקום ללון, או שגם כל אדם שנכנס אלי הביתה ואני מאכילה ומשקה אותו ונותנת לו ללון, אף על פי שיש לו כסף והוא יכול לדאג לעצמו - זו נקראת הכנסת אורחים?

ב. מדי פעם אנו רוצים לארח את משפחתנו, כלומר ההורים או האחים הנשואים, אף זה קצת קשה לנו, כי ההכנסה שלנו

אינה גבוהה, ואני מתביישת לארח אותם בצמצום. יש לצין
 שתמיד כשהם באים הם נותנים לנו מתנה כספית, אך אנו
 זקוקים לכסף הזה לדברים אחרים, כך שקשה לנו להוציא
 את רבו על הארוח, אך מצד שני אם לא אשקיע ואפנק אותם
 כראוי, זה יגרם לי בושה וצער כל השבת.
 כיצד עלי לארח אותם? לפי מה שהם רגילים או לפי היכלת
 שלנו? אשמח לתשובת הרב הצדיק, באחולי רפואה שלמה
 מן השמים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שפטים, א' דראש חודש אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל שירה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הכנסת אורחים צריכים לקיים בתמימות ובפשטות בלי שום
 חקמות כלל, וזה שמארחים את ההורים או את המשפחה זה גם כן
 בכלל הכנסת אורחים, ולכן אשרי האשה שזוהרת בהכנסת אורחים,
 כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ספר המדות אות הכנסת אורחים סימן ג')
 הכנסת אורחים מזכה את האשה לבנים; ואמר (שם חלק ב' סימן ב')
 סגלה להחזיר לאשה וסתה - על ידי הכנסת אורחים; ואמר (שם אות חן סימן
 ג') לחן יכניס אורחים.

ולכן אם ההורים או קרובי המשפחה רוצים להתאכסן, ובפרט
 שהם משאירים לכם על ההוצאות, בודאי ראוי לכם לאכסן אותם,
 אבל כשאין לאדם אמצעים להכניס אורחים, הוא לא צריך להכניס
 סתם אורחים מבחוץ, ובפרט זוגות צעירים צריכים מאד מאד לשמר
 לא להכניס הביתה אנשים זרים שלא מכירים, כי רבו הקלקולים
 שיצאו מזה, ואין זה בכלל הכנסת אורחים כלל.

המאחל לך חודש מברך ותשובה שלמה...

ב' תשכג.

**האם כדאי לי להשתדף עם בחור שהחליט ללמוד
למודים גבוהים במכללה?**

שאלה:

מאת שרה: לכבוד הרב הקדוש שליט"א. האם בחור בגיל תשע-עשרה שהחליט ללמוד למודים גבוהים במכללה על מנת להתפרנס בכבוד זה נקרא בטול תורה, או שאדרבה, זו מחשבה בריאה כי הרי תפקידו של הגבר הוא לפרנס את המשפחה? והאם כדאי לי לצאת עם בחור כזה לשדוף, או שכדאי לותר עליו בגלל שהוא לא לומד? יש לצון שהוא חסיד ברסלב אמתי! תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שפטים, א' דראש חודש אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שחסיד ברסלב אמתי הוא זה שמצית את רבנו ז"ל, והוא בעל דרך ארץ גדול מאד, ומישב בדעתו על ידי שהרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, כי מי שמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, על ידי זה זוכה לשוב הדעת אמתי, והוא בעל דרך ארץ גדול ולב פתוח, וכן קובע עתים לתורה, כי סוף כל סוף רק זה מה שישאר מאתנו.

בענין למצא מקום עבודה וכו', אמר רבנו ז"ל (תני מוה"ר"ן סימן תק"א) שחפץ מאד שיהיה לנו פרנסה, אף על פי שבטחון גם כן טוב מאד, אף על פי כן טוב מאד כשזוכין שיש לו מעמד פרנסה. כי במקום עבודת הבטחון, במקום זה יעשה עבודה אחרת, כלומר כי אם לא יהיה לו מעמד פרנסה ויהיה לו בלבול הדעת מהפרנסה,

וּיִצְטָרֵךְ בְּכֹל פֶּעַם לְחִזּוֹק עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הַבְּטָחוֹן, בְּמִקּוֹם זֶה יֵעָסֵק
 בְּעִבּוּדָה אַחֲרֵת וְהִתְחַזְּקוֹת אַחֵר בְּשָׂאֵר עֲנִינֵי עֲבוּדַת הַשֵּׁם; וְכֵן אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת פָּרָק ב') יִפֶּה תִּלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֲרָץ,
 שְׂיִגִיעַת שְׁנֵיהֶם מְשַׁכַּח עוֹן, וְכֹל תּוֹרָה שְׂאִין עִמָּה מְלָאכָה, סוֹפָה
 בְּטֵלָה וְגוֹרֶרֶת עוֹן.

וְלִכֵּן אִם אַתָּה יְכוּלָה לְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו שְׂגָם יִקְבַּע עִתִּים לְתוֹרָה
 כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן יִתְבוּדֵד תְּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיְהִיֵּה לוֹ יְשׁוּבָה
 הַדְּעַת, אֲזִי אַתָּה תּוֹכְלִי לְהִתְחַתֵּן אִתּוֹ בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב מֵהַ שְׂוִיֹתָר
 מֵהָר.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲדָשׁ מְבָרֵךְ וְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה...

ב' תשכד.

**לְאַחַר שְׁנַיִם שָׁל קְדוּשָׁה, וְדוֹקָא לִפְנֵי הַחֲתָנָה נִכְשְׁלֵתִי
 בְּפָגַם הַבְּרִית. אֲנֵי תֵן לִי דֶּרֶךְ תְּשׁוּבָה אֲמִיתִית!**

שְׁאַלָה:

סֵאת אֵלֶיהוּ: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש הַצַּדִּיק. בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם אֲנִי עוֹמֵד
 לְהִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב, וְלִצְעָרִי קָרָה לִי מִקְרָה מְצַעֵר מְאֹד: לְאַחַר
 שְׁנַיִם שְׁשֻׁמְרֵתִי עַל הַבְּרִית קִדְשׁ, נִכְשְׁלֵתִי.

רְאוּ לִצִּיָּן שְׁזָה לֹא הָיָה בְּמִזִּיד, פְּשׁוּט הַיִּצָּר מְשַׁף אוֹתִי
 בְּמַחְשָׁבוֹת וְזֶה פְּשׁוּט קָרָה. זֶה מְאֹד מְצַעֵר אוֹתִי, וּבְאוֹתוֹ הַיּוֹם
 שְׁזָה קָרָה הִלְכֵתִי לְמִקְוֵה וְאַמְרֵתִי אֶת הַתְּקוּן הַכִּלְלִי וְתִקּוּן
 הַמּוֹחַ לְהֲאָר"ז ז"ל, וְכֵן עֲשִׂיתִי וְדוּי וְתִשׁוּבָה, חֲרָטָה וְקִבְלָה
 לְעֵתִיד, אֲךָ בְּכֹל זֹאת אֲנִי מְמַרְמֵר מְזָה וְחוֹשֵׁשׁ שְׂמָא זֶה קִלְקַל
 לִי אֶת כָּל הַלְמוּד וְהַמְצוּוֹת וְהַקְּדוּשָׁה שְׁצַבְרֵתִי עַד הַיּוֹם, וְשָׁכַל
 הַמְצוּוֹת שְׂאֲעֲשֶׂה מִכָּאן וְאֵילָךְ יִלְכוּ לְסִטְרָא אַחֲרָא. וּבִפְרָט

שְׁאֵנִי רוּצָה לְהַכְנִיס לַחֲפָה בַקִּדְשָׁה וּבַטְהָרָה, וְאֵנִי מִפְחָד מְאֹד
 שֶׁבִגְלָל זֶה לֹא יִהְיֶה לִי שְׁלוֹם בַּיִת וְסִיעָתָא דְשִׁמְיָא.
 אֲנֵא, מִבְּקִשׁ אֵנִי מִכְבוֹד הַצַּדִּיק שֶׁתְּעוֹדֵד וְתַחַזֵּק אוֹתִי, וְתִרְאֶה
 לִי דְרוֹךְ תְּשׁוּבָה אֲמִתִּית שֶׁתִּתְקַבֵּל בְּרָצוֹן לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר שִׁפְטִים, א' דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אֱלֹהֵינוּ נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵתָה צְרִיף לְדַעַת שְׁאֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִתְּשׁוּבָה, וְכִיּוֹן
 שְׁאֵדָם שָׁב בַּתְּשׁוּבָה, נִמְחָלִים כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וּמֵהוּ עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה כְּתַב
 הַרְמַב"ם (פֶּרֶק א' מֵהַלְכוֹת תְּשׁוּבָה הַלְכָה א'): כָּל מִצְוֹת שֶׁבַתּוֹרָה, בֵּין עֲשֵׂה
 בֵּין לֹא תַעֲשֶׂה, אִם עָבַר אָדָם עַל אַחַת מֵהֶן בֵּין בְּזֻדוֹן בֵּין בְּשִׁגְגָה,
 כְּשִׁיעֲשֵׂה תְּשׁוּבָה וְיָשׁוּב מִחֻטְאוֹ חַיִּב לְהִתְדוֹת לִפְנֵי הָאֵל בְּרוּךְ הוּא,
 שְׁנֵאמַר (בַּמִּדְבָּר ה') "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ וְגו'", "וְהִתְדוּ אֶת חֻטְאֵתָם
 אֲשֶׁר עָשׂוּ" - זֶה וְדוּי דְּבָרִים. וְדוּי זֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה. כִּיצַד מִתְּדוּיִן?
 אומֵר: אֲנֵא הַשֵּׁם! חֻטְאֵי עוֹיִתִי פִּשְׁעֵי לִפְנֵיךָ, וְעֲשִׂיתִי כִּךָ וְכָה, וְהָרִי
 נַחֲמֵתִי וּבִשְׁתִּי בְּמַעֲשֵׂי, וְלַעוֹלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדַבֵּר זֶה, וְזֵהוּ עֵקֶרוֹ שֶׁל
 וְדוּי, וְכָל הַמְרָבָה לְהִתְדוֹת וּמֵאָרִיף בְּעֵנֶיךָ זֶה הָרִי זֶה מְשַׁבַּח.

וְלִכֵּן בְּזֶה שֶׁתְּתוּדָה עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ לִפְנֵי יִתְבָּרַךְ, וְתִרְבָּה בְּשִׂיחָה
 בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנוֹ, אֵין לָךְ מֵה לְדַאֵג כָּלֵל, כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בּוֹדֵאֵי
 יִמְחַל לָךְ עַל הַכֵּל, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תּוֹרַת כְּהִנִּים בַּחֲקָתִי) אָמַר
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁמִיד שְׁהֵם מִתְּדוּיִם עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, מִיַּד אֵנִי
 חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאמַר (וַיִּקְרָא כ"ו) "וְהִתְדוּ אֶת עֲוֹנֵם וְאֶת עוֹן
 אֲבֹתְכֶם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מָעַלְוּ", וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן
 ד') שְׁעוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם חֲקוּקִים עַל עֲצָמוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִחְזָקֵאל
 ל"ב) "וְתִהְיֶה עֲוֹנָתְכֶם עַל עֲצָמוֹתֵיכֶם", וְזֵה מֵה שֶׁהוֹרֵג אֶת הָאָדָם, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ל"ד) "תְּמוֹתַת רִשָּׁע רָעָה", וְעַל יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים יוֹצְאִים
 מִעֲצָמוֹתָיו הַחֻטְאִים שֶׁחֲקוּקִים עֲלֵיהֶם.

ולכן תראה לחזור בתשובה שלמה ולהתודות להקדוש ברוך הוא ואז הכל ימחק.

תעשה כל מה שביכולתך להיות רק בשמחה, כי הסמ"ך-מ"ם עובד על כל אדם כל כך חזק להפילו בעצבות ובמרירות ובדכאון וכו', רק על ידי הדמיונות שמכניס בו וכו' וכו', כל אחד כפי בחינתו וענינו, ולכן אתה מכרח לעשות כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשמחה, והרגע שתהיה בשמחה, זה ירחיב לך את הדעת לגמרי, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י') מה שבני אדם רחוקים מהקדוש ברוך הוא, זה מחמת חסרון ישוב הדעת. ולמה אין ישוב הדעת? כי חסר מהשמחה. ולכן תמסר את נפשך להיות בשמחה ואז תזכה לגדלות המחין וכבר לא יחסר לך שום דבר.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך חדש מברך ותשובה שלמה...

ב' תשכה.

מהי הדרך הממלצת ללמוד שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י?

שאלה:

מאת דניאל: שלום לכבודו, אני מאחל לכם רפואה שלמה בקרוב.

ברוך השם אני רגיל ללמוד בכל יום שנים מקרא ואחד תרגום של פרשת השבוע, אף לצערי, עדין אינני לומד את פרוש רש"י. אני רואה כמה כבודו מפליג בחשיבות למוד רש"י, ואני מאד רוצה להתחיל, אף אינני יודע מה האופן הנכון. האם כדאי

לקרא קדם את כל הפסוקים של אותו יום שנים מקרא ואחד תרגום, ואחר כך ללמד את כל הרש"י על הפסוקים הללו, או שיותר טוב ללמד פסוק ופסוק, כלומר שנים מקרא, אחד תרגום ורש"י, ולהמשיך לפסוק הבא. אשמח לתשובתכם, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שפטים, א' דראש חדש אלול ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דניאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תהיה חזק בלמוד חמש עם התרגום בכל יום, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ת.) לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו. ואם עדין אתה לא יכול ללמד רש"י, תלמד חמש עם התרגום. עם כל זאת תרגיל את עצמך ללמד את הרש"י הקלים וכו', עד שתוכל ללמד את כל הרש"י וכו'.

ובענין הסדר ללמד חמש ורש"י עם התרגום - הכל כפי האדם. ויש שלומדים גם את אור החיים הקדוש והרמב"ן הקדוש מפרשת השבוע.

אשרי מי שלא מטעה את עצמו בזה העולם כלל, כי העולם מטעה מאד מאד.

המאחל לך חדש מברך ותשובה שלמה...

ב' תשכו.

**אֲשֶׁתִּי עֲבָרָה שְׂמוּנָה הַפְּלוֹת. מִדּוּעַ אֲנַחְנוּ עוֹבְרִים
אֶת כָּל הַצַּעַר הַזֶּה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יְהוּדָה: בְּרוּךְ הַשֵּׁם זְכִיתִי לִשְׁהוֹת בְּמַחִיצַת הַצַּדִּיק
בְּאַחַת מֵהַשְּׁבִתוֹת בִּיבְנָאֵל עִם חֲבֵרֵי וּמֵאֵד נְהִינִי. אֲנִי יְתוּם
מִשְׁנֵי הַהוֹרִים וְגַם אֵין לִי אַחִים, אֲךָ בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי נָשׂוּי וַיֵּשׁ
לִי שְׁלֹשָׁה יְלָדִים.

בְּרִצּוֹנִי לְהִתְיַעַץ עִם הַצַּדִּיק: אֲשֶׁתִּי עֲבָרָה אַחַת-עֶשְׂרֵה
הַרְיוֹנוֹת וְשְׂמוּנָה הַפְּלוֹת, אֲנִי נוֹסֵעַ לְרַבְּנוּ בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה, וְאֲנִי מֵאֲמִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֵר לָנוּ, אֲבָל אֲנִי מֵאֵד
מִבְּקֵשׁ מֵהַצַּדִּיק שְׂיַגִּיד לָנוּ בְּבִקְשָׁה - מִדּוּעַ אֲנוּ עוֹבְרִים אֶת
כָּל הַהַפְּלוֹת וְהַצַּעַר הַכָּרוּךְ בָּהֶן? תּוֹדָה רַבָּה וְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר שְׁפֻטִים, א' דְּרֵאשׁ חֲדָשׁ אֱלוּל ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְהוּדָה נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֲתָה צְרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשַׁמַּח עִם הַמַּתְנַנּוֹת שֶׁנִּתְּנָן לְךָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא - שְׁלֹשָׁה יְלָדִים וְאִשָּׁה נִפְלְאָה, וְאֵלוֹ הַמַּתְנַנּוֹת הֵכִי יְפוֹת שֶׁקַּבְּלֵת
וְכו'.

בְּעֵינֵי הַפְּלוֹת - מְכַרְחִים לְבָדֵק אֲצֵל רופא מְמַחָה מֵה זֶה וְעַל
מֵה זֶה וְכו'.

רְאֵה לְחִזּוֹק וְלְאַמִּץ וְלְעוֹדֵד וְלְשַׁמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי מִסְכְּנָה הִיא
עוֹבְרַת סֶכֶל כָּל כֶּךָ גְּדוּל, וְלִכֵּן שְׂנִיכֶם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בִּיְתֵר שְׂאֵת
וּבִיְתֵר עֵז לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְלִכֵּן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם שֶׁתְּכַרִּיחוּ
אֶת עֲצֻמְכֶם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא רַפּוּאָה בֵּין בְּגִשְׁמֵי

ובין ברוחני, וכשאדם שמח מתרחבת דעתו ויכול להחזיר בעצמו
 אמונה פשוטה בו יתברך, והרגע שחזק באמונה שאין בלעדיו יתברך
 כלל והכל לכל אלקות גמור הוא, על ידי זה נפתח פיו לדבר אל
 הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, אשר זה התענוג הכי
 גדול, וטועם טעם עולם הבא בעולם הזה, וכמו שכתוב (ויקרא כ"ו
 י"ב) "והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלקים ואתם תהיו לי לעם",
 ופרש רש"י: 'אטיל עמכם בגן עדן כאחד מכם ולא תהיו מזדעזעים
 ממני' וכי, איזה תענוג זה שאדם מרגיש שמלא כל הארץ כבודו
 והוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, והוא יכול לדבר עמו יתברך פנים אל
 פנים, ואל מדרגה זו רבנו ז"ל רוצה להביא אותנו, ואלה זוכים על
 ידי תקף השמחה, ולכן תמסרו את נפשכם להיות בשמחה.

הרגילו את עצמכם שניכם להתבודד עמו יתברך אשר אין
 למעלה מזה, ומה שתפלה פועלת - שום דבר בעולם לא פועל,
 ובפרט שתסע גם השנה אל ציון רבנו ז"ל, ושם תשפך את נפשך
 אליו יתברך בזכות הצדיק הקדוש הנורא השוכן שם, ויעזר הקדוש
 ברוך הוא שהכל יתהפך לטובה.

היה טוב מאד שתבדק את המוזות, וכן את התפלין שלך אם
 הן לא פסולות.

המאחל לך חדש מברך ותשובה שלמה...

ב' תשכז.

**נרשמתי ללמודים, אך יש לי בלבול ואיני יודעת אם זה
 הדבר הנכון עבורי**

שאלה:

מאת שרה: לכבוד הרב הצדיק. אני נתונה בבלבול גדול לגבי
 שנה הבאה: נרשמתי ללמודים, אך אני לא יודעת האם זה

מה שטוב עבורי. כלם נותנים לי עצות, וכל אחד חושב שהוא יודע מה טוב בשבילי, אף זה גורם לי לבלבל ברצון האמתי שלי, לתסכול וחלשה. אשמח אם תתנו לי עצה שתעזור לי להחליט. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שפטים, א' דראש חודש אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה למסר את נפשך להיות רק בשמחה, כי כשזוכים להיות בשמחה, אזי נתבטלים כל הספקות והבלבולים שעוברים על דעת האדם, ולכן רק תתחזקי מאד להיות בשמחה, כי השמחה זו ההצלחה של האדם, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד - על ידי זה הוא מצליח, ולכן אם את רוצה להצליח בחיך, תשתדלי עם כל הכחות להיות רק בשמחה, ואף שאני יודע שזה מאד מאד קשה לך להגיע לשמחה מרב הבלבולים שעוברים עליך וכו', עם כל זאת תכריחי את עצמך להיות בשמחה, ותראי שתהיה לך הצלחה בחיים.

ממה נפשך, אם את רוצה ללמד משהו, אזי מה טוב ומה נעים וכו', ואם את לא רוצה ללמד וכו', מה את צריכה להכריח את עצמך? הכלל - שאת צריכה להיות תמיד שמחה ועליזה, ואז תצליחי בחיך.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך חדש מברך ותשובה שלמה...

ב' תשכח.

**אשׁמח לקבל עצות, סגלות והנהגות כדי לנצל את
חדש אלול בצורה המרבית**

שאלה:

מאת אורטל: שלום וברכה לכבוד הרב שליט"א. חדש אלול בפתח, ואני רוצה לזכות לנצל את החדש הזה ככל האפשר. אשמח לקבל מהרב עצות, סגלות, הנהגות וכל דבר טוב שאפשר לזכות בו בחדש הזה. יש ליצין שאני רוקה, ומאד רוצה להתחמתן ולחזר בתשובה שלמה. תודה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שפטים, א' דראש חדש אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל אורטל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

עכשו בימי אלול, מה טוב ומה נעים מי שזוכה לומר בכל יום 'יום תהלים' כי ספר התהלים נחלק לשבעה חלקים כמו ימי השבוע. ואת מעלת אמירת תהלים אין לתאר ואין לשער כלל, כי זה ממשיך לאדם כל מיני ישועות שבעולם, ואשרי האשה שזוכה לומר בכל יום 'יום תהלים', שזה לוקח בסך הכל בין עשרים דקות לחצי שעה, וכך תזכי לסיים את כל ספר התהלים בכל שבוע, ובזכות זה תראי נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, ובפרט עכשו בימי אלול שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן ע"ג) שמאד מסגלים לתשובה ולקשר אותו אל השרש העליון.

בענין מציאת הזווג וכו', את צריכה מאד מאד לשמר לא להיות ברגנית וכו', ואני רגיל לומר תמיד לרוקים ולרוקות מה שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות סג.) נחית דרגא נסיב איתתא; צריכים לרדת מדרגה, ואז מוצאים את הזווג, כי בדרך כלל בחור או בחורה

הם גאותנים וכו', ולא מתאים להם לקחת את זאת או את זה וכו', ואומרים לעצמם: "אני הכי חכם והכי יפה וכו', אקח את זו?", או "אני הכי חכמה והכי יפה והכי משפילה וכו', אקח את זה?", והם מסתובבים ומחפשים את הזוג שלהם כפי הדמיון שנוכנס בהם כאלו מי יודע מה הם, והם מכרחים שיביאו להם זוג משהו שעדין לא נברא וכו', ועל ידי זה מחפשים וכו' ומסתובבים ויוצאים לפגישות פן ואולי אמצא את בחיר לבבי שיבוא אלי על סוס לבן עם שקים מלאים כסף וכו', ובשביל זה הבחור או הבחורה מחכים עד שיולד זוג כזה, ובין כך הם לא קולטים שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם "הזהר מן הזמן כי הוא אויב רע מאד", ועד שתופסים את עצמם רואים שהם כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים ונותנים לנו עצה (יכמות סג.) נחית דרגא נסיב איתתא - תדרו מדרגה ואל תחזיקו מעצמכם כל כך בגדול וכו', ואז תמצאו בקלות זוג שייתאים לכם.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתזכי למצא את בן זוגך בקרוב מאד, רק תהיי חזקה לומר בכל יום תהלים, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך חדש מברך ותשובה שלמה...

ב' תשכט.

אני אוהבת מאד מישהו. איך אני יכולה לשבות את לבו שיאהב אותי יותר מכלם?

שאלה:

מאת רויטל: שלום לצדיק. אני אוהבת מאד מישהו, ורוצה אותו, אף מפריע לי שהוא מאד קשור לאמא שלו, כל הזמן מדבר אתה ומדבר עליה. איך אני יכולה לשבות את לבו שיאהב אותי יותר מכלם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שפטים, א' דראש חודש אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל רויטל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להבין שטבע של בן שנמשך אחר אמו, ולכן אם את כל כך רוצה את הבחור הזה, את צריכה להיות פקחית ותעשי כל מה שביקלתך להתחבב על האמא שלו וכו', ואף שזה דבר מאד מאד קשה, כי טבע של אשה שמקנאת בכלתה וכו', עם כל זאת תהיי פקחית ואם תתחבבי על האמא של הבחור ותעשי כל מיני מאמצים שבעולם להתחבר אליה, אזי תראי איך שהכל יגמר בכי טוב, ותזכי להתחתן אתו בסימן טוב ובמזל טוב.

העקר הוא תפלה - לבקש בכל יום ממנו יתברך, ולספר לו יתברך כל מה שאת רוצה, ותראי איך שהכל יסתדר, כי אין לתאר ואין לשער מה שתפלה פועלת, ולכן ראי להרגיל את עצמך לומר בכל יום את התפלה הזאת, ותזכי להתחתן מה שיותר מהר:

רבוננו של עולם! חוס ורחמל עלי וזכני למצא את בן זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכנה כבר להתחתן כדי להנצל מעברות חמורות, אף מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתעכבה מציאת זוגי, ואני נמצאת בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים: כל השרוי בלא אשה - שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה. ולכן הנני מתחרטת על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבלת על עצמי לחזור בתשובה שלמה, וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקינן י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה - חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שבה בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בן זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות

רצונך ולגרום לך נחת רוח גדול מאד, ואזכה לחיים טובים ונעימים, מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך חדש מברוך ותשובה שלמה...

ב' תשל.

הלחץ והמתח הורסים לי את החיים, ואני לא מצליח להשתחרר מזה

שאלה:

מאת בצלאל: לכבוד הצדיק, שלום. כל הזמן אני נמצא בלחץ ובמתח שהורסים לי את החיים, ואני לא מצליח להשתחרר מזה. אנא תן לי עצה שתעזור לי!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שפטים, ב' אלול ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל בצלאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לשמר מאד על הבריאות שלך, כי אסור להכנס בלחץ משום דבר, אף שיש דברים שכוואבים לאדם מאד מאד, והוא מרגיש שהלב שלו מתפוצץ מרב צער, עם כל זאת צריכים לשמר על הבריאות כי כל זמן שאדם חי יכול לתקן ולתקן בלי שום סוף דברים של שרש נשמתו, ואת כל גלגוליו מכל הדורות הקודמים, ואם באמת יחזר בתשובה שלמה, יכול לתקן את כל הדור כלו, ואת כל הדורות שקדמו וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (יומא פ"ה).

יחיד ששׁב מוחלים לכל העולם בלו, ומי יודע אם לא אתה היחיד
הזה שׁבך תלויים כל העולמות וכו', עד שאמרו (שם) גדולה תשובה,
שבשׁביל יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם בלו.

ולכן אסור להשׁבר מכל מה שעובר עליך, אלא תחזיק מעמד
וברח לך אל הקדוש ברוך הוא ותתודה על עוונותיך שאמרו חכמינו
הקדושים (תורת פהנים בחקתי) אמר הקדוש ברוך הוא: מיד שמתודים
אני חוזר ומחיל להם, וזה עקר התשובה - ודוי דברים, להתודות על
כל עוונותיך, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד') שעוונותיך של
אדם חקוקים על עצמותיך, כמו שכתוב (יחזקאל ל"ב) "ותהי עונתם על
עצמותם", והעונות שהם על עצמותיך נוקמים בו, כמו שכתוב (תהלים
ל"ד) "תמותת רשע רעה", שהרע שחקוק על עצמותיך נוקם בו, ועל
ידי ודוי דברים יוצאים העונות מעצמותיך, ועל ידי זה חוזר ומאיר
עליו אור זיו חיות ודבקות האין סוף ברוך הוא.

ולכן איצטף ויהיה אלקים עמך, אל תכנס בלחץ, רק תראה לחזק
עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ויהיה הפסוק הזה שגור על פיך
תמיד (תהלים כ"ה) "ראה עניי ועמלי ושׁא לכל חטאותי", וזה מסגל
מאד להמתקת הדינים, כי באמירת הפסוק הזה הוא מצדיק עליו את
הדין ומקבל הכל באהבה, ובזה בעצמו נמתק ממנו הדין והצרות
שעוברים עליו, ונתהפך הכל לאהבה ולחסד גדול.

המאחל לך כתיבה וחימה טובה...

ב' תשלא.

**לקבוצה שלנו יש מניעות עצומות על הנסיעה לאומן.
האם אלו רק מניעות או שכדאי לבטל את הנסיעה?**

שאלה:

מאת אסתר: שלום לצדיק. אנחנו קבוצה של נשים מניו-

יורק שְׁעוּמֶדֶת לְטוֹס לְצִיּוֹן שֶׁל רַבְנֵי נַחְמָן מִבְּרֶסֶלַב בְּאוּמָן, וַיֵּשׁ לָנוּ מִנִּיעוֹת גְּדוּלוֹת מְאֹד עַל הַנְּסִיעָה. חוּץ מֵהַעֲבָדָה שְׁזָה מְאֹד יָקָר, וְלִקַּח הַמּוֹן זְמַן לְשִׁכְנֵעַ כָּל אַחַת וְאַחַת, כַּמָּה נַשִּׁים בְּטָלוּ כַּעַת אֶת הַטִּיסָה שְׁלָהֶן בְּגִלְל הָאִיִּים הַבְּטוּחֹנִי שֶׁפָּרְסָם הַשְּׁבוּעַ, שֶׁבְּעֻקְבוֹתָיו אִמְרִיקָה סָגְרָה עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שְׁגָרִירִיּוֹת בְּרַחְבֵי הָעוֹלָם.

אֵינֶנִּי יוֹדַעַת מָה עָלֵי לַעֲשׂוֹת: הָאֵם עָלֵי לְהַרְגִיעַ אֶת הַקְּבוּצָה, וְלֹאמַר לָהֶן שֶׁשְׁמֵר פְּתָאִים הַשֵּׁם, וּבְדַרְךָ לְרַבְּנֵינוּ לֹא נִדַּע דְּבָר רַע, וְשְׁזָה הַכֹּל מִנִּיעוֹת, אוֹ שֶׁכָּדָאי לָנוּ לְבַטֵּל אֶת הַנְּסִיעָה, לְמִרְוֹת שְׁנָשִׁים רַבּוֹת כִּכָּר שְׁלָמוֹ עֲלֵיהָ, וְהַבְּטוּל יִגְרַם נֶזֶק כִּסְפִי וְעִגְמַת נַפְשׁ?

וְמָה גַּם שֶׁחֲלַק מֵהַנְּשִׁים חוֹשְׁשׁוֹת לְנִסְעַ אֶתְנֵנוּ, כִּי כִּשְׁהָרֵב שְׁלָהֶן שְׁמַע שְׁהֵן נוֹסְעוֹת לְאוּמָן - הוּא הַקְּפִיד עֲלֵיהֶן וְאָמַר לָהֶן מְלִים חֲרִיפּוֹת. בְּקִצּוֹר, מִנִּיעוֹת עֲצוּמוֹת....

אָנָּה מְכַסֵּם, אִמְרוּ לָנוּ מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת. תְּבָרְכוּנוּ מִפִּי עֲלוּן.

תשובה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁפָטִים, ב' אָלוּל ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אֶסְתֵּר תַּחֲיָה

לְנֶכֶן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין לָכֵן לְפַחַד מִשׁוּם דְּבָר, וְזֶה שְׂאֲרָצוֹת הַבְּרִית סָגְרָה אֶת הַקּוֹנְסוּלִיוֹת וְהַשְּׁגָרִירִיּוֹת שְׁלָה בְּרַחְבֵי הָעוֹלָם, זֶה בְּכֻלָּל לֹא קָשׁוּר אֶל צִיּוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל.

וְאֵין לְמַעֲלָה מְלָהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל, וּבְפָרוּשׁ גְּלָה לָנוּ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל שֶׁשְׁמַע מִרַבְּנֵנוּ ז"ל שֶׁעַנְשׁ הַגְּלָגוּל זֶה עַנְשׁ קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, עוֹד פְּעַם לְבּוֹא לְזֶה הָעוֹלָם לְהַתְּגַלְּגַל חֲזָרָה מִחֲמַת עוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים וְכו', כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא סְכָנָה גְּדוּלָה מְאֹד לְנִשְׁמָה שְׁבָאָה מֵעוֹלָם הָאֲצִילוֹת וְכו', שְׁלֹא תִפֵּל עוֹד פְּעַם בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה וְכו', עַם כָּל זֹאת סִיִּים מוֹהֲרַנ"ת ז"ל: אִם הִיִּיתִי יוֹדַע שְׂאֵם אֶתְגַּלְּגַל עוֹד

פעם בזה העולם, ואזכה להיות עוד פעם אחת בציון רבנו ז"ל, כבר היה כדאי להתגלגל ולבוא לזה העולם כדי להיות עוד פעם אצל ציון רבנו ז"ל, ודבר זה אי אפשר להסביר מהי מעלת הנשמה שבאה אל ציון רבנו ז"ל, אשר עוד לא היה צדיק בעולם שהבטיח עם שני עדים כשרים שכל מי שיבוא אל ציונו הקדוש ויתן פרוטה לצדקה עבורו ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו יוציאו מהשואל תחתית ומתחתיו.

ולכן, לדעתי, תמשיכו עם התכנית שלכן, ואל תתפעלו משום בריה שבועלם, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ו) כפי מעלת הנחשק כן מתגבר המניעות כדי לעורר את החשק, ולכן אין לכן מה לפחד כלל, אלא להמשיך עם התכנית שלכן ולנסע אל ציון רבנו ז"ל אשר אין למעלה מזה.

ומה שיש לכן מניעות שהרב של הנשים הקפיד עליהן מאד מאד, ודבר אתן מלים חריפות וכו' וכו', כבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קנ"ב) אשר לבוא אל הצדיק צריכים מסירות נפש, כי לפעמים שמים אצל הדלת ירא שמים שגם הוא ימנע מלבוא אל רבנו ז"ל, ולכן אין לכן מה להתפעל כלל, אדם צריך לעשות לעצמו חשבון הנפש מה אני אעשה כשכבר יצאה נשמתו מזה העולם וכו', ועכשו נשמתו משוטטת ממקום למקום, ואין לה איפה ללכת וכו', ורוצים לדון אותה בכל מיני דינים וענשים וכו' וכו', מה עושים עכשו? וכו', והנה היה צדיק קדוש ונורא מאד שהעמיד שני עדים צדיקים גדולים, ואמר בפרוש שמי שיבוא אל ציונו ויתן פרוטה לצדקה עבורו, ויאמר את העשרה מזמורי תהלים, אפלו שנפל למקום שנפל הוא יוציא אותו משם ויביאהו אל תקונו וכו', אחר דבורים כאלו שייכים נסיונות קשים ומרים? הרי אחר שהנשמה יוצאת מהגוף ומשוטטת בעולם הדמיון וכו', או בכף הקלע וכו', אז עושים חשבון למישהו? הרי אני צריך תקון, ומי ירחם עלי ועל נשמתו?

ולכן אני מאד מאד מבקש אותך שתחזקי ותעוררי את כל

הנשים שיסעו כפי התכנית אצל ציון רבנו ז"ל, ולא יפחדו משום דבר, ולא יבהלו משום הקפדה של שום רב וכו', כי לנו אין אלא דברי רבנו ז"ל שבקש שנבוא אליו, והוא יתקננו תקון נצחי.

הקדוש ברוך הוא יוליך אתכן על הדרך הנכונה, תסעו לשלום ותחזרו לשלום, ותפעלו שם כל מה שאתן צריכות.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ב' תשלב.

**אני מאכזבת מאד מההתנהגות ומהאישיות של בעלי,
וקשה לי מאד לחיות אתו**

שאלה:

מאת שרה אפרת: שלום לכבוד הצדיק מוהרא"ש שליט"א. שמי שרה אפרת, אני בת ארבעים ואחת, נשואה כבר חמש שנים לבעלי אהרן בן הארבעים ושבע, וברוך השם אמן לבננו בן השנתיים וחצי.

אני כותבת לרב כי אני חשה הרבה צער ויסורים מן זוגי: יש לי הרבה עגמת נפש ואכזבה ענקית מההתנהגות שלו והאישיות שלו בכלל, ואיני יודעת מה לעשות כי הוא כמעט ולא משתנה במשך השנים.

הוא סובל הרבה פעמים מפרה שחורה לתקופות ממשכות שנמשכות כמה חודשים, ואף על פי שהוא למד תורה ימים ולילות במשך שנים, הוא בעל מדות קשות, ולא עושה עבודת נפש עם עצמו. אני חושבת שהוא מאד עצוב מהרבה בחינות, ואני חשה בדידות וחסר קשר נפשי ורוחני אתו, כמעט ואין בינינו תקשורת, וגם כשאנו מטילים אין לו כמעט אף פעם משהו משמעותי להגיד. קשה לי עם זה שהוא שומר טינה

להרבה זמן וקשה לו להשתחרר מרגשות שליליים, ומזה שהוא פסימי ורואה שחורות. הסבל שלי נמשך כבר חמש שנים, וקשה לי מאד לחיות אתו כן. אבקש את עצתכם. בנוסף, אבקש ברכה לרפואתו השלמה בנפש ובגוף, וברכה עבורי שתהיה לי הצלחה בלמוד והוראת התורה הקדושה, כי זה הדבר היחיד שנראה לי לעסוק בו, ואני מאד רוצה לזכות את הרבים. תודה לכבוד הרב וכל טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שפטים, ב' אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל שרה אפרת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שהחיים של האדם קשים ומרים מאד מאד בזה העולם, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ט) אין עולם הזה כלל, יש או גיהנם או גן עדן, ולכן כשאדם מסתובב בזה העולם ממרמר ומדכא וכו', אזי הוא טועם את טעם הגיהנם בזה העולם ורחמנא לישזבך, כי אין עוד קללה יותר מזה שאדם מסתובב ממרמר ומדכא ועצוב ומיאש וכו' וכו', וזה בעצמו הגיהנם - שאדם מסתובב בעצבות ובדכאון, ולא מוצא את מקומו וכו', ולכן הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו, כי כל החלאות הבאים על האדם כלם באים רק מחמת קלקול השמחה. ולכן צריכים למסר את נפשו בשביל להיות תמיד בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח - היום שמח למחר, ולא כל מי שמצר היום - מצר למחר, לפי שאין השמחה ממתנת לאדם.

ולכן אם זו כל הבעיה עם בעליך, את צריכה לראות לחזק ולאמץ, לשמח ולעודד אותו, וזו מצוה גדולה מאד מאד, כי מה את יודעת מה שעבר על בעליך בעבר שלו וכו', ומאחר שהתחנתם

וַיֵּשׁ לָכֶם בֵּן חֲמוּד, אָזִי אֶת צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְשִׁמְחָת אֶת בְּעֵלָהּ, וְכִמּוֹ שְׂאֵת רוּצָה וְחִפְצָה לְלַמֵּד שְׂאֵר נְשִׁים אֶת דִּינֵי הַתּוֹרָה וְהַהֲשַׁקְפָה בֵּינֵהֶנּוּ, וְלַחְזֹק וְלַעֲוֹדֵד אוֹתָן וְכוּ', עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׂאֵת צְרִיכָה לְהַשְׁקִיעַ בְּבֵעֵלָהּ, כִּי סוּף כָּל סוּף אִם הִתְחַתְּנָתָ עִמּוֹ בְּוֹדָאֵי הִיתָה מְשִׁיכָה בֵּינֵיכֶם וְכוּ', וְלִכֵּן תִּמְשִׁיכִי לְחֻזְקוֹ וְלַעֲוֹדֵדוֹ וְלִשְׂמִחוֹ וְזוֹ מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מֵהַכֵּל, וְתִמִּיד תִּזְכְּרִי אֲשֶׁר לְשִׁמְחָת אֶת הַבַּעַל וְהַיְלָדִים בָּא לְפָנַי שֶׁמְשַׁמְּחִים אַחֲרֵיהֶם, וְלִכֵּן אֶת צְרִיכָה לְחֻזְקוֹ וְלַעֲוֹדֵדוֹ וְלִשְׂמִחוֹ וְלִדְוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְלְהַצְחִיק אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ', שְׂזוֹ הַמִּצְוָה הַכִּי גְדוּלָה.

וְלִכֵּן גַּם אֶת תַּתְּחֻזְקֵי מְאֹד לֵהִיוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה זוֹ הַהֲצִלְחָה שֶׁל אָדָם, כִּמּוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שְׂמִיחָה חֵלֶק ב' סִימָן א') מִי שֶׁהוּא שְׂמִיחַ תְּמִיד - עַל יְדֵי זֶה הוּא מְצַלִּיחַ, וְלִכֵּן אִם אֶת רוּצָה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּיהָ, תִּשְׁתַּדְּלִי עִם כָּל הַכַּחוֹת לֵהִיוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָךְ לְהַגִּיעַ לְשִׁמְחָה מֵרַב הַבְּלִבּוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת תִּכְרִיחִי אֶת עֲצֻמְךָ לֵהִיוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִרְאִי שֶׁתִּהְיֶה לָךְ הַצְּלִיחָה בְּחַיִּים.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ עָלֶיךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי, וְתִשְׁרָה בְּבֵיתְכֶם תְּמִיד שְׂמִיחָה, וּבְמִקוֹם הַשְׂמִיחָה שֶׁם הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה, וּבְמִקוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה שָׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ב' תשלג.

**יש לי קשיים רבים ברוחניות ובגשמיות. מה אני עושה
לא בסדר?**

שאלה:

מאת יעל: שלום לכבוד מוהרא"ש, אקוה ששלומכם טוב. אני מאד מנסה להתקרב להשם בדברים הקטנים, אם זה לתת צדקה ולהתפלל כל בקר וכל לילה, וכן אני שובתת במחיצתכם מדי פעם כשאתם מגיעים לארץ הקדש. רציתי לספר לכם שאני עוברת קשיים רבים גם ברוחניות וגם בגשמיות: כבר הרבה זמן שאני מרגישה דכאונות, ולאחרונה אני מרגישה שכל הכסף עבורו אני עובדת בורח לי מהידיים, ואני באמת לא מבינה למה. אני עושה חשבון נפש עם עצמי ועדין לא מגיעה למסקנה מסוימת. אני משתדלת שלא לגזל חלילה אפלו אגורה אחת, אבל עדין אני נכנסת לחובות קטנים.

בנוסף, אני מרגישה שככל שעובר הזמן אני נחלשת, והנשמה שלי סובלת עקב אי מציאת זוגי. אני מיחלת כבר למצא את בן זוגי ולצאת מכל העצבות הזו שסובבת אותי. אני שומרת על עצמי מאד מגברים, ומשתדלת שלא לדבר עם כאלו שאין להם דרגת אמונה מסוימת, ואין להם את הזיקה להשם יתברך ולברסלב.

אני מאד רוצה שתסבירו לי: למה אני מתקשה למצא את זוגי? למה אני לא נהנית מהכסף עבורו אני עובדת כל-כף קשה? מה אני עושה לא בסדר, וכמה זמן אני אמשיך בעצבות הזו? אשמח אם תענו לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שפטים, ב' אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל יעל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הבעיה שלך זו רק בעיה אחת - שאת לא שמחה ועליזה, כי אם היית תמיד שמחה ועליזה ושומעת כל יום קלטות של שמחה, והיית משמחת את עצמך, אז כל החיים שלך היו הולכים בצורה אחרת לגמרי, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד - על ידי זה הוא מצליח. ולכן אם את רוצה להצליח בחייה, תשתדלי עם כל הכחות להיות רק בשמחה, ואף שאני יודע שזה מאד מאד קשה לך להגיע לשמחה מרב הבלבולים שעוברים עליך וכו' וכו', עם כל זאת תכריחי את עצמך להיות בשמחה, ותראי שתהיה לך הצלחה בחיים.

בענין שדוכים אני רגיל לומר לרוקים ולרוקות, שיזכרו טוב טוב מה שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות סג.) נחית דרגא נסיב איתתא; צריכים לרדת מדרגה ואז מוצאים את הזוג, כי בדרך כלל בחור או בחורה הם גאותנים וכו', ולא מתאים להם לקחת את זאת או את זה וכו', ואומרים לעצמם: "אני הכי חכם והכי יפה וכו', אקח את זו?", או "אני הכי חכמה והכי יפה והכי משכילה וכו', אקח את זה?", והם מסתובבים ומחפשים את הזוג שלהם כפי הדמיון שנכנס בהם כאלו מי יודע מה הם, והם מחיכים שיבוא להם זוג משהו שעדין לא נברא וכו', ועל ידי זה מחפשים וכו', ומסתובבים ויוצאים לפגישות פן ואולי אמצא את בחירי לבי שיבוא אלי על סוס לכן עם שקים מלאים כסף וכו', ובשביל זה הבחור או הבחורה מחכים עד שיולד זוג כזה, ובינ כף הם לא קולטים שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם "הזהר מן הזמן כי הוא אויב רע מאד", ועד שתופסים את עצמם רואים שהם כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים ונותנים לנו עצה (יבמות סג.) נחית דרגא נסיב איתתא

- תרדו מדרגה ואל תחזיקו מעצמכם כל כך בגדול וכו', ואז תמצאו בקלות זוג שיתאים לכם.

ראי לומר את התפלה הזו בכל יום, והקדוש ברוך הוא יזמין לך את בן זוגך מה שיותר מהר:

רבונו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בן זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכנה כבר להתחתן כדי להנצל מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתעכבה מציאת זוגי, ואני נמצאת בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים: כל השרוי בלא אשה - שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרטת על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבלת על עצמי לחזור בתשובה שלמה. וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקון י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שבה בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בן זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונה ולגרום לך נחת רוח גדול מאד, ואזכה לחיים טובים ונעימים, מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ב' תשלד.

יש לי תאווה לגברים. איך יוצאים ממנה?

שאלה:

מאת יורם: שלום לצדיק. אני מתבייש לכתב את מה שעובר עלי, אבל אני זקוק לעצה אמיתית: יש לי תאווה לגברים. איך יוצאים ממנה?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום חמישי לסדר שפטים, ב' אלול ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יורם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שמלבד שזו עברה חמורה מאד מאד, וחיבים על זה מיתה וכו', אני מכרח להגיד לך שזו גם מחלה מגנה מאד מאד, כי הקדוש ברוך הוא ברא את הטבע שיהיה זכר ונקבה, ותכף ומיד שמהפכים את היוצרות זו מחלה כשאר המחלות החמורות מאד מאד, וכל אלו שמתים ב"גאווה", אינם אלא מפרעים בנפשם לגמרי וכו' וכו', ואתה צריך לזכר מה שרבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות נאוף חלק ב' סימן ח') אסור ללמד זכות על זה שעבר על משפב זכור; וזה פשוטו כמשמעו, ולא צריכים שום פרושים על זה, ועל פי התורה הוא חייב מיתה, כמו שכתוב (ויקרא כ' י"ג) "ואיש אשר ישפב את זכר משפבי אשה תועבה עשו שניהם מות יומתו דמיהם בם", ובזמן שבית המקדש היה קיים היו מקבלים על זה מיתה, עם כל זאת מי שעובר על זה, לא ימלט שלא יקבל את ענשו אם לא שחזור בתשובה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (כתובות ל.) תני רבי חייא: מיום שחרב בית המקדש אף על פי שבטלו סנהדרין, ארבע מיתות לא בטלו וכו', אלא דין ארבע מיתות לא בטלו. מי שנתחייב סקילה - או נופל מן הגג או חיה דורסתו, ומי שנתחייב שרפה - או נופל בדלקה או נחש מכישו,

ומי שנתחייב הריגה - או נמסר למלכות או ליסטים באין עליו, ומי שנתחייב חנק - או טובע בנהר או מת בסרוינפי; העולם זה לא הפקר, שומעים כל כך הריבה אסונות ותאונות דרכים וכו', וזה הכל הוא בחשבון צדק. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות נאוף סימן ל"ג) מי שעובר על משכב זכור על ידי זה נתפס בתפיסה.

וכל זה מדבר על מגול או שני מגולים וכו', שהם חייבים מיתה, ולא יועיל שום דבר, ואין על זה שום למוד זכות, מפל שפן וכל שפן אם יש רשע מרשע שהתעלל מינית בקטינים, שלצערנו הרב לא חסרים מתעבים פאלו וכו', אותם צריכים פשוט לסרס וכו', ואחר כך שישבו בבית סהר כל ימי חייהם, כי קטין שעבר התעללות מינית וכו', זה נשאר אצלו כותם על כל החיים וכו', ואין על זה שום מחילה בעולם וכו', ולכן לא בחנם שרבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות נאוף חלק ב' סימן ח) אסור ללמד זכות על זה שעבר על משכב זכור; על התעללות מינית בקטינים, אין על זה שום למוד זכות, ואין לו שום תקנה, רק סרוס, ואחר כך שישב כל ימי חייו בבית סהר, כי הוא אמלל את הקטינים על כל החיים שלהם.

הרי שלף לפניה, מה זה הגעל נפש הזה וכו', ומה ענשו וכו', ואל מה זה יכול להביא אותך וכו', וזו פשוט הפרעה נפשית שגבר רוצה גבר וכו', ולא תארה, וזה פשוט שמי שנמשך לזה יש לו נטיה לחלי נפש וכו'.

הקדוש ברוך הוא המרפא, ירפא אותך מכל זה, ותזכה לחזור בתשובה שלמה, ותתחיל לחיות חיים נורמלים.

המאחל לך כתיבה וחימה טובה...

ב' תשלה.

**אָבִי וְאַחוּתִי רָבוּ, וְהַמְּרִיבָה גּוֹרֶמֶת צַעַר לְכָל הַמְּשַׁפָּחָה.
מָה אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּנִדּוּן?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת יִשְׂרָאֵל: שְׁלוֹם לְצַדִּיק. אִמִּי זָכְרוֹנָה לְבִרְכָה נְהַרְגָה בְּפִגּוּעַ, וְאָבִי הִתְחַתֵּן בְּשֵׁנִית. לִפְנֵי כַּמָּה חֲדָשִׁים אָבִי וְאַחוּתִי רָבוּ, וּמֵאֲזַז הֵם לֹא מְדַבְּרִים, יֵשׁ הַרְבֵּה כַּעַס בֵּינֵיהֶם, וְהַמְּחַלְקֵת גּוֹרֶמֶת צַעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ לְכָל הַמְּשַׁפָּחָה. יֵשׁ לְצִין שֶׁהִיא נִשְׁוֹאָה וְעוֹמְדֵת לְלֵדֵת בְּחֲדָשִׁים הַקְּרוּבִים.
מָה אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְבַטֵּל אֶת הַמְּחַלְקֵת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר שְׁפָטִים, ב' אָלוּל ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יִשְׂרָאֵל נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב מִשְׁלוֹם, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (עוֹקְצִין פָּרָק ג')
לֹא מֵצֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּלִי מַחְזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל אֲלֵא הַשְּׁלוֹם,
שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים כ"ט) "הַיְוִי"ה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן הַיְוִי"ה יְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם";
וְאִמְרוּ (דְּבָרִים רַבָּה פְּרָשָׁה ה' סִימָן י"ב) גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם, שֶׁאֵין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְבַשֵּׁר אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּהְיוּ נִגְאָלִין אֲלֵא בְּשְׁלוֹם; וְאִמְרוּ (שָׁם) אֵין
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַחֵם אֶת יְרוּשָׁלַיִם אֲלֵא בְּשְׁלוֹם; וְלִכֵּן כָּל מֵה
שֶׁאֵתָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת לְהַשְׁלִים בֵּין הַמְּשַׁפָּחָה, אֵין יוֹתֵר דְּבַר גְּדוֹל
מִזֶּה, כִּי לְהַפְּךָ אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר מְגִנָּה כְּמוֹ מַחְלָקֵת וּמְרִיבוּת וּקְנָאָה
וְשִׁנְאָה בְּבִית, כִּי בְּבֵית שֵׁשׁ שְׂמָה מְרִיבוּת, מְשֵׁרִים שָׁם אֶת הַקְּלִפּוֹת
וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בְּמְשַׁפָּחָה, שֶׁאֵין
לְמַעֲלָה מִזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ב' תשלו.

**האם יש ענין לנסע לציין הקדוש של רבי נחמן מברסלב
בראש חדש אלול?**

שאלה:

מאת אבירם: שלום לכבוד הרב. האם יש ענין לנסע לציין הקדוש של רבי נחמן מברסלב בראש חדש אלול? תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שפטים, ב' אלול ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אבירם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לנסע אל ציון רבנו ז"ל כדאי לנסע במשך כל השנה, ואין ענין מיחד לנסע לשם בראש חדש אלול, ואדרבה, אם כבר רוצים לנסע בראש חדש אלול, כדאי לחכות כבר על ראש השנה, שאז הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד לבוא אליו, ואמר (תני מוה"ר"ן סימן ת"ג): הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי מאחר שהמקרים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרים אלי שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר? כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה. והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו יהיה על ראש השנה אצלו לא יחסר איש, ומי שזוכה להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח') "אכלו משמנים ושתו ממתקים וגו' כי חדות הוי"ה היא מעזכם", וזה נאמר על ראש השנה; ואמר (תני מוה"ר"ן סימן ת"ה) הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה. לא מבעיא אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי; ואמר רבנו ז"ל לענין ראש השנה שלו

(חיי מוהר"ן סימן ת"ו) שִׁיכּוּלִין אֶז אַנְשִׁים לְקַבֵּל תְּקוּנִים מֵה שֶׁבְּכָל הַשָּׁנָה לֹא הָיָה בְּאֶפְשָׁר שִׁיְהִיָּה לָהֶם תְּקוּנָה בְּשׁוּם אֶפֶן, אַף עַל פִּי כֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יְכוּלִין אֶפְלוּ הֵם לְקַבֵּל תְּקוּנָה. אַף עַל פִּי שֶׁבְּכָל הַשָּׁנָה אֶפְלוּ הוּא בְּעֶצְמוֹ ז"ל לֹא הָיָה יְכוּל לְתַקְנָם, אֲבָל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה גַּם הֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל תְּקוּנִים. כִּי אָמַר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עֲנִינִים וְתְקוּנִים מֵה שֶׁבְּכָל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת.

וְלִכֵּן כְּדַאי כִּבֵּר לְחַכּוֹת עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאֵז הַזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל יוֹתֵר מֵהַפֵּל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנֹזְכָה לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְלַפְעַל שֵׁם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ב' תשלז.

בְּכָל פַּעַם שֶׁאֲנִי קוֹרֵאת בְּסֵפֶר 'עֲלִים לְתַרוּפָּה', אֲנִי מוֹצֵאת תְּשׁוּבָה מְדִיקָה לְבַעֲיָתִי. מֵה הַהֶסְבֵּר לְכַף?

שְׂאֵלָה:

מֵאת מְרִים חוּ: שְׁלוֹם לְצַדִּיק הַיָּקָר מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. אֲנִי מִתְּפַלֵּלַת בְּזִמְן הַדְּלָקַת נְרוֹת שֶׁבֶת לְרַפּוּאָה שְׁלִמָּה וְאַרִיכוּת יָמִים עֲבוּרָה.

בְּבֵיתִי יֵשׁ אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ, וְכֹאשֶׁר אֲנִי אוֹבְדֵת עֲצוֹת בְּנוֹשָׂא מְסִיָּם, אֲנִי פּוֹתַחַת אֶת הַסְּפֵר 'עֲלִים לְתַרוּפָּה', וּבְאַרְחַ פֵּלֵא מוֹצֵאת שֵׁם בְּדִיק אֶת הַתְּשׁוּבָה שֶׁהִיִּיתִי צְרִיכָה לְקַבֵּל, כְּאֵלוֹ שֶׁהַמְּכַתֵּב נִכְתַּב עֲבוּרֵי. מֵה הַהֶסְבֵּר לְכַף? הַשֵּׁם יִשְׁמַר אוֹתָהּ.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שפטים, ב' אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל מרים חן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואת חן לך על כל התפלות שאת מתפללת עבורי, יעזר הקדוש ברוך הוא שכל התפלות שלך תתקבלנה לרחמים ולרצון לפני אדון כל, והמתפלל עבור הזולת נענה בעצמו.

מוהרנ"ת ז"ל כתב את ספריו הקדושים ברוח הקדש כל כך גדולה, עד שכל מי שרק מסתכל בהם, מוצא את עצמו שם, וזה ההסבר למה כשאת פותחת את הספר 'עלים לתרופה' את מוצאת את עצמך, כי הוא נכתב ברוח הקדש גבוהה מאד. וכן כל ספר שאדם מוצא את עצמו בו, נכתב ברוח הקדש במדרגה עליונה מאד מאד.

מה גם שרבונו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קכ"א) על הפסוק (תהלים מ' ח) "אז אמרתי הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי לעשות רצונך" - כשאדם רואה ולומד בספר, ובכל מקום שהוא רואה ולומד מוצא את עצמו, הינו שלוקח לעצמו מוסר, ורואה פחיתותו ושפלותו, בכל מקום באיזה ספר שהוא בא ומעיין שם, זה סימן שחפץ לעשות רצונו יתברך. וזה "אז אמרתי הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי", זה סימן "לעשות רצונך אלקי חפצתי".

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ב' תשלח.

אני משתדלת מאד שיהיה לנו שלום-בית ושלחה, אך אין שתוף פעלה מצד בעלי

שאלה:

מאת נרקיס יסכה: שלום לצדיק. אני נשואה ארבע שנים לחוזר בתשובה, וקשה לנו מאד. אין לנו שלום בית, והדבר פוגע בחנוך של בננו בן השלוש. אני מאד רוצה בית קדוש ושליו, ושהילד יגדל להיות תלמיד חכם, אך לפעמים בעלי צועק עליו ומכה אותו בטענה שהוא מחנך אותו, מה שגורם לי צער גדול.

בעלי הוא אדם מאד בקרתי, ונכנס יותר מדי לשטח של האשה - הוא מעיר לי על הסדר בארונות המטבח ועל זה שיש בלגן במשחקים של הילד, ואני מרגישה כבולה, כי מצד אחד אנחנו לא רוצים להפרד, ומצד שני אלו לא חיים נורמליים.

נסיתי לדבר על לבו ולהציע שנלמד שלום-בית ביחד, שנתיעץ עם רב וננתפלל על זה, אך הוא לא עושה דבר בענין. חשוב לי לציין שאני יודעת שגם אני לא משלמת, אך לפחות אני הולכת לטפולים שמחזקים אותי ועוזרים לי, אני לומדת חנוך ושומעת המון מוסר, ואלו מהצד שלו אין שתוף פעלה, הוא לא מוכן להקשיב לאף אחד, ולמרות שיש לו רב, הוא מתיעץ אתו רק מתי שמתאים לו.

אני אובדת עצות, כי אני כבר לא צעירה, ואני רוצה שיהיו בבית שלנו איכות חיים ושמחה. מה עושים? אודה לרב אם יתן לי עצה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שפטים, ב' אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל נרקים יסכה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

יש כלל גדול בשלום בית כדי שלא יצטרכו אף פעם להתגרש, והוא שכל בני זוג שהולכים להתחתן צריכים לזכור טוב טוב שאם הם רוצים לבנות בית נאמן בישראל, עליהם לכתחלה להיות ותרגים, ולותר אחד להשני, ואז אף פעם לא יצטרכו ללכת אל שום בן אדם שעוסק בשלום בית וכו', או אל יועץ נשואין וכו' כדי שהשלום ישרה בתוך ביתם, צריכים רק שכל ודעת איך להתנהג הבעל עם האשה, והאשה עם הבעל, וצריכים להיות חכם גדול מאד, כי להנהיג בית בשלום אמר מוהר"ת ז"ל שהיה צריך לחבר רק בשביל דברים שבינו לבניה כל כך הרבה חבורים כמו הלקוטי הלכות שלו, כי צריכים דעת ושכל איך להנהיג בית, ואז אף פעם לא יתגרשו וכו'. והיות שעדין אין בית חרשת שמיצר שכל ודעת וכו', וכן אין חנות או קניון וכו' שמוכרים שמה שכל ודעת וכו', ועל כן צריכים לכוון בכל יום שלש פעמים ביום בעת שמתפללים את הברכה "אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה" וכו', לבקש אז על דעת ושכל, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (נדרים מ"א). דעת קניית, מה חסרת? דעת חסרת, מה קניית?; אם יש לאדם דעת - יש לו הכל, ואם אין לו דעת - אין לו כלום.

ולכן כל זוג צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך על דעת ושכל, אשר השכל היבש אומר שצריכים להיות ותרגים, ואז השלום שורה בבית, כי תמיד צריכים לזכור שהבעל והאשה באים משני רקעים שונים וכו', ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן פ') ששלום עושים עם שני הפכים, הינו זה אש וזאת מים, או להפך זה מים וזאת אש, זאת אומרת אחד כעסן וכו' ואחד סבלן וכו', ואיך יכולים להשתוות ביניהם? רק על ידי שלום, וזה נקרא שלום אמתי - שמתרים אחד

להשני, ומי שיותר חכם מותר יותר. בודאי לא מדברים מאלימות פיזית וכו', שזה סתם רוצח, ואפלו לא מדברים מאלימות מלולית וכו', שזה סתם בליעל, אלא בכל דבר צריכים הזוג לראות שיהיה ביניהם שלום ואהבה ולוותר, אחרת אין סכוי לשלום בית, ולבסוף יצטרכו להתגרש רחמנא ליצלן, שאז מי סובל? רק הילדים!

ולכן תסבירי יפה לבעלך את כל המצב וכו', ומה מעיק לך וכו', ועל ידי הדברות יכולים לפתור את כל הבעיות שבועולם, רק צריכים לדבר אחד עם השני, ולהסביר לו מה כואב לך ומה מפריע לך וכו' וכו', יעזור הקדוש ברוך הוא שתבשרי לי תמיד בשורות משמחות.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ב' תשלט.

**אני מוקף בחובות מכל הכוונים. מה עלי לעשות כדי
שהמצב ישתפר?**

שיאלה:

מאת צחי: לכבוד הרב. כבר כמה שנים אני מוקף בחובות מכל הכוונים, ובכל פעם צץ משהו חדש שנוסף לרשימת החובות הארכה. והבעיה הכי גדולה היא שאני לא רואה איך אוכל פעם לסיים עם כל החובות שלי ולהתחיל לחיות בצורה נורמלית ובשלות הנפש.

מה עלי לתקן כדי שהמצב ישתפר, ואתחיל לעלות על המסלול הנכון?

תשובה:

**בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שפטים, ב' אלול
ה'תשע"ג.**

שלום וברכה אל צחי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אָמר (שיחות הר"ן סימן קי"ב) יש עברה שענשה של העברה ההיא שיהא בעל חוב תמיד, ואפלו יעשה כל טצדקי ופעלות דאפשר לא יועיל כלל, ויהיה בעל חוב תמיד. ולפעמים גורם העברה שמפיל גם אחרים להיותם בעלי חובות. ולזה יש עת שנעשו כמה בעלי חובות בעולם, זהו מחמת העברה הזאת שנתגברה בעולם חס ושלום. ונהעברה הזאת רחמנא לישזכן היא הוצאת זרע לבטלה, שמי שנכשל בחטא המגנה הזה ומוציא זרעו לבטלה, הוא נופל לקטנות המחין וכו', וחי בצמצום הדעת והשכל, עד שלא רואה עצה אחרת רק להלוות כספים, והוא מכניס בפח עוד אנשים שנעשים בעלי חובות בשבילו, כי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, מטמטם את הדעת ומעקם את הלב, ומכניס בו ספקות ובלבולים וכו', והוא נעשה מתסכל לגמרי וכו', וככל שמלוה יותר כספים, יותר הוא נכנס בקטנות המחין ובתספול וביאוש גדול מאד].

ועצה על זה, לשוב בתשובה בכלליות ולהתחנן לפני השם יתברך להצילו מעברה זו, ולהתחרט בכלליות על עברה זו. ועת לשוב על זה הוא כשהוא במחין דגדלות אזי טוב להתחרט ולבקש מאת הבורא יתברך שמו על זה ולשוב בתשובה, כי מחין דקטנות הוא בחינת בעל חוב, כי אמרו חכמינו הקדושים (קדושין מ"ט): "עשרה קבין שנה ירדו לעולם, תשעה נטלו עבדים". שנה הוא בחינת מחין דקטנות, עבדים הוא בחינת (משלי כ"ב ז) "עבד לזה לאיש מלוה". ולפי זה כשהוא במחין דגדלות אזי העת לשוב על החטא המגנה הזה ולבטל את הענש של בעל חוב שהוא בחינת מחין דקטנות.

כי באמת אתה צריך לדעת שמי שלווה כספים והוא בעל חוב לכול אחר, זה בעצמו ענש גדול מאד, ולכן צריכים לבקש הרבה את הקדוש ברוך הוא שיזכה להגיע לגדלות המחין, ואז כשיש לו גדלות המחין, שיתפלל להקדוש ברוך הוא שיוציא אותו מהפח הזה, והלואי שתזכה לומר בכל יום את התפלה הזו, וזה יועיל לך מאד מאד:

רבוננו של עולם! חוס וחמל עלי ותוציאני מהקטנות והדחקות שגרמתי לעצמי על ידי חטאי המרבים שחטאתי עויתי ופשעתי לפניך, ובפרט בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שהוא חטא חמור מאד, עד שחכמינו הקדושים אמרו כל המוציא זרעו לבטלה - חייב מיתה. מה אמר מה אדבר מה אצטדק, האלהים מצא את עוונני, ומפני החטא המגנה הזה נתעפר דמי בי, ונתבלבלה דעתי, ונתעקם לבכי בקשיות וספקות עליך, עד שנפלת בקטנות המחין, שאבדתי את שכלי לגמרי, ונעשיתי עבד ליצרי הרע, עד שהוא מושל בי, ונתקיים אצלי "עבד פי ימלוך ונבל כי ישבע לחם", שעל ידי זה נפלת בעניות גדולה מאד, עד כדי כך שאני מכרח ללוות כסף לקנות לחם, וכל כך נפלת בעיני עצמי ביאוש עמק מאד, עד שאני לא רואה שום דרך איך יוצאים מזה. אנא רבוננו של עולם חמל על נפש אמללה כמוני, ותוציאני מקטנות המחין ואזכה להגיע לגדלות המחין, באפן שאהיה חזק להתפלל אליך תמיד, ולהתחנן ולבקש על נפשי, עד שאזכה לצאת מהקטנות ולבוא אל הגדלות. ואתה הודעתנו על ידי ראש צדיקיך שאין שום יאוש בעולם כלל, ואפלו שאדם כבר עבר על כל העוונות בכלליות, ובפרטיות על העוון החמור הזה של הוצאת זרע לבטלה, גם כן מועילה תשובה, על ידי שאתחרט על מעשי המגנים שעשיתי עד עכשו, ואזכה לקבל עלי קבלה חזקה לא לחזור אל העוון החמור הזה, וגלית לנו אשר עקר התשובה שמהיום והלאה לא להמשיך בזהמת החטא המגנה הזה. אנא ממך רבוננו של עולם! חוס וחמל עלי שאזכה להיות חזק בדעתי, לא לחזור אל העוון החמור הזה, ואזכה לתקן

את מה שקלקלתי, עד שאצא לגמרי מהחובות, ויקים בי מקרא שכתוב "ב'צלו ח'מדתי ו'ישבתי ופריו מתוק לחכי", ומעתה אזכה להחדיר בעצמי אמונתך הפשוטה שאתה מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ולא אסיח דעת ממך כרגע, ואזכה להכליל בך מעתה ועד עולם אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא יוציא אותך מכל הצרות ומכל החובות, ותקים את כל מה שנאמר כאן, ויתרחב לך בגשמיות וברוחניות גם יחד.

המאחל לך כתיבה וחימה טובה...

ב' תשמ.

אני שוקל לפרסם מודעה בעתון חלוני כדי לעורר את האנשים שישעו לאומן. מה דעתכם?

שאלה:

מאת יוגב: שלום לכבוד עטרת ראשנו, ראש וראשון להפצת אורו של רבנו ז"ל בקרב עם ישראל. תחלה אברך את כבוד הרב בברכת הדיוט - שהקדוש-ברוך-הוא יתמיד בריאותו לארץ ימים ושנים, וימשיך לחזק אותנו בספריו הנפלאים, וכמו שהמדרש אומר "אוהב תורה - לא ישבע תורה", כך תמיד נאמר "אוהב אשר בנחל - לא ישבע אשר בנחל", ואנו מתפללים שנזכה לעוד ועוד ספרים של הרב.

אני מתגורר בדימונה, ומשתדל ללמד את ספריו ודעתו של רבנו ז"ל בשעורים לכל עדת ישראל - חלונים, אברכים, דתיים לאומים וכו'.

כתוב בספר 'חיי מוהר"ן' שרבנו ז"ל בקש שנעשה כרוז

וּנְפָרְסָם אֶת עֵינַי הַנְּסִיעָה לְאוֹמֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעֵלָה בְּדַעְתִּי רַעִיוֹן שְׂיָכוֹל לַעֲזֹר בְּפָרְסוֹם הָעֵינַי: יֵשׁ בְּעֵירֵנוּ עֵתוֹן חֲלוּנֵי עִם תְּפוּצָה רַחֲבָה, וַיֵּשׁ לִי אֶפְשָׁרוֹת לְפָרְסָם שָׁם מֵאִמֵּר תּוֹרְנֵי בּוֹ אֶצֶטט מִסְפָּרֵי רַבְנֵי ז"ל וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל מִמַּעֲלַת הַנְּסִיעָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת - וְזֶה יִהְיֶה כְּרוֹז נִפְלָא, כִּי הַרְבֵּה אֲנָשִׁים יִרְאוּ אֶת זֶה, הַבְּעֵיָה הִיא שְׂאֵנִי חוֹשֵׁשׁ שְׂיִגְרַם בְּזִיוֹן לְדַבְּרֵי תּוֹרָה, כִּי אַחֲרֵי שְׁקוּרָאִים אֶת הָעֵתוֹן זוֹרְקִים אוֹתוֹ, וְכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֵה שְׂאֲנָשִׁים יִחְשְׁבוּ שֶׁהֶעֱבְדָה שְׁבַעֲתוֹן מִפָּרְסָם מֵאִמֵּר תּוֹרְנֵי, זֶה נוֹתֵן הַכְּשָׁר לְעֵתוֹן כָּלוּ.

בְּסִיעָתָא דְשְׂמִיָּא אֵלָּךְ בְּעֵקְבוֹת דְּבָרֵי חֲז"ל שֶׁלְּמַדּוּ אוֹתָנוּ "עֲשֵׂה לָךְ רַב וְהִסְתַּלַּק מִן הַסֵּפֶק", לְכֵן אֶשְׁמַח לְחוֹת דַּעְתּוֹ שֶׁל כְּבוֹד הָרַב בְּעֵינַי. בְּתוֹדָה מְרֹאשׁ.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר שְׁפָטִים, ב' אָלוּל ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יוֹגֵב נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁל אָדָם שְׂזוֹכָה לְקָרֵב בְּנֵי אָדָם אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַד כְּדֵי כֵּךְ שֶׁהַזְּהֵר הַקְּדוּשׁ מִפְּלִיג בְּמַעֲלָתוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאִמְרוּ (תְּרוּמָה קכ"ח:) תָּא חֲזִי כָּל מֵאֵן דְּאָחִיד בִּידָא דְחֵיבָא, וְאִשְׁתַּדַּל בֵּיהּ לְמִישְׁבַּק אַרְחָא בִּישָׂא, אִיהוּ אִסְתַּלַּק בְּתַלְתַּת סְלוּקִין מַה דְּלָא אִסְתַּלַּק הָכִי בְּרֵשׁ אַחְרָא, גְּרִים לְאִכְפִּיא סְטָרָא אַחְרָא, וְגְרִים דְּאִסְתַּלַּק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּיקְרִיָּה, וְגְרִים לְקִיּוּמָא כָּל עֲלָמָא בְּקִיּוּמִיהּ לְעִילָא וְתַתָּא, וְעַל הַאי בְּרֵשׁ כְּתִיב (מְלָאכִי ב') "בְּרִיתִי הִיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם". וְזִכִּי לְמַחְמֵי בְּנֵין לְבָנוּי, וְזִכִּי בְּהַאי עֲלָמָא וְזִכִּי לְעֲלָמָא דְאַתִּי, כָּל מְאֵרֵי דִּינֵין לֹא יְכַלִּין לְמִידֵן לִיהּ בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, עָאֵל בְּתַרְסֵר תְּרַעֵי וְלִית מֵאֵן דִּימְחֵי בִּידֵיהּ, וְעַל דָּא כְּתִיב (תְּהִלִּים קי"ב) "גְּבוּר בְּאַרְץ יִהְיֶה זֶרְעוֹ דּוֹר יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ הוּן וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמַדַּת לְעַד זֶרַח בַּחֲשָׁף אֹר לְיִשְׂרָאֵל" וְגו'. נְבֵא

וראה, כל מי שאוחז בידם של החיבים, ומשתדל שיעזבו את דרכיהם הרעות וכו', עולה במעלת הקדושה למקום שאף אחד לא יכול לעלות שמה וכו', והוא גורם להכניע את הסטרא אחרא, והוא גורם שיתיקר שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, וגורם שבזכותו יש קיום לכל העולמות, וזוהי לראות בנים לבניו, וזוהי לכל טוב אמתי ונצחי בזה העולם ובעולם הבא, וכל הבעלי דינים לא יכולים לדון אותו לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, ונכנס בשלש עשרה שערים של רחמים למעלה בשמים, ואין מי שימחה בו].

ידוע ומפורסם הוא מה שאמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן ת"ג) הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי מאחר שהמקרים שלי מאמינים לי ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרבים אלי שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר? כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה. והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש. ומי שזוהי להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח) "אכלו משמנים ושתו ממתקים וגו' כי חדות הוי"ה היא מעזכם", וזה נאמר על ראש השנה; ולכן אשרי מי שזוהי לעשות את הכרוז הזה בעירו, יהיה באיזו דרך שתהיה, הן במודעות, והן בעתונים וכו', וכו', העקר שיתפרסם ענין ראש השנה שצריכים להיות באומן אצל רבנו ז"ל, וצריכים להיות חזקים בזה ולא לחשש על שום דבר, ולכן תראה לעשות מה שאתה יכול, רק שיתפרסם דבר רבנו ז"ל שכל ענינו זה ראש השנה, והזכות הזו עולה על כל הזכיות, כי בזה שמזכים עוד מישהו שיבוא אל רבנו ז"ל על ראש השנה, בזה גורמים יחודים למיליונים, כמוכא בדבריו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן מ"ג) גדל עצם המעלה כשזוכים שנתוסף נפש אחד לקבוץ הקדוש של ישראל, שעל ידי זה נתרבים הבתים של התפלה אלפי אלפים ורבי רבבות, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב וכו' וכו', עין שם.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני

מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך כתיבה וחתימה טובה...

ב' תשמא.

מדוע לא מעלים את רבנו הקדוש לארץ ישראל, הרי אם יעשו זאת, יבואו יותר אנשים לציונו?

שאלה:

מאת יאיר: שלום לכבוד מוה"ר א"ש. תודה רבה לכם על כל הספרים והתשובות המחיים ומשיבים את הנפש!

מישהו הסב את תשומת לבי למה שכתוב בספר חיי מוה"ר"ן (בחלק נסיעתו לנאורייטש אות י"ב): "ואמר: שיהי רצה לנסע לארץ ישראל ולהסתלק שם, אך הוא מתירא שמא לא יוכל להגיע לשם, גם אם יסתלק לא יבואו אנשים על קברו, ולא יהיה להם עסק ועבדא עם קברו. אבל כשישכב במדינתנו, בודאי נבוא על קברו ללמד ולהתפלל שם, ויהיה לו שעשועים ותענוג גדול מזה", עד כאן לשונו.

האם מובן מכאן שעכשו יש ענין להעלות את עצמות רבנו הקדוש לארץ ישראל, כי אם יהיה עכשו בארץ ישראל בודאי יבואו הרבה אנשים על קברו? תודה ורפואה שלמה בקרוב ממש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שפטים, ב' אלול ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יאיר גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע שרבונו ז"ל אמר שבכל דבר ודבר יש לו הרבה טעמים, ולכן גם בענין ארץ ישראל היו לרבנו ז"ל טעמים לאין ספר שאין לנו שום השגה בזה, וכן בכל דבור ודבור של רבנו ז"ל יש בזה המון פשטים, ולכן אנחנו לא יכולים עם הראש הקטן שלנו להתערב בדברים כאלו. אנחנו צריכים רק לזכר מה שכתב מוהרנ"ת ז"ל (ימי מוהרנ"ת סימן ס"ו) אשר רבנו ז"ל נמצא באומן, ושם מקום גניזתו, "העיר אשר בחר בו בחיים חיותו להקבר שם כאשר נשמע מפיו הקדוש פעמים אין מספר, שאמר לפני כמה אנשים שקלהת אומן הוטבה בעיניו להקבר שם, מחמת שהיו שם קדושים הרבה וכו', ובשביל זה הי'ה עקר שבא לאומן חצי שנה קדם הסתלקותו וכו', כי שם המקום המוכן לו מששת ימי בראשית לעסק שם בתקון העולם לדורות, לכל מי שיבוא אליו לשם ויאמר העשרה קפיטל תהלים הנקראים אצלנו וכו', אשרי הזוכה לזה", עין שם.

ולכן עלינו לבוא לשם בתמימות ובפשטות גדולה, וזה שיד גם אחר הסתלקותו, כמובא (ת"י מוהר"ן סימן ת"ו) מפלל דבריו הקדושים שדבר אז עמנו למדנו כמה דברים: למדנו עוד הפעם עצם גדל החיוב להיות אצלו על ראש השנה. כי אף על פי שידענו זאת מכבר, אף על פי כן מרובי דבריו הקדושים אז בזה, ומתנועותיו הנוראות אז, הבנו עצם החיוב יותר ויותר, שאי אפשר לבאר זאת בכתב.

וגם אז למדנו שרצונו חזק להיות אצלו באומן על ראש השנה תמיד לאחר הסתלקותו, ושאין דבר גדול מזה.

וגם למדנו כמה צריכין לחזק לשבר המניעות מדבר שבקדושה, בפרט המניעות מלהיות על ראש השנה שצריכים לשברם ביותר ולהיות דיקא על ראש השנה, עד שאפלו אם הוא ז"ל בעצמו מצוה ומספיק לבלי להיות אצלו על ראש השנה, חלילה להסתכל על זה, וצריכין להזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על זה, כי הוא ישיב בודאי לבלי להיות אצלו, ואף על פי כן בנקדת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא [וכן הוא נוהג לדורות]. וענין זה נוגע למה

שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מכות י'): 'בְּדֶרֶךְ שְׁאֲדָם רוּצָה לֵילֵךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ' כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י, וְהוּא מְדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים עַל פְּסוּק (במדבר כ"ב) "לֶךְ עִם הָאֲנָשִׁים", וְכֵן בְּשִׁלּוּחַ מְרַגְלִים שֶׁהִכְרַח מִשֶּׁה רַבְּנּוּ בְעַצְמוֹ לְשַׁלְּחָם, אֵף עַל פִּי שְׂבָאֲמַת רְצוֹנוֹ לֹא הָיָה כָּלֵל בְּזָה. וְעֵינַי זֶה רְאִינוּ מֵרַבְּנּוּ ז"ל כְּמָה פְעָמִים, בְּפָרֵט בְּעֵינַי רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ לָהֶם מְנִיעוֹת מִלְּהִיּוֹת אֲצִלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ בְּעַצְמוֹ וְהָשִׁיב לָהֶם שְׁלֵא יִהְיוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהִתְחִילוּ לְהִתְעַקֵּשׁ, הֲלֹא שֶׁמְעַנּוּ מִכֶּם גְּדֹל הָאֲזוּהָרָה לְהִיּוֹת אֲצִלְכֶם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה? וְעָשָׂה עֲצָמוֹ כְּמִקְפִּיד עֲלֵיהֶם וּגְעַר בָּהֶם שְׁלֵא יִדְבְּרוּ יוֹתֵר, וְכֵן עָשׂוּ וְלֹא בָּאוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְאֵף עַל פִּי כֵן אֲנַחְנוּ זְכִינוּ לְהִיּוֹת רִגְלִים לְעַמֵּד לְפָנָיו, וְשֶׁמְעַנּוּ וְהִבְנּוּ בְרָמָז וּבְפִירוּשׁ שֶׁפְּנִימִיּוֹת רְצוֹנוֹ אֵינוּ נוֹחָה בְּזָה כָּלֵל, רַק הוּא מְכַרַח לומר לָהֶם כִּף מַחֲמַת שְׁשׂוֹאֲלִים אוֹתוֹ עַל זֶה.

וְיֵשׁ בְּזָה הַרְבֵּה לְסַפֵּר, [כַּמּוּבָא (שיחות הר"ן רי"ד) כְּשֶׁאֲדָם שׂוֹאֵל לְהַצְדִּיק אִם לְעֲשׂוֹת דְּבַר שְׁיֵשׁ בּוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הוּא רְאוּי לוֹ לְהָשִׁיב וּלְצוּוֹת עָלָיו שְׁלֵא לְעֲשׂוֹת. וְאֵף עַל פִּי כֵן הַשׂוֹאֵל אֵין צָרִיךְ לְקַיֵּם דְּבָרָיו, וְאָמַר אֲזוֹ רַבְּנּוּ ז"ל כֹּל מַה שֶׁהַצְדִּיק מְצוּהָ לְעֲשׂוֹת צָרִיךְ לְקַיֵּם, רַק כְּשֶׁמְצוּהָ שְׁלֵא לִפְעַם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲצִלוֹ, זֶה אֵין צָרִיךְ לְקַיֵּם וְכוּ', עֵינַי שָׁם]. וְכֵן הוּא נוֹחֵה לְדוֹרוֹת שֶׁכְּשׂוֹאֲלִין לְהִרְבּוֹ וְהַמְנַהֵיג עַל דְּבַר שְׁיֵשׁ בּוֹ כְּעֵין מְסִירַת נֶפֶשׁ, צָרִיךְ לְהָשִׁיב לָאוּ, אֵף עַל פִּי שְׂבָאֲמַת לְאֲמַתוֹ רְצוֹנוֹ שְׁיִמְסֹר נַפְשׁוֹ וְיִשְׁבֹּר כֹּל הַמְנִיעוֹת. עַל כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְהִתְקַרֵּב וּלְשִׁבֵּר הַמְנִיעוֹת בְּאֲמַת לְאֲמַתוֹ, צָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד לְבִלִּי לְשָׂאֵל אוֹתוֹ בְּזָה כָּלֵל. עֵינַי שָׁם בְּחֵי מוֹהֲר"ן כֹּל זֹאת בְּאַרְיִכוֹת.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שְׁיִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ב' תשמב.

**אָבִי דוֹאָג לְפָרְנִסְתִּי וּמְנַסָּה לְשַׁכְנַע אוֹתִי לְהִיּוֹת מְלַמֵּד,
אֶךְ אֲנִי לֹא נִמְשָׁךְ לָזֶה**

שְׁאֵלָה:

מֵאת יִשְׂרָאֵל: לְכַבּוּד מוֹרְנוּ הָרַב, יְהִי רָצוֹן שְׁתִּהְיֶה לָכֶם רְפוּאָה
שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאַרִיכוֹת יָמִים טוֹבִים, אָמֵן.
בְּרוּךְ הַשֵּׁם זְכוֹתִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל בְּזָכוֹת הָרַב, וּבְפָרְט
בְּזָכוֹת סִדְרַת הַסְּפָרִים 'אֲשֶׁר בְּנַחֵל'. אֲנִי לוֹמֵד בִּישׁוּבָה עַל
שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל וְכָל חֲשָׁקִי וְרָצוֹנִי זֶה לְלַמֵּד כְּפִי שֶׁרַבְּנוּ ז"ל רָצָה
בְּדַרְךְ שְׁכַבּוּדוֹ מִסְבִּיר.

אָבִי נְרוּ יֵאִיר דוֹאָג לְפָרְנִסְתִּי לְאַחַר שְׁאֲזָכָה לְהִתְחַתֵּן, וְטוֹעֵן
כִּי יֵשׁ לִי כְּשֵׁרוֹנוֹת מְרִבִּים שְׁעָלִי לְמַמְשָׁם, כְּגוֹן לְהִיּוֹת מְלַמֵּד
וְכַדּוּמָה, אֶךְ לִי אֵין רָצוֹן כִּזֶּה בְּכָלֵל. אֲבָקֵשׁ אֶת הָרַב, שְׁיִרְאֶה לִי
הַדְרָךְ אֲשֶׁר אֵלַי בֵּה. בְּתוֹדָה עֲמָקָה עַל הַכֹּל.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרֵי שְׁפָטִים, ב' אָלוּל ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יִשְׂרָאֵל נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֵלְקֶךָ שְׁזָכִיתָ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עַל יְדוֹ
בְּדוּדָי תְּבוּא לְתַקּוּנָךְ.

דַּע לָךְ שְׁעַקְר הַשְּׁלֵמוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה
וּלְהִרְבוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וְכֵן מוּבָא
בְּדִהַר (וְאַתְחַנֵּן ר"ס). תָּא חֲזִי, כַּמָּה הוּא חֵילָא תְּקִיפָא דְאוּרִיטָא, וְכַמָּה
הוּא עֲלָאָה עַל כֹּלָא, דְּכָל מֵאן דְּאֲשַׁתְּדַל בְּאוּרִיטָא לֹא דְחִיל מַעֲלָאִי
וּמִתְתַּאִי, וְלֹא דְחִיל מַעֲרַעוּרִין בִּישִׁין דְּעֵלְמָא, כְּגִין דְּאִיהוּ אַחִיד
בְּאֵילָנָא דְחִיִּי וְיֵלִיף מִיַּיְנָה בְּכָל יוֹמָא, דְּהָא אוּרִיטָא אוּלִיף לְבַר נֶשׁ

למיזל בארח קשוט, אוליף ליה עיטא היך יתוב קמי מאריה לבטלא
 ההיא גזרה, דאפילו אתגזר עליה מותא כלא יתבטל האי גזרה, מיד
 אתבטל ואסתלק מניה, ולא שריא עליה דבר נש בהאי עלמא. ובגין
 כך בעי ליה לבר נש לאשתדלא באורייתא יממא ולילי ולא יתעדי
 מינה, הדיא הוא דכתיב (יהושע א' ח) "והגית בו יומם ולילה". ואי אעדי
 מינה דאורייתא, או אתפרש מינה, כאלו אתפרש מאילנא דחיי. נבא
 וראה כמה הוא חזק פח התורה, וכמה הוא עליון על הכל, שכל מי
 שמשתדל בתורה אינו פוחד מעליונים ותחתונים, ולא פוחד ממקרים
 רעים שבעולם, מפני שהוא אוחו בעץ החיים ואוכל ממנו בכל יום,
 שהרי התורה מלמדת את האדם ללכת בדרך אמת, ומלמדת אותו
 עצה כיצד ישוב לפני רבונו, ואפלו אם תגזר עליו מיתה, הכל יתבטל
 ויסתלק ממנו, ולא ישרה עליו. ועל כן צריך להשתדל בתורה יומם
 ולילה ולא יסור ממנה, זהו שכתוב (יהושע א' ח) "והגית בו יומם
 ולילה". ואם מסיר ממנו את התורה או פורש ממנה, כאלו פורש מן
 החיים].

ולכן תראה להכניס את כל בלך בתורה הקדושה, ותלמד
 על פי סדר-דרגה-הלמוד של רבנו ז"ל, שאמר (שיחות הר"ן סימן ע"ו)
 בענין הלמוד תורה שצריכים ללמד הרבה מאד בכל יום, טוב ללמד
 במהירות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות,
 ולבלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין
 הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחר,
 אל יעמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן. ועל פי
 הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד פסדר
 בזריזות להלן יותר. ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבה,
 לומר הדברים פסדר, וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו
 שיצא להבין תכף ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל
 רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר פסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא
 יבין תכף יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא
 יוכל לעמד על כונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל,

וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה י"ט) 'לְעוֹלָם לִיגְרִים אֵינִישׁ
וְאִף עַל גַּב דְּלֹא יָדַע מַאי קָאָמַר', שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים קי"ט כ') "גְּרָסָה נִפְשִׁי
לְתַאֲבָה". כִּי עַל יְדֵי רַבּוּי הַלְמוּד שֶׁיִּלְמַד בְּמַהֲירוֹת וַיִּזְכֶּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה,
עַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לַעֲבֹר כַּמָּה פְּעָמִים אֱלוֹ הַסְּפָרִים שְׁלוֹמָה, לְגַמְרָם וּלְחִזּוֹר
לְהַתְחִיל וּלְגַמְרָם פַּעַם אַחֵר פַּעַם, וְעַל יְדֵי זֶה מִמִּילָא יִבִּין בְּפַעַם הַשְּׁנִי
וְהַשְּׁלִישִׁי כָּל מָה שֶׁלֹּא הָיָה מִבֵּין בְּתַחֲלָה, כָּל מָה שֶׁאֶפְשָׁר לְהִבִּין
וּלְעַמֵּד עַל דְּבָרֵיהֶם.

וְדַבֵּר רַבְּנֵנוּ ז"ל הַרְבֵּה מְאֹד בְּעִנְיַן זֶה, וְאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר דְּבָרִים
אֱלוֹ בְּכַתֵּב הַיֵּטִב. אֲבָל בְּאֲמַת הוּא דֶּרֶךְ עֲצָה טוֹבָה מְאֹד בְּעִנְיַן הַלְמוּד,
כִּי עַל יְדֵי זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְאֹד לְגַמְרָם כַּמָּה וְכַמָּה
סְפָרִים, וְגַם יִזְכֶּה לְהִבִּין הַדְּבָרִים יוֹתֵר, מֵאֲשֶׁר הָיָה לוֹמֵד בְּדַקְדוּק
גְּדוֹל כִּי זֶה מְבַלְבֵּל מְאֹד מִן הַלְמוּד, וְכַמָּה בְּנֵי אָדָם פִּסְקוּ מִלְמוּדָם
לְגַמְרֵי עַל יְדֵי רַבּוּי הַדַּקְדוּקִים שֶׁלָּהֶם, וּמֵאוּמָה לֹא נִשְׁאָר בִּידָם. אֲבָל
כְּשִׁירְגִיל עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּמַהֲירוֹת בְּלִי דַקְדוּקִים הַרְבֵּה, הַתּוֹרָה תִּתְקַּים
בִּידוֹ, וַיִּזְכֶּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְאֹד, גְּמָרָא וּפּוֹסְקִים כְּלָם, וְתַנְיָא וּמְדַרְשִׁים
וּסְפָרֵי הַזֵּהָר וְקַבְּלָהּ וּשְׂאָר סְפָרִים כְּלָם.

וּכְבָּר אָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן כ"ח) שֶׁטוֹב לְאָדָם שֶׁיַּעֲבֹר
בְּחַיָּיו בְּכָל הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. וּפַעַם אֶחָד חָשַׁב רַבְּנֵנוּ ז"ל
מָה שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם עַד שְׁאִין הַיּוֹם מִסְפִּיק, דֵּהֵינּוּ לְגַמְרָם
בְּכָל שָׁנָה ש"ס עִם הַר"ף וְהַר"ש, וְאַרְבָּעָה שְׁלֶחָן עֶרֶוֹף הַגְּדוֹלִים,
וְכָל הַמְדַרְשִׁים כְּלָם, וְכָל סְפָרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים וְזֵהָר חֲדָשׁ, וְכָל סְפָרֵי
קַבְּלָהּ מֵהָאֲרִיז"ל, גַּם צָרִיכִין לְלַמֵּד אֵיזָה שְׁעוֹר בְּיוֹם בְּקִצַּת עֵינָיו.
וְעוֹד חָשַׁב הַרְבֵּה דְבָרִים. גַּם צָרִיכִין לוֹמַר תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, וְתַחֲנוּת
וּבְקִשׁוֹת הַרְבֵּה הַרְבֵּה. וְאִזּוֹ סֵפֶר הַרְבֵּה מֵעִנְיַן זֶה שֶׁצָּרִיכִין לְלַמֵּד
בְּמַהֲירוֹת גְּדוֹל וּבְזִרְיוֹת וּלְבַלֵּי לְבַלְבֵּל דַּעְתוֹ בְּדַקְדוּקִים הַרְבֵּה מֵעִנְיַן
לְעִנְיָן. וְהַדְּבָרִים הֵלְלוּ הֵם בְּדוּקִים וּמְנַסִּים, גַּם לֹא הָיָה מִצְוָה לְחִזּוֹר
תְּכַף עַל לְמוּדוֹ, רַק רְצוֹנוֹ תְּמִיד הָיָה לְלַמֵּד הַסְּפָר אוֹ הַפּוֹסֵק שְׁלוֹמָה

כסדר מראשו לסופו בזריזות, ואחר כך יתחיל פעם שני ויגמר אותו כלו, וכן פעם אחר פעם.

הרי שלך לפניך שקל ענין רבנו ז"ל היה רק תורה, להתמיד בתורה הקדושה בתמימות ובפשיטות גמורה, ולכן תצית את אביך ותמשיך ללמד, והקדוש ברוך הוא יעזר לך שתזכה להתחתן ולבנות בית נאמן בישראל, ועכשו אתה לא צריך לדאג מה יהיה אחר כך, כי גדול אדונינו ורב להושיע.

המאחל לך כתיבה וחימה טובה...

ב' תשמג.

אני מרגיש שלבי לא נתון כלו לאשתי, ויש בינינו חציצה. כיצד אפשר למול את ערלת הלב?

שאלה:

מאת יאיר: שלום לרב האהוב, אני מתפלל שתזכה לרפואה שלמה.

אני מרגיש שלבי לא נתון כלו לאשתי, ויש בינינו חציצה בתשומת הלב ובפתיחת הלב. כיצד אפשר למול את ערלת הלב?

אותה שאלה יש לי לגבי עבודת השם: אני מרגיש שהיא נעשית בלי לב, איך זוכים להפך את לב האבן ללב בשר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שפטים, ב' אלול ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יאיר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על שלום בית, ואמר (שיחות הר"ן

סימן רס"ד) שְׁצַרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ. כִּי אָמַר הֵלֵא הַנָּשִׁים
הֵם סוּבָלִים צַעַר וְיִסוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד מִלְדֵיָהֶם, צַעַר הָעֵבֹר
וְהַלְדָּה וְהַגְּדוּל, כְּאֲשֶׁר יְדוּעַ לְכָל עֵצִם מְכֹאֲבֵם וְצַעֲרָם וְיִסוּרֵיהֶם
בְּכֹמָה אֲפָנִים הַקָּשִׁים וְכֹבְדִים מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', עַל כֵּן רְאוּי לְרַחֵם
עֲלֵיהֶם וּלְיַקְרָם, וּלְכַבְּדֵם. וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט.)
'אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכֶם כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ' [תְּכַבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם
כְּדִי שְׁתִּהְיוּ עֲשִׁירִים], וְכֵן אָמְרוּ (יבמות סג.) 'דֵּיִינוּ שְׁמַגְדִּילוֹת אֶת בְּנֵינוּ
וּמְצִילוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֲטָא'. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אוֹתָם מְאֹד מְאֹד,
וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב, שֶׁהַבְּעַל מְכָרַח לְעֹזֵר לְאִשְׁתּוֹ, וְעַקֵּר
הָעֹזֵר לְעֹזֵר לְאִשְׁתּוֹ הוּא לְשִׁמְחָה וּלְבִדּוּחָה תְּמִיד, כִּי כִּף אָמְרוּ חַכְמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (ראש השנה ו:): אִשָּׁה בְּעֵלָהּ מְשִׁמְחָה; וְזֶה עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת תְּמִיד
לְשִׁמְחָת אֶת הָאִשָּׁה, וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט.) לְעוֹלָם יֵהְיֶה
אָדָם זֶהִיר בְּכַבּוּד אִשְׁתּוֹ, שְׂאִין בְּרִכָּה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֵלֹא
בְּשִׁבִיל אִשְׁתּוֹ, שְׁנֵאמַר (בְּרֵאשִׁית י"ב) "וּלְאִכְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ". וְהֵינּוּ
דְּאָמַר לְהוּ רְבֵא לְבָנֵי מַחוּזָא, אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכֶם כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ,
[תְּכַבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ]; וְאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי
מוֹהָר"ן חֶלֶק א' סִימָן ס"ט) שְׁעַקֵּר הָעֲשִׁירוֹת בָּא בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה.

וְהַרְגַע שֶׁתִּזְכֶּה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אִשְׁתְּךָ, מִמִּילָא יִפְתַּח לְךָ לְבָבְךָ
וְתִהְיֶה פְתוּחִים אֶחָד לְהַשְׁנִי, וְזֶה עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת לֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ אֶחָד
מֵהַשְּׁנֵי, וְלִהְיוֹת אֲמִתִּים אֶחָד עִם הַשְּׁנֵי, וְזֶה עַקֵּר הַהֲצִלְחָה
בְּעִבּוּדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי כְּשֵׁי שְׁלוֹם בֵּית יֵשׁ כְּפָר הַכֹּל.

הָעַקֵּר הוּא תְּפִלָּה וּבְקָשָׁה - לְהִיּוֹת רְגִיל לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּבְפֶרֶט
עַל פְּתִיחַת הַלֵּב, צְרִיכִים הַרְבֵּה תְּפִלוֹת לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְלִהְיוֹת רְגִיל לְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בְּהַתְּמִימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר סִפֵּר רַבְּנֵי ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן קנ"ד) שְׁעַקֵּר מֵה שְׁהִיגִיעַ
לְמַדְרַגְתּוֹ הוּא רַק עַל יְדֵי עֲנִין פְּרֵאֶסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת), שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר
הַרְבֵּה וּמְשִׁיחַ הַרְבֵּה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, וְאָמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּפְשִׁיטוֹת,

ועל ידי זה דיקא הגיע למה שהגיע. ואמר: אם הייתי יודע שהשם יתברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מזדרז כל כך בעבודתו עד שמה שהיה עושה ועובד השם יתברך בשנה כלה היה עושה ביום אחד). והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה של פראסטיק (פשיטות) באמת, ואמר: איי פראסטיק. גם אמר: שדבר עם כמה צדיקים גדולים ואמרו גם כן שלא הגיעו למדרגתם כי אם על ידי ענין פראסטיק, שעסקו בעבודתם עבודת השם יתברך בפשיטות גמור בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו וכו', ועל ידי זה דיקא הגיעו למה שהגיעו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך כתיבה וחימה טובה...

ב' תשדמ.

נולד לנו בן, ואנו רוצים לקרא לו 'יוסף חיים'. מה דעתכם?

שאלה:

מאת תמי: לכבוד מוהרא"ש הקדוש. בשעה טובה ומצלחת ילדתי בן, והברית אמורה להתקיים ביום שני הקרוב. חשבנו על השם 'יוסף חיים', 'יוסף' - על שם יוסף הצדיק וגם כדי שהשם יוסיף לנו עוד ילדים, 'חיים' - כדי שיהיו לילד חיים טובים וארכים, וגם כדי לכבד את סבי ז"ל שהיה נקרא 'חיים'. אמנם סבי נפטר בגיל שבעים לאחר סבו שהיה לו ברגל אף הוא היה צדיק בעניני תפלה, וגם בימיו האחרונים התעקש

ללכת לתפלה במנון בבית הכנסת על אף המרחק והכאב.
אשמח לקבל את דעתו של הצדיק. תודה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שפטים, ג' אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל תמי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש ברוך הוא יעזר שהברית תהיה בעתו ובזמנו, ונשמע
ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

אחד שנפטר בגיל שבעים יכולים בקלות לתת שם אחריו, כי
(אבות פרק ה') בן שבעים לשיבה, ולא צריכים לחשש כלל.

השם 'יוסף חיים' זה שם טוב מאד, וכן תכוני על הבן איש
חי זכותו יגן עלינו, ויעזר הקדוש ברוך הוא שתהיה לכם רב נחת
דקדשה ממנו ומכל יוצאי חלציקם.

בענין שמות וכו', צריכים מאד מאד לשמר איזה שמות נותנים
להילדים, כי הנה מצינו בדברי חכמינו הקדושים (ברכות ז:) מנא לן
דשמא גרים? אמר רבי אליעזר דאמר קרא (תהלים מ"ו) "לכו חזו
מפעלות הוי"ה אשר שם שמות בארץ", אל תקרא שמות אלא שמות,
ומובא במהרש"א (שם) שפעלת הוי"ה נמשכים אחר השם של האדם
שהוא הגורם, ולכן צריכים תמיד לתת שם אחר איזה צדיק, כי כפי
השם כך נמשך נשמת ומזל הילדים, לכן מה טוב ומה נעים לתת שם
אחר צדיק או אחד משמות האבות והאמהות הקדושים, או הנביאים
והנביאות וכו', שם תנכ"י, כמובא מהצדיק הקדוש הרבי רבי אלימלך
מליזענסק זכותו יגן עלינו (נעם אלימלך - במדבר) שהשם יתברך ברוך
הוא גזר בכריאת העולם שיהא כך וכך שמות ראובן וכך וכך שמות
שמעון, ועתה כשנתגלגל איזה אדם בעולם ונותנין לו שם בשם צדיק
אחד שהיה כבר בעולם, זה גורם לאיש הלזה שיהיה גם כן צדיק
מחמת שנתעורר האור של הצדיק שהוא בעולם העליון.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשפילי ותצליחי.

המאחל לך שבת שלום וכתובה וחתומה טובה...

ב' תשמה.

לי ולבעלי יש חסר תקשרת חמור. האם יש סכוי שהמצב הזה ישתפר אי-פעם?

שאלה:

מאת נחמי: שלום וברכה. ביני לבין בעלי יש חסר תקשרת חמור, והמצב חמור עד כדי כך שאני לא רוצה שהוא יתקרב אלי בשום פנים ואופן, וכמעט שעזבתי את הבית לגמרי. האם יש סכוי שהמצב הזה ישתפר אי-פעם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שפטים, ג' אלול ה'תשע"ג.

שלום רב אל נחמי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שכדי לריב צריכים שנים וכו', ולכן אני לא יכול לשמע רק את הצד שלך, כי גם לבעלך יש מן הסתם מה להגיד, על כל פנים איך שהוא את צריכה לדעת שכל זוג שמתחתנים עליהם לדעת שהם באים משני עולמות נפרדים, ועקר השלום כשמתאחדים יחד, ובודאי זה לוקח זמן עד שאחד מתרגל לשני, וכל זוג טרי צריכים לדעת את הכלל הזה, אשר איש ואשה צריכים להיות ותרגנים אחד להשני, ולתת תשומת לב אחד להשני, וזה שלמות הבית, ועל ידי זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל הרגע שרוצים אחד להשתלט על הזולת, דעו לכם שזה הסמ"ך-מ"ם שבא לשבר את הבית, הזהר

הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא, חצי גוף, נמצא כשאדם מתחנן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "וידבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, וביחד הם שלם, מה שאין כן כשאחד רוצה להשתלט על הזולת, זה הסמ"ך-מ"ם, הינו ששים על ארבעים, אני יותר ממך וכו', והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשר אחוז, וההוא פחות ממני עם עשר אחוז, זה כבר נקרא סמ"ך-מ"ם ששים על ארבעים.

ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמת, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד') "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקומו: גם אם ישכבו שנים וחם להם ולאחד איך יחם", ולכן אם רוצים שלום בית אמת, זה צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, לותר אחד לשני, ואז הם חצי חצי שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדרית, ויצליחו בחיי נשואיהם.

ולכן ראי להשלים עם בעלך, וכך אמרו חכמינו הקדושים (עוקצין פרק ג') לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר (תהלים כ"ט) "הרי"ה עז לעמו יתן הוי"ה יברך את עמו בשלום"; ואמרו (שבת קט"ז) לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדשה ימחה על המים; הקדוש ברוך הוא מותר על השם שלו עד כדי כך שאמר שימחה שמו על המים, העקר לעשות שלום בין איש לאשתו, ולכן תעשי כל מה שביכולתך להשלים עם בעלך, ואם צריכים לערב גוף שלישי תראו לקחת איש ירא שמים שעושה את זה לשם שמים בלי שום שכר כלל, והקדוש ברוך הוא ששמו שלום ישים שלום ביניכם.

המאחל לך שבת שלום וקתיבה וחתומה טובה...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

הספר הקדוש הזה

נדפס לזכות

יחנא שפרה בת סאסיא

הקדוש ברוך הוא ישלח לה

רפואה שלימה

רפואת הנפש ורפואת הגוף

גם יחד

בכל איבריה ובכל גידיה

ובכל טיפי דמיה.

בזכות שנדבו להדפסת הספר

הקדוש הזה לזכותה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
הגאון הצדיק
רבי מנחם זאב זי"ע
בן הגאון הקדוש
רבי אלכסנדר זי שא הי"ד
נפטר ד' תשרי ה'תשס"ג
ת.נ.צ.ב.ה

ולעילוי נשמת
הרבנית הצדקת
מרת מלכה ע"ה
בת הגאון הצדיק
רבי חיים שלמה ז"ל
נפטרה חי' חשוון תש"ז
ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
הגאון הצדיק
רבי אשר ישעיה הלוי
ראטטענבערג זצ"ל
נלב"ע ר"ח ניסן ה'תש"ע
ת.נ.צ.ב.ה

ולעילוי נשמת
הרבנית הצדקת
מרת סאסיא ע"ה
נלב"ע ט' סיון ה'תשמ"א
ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
שמשון בן שלום ע"ה
נפטר בשם טוב בכ"ט תשרי תשע"ה
ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש הזה נדפס

לעילוי נשמת

הגאון המפורסם

רבי בנימין ז"ל

בן הגאון הצדיק

רבי מנחם זאב זי"ע

נפטר ה' אלול תשס"ח

ת.נ.צ.ב.ה

מוקד אחד
לכל הישועות

04-6656666

זיווג, פרנסה, הצלחה,

זרע בר קיימא, רפואה שלמה,

שלום בית, חיזוק, הדרכה, שמחה...

הספר הקדוש

הזה נדפס לזכות

כ"ק מוהרא"ש שליט"א

ותינוקות של בית רבן

ולרפואת הרבנית יחנא שפרה בת סאסיה

ולהצלחת בית התבשיל "אהל אברהם"

ולזכות

משה ניסים בן שרה ויעמן

אביה, יעל, אדל בנות זהבית

מיכאל נתן בן משה ניסים

מכלוף בן סוליקה ויעמן

שרית שרה בת פאני

מאיה בת שרה

אילן בן שרה

שרה בת אילנה

דוד גואל בן רבקה בר גיורא ומשפ'

אריאל אביחי בן רבקה ומשפ'

אברהם בן אמה ומשפ' (אנחוב)

משה זריהן בן מרסל ומשפ'

יוסף אלישע בן מרדכי בן לאה ומשפ'

שילת כוהן בן רחל ואילן ומשפ'

הספר הקדוש הזה הודפס
לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

אופיר רפאל בן גאולה
גאולה בת סיסה
אתי אסתר בת דליה
יצחק בן לאה
אסתר בת דונה דבורה
אורית בת חנה
ישראל בן ורדה
שילת בת אורית
לירן אליהו בן משה דוד
אורה בת אסנת
אלון אהרון בן גילה
נורית בת נעמי
יונה בן שולמית
ספיר הודיה בת גלית
מאיר בן זינה
אלינור בת שמחה
פרחיה בת רינה
לרפוי תמר בת שמחה
ויונה בת רחל
אליהו אליעזר בן יעל
לאה חפציבה בת דליה
אברהם בן חדוה
יסכה בת רוטל
אליעזר שלמה בן יסכה
רחל בת יסכה
אסתר מלכה בת יסכה
פייגא בת יסכה
רפאל נועם מאיר בן חנה
גליה בת יעל
ניב בן תקוה
אליעזר שלמה בן ניב
מלכה בת ניב
רמי חיים בן תקוה
הרצל טוביה בן לאה
דינה בת גרסיה
ישי בן שרה סוטה
חנה ברכה בת נחמה
אופיר בן אילנה
אבישג בת דינה שמחה
משה בן ברוריה

הדסה בת תמר (נאנאג"אן)
עמוס בן גילה
דבורה בת רבקה
ישראל בן אראלה
כרמית בת שרה
יוסף חי בן אורלית
בת אל שמחה בת אסנת
יעקב עמרם בן שרה
אורלית בת שרה
נחמן ישראל בן אורלית
סימא בת ברכה
שרגא בן חנה
ציפורה פייגא בת שרה וב"ב
שפיקה בת מרים
תקוה בת שפיקה
יעל בת שרה
אברהם בן דוי
אריה בן רות
רונית שפרה בת מינה
מרים בת שרה
מיכאל דוד בן חנה
דרור יצחק בן דליה
דליה בת רוברט
טל כהן בן רות מסעודה
חנה אניטה בת שרה
ניסים רועי בן טובה
חיה מושקא בת רוחמה
רחמונא
שלום בן יעל
יעל בת ציביה
מרים בת רבקה
רחמים בן יאסי
יעקב בן רחל
שלומית בת אורה
רונן בן ריימונד
שולמית בת מנוחה
עוז אפרים בן בלומה
רבקה בת לאה
מרים בת אסתר מלכה
פייגא בת אסתר מלכה

לרפואת הרבנית
יחנא שפרה בת סאסיא
לרפוי לירן בן סוזאן
אברהם בן פרידה
סוזאן בת רבקה
חנה בת יפה וב"ב
שמעון מאיר בן חנה
שחר הדסה בת חוה
צוף ישעי בן תמר
בת שבע בת רוחמה
אסתר בת רוחמה
דן בן אסתר
יעל טובה בת עירית
רחלי בת דורית
יוסף בן יפה
אסף בן כרמלה
רו בן יעל
משפחת אריאל
מיכל בת לאה
נאורה בת מיכל
יעקב בן לאה
מעין אדל בת גילה
דוד בן רחל
כרמלה בת שרה
רינה בת זיזל
חובב בן רינה
אליעזר שלמה שמעון בן מרים
מאיר אליהו בן דליה
גולן בן אסתר
כרמית בת מרים לזרע בר
קיימא
ישראל בן פרידא פייגא
שרה בת שרה
גל נחשון בן לאה
מורן נחשון בת מול
לרפוי ליאת שרה בת צילה
עמית נועה בת ציפורה
אביאל בן סגולה
מלכה בת גילה
בנימין בן אהרון

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

יעל בת אורית
אדל בת אורית
סמדר בת אורית לורע בר
קיימא
משפחת עובד
להצלחת משפ' מלכה והילדים

לעילוי נשמת

חיים בן מרים
מרים בת מסעודה
רחל בת שרה
תומר עמוס בן רבקה
הלן בת דוד ואסתר
יורי בן סופיה
סופיה בת יודקה
שרה ריבה בת אטה
מרים טבנסקי בת יודקה
איליה בן גינדה
פרץ בן יחזקאל
חנה בת רגינה
ניסים עבדלחק בן ועישה
מזל בת מסעוד ופרחה אמיתי
אורלי בת עליזה
ישעיהו ישראל בן לאה איטה
ר' אליהו בן עיישה
רחמים בן אהובה
שרה בת יקוט
יקוט בת חנה
פליקס מסעוד אשר בן עליזה
גזליה
ליאור בת שרה
שרה זהרה בת סעידה
נתן והב בן לאיזה
משה בן לאה

מלכה בת שמחה
יעידו בן מיכל ליאור
שושנה בת אורלי
נחמן בן אדל
שרה בת יפה
מרים בת שירה יהודית
תהילה בת שירה יהודית
שלמה בן שרה
אברהם בן מזל
אסתר בת רינה
יעקב בן סילביה
יפית בת אילנה
דורית בת שושנה
עומר רחמים בן סלימה
ליאור יצחק בן רות
סמדר בת ריזין
מלכה בת סמדר
אליעזר שלמה בן סמדר
נתן בן רחל
לודמילה בת סופיה
דוד בן לודמילה
משפחת תפוחי
וריס בן גינדה
גליה בת קולט
דוד רועי בן שרה אורית
שלמה בן קלודין שרה
אביעד בן קלודין שרה
מיכל בת קלודין שרה
אסתר מלכה בת ליהי
אדל בת ליהי
גולן בן מרגלית
רחל בת דונה דבורה
רויטל בת רות
משפחת שמחי
אברהם בן ישי וב"ב
אנדריי בן בלה
משפחת טויטו
משפחת טרייסמן
שיראל בת אורית
אביאל משה בן אורית

מיכל רוגית בת שרה
אברהם בן ורד
הודיה רחל בת ורד
יהודה בן שרה
רבקה בת לאה
יוסף בן סומבול
מנשה בן חנה
שמואל ג'פרי בן נוגה
לרפו' מלכה בת זהבה
מנחם זאב בן מלכה
מלכה בת דבורה דיל-ברא
רוגן בת מזל
אליעזר שלמה בן רות אביגיל
יואב בן שושנה
שמעון בן תרצה
יצחק ישראל בן מרים
מורן בת ברזיט
מאיר בן רחל וב"ב
נחמן נתן בן שמחה
שרה בת מרים
יעקב בן שרה קלוטילד
יפה בת חנה
יצחק בן בטהה
דנסה בת בטהה
נפתלי בן רחל
רבקה בת מרים
נתן בן רחל
פנינה חנה בת יהודית
אדי בן רוגית לזיווג
שאול בן עליזה
אסף בן רוגית
ליאור בן עליזה
אליעזר שלמה בן רינה
סרה שני שושנה בת ענת
צבי בן חנה טובה
רבקה בת חנה טובה
מרדכי אליהו בן גילה
אסתר בת יפה
אליעזר שלמה בן אסתר
יאיר בן עדינה

הסדרה המרתקת שכבשה רבות קוראים ברחבי הארץ והעולם

סדרת "שאלות ותשובות בחסידות ברסלב" היא אוסף שאלות שהגיעו מכל רחבי העולם, ונשלחו ללשכת כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א – הצדיק מיבנאל, אשר השיב עליהן באפן אישי. התשובות אוצרות בתוכן עצות נוראות ונפלאות בעבודת השם יתברך, איך להחזיק מעמד בכל מה שעובר על כל אחד ואחד, מקטן ועד גדול, ברוחניות ובגשמיות, ואיך להתמודד עם כל בעיות החיים בזה העולם.

49 ש"ח בלבד למנוי ומקבלים:

כל כרך חדש שיוצא עד הבית
2 הקדשות בכל כרך להצלחה או לעילוי נשמת

להזמנת מנוי:

טלפון: **04-6650050**

דוא"ל: **6650050@gmail.com**

ניתן להזמין כרכים בודדים

הספר הבא יכול להיות לזכותך...

באפשרותך להקדיש ספר:

לעילוי נשמת, לרפואה שלמה,
לזרע בר קיימא, לשלום בית,
לזיווג הגון, להצלחה...

התקשרו עכשיו:

טלפון: 04-6650050

פקס: 04-6650049

סוד ה' לִירָאוּ וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תִּקּוּן הַכֹּלֵל

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכָל־לִיּוֹת
הַחֻטָּאִים וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמֵנָא לִיעֲלֵן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנֶסֶה וּלְהַצְלָחָה
בְּכָל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכָל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנוּ, גְּלוּ וְצִוְהָ לְפִרְסְמוֹ לְכָל
יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֵּפוּן, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלַב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

תְּקוּן הַפְּלִילִי

טוב לומר לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקְשֶׁר עֲצָמִי בְּאֲמִירַת הָעֶשְׂרָה מְזַמְּרִים אֵלָיו לְכֹל הַצְּדִיקִים
הָאֲמִתִּיִּים שְׁבֻדוֹרְנוּ, וּלְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם, קְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּהָ, וּבַפֶּרֶט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, נַחַל
נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שְׁגִלָּה
תְּקוּן זֶה.

לְכוּ נִרְנְנָה לִי נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנָיו בַּתּוֹדָה, בְּזִמְרוֹת
נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמִלֶּךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר:

הַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי, לְשֵׁם יְחוּד
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתָה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר
וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז * מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי חִסִּיתִי בָךְ: ב אָמַרְתָּ
לִי אֲדֹנָי אַתָּה, טוֹבָתִי בַל עָלִיךְ: ג לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
הַמָּהָ, וְאֲדִירִי כָּל חֶפְצֵי-בָם: ד יָרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מְהָרוּ
בַל אֲסִיף נִסְפִיהֶם מִדָּם, וּבַל אֲשָׂא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שְׁפָתַי: ה
יְיָ מִנֵּת חֲלָקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי: ו חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי
בְּנַעֲמִים, אֶף נַחֲלַת שְׁפָרָה עָלַי: ז אֲבָרְךָ אֶת יְיָ אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי,
אֶף לִילוֹת יִסְרוּנֵי כְלִיּוֹתַי: ח שׁוֹיֵתִי יְיָ לְנִגְדֵי תְמִיד, כִּי
מִימֵינִי בַל אֲמוֹט: ט לֶכֶן שָׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף בְּשָׂרִי
יִשְׁכַּן לְבַטַח: י כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תַתֵּן חִסְדֶּךָ
לְרֵאוֹת שְׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת פָּנֶיךָ,
נַעֲמוֹת בִּימִינֶךָ נִצַּח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה : ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יִי לֹו עֹוֹן, וְאִיִן בְּרוּחוֹ רְמִיָה : ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשֵׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם : ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדְךָ נְהַפֵּךְ לִשְׂדֵי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה : ה חֲטָאתִי אֹודִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אֹודה עָלַי פֶּשַׁעִי לִי, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עֹוֹן חֲטָאתִי סֵלָה : ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסִיד אֲלֶיךָ לְעַת מִצּוּא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים, אֲלִיו לֹא יִגִּיעוּ : ז אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצַּר תִּצְרֵנִי רְנִי פֶלֶט תִּסּוּבְּנֵי סֵלָה : ח אֲשִׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךָ בְּדֶרֶךְ זֹו תִלְךָ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי : ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אִיִן הָבִין בְּמַתַּג וְרִסֵן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֲלֶיךָ : י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרַשָּׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּי, חֹסֵד יִסּוּבְּכֶנּוּ : יא שְׂמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב :

מא * לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד : ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֵל דֵּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יִי : ג יִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֵל תִּתְּנָהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו : ד יִי יִסְעֲדֶנּוּ עַל עֶרֶשׁ דְּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכֶתָּ בְּחֵלּוֹ : ה אֲנִי אֲמַרְתִּי יִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ : ו אוֹיְבֵי יֵאמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ : ז וְאִם בָּא לְרֵאוֹת שְׁוֹא יְדַבֵּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֹוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר : ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שֹׁנְאֵי, עָלַי יַחֲשִׁבוּ רָעָה לִי : ט דַּבֵּר בְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לְקוֹם : י גַּם אִישׁ שְׁלוּמֵי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב : יא וְאַתָּה יִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חֲפִצְתָּ בִּי, כִּי לֹא יִרִיעַ אִיבֵי עָלַי : יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִמְכֶתָּ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : יד בְּרוּךְ יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

* אחר אתה סתר לי - צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א ס"י ריג)

מב * למנצח משכיל לבני קרח: ב כאיל תערג על אפיקי
 מים, כן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבוא, ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעתי
 לחם יומם ולילה, באמר אלי כל היום איה אליך: ה
 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי פי אעבר בסף אדם עד
 בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו ישועות
 פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרך מארץ
 ירדן, וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא
 לקול צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה יי
 חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: י אומרה לאל
 סלעי למה שכחתי למה קדר אלך בלחץ אויב: יא ברצח
 בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אליך:
 יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים פי
 עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

נט * למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: ב הצילני מאיבי אלהי ממתקוממי
 תשגבני: ג הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני: ד
 פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא חטאתי
 יי: ה בלי עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
 יי אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל הגוים אל
 תחן כל בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו ככלב ויסוכבו
 עיר: ח הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם, פי מי
 שמע: ט ואתה יי תשחק למו תלעג לכל גוים: י עזו אליך
 אשמרה פי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים
 יראני בשררי: יב אל תהרגם פן ישפחו עמי הניעמו בחילך

והורידמו, מגננו אדני: יג חטאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ
 בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בַּחֲמָה כִּלָּה וְאֵינָמוֹ
 וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשָּׁל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ
 לְעָרֵב יֵהֱמוּ כִּכְלָב וַיִּסּוּבְכוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאָכֵל, אִם
 לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְנָן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי
 הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזִי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְרָה, כִּי
 אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז א לְמִנְצַח עַל יְדוּתוֹן לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי **אֵל אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי
 דְרָשְׁתִּי יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאַנְהָ הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד
 אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַשֵּׂף רוּחִי סֵלָה: ה
 אֲחֻזַּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי
 אֲשִׁיחָה, וַיַּחֲפֹשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי, וְלֹא יִסְיָף
 לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאָפֶס לְנֻצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדֹר וְדֹר: י
 הַשְּׁכַח חֲנוּת אֵל אִם קָפֵץ בְּאֶף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי
 הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכְּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי אֵל גְּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל
 עֹשֶׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: טז גֹּאֲלֵת בְּזֵרוּעַ עַמְךָ בְּנֵי
 יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ,
 אֶף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נִתְנוּ שְׁחָקִים, אֶף
 חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָךְ בְּגִלְגָּל הָאִירוֹ בְּרִקִּים תִּבְלֵל,
 רְגִזָּה וְתַרְעֵשׂ הָאָרֶץ: כ בֵּינָם דְּרָכְךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים
 וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עַמְךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

** באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה: אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: ב בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד דפא, ותאמר שובו בני אדם: ד פי אלף שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף, לערב ימולל ויבש: ז פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: ח שתה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך: ט פי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו כמו הגה: י ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו פן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יי עד מתי, והנחם על עבדיך: יד שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכל ימינו: טו שמתנו פימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז יראה אל עבדיך פעלה, והדרך על בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה * הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו: ז הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטינו: ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר פרת את אברהם, ושכועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לה אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל

עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויוכח עליהם מלכים: טו אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על הארץ, כל מטה-לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו: יט עד עת בא דברו, אמרת יי צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו, משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: כב לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו: כה הפך לבם לשנא עמו, להתנכל בעבדיו: כו שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: כז שמו כם דברי אתותיו, ומפתים בארץ חם: כח שלח חשך ויחשך, ולא מרו את דברו: כט הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ל שרץ ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב, כנים בכל גבולם: לב נתן גשמיהם ברד, אש להכות בארצם: לג ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: לה ויאכל כל עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: לו ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל אונם: לז ויוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל: לח שמח מצרים בצאתם, כי נפל פחדם עליהם: לט פרוש ענן למסך, ואש להאיר לילה: מ שאל ויבא שלו, ולחם שמים ושבועם: מא פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר קדשו, את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים ירשו: מה בעבור ישמרו חקיו, ותורתיו ינצרו הללויה:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: ד

אִיךָ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ עַל אֲדַמַּת נֹכַח: ה אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי לֶחְכֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֵי אִם לֹא
 אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי: ז זְכֹר יְיָ לְבְנֵי אָדוּם
 אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הַיְסוּד בָּה: ח בַּת
 בְּכַל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישַׁלֵם לָךְ, אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלֵת לָנוּ: ט
 אֲשֶׁרִי שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל הַסֶּלַע:

קב * הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶל בְּקֹדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ: ב
 הַלְלוּהוּ בַגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ: ג הַלְלוּהוּ בַתְּקִיעַ
 שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַנִּבֵּל וְכִנּוֹר: ד הַלְלוּהוּ בַתֶּף וּמְחוּל,
 הַלְלוּהוּ בַמְנִים וְעַגְב: ה הַלְלוּהוּ בַצִּלְצְלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בַצִּלְצְלֵי תְרוּעָה: ו כָּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ שָׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח
 יִשְׂרָאֵל: וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיּוֹם מַעֲוֹזָם בְּעַת צָרָה: וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיִּפְלְטֵם
 יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ: